26

B.C.S.
II
Inc. 26

... bis. **VENISE, B. DE RAGAZONIBUS, 1493. — PERSE.** Satyrae, cum commentario Joannis Britannici et Bartholomei Fontii. *Venetiis, per Bartholomeum Venetum de Ragazonibus*, 17 janvier 1492 (n. st., 1493), in-fol., cart., *complet*, mouillures. 280 fr.

Cet incunable est, avec une édition des Héroïdes d'Ovide, le *seul ouvrage connu* qui soit sorti des presses de Barth. de Ragazonibus. Rare. — HAIN, 12737. British Museum V, page 536.

A la Licorne
12 Rue Tronchet
Paris
Cat 29. 1°

Satyrae
1492
Venetiis Bartholomeus
de Ragazonibus
Rumb.

Bibliothèque
Ste Geneviève

Kind of Roman 3377
Pl. 1677 3255

Post ex libris
Raradja

IOANNES BRITANNICVS BRIXIANVS SENATVI POPVLOQVE BRIXIANO SALVTEM.

Vm multa & uaria in rebus hũanis ſint:in quibus hominum ingenia exerceri ſolẽt. Quippe cũ alii arma ſequantur:alii agricolatiõi intenti ſint:alii ſtrucẽdis opibus inhæreãt: & alii alia id genus opa complectantur:quæ omnia cum aliqua ex parte per ſe clara & laude digna eſſe poſſint:Meũ tamen ſemper fuit iudiciũ litterarũ ſtudia ea eſſe:quæ oĩbus ſine controuerſia præferantur. Nã qd homini magis expetendũ ſit:q̃ ut uitã optimaꝝ artiũ ſtudiis excolat: Ea enim profecto ſunt:quibus ad religionem:& ad uerum dei cultũ cæteraſq; uirtutes formamur. Litteris omnia egregia & præclara debentur opera. Quis enim nos a barbaria uindicauit. Quis rerum cœleſtium & humanarum ſimul cognitionẽ ad nos tranſmiſit:litteræ. Quis docuit nos quæ Scipio in Aphrica:quæ Metellus in Numidia:& alii in aliis Præclari imperatores locis geſſere:litteræ. Nam maioꝝ noſtrorum illuſtria opera in tenebris iacerẽt:niſi litterarum lumẽ accẽderet. Plato enim:Pythagoras:zeno:Socrates:& alii propemodũ innumerabiles philoſophi: niſi litterarũ monumenta extitiſſent:nec ii fuiſſent quales nũc noĩantur:nec eorum nomina ad nos tranſiuiſſent. Nullum quidẽ puto maius ab immortali deo hominibus dari potuiſſe donum. In humãis ſcimus opes Diuitias:Dignitates:Honores:Dominatus:Imperia:& huiuſmodi omnia quæ cunctis fere mortalibus exoptari ſolent:multa in ſe habere commoda:& ad hominis nomen:famamque augendam multum ualere. Sed quis affirmet ab iis ea nobis præſtari:quæ litteræ largiuntur. Nã illa bona quidẽ ſunt:ſed quæ paruo tẽporis curriculo euaneſcũt. Nec iis ea uirtus eſt:ut ultra fere hominis ætatem alicuius memoriam extẽdant. Immo enim ubi qui ea poſſedit naturæ conceſſit:eius ſæpe nomen & fama eodem obruitur tumulo quo corpꝰ tegitur. At litteræ non modo nobiſcum non intereunt. nec circumſcripto temporis ſpacio nomen noſtrũ terminant:ſed quod nemini diffidendum eſt:ita nos morientes poſteritati commendant:ut fama noſtra æternitatem cõſequatur:& eo circunferatur ſplendore:q nec annorum multitudine obſcurari poteſt:nec ulla alia temporum iniuria extingui. Adde ꝓ ex litteris delectatio petitur iucundiſſima. Nam cum cæteris rebus :neq; oĩs ætas:neq; tempus:neq; locus detur:iis ſtudiis adoleſcentia regitur. Senectus oblectatur. Hæc eadẽ:ut ait Cicero:res ſecundas ornant:aduerſis ſolacium præbent:delectant domi:nõ impediunt foris:pernoctant nobiſcum:peregrinãtur:ruſticantur. Quanti autem faciẽdæ ſint:litteræ:cũ multa alia:tum illud imprimis nobis documento eſſe poteſt:quod Homerũ:auctore Cicerone:Colophonii ciuem eſſe dicunt ſuum. Chii ſuũ nendicant. Slaminii repetunt. Smirnii uero ſuum eſſe confirmant. Et cur a tot populis ciuis ſuus dicitur Homerus:ob litteras nimirum:ꝓ non paruam acceſſionem laudis & gloriæ Ciuitatibus fore arbitrabantur:ſi talem habere uirum contigiſſet: Quamobrem cum iis nihil in humanis precioſius utiliuſue cognoſcerem:ad eas ſemper eo delatus ſum deſiderio:ut nihil mihi dulcius:nihil ſuauius uideretur. Cæterum indignum & illiberale putabam me ita litteris deditum eſſe:ut ex iis nihil ad cõmunem hominum utilitatem afferrem. Sed cum multa ſe nobis offerrent:quæ labore & induſtria noſtra non mediocrem uidebantur afferre poſſe legentibus fructum:illud potiſſimũ aggrediendum cenſui:quod a iuuentute brixiana maxime exoptabatur. Nam cũ ſuperiore anno forte Perſium publice legerem:in eiuſq; expoſitiõe a me nõnulla dicerẽtur:quæ uel præter multorum opĩonem dici uidebantur:uel a quoq̃:& ſi ſciebat ætate noſtra litteris prodita non erãt:nonnulli adoleſcentes brixiani:qui nõ minus litteris q̃ probitate morum prefulgent. Et imprimis Gabriel Emus patricius Venetus excellenti adoleſcens ingenio:in præſens diſcipulus meus hortati ſunt:ut quæ a me dicta fuerant:accuratius colligerem publicaremque. Quod & ſi profitendi officio & aliis negociis familiaribus impediebar: ut ad id efficiendum nullum mihi tempus concedi uideretur:tamen ne eorum cauſa noluiſſe:aut me laboris pteſum eſſe putarent:negocium ſuſcepi. Et eo quidem ſtudioſius:ꝓ eiuſmodi res eſſet:quæ mihi beniuolentiã & gratiã conciliatura eẽt. & illis utilitatem allatura. Perſium enim cognoſcebam eum eſſe poetam:quẽ certe omnibus eiuſdem operis auctoribus præferendum non dubitarem. In eo nãq; mira eruditio & acerbitas:uenuſtatis plurimũ:fœlix nõ parũ. Quis enim Perſio magis ad uitia fugienda nos doceat. Quis ad uirtutem ſequendam magis erigat. Cæterum cum temporum mihi ratio conſtaret:quibus tãta hominũm iniquitas irrepſit:mihi non feciſſe hilum uidebat: niſi opus meum iis dicaretur:quorum patrocinio & potentatu ab ĩproborum inuidia tutum eſſet. Itaque amplitudini & fidei ueſtræ Ciues Brixiani me totum & omnia mea trado dicoque. Illud a uobis igitur peto pro ea humanitate & fide qua inter alios mortales ſemper claruiſtis ut quod opera & induſtria noſtra ad communem omnium utilitatem in Perſii expoſitionem elucubratum ẽ: ita ſinu ueſtro excipiatis:ut ab eorum morſibus:qui alienæ ſemper uirtuti inuident:tutum præſtetis. Neq; tamen ita amens ſum:ut æſtimẽ me malignitatis humanæ dentes uitare poſſe. Præſidio tamẽ & auctoritate fieri ueſtra poteſt:ut ĩprobor̃ latratus me minus offendãt. Nã quod publica fouetur æſtĩatiõe ab iniquis mĩus audacter detrectari ſolet. Quod ſi has ſtudiorũ meorũ primitias iudicio ueſtro probari ſenſero:maiori cũ fiducia alia quæ iã cœpta ſunt:propediẽ edemus. Illud enĩ mihi maximũ eſſe lucrũ putaui q̃ maxĩe ueſtris ſeruire cõmodis:& ea oĩa cogitare & facere quæ dignitatẽ & amplitudinẽ ueſtrã promereãtur. Illud addo me hãc interpretationẽ eo libẽtius ſuſcepiſſe:ꝓ a poeta ſecũdã ſatyrã ad brixianũ quẽdã Macrinũ ratiõe tẽporũ ſcribi cõiiciebamus:ut latiꝰ cõmẽtariis declarat. Cõfido ẽt qdcũq; ſcripſimꝰ huiuſce opis ſtudioſis ñ puã utilitatẽ allaturũ. Eos ãt q litterarũ ſtudioſi ſunt:& eos præſertim qui inuidia nõ mouentur:oro obteſtorq;:ut ſi qua forte a me

BIBLIOTECA CENTRALA DE STAT
Inv. 255923

uel male interpretata uel præterita sunt:quæ plurima esse possunt:cum diuini potius sit:q̃ humani ingenii nõ errare:sua ipsi industria labori meo subueniãt:& cõmuni omniũ utilitati consulant.Non dubito quin si Horatii preceptũ secutus fuisse:qui in arte poetica suadet editionẽ nõ esse precipitandã:sed nonũ premendã in annũ:plura a me & addita fuissent:& mutata.Festinãtius itaq; editionẽ maturaui q̃ erat in animo:ueritus ne id mihi uiuenti accideret.quod nuper mortuo accidit Palacino municipi meo uiro Singularis doctrinæ: Qui cũ in officia Ciceronis & Valeriũ Maximũ nõ minus diserte q̃ sapienter quædã scripsisset:eadẽ morte præuẽtus edere nõ potuit:quæ ab iis excepta qui Gloriã alieno partã labore & periculo in se libenter transferũt.suppriminũt:ut successu tẽporis ipsi pro suis edant:Iniuriam profecto Palacini manibus facturi maximã. Cum igitur ciues optimi nulla prorsus cõmotus gloria hoc tantũ oneris susceperim:sed ut industria mea:qui me ad hoc hortati sunt:motẽ gererẽ:uos rogo hos cõmentarios ea beniuolẽtia & liberalitate suscipiatis qua a me scripti sunt.Valete.

VITA PERSII PER IOANNEM BRITANNICVM.

PErsius flaccus in Thuscia Volaterras habet patriã quod cũ Eusebius testetur ipseque in ultima sua satyra innuit cũ ait. Mihi nunc ligus ora Intepet:hybernatque meũ mare:quia latus ingens Dãt scopuli:& multa littus se ualle receptat.Lunai portũ est operæ cognoscere ciues. Nam luna oppidũ est & portus Thusciæ :ut sentiunt Strabo & Plinius.Ostendit igitur poeta se thuscum esse cum ait hybernatque meũ mare. Volaterræ oppidũ est hoc modo ædificatum. In profunda ualle sublimis & præceps undique collis extat cuius in uertice planicies est:in qua sita ipsius sunt urbis mœnia:ad quæ stadiorũ.xv.ascẽsus est:E cuius basi rupes tota ardua atq; difficilis.Illic aliquando ex proscriptis a Sylla qui quattuor militum cõplectẽti ordines biennio per obsidionẽ pressi tandẽ per inducias discedentes locũ illũ reliquerunt.Natus est ibi Persius anno.xxi.imperii Tiberii:tertio anno post passionẽ Christi dei nostri.Mortuus anno ætatis suæ xxx.Anno.ix.Imperii Neronis quo anno thermæ a Nerone ædificatæ sunt.Cũ litterarũ causa Romã ueniset annos egressus pueritiæ in disciplinã se tradidit Cornuto philosopho:ut ipse cecinit ĩ quinta satyra ubi ait Cũ primũ pauido custos mihi purpura cessit Bullaque succinctis laribus donata pependit Me tibi suppositi.teneros tu suscipis annos Socratico Cornute sinu. Eũ fũma pietate coluit & obedictia. Vsus est amicitia ĩ primis Minutii Macrini Brixiani equestris ordĩs principis: Viri singulari modestia & fide:& Cæsii bassi Poetæ Lyrici ætate iam adulta sex satyras mira carminis acerbitate scripsit:q̃ nũc in manibus habẽtur. In qbus sũma eiꝰ ingenii uirtus ĩdicatur. Vnde nõ ĩmerito Quintilianus eũ multũ ueræ gloriæ meruisse q̃is uno libro pdidit Quæ ab aliis tradũtur de eius uita cũ auctoritate carẽt mihi nõ pbantur. Tenuiũ opũ se fuisse declarat illic, Quis expediuit plitaco suũ chære? Picas quis docuit uerba nostra conari? Magister artis ingeniiq̃ que largitor Venter.

VITA PERSII PER BARTOLOMEVM FONCIVM.

PErsiũ aggressuro in primis necessariũ uisũ est eius uitã ac satyram breui oratione percurrere. Aulus Persius flaccus patre Flacco:matre Fulua olympiade ducentissima tertia ĩperante Tiberio uolaterris:ut Eusebius :ut ipse de se scribit:lunæ potius natus est.Mediocri autem statura:ĩsigni forma probatis moribus :ingenio & doctrina prestãti fuit.Prima adolescentiæ patre mortuo, Qu.Remniũ Palæmonẽ grammaticũ uicentinũ audiuit.Mox rhetoricæ sub Virginio flauo incubuit.Inde se ad Cornutũ philosophũ conferẽs familiariter secũ ad interitum usque uixit.Anno uero ætatis nono ac uigesimo:regnãte Nerone interiit: unũ hũc satyrarũ reliquẽs librũ:in quo ueræ laudis plurimũ meruit. Satyra uero carminis genus uariis rebus refertũ est:quod fere idẽ:quod comœdia uetus est.Nã cũ in cõpitis ociosi diebus festis operarẽtur ãtiqui: inculti ac rude carmẽ priscã comœdiã in uenere in qua primũ bonos laudare:post etiã malos nominati carpere assuerũt.Sed cũ indies maiore in scribẽdo licẽtia uterentur :cautũ est lege nequis eiusmodi carmẽ describeret.Ex quo ueteri sublata:noua comœdia emanauit:ætatis cuiusq; mores & personarũ affectus cõtinẽs:Sed ad comœdiæ ueteris formã paulati satyra hæc irrepsit in qua sine ulla proprii cuiusq; nominis mẽtione uitia hominũ notarẽtur.Priscũ uero satyre genus tã latini q̃ græci excoluerẽt:sed hæc noua satyra latiorũ est in qua Lucilius maximã primus laudẽ obtinuit satyrã aũt q̃is a satyra lege multis aliis cõferta legit:uno q; rogatu multa & uaria cõplectẽte. Vel a satyra cibi genere diuersis rebus conditio. Vel a lãce satyra:quæ multis generibus primitiarũ referta sacris adhibebatur:quidã apellatã existiment:meliores tamẽ auctores a silue stribus satyris in uetere fabula institutis nominauerẽ. Verũ his breuiter de poetæ uita ac satyra enarratis explanationẽ ipsam aggrediamur.

SAtyra carmen est:ut Diomedi placet·apud romanos maledicũ:ad hominũ uitia carpenda: comœdiæ priscæ charactere cõpositum:a qua in hoc tantum differt: q; iambicis & eiusmodi uersibus constat:& personis introductis nouæ fere comœdiæ par est:uitia hominũ cum denominatione cõtinet personarum.Hæc autem.i. satyra in hexametros assurgit:libertate simplex:Neq; enim personas aperte nomĩat. Priscæ comœdiæ princeps & inuẽtor fuit Susarion megarẽsis Tripodiscius Philini filius qui cum prauæ mulieri cõiũctus esset:abeũte

muliere in pompa Dionysiorum theatrum ingressus quattuor cecinit carmina iambica: quæ sola ex oībus eius scriptis extāt: Audite populus: Susarion hæc dicit: Filius Philini Megarensis tripodiscius: Malū sunt mulieres: sed tamen o populares nō adest inuenire domū sine malo. Sic enim prima comœdia schoma habebat apertum. Licuit itaque aperte sic uituperare usque ad tēpora Eupolidis: unde Horatius: Eupolis atq; Cratinus Aristophanesq; poetæ. Atque alii: quorū comœdia prisca uirorum: Siquis erat dignus describi quod malus: aut fur: Quod mœchus foret: aut sicarius. aut alioqn famosus multa cū libertate notabant. Sed cū poetæ abuti licentius stilo: & passim lædere ex libidine cœpissent plures bonos: ne quisq; in alterum crimē infamiæ poneret lata lege per Alcibiadem siluerunt. Ex prisca igitur comœdia quæ maiore lasciuit licētia: Satyra quæ auctore Quintiliano tota nostra est: manauit: In qua primus insignē adeptus laudem est Lucilius: qui quōsdā ut scribit Fabius ita deditos sibi amatores habuit: ut eum omnibus poetis præferre non dubitarēt: q̄uis Horatius nō sine tamen suspitione æmulationis eū in sermonibus suis luculentū fluere diceret: & aliquid esse: quod tollere possis. Secundus post hunc Horatius: qui etiam Lucilio multo tersior ac purus magis habetur: & ad notandos mores magis præcipuus. Tertius Persius annumeratur: qui iudice Fabio multum & ueræ gloriæ: q̄uis uno libro meruit. Quartus uero Iuuenalis habetur: qui & uenustate carminis: & satyræ dignitate seruata ita commendatur: ut si aliis omnino præponendus non sit: certe uel eis par habendus Satyram nomen accepisse a uariis causis scribunt Diomedes grammaticus Porphyrio & Acron: idest a satyra lance: quæ inserta uariis: multisque primitiis in sacra inferebatur: & a copia & saturitate rei satyra uocabatur: Siue a lege satyra quæ uno rogatu multa simul comprehendit: q; scilicet & satyra multa poemata comprehendantur: cuius satyræ legis Lucilius meminit in primo per satyram ædilem factum qui legibus uiuat. & Salustius in iugurtha. Dei de quasi per satyram sententiis exquisitis in deditionem accipitur. Siue a satyris: quod similiter in hoc carmine ridiculæ res pudendæq; dicuntur: quæ uelut a satyris diis siluestribus proferuntur & fiunt: hocq; uerisimilius. Nam in comœdia prisca qnæ in uitia hominū apertius: ut dictum ē inuehitur: salibusq; & iocis absoluit Satyri introducti sunt dii, siluestres & procaces iocularia & lasciua inter se iactantes: Hii sunt: ut auctor ē Pollux: satyrus canus: satyrus impubis: satyrus adolescens: Sylenus pater: atq; id genus personæ ficte: satyris igit introductis satyra nominata est: quod nomen hæc quæ tota ut diximus nostra ē: & ab illa antiqore defluxit: accepit: seruauitq;. Hoc poematis genere Persius sex scripsit satyras: quarū haud dubium est primā esse: O curas hominum. Nam illud: Nec fonte labra: quedā potius meo iudicio præfatio dicēda est q̄ satyra: quā ideo tantum poemata premittit ut cām assignet: quare aium poetice applicuerit. Itaq; more satyrico opus suum ex abrupto incipiens in Trimetrū iambicum erumpit: docens non ea se facilitate poetā factum esse: qua Hesiodus & Ennius poetæ facti dicuntur: sed egestate & rerū difficultate coactum ut uersus faceret.

IOAN.BRI: Nec fonte labra: Versus est senarius iambicus: qui & trimeter nominatur. Constat enim pedibus sex: recipere potest iambũ locis omnibus: maxime apud Tragicos. Dactylum & Tribrachum locis omnibus præter nouissimum. Spondeum: Anapestum locis tãtum imparibus. Et nonnunq̃ in sexto spondeum Loci impares dicuntur primus: tertius: & quintus: pares uero secundus: quartus & sextus. Quæri autem solet: cur trimeter appelletur: cum senos accipiat pedes: quoniam scilicet tanta breuitas est pedũ ut iuncturæ binos complectantur pedes: iambum autem pedem esse celerem ostendit Horatius. Sylla ba longa breui subiecta uocatur iambus Pes citus. Antea totus uersus iãbicus iambis constabat: nunc adhibentur etiam nothi: unde est illud Horatii in poetica: Primus ad extremũ similis sibi. i. antea totũ iambicum metrum ex iambis cõstabat: nunc uero ut dictum est adhibentur etiam nothi: unde quia in sexto pede retinuit huiusmodi carmen spõdeum siue Trocheum: cum iambo aut pirrychio claudi deberet appellatum est scazon idest claudicans: quasi alienis pedibus in fine maxime sustentetur & sic claudicet. Martialis. Appollinarem conueni meum scazon: Iambicum metrum inuentum est ad nocendum ab ἰάπτω. i. noceo. Archilochum lacedæmonium inuentorem fuisse testatur Horatius: Archilocum proprio rabies armauit iambo: quo carmĩe lycambem persecutus est: nam cum lycambes ei Neobolẽ filiã in matrimonium promisisset: eamque mox denegasset: iratus Archilochus in eum scripsit. Vnde ille dolore compulsus una cum filia scriptũ sibi laqueo eripuit de quo Ouidius in ibin. In te mihi liber iambus: Tincta lycãbeo sanguine tela dabit. Hoc igitur inquã carmine erumpit poeta dicens se nõ eo modo factum poetã potu fontis hippocrenes quo alii dicuntur facti: Alludens ad Hesiodum qui patris oues iuxta Heliconẽ custodiens uisi musis: & ab iis ad fontẽ hippocrenẽ idest caballinũ deductus clarissimus factus est poeta: qui postea primus de agricultura apud græcos scripsit auctore plinio. Ouidius in fastis Ecce de as uidi non quas precæptor arandi uiderat: ascreas cũ sequeretur oues. Et idem in arte amandi. Non mihi sũt uisæ clio: cliusque sorores Seruanti pecudes uallibus ascra tuis: nã Dius & pimicides parẽtes cum paupertate apud eoles premerentur: relicta patria Cuma in thespiis ascram uicũ iuxta heliconis partem incoluerunt: De quo Homerus auctore Strabone Ascrã rus miserũ penes hic helicona colebat: Hyberno durũ: triste æstu: optabile nunq̃. Sicque eos latenter notat qui putent egregium fieri poetã non posse nisi fontes & loca musis consecrata celebrarit: subtili arte ostendens uirtutẽ homini labore & industria parari: non inani & uana rerũ argumentatione. Principium igitur factũ ab indignatione tanq̃ affirmet: quod aduersario longa disceptatiõe obiiciebatur: se nullum prorsus cũ musis cõmerciũ habere ut sit sensus. Fateor me nec hippocrenẽ bibisse: nec somniasse in monte Parnaso ut de se alii iactant: Et gestu adiuuandũ. Prolui immersi ut biberẽ: Compositũ est a lauo quod e prima in tertiam transit coniugationẽ: ut diluo: alluo: abluo. Fonte: dictus est fons auctore Var. q̃ fundat aquã. Caballino: in Helicone fontẽ Caballinũ musis consecratũ esse auctor est Strab. quẽ Equus Pegasus Neptuni & Medusæ gorgonis auctore higino filius: ut alii uero scribunt ex Medulæ sanguine & ceruice a perseo resecta procreatus ungula saxũ feriens aperuit: qui ex eius nomine Caballinus idest hippocrene dictus est: Hippos enĩ equũ significat: crine fontẽ. Hunc postea equũ fama est ut scribit Strabo cũ portaret pirenẽ in agro corintho a Bellorophonte deprehensum fuisse: unde primũ eũ fuisse qui equo ueheretur scribit Pli. Nec in bicipiti somniasse par. parnasus mons est ut Strabo & Mella scribunt phocidis qua boetiæ accumbit: & ad occiduos phocidis mõtes locatus. Ouidius Separat aonios acteis phocis ab aruis Terra ferox: Mox addit Mons ibi uertcibus petit arduus astra duobus Nomine parnasus superatque cacumine nubes: Vniuersus autẽ mons consecratus est: Nã & antra & alia loca honore & sanctitate digna continet: E quibus celeberrimũ & formosissimũ extat coricium nymphaꝝ antrum: codẽ quo ciliciũ nomine nuncupatũ.

BARTOLOMEVS FONCIVS. Ne fonte labra prolui caballino. Quo maiore animi libertate alios deinde corrigere seipsum imprimis corripit: q̃ festinanter nimiũ poeta prodiderit. Nõ sine causa uero suũ opus metro iãbico inchoauit. Eiusmodi enĩ carmen incitatũ ac uehemens reprehẽsioni plurimũ conuenit: Eius inuentor Archilocus: ex sex iambis primũ instituit. Sed paulatim in cunctis sedibus secunda & quarta exceptis: spondeũ recepit. in prima tamen sede quandoque anapestũ pro spondeo: & in secunda tribrachũ pro iambo: ea ratione persius posuit. Quod iambus cũ tribracho: anapestus cũ spondeo in tẽpore conuenit. Fonte caballino: Non se hesiodi more poetã effectũ dicit: qui pegaseis aquis epotis e pastore poeta euasit. Pegasus uero caballus e Medusæ gorgonis sanguine a perseo interẽptæ prosiliit in heliconẽque transuolauit atque ubi primũ ungula terrã percussit: hippocrene fons scaturiuit.

PAVLI FLACCI PERSII POETAE SATIRARVM OPVS.

NEC FONTE LABRA PROLVI CABALLINO.

IOAN.BRI. Bicipiti.i.ī duos colles surgēti:ut Lucānus:Parnasus gemīo petit arduꝰ æthera colle Mons Phœbo:bromioq; sacer.Et Ouidi.ut diximus:Mōs ibi uerticibus petit arduus astra duobus: Noīe parnasus superatq; cacumīe nubes. Explodēda est eorū opīo q alterū ex collibus parnasi citheronē:alterū heliconē appellari crediderūt:Cū oīo citheron atq; helicon:alter ab altero distās:auctoribus Strabone:Plinio:Mella:& Solino:montes sunt Boetiæ:Parnasus uero Phocidis regiōis.Sic enī scribit Strabo.Helicō igitur nō pcul a Parnaso distās illi æmulus ē & altitudīe & circuitu:Vterque.n.niuibus pulsatur:& rupes āborū saxea ē.Non multa uero illos regio circūscribit Pli.nec receden tes Athēis claritate quæ cognoscantur Boetiæ Thebæ duorū numinū liberi atque herculis:ut uolunt patria.Et musis natale in nēore Helicōe assignant Datur & his Thebis saltus Citheron:Sic & sta. Citheron prope Thebas finitur. Mella ita scribit in phocide delphi & mōs parnasus:& Apollinis fanū atq; oraculū.In Boetia Thebæ & Citheron fabulis carminibusque celeberrimus.Memini:ut nullo prorsus pacto addatur me:nā uersꝰ nō staret.primus enī pes ē Anapestus:ultimus spōdeus:cū semp indifferēs ultīa ponatur syllaba:reliqui uero iābi. Sōniasse:ostendit id sibi nō cōtigisse:ut ilico poeta fieret:quod Ennio accidisse legitur q in prīcipio Annaliū suorū:ut scri.Porphyrio per somnū animā Homeri in corpus suū intrasse fassus ē:& stati poetā factum:unde ē illd:Cor iubet hoc Enni:postq̄ destruit esse Meonides.Sic repēte:ut Hesiodus & Ennius prodierūt. Helico:pallidāque pyrenē Illis relīquo:quorū ima.iā ego inqt relinquo musas & fontes eis sacratos illis qbus imagines hederis corōate positæ sunt.i:q tali ābitiōe uiuunt:latēterq; sui tēporis poetas notat:q hisce rebus decorati poetas se esse putabant eximios.Vnde alibi poeta sic eos irridet:Grāde locuturi nebulas:Heli.lēgūto:dicit igitur se quoque:& si nō sit ea eruditiōe:quali habētur alii:poetæ tamē carmina scripturū. Heliconiadas.i.musas:qbus:ut scri. Stra.ædes in helicone cōsecrata ē & fons Caballinus. Nā & helicona & pieriā & Libethrū & pimpiliam eisdē musis cōsecrarūt thraces boetiæ accolæ:ut hi q Libethridū nympharū antrū consecrarunt:& qui priscæ muse curā studiūque dederunt thraces fuisse perhibentur Ephorus:Orpheus.& musicis Thamiris:ob id etiā emolpo inde nomen inditum est.i.cantori optimo. Heliconiadas:patronymicum est fœmininū. Tribus modis patronimica formātur fœminina:in as quidē:ut lemnias:in is:ut priamis:in ne:ut nerine.Vergi. Nerine galathea thimo mihi dulcior hible: Pyrenē:pyrene fons ē Acrocorinthi:de quo sic Strabo: Acrocorīthus mons ē Pelopōnesi excelsus inter duo maria situs:ægeū uidelicet & ioniū:stadiorū triū ac dimidiati altitudinem habens ad perpēdiculū:ascensus ad stadia.xxx.in acutū terminatur cacumē:sub cuius radice in plano instar mēsæ loco iacet oppidū Corinthus:Vertex ipse acrocorinthi Veneris sacrā habet ædiculā:infra uerticē pyrenē fontē aquas haud affluentes habētē:cæterū perspicuas ad imū potuique suauissimas. Pli.itē de eo ita prodit.Medio hoc interuallo:quod isthmi appellauimus applicata colli habitatur Colonia:Corynthus ātea Ephyre dicta sexagenis ab utroque littore stadiis e summa sua arce quæ uocatur acrocorinthus:in qua fons ē Pyrene diuersa duo maria prospectās:hæc iccirco studiosius scripsi:ut eorū opīo refelleretur:q Pyrenē uallē eē crediderūt:ubi studerēt poetæ:est ēt Pyrene mōs qui galliā disterminat ab Hispāia:de quo Tibul.Nō sine me est tibi partus honos:tua bella pyrene testis & oceani littora santonici.Pallidā:nōnulli hoc ad fabulā referunt:q̄ talis ē:Pyrene:ut scri.Pausa.cū ex duobus filiis:Cenchreo Legeoque:quos ex Neptuno suscepat:Cenchreū adolescentē admodū amisisset:eius mortē adeo fleuit:ut in fontē sui nōis deorū miserariōe conuersa sit unde e pallidā dixerit:ab his postea:ut scri.Pli:angustiarū termini Corinthiaci sinus denoiantur Legeæ & cenchreæ.Alii uero ita interpretātur:quod oīo placet:nō pallentem:sed pallidos facientem:ut Vergil.Mors pallida:tristisque senectus.Et idem alibi:Attonitæ magna ora domus:idest attonitos facientis.scriptores enim studio intenti solent pallescere:ut Persius:iuuat impallescere chartis.Et Iuuenalis.Fuit utile multis pallere & toto uinum nescire decembri.

Nec in bicipiti somniasse parnaso
Memini:ut repente sic poeta prodirem.
Helyconiadas:pallidamq; pyrenen

BAR.EON. In bicipiti parnaso:nec se quidē hoc ī mōte somniasse alludens ad Enniū scri.q somniās homeri ī se aīam penetrasse repente uates apparuit.Parnasū uero.q̄q̄ Seruius in Thessalia.Tortelius aretinus ī Aonia Boetiæ parte ponūt.Herodoto tamen & Pōponio mela:Straboneque ac Plinio & aliis præterea testibus phocidi regiōi adscribitur.Quē in duo iuga discindi:citheronēque liberi & Helicone Apollinis idē Seruius scribit.Tātū auctorē Tortelius subsecutus ppter Heliconē & citheronē:uel certe propter cirrhā & Nisā parnasum bicipitē uocat.Cōtra tamē eorūdē locorū situs & antiquorū auctoritas repitur.Parnasus.n.in phocide regiōe.Citherō atq; Helicon mōtes in Boetia disiuncti sunt:ita ut Helicon procul a parnaso circiter qndecim passuū milia:Citheron uero triginta locatus sit. Cirrhā quoq; ac Nysam urbes in parnasi iugis fuisse ueterū nemo scribit.Cirrha enī sub cirphī rupē parnasi ī radicibus mōtis in planicie mare uersus locata ē.Nysa uero nō ī parnaso:sed ī fœlici arabia sita ē:ī qua cū Bacchus nutritus ēt:ī eius mēoriā ipse postea aliā in india cōdidit.Apud Homerū quoq; secundo iliados libro:Nysam in Boetia urbē esse apud Pli.in Caria:apud Stranonē uicū in Helicōe:apud Ptolæmeū in Ionia ac Lycia urbē lego:nusq̄ uero in Parnaso eē comperio. Quare cū neq; helicon:nec citheron iuga parnasi:sed mōtes ab illo seiuncti sint:neque cirrha neq; nysa in iugis Parnasi collocatæ sint:bicipitē rectius ad montis naturā situmque referemus:Nā ut Strabo uoluīe nono refert:ab australi parte cirphin præruptam rupem cum profunda ualle:per quam plurimus amnis cuol-

uitur:parnasus habet:A qua sane diuisione biceps cognomiat.Hic Macrobio teste Baccho& apollini sacer est atque ut Diodorus asserit idē liber pater & phœbus est. Heliconiadas:Helicon.ut Solinus & Plinius quarto refert:mons est Boetiæ iuxta Thebas:atque Strabo in nono meminit:phocidi uicinus est & non procul a parnaso:eique æmulus & altudine & circuitu:qui & ipse apollini quoque sacer & musis est:unde heliconiades musæ sunt appellatæ. Lucretius:Adde helliconiadū comites:quorū unus Homerus.Pallidāque pirenē: Vallem inter quos parnasi colles pirenē Tortellius esse scribit.sed auctore Plinio libro quarto:acrocorinthi fons est:& ut Strabonis octauo uolumine scriptū est:haud affluentes aquas habet:sed potui suaues atq; perspicuas Quare pallidā non ad aquæ:sed poetarū colorē assiduo studio pallentium Tortellius:refert: sed melius hunc pallorē pireni attribuemus: quæ cū ex Neptuno Cenchreium lecheūq; peperisset:de quorū noibus corīthiaci sinus termini cuiusq; ac portus denoiat.Cenchreū prima iuuēta extinctū adeo fleuit:ut in hūc fontē noīs uertetur:unde eam pallidā appellauit.

Illi relinquo quorum imagines lambunt i. leviter tangunt.
Hederæ sequaces ipse semipaganus 2. serpentes
Ad sacra uatum carmen affero nostrum:
Quis expediuit psitaco suum chære?

IOAN.BRI. Quorum imagines:effigies hominū nō solebant exprimi nisi aliqua illustri causa perpetuitatē mœrentiū:hocque ab Athenienſibus manasse uidet qui primi omniū Harmodio & Aristogitoni tyrannicidis publice posuerūt statuas:eo anno:quo & Romæ reges pulsi. Excepta deinde res est: ut scribit Plinius a toto orbe terrarū hūanissima ābitiōe:uñ & poetis imagīes ponebāt:& a studiosis tantū ut quisq; nomen auctoris diligebat. Martialis ad auitū statuā sibi ponentē edit carmē subscribendum Hoc tibi sub nostra breue carmen īmagine uiuat:Quā nō obscuris iugis auite uiris. Iuuenalis. Qui facis in parua sublima carmina cella. Vt dignus uenias hederis & imagine macra.L. Accius poeta in æde camiarū ut scribit Plinius maxima forma statuā sibi posuit cū is admodū breuis esset.Lābunt:circueunt. Virg. Tactuque īnoxia molles Lābere flāma comas & circū tēpora pasci. Hederæ:hederis coronabātur poetæ. Virg.Pastores hedera crescentē.or.poetā.Hora.Me doctarū hederæ præmia fontiū diis miscent superis.Hederarum auctore Plinio tres sunt species:Alba & Nigra:tertia quæ & elix appellatur:Nigra: cui semen est crocatū poetæ utuntur:quā qdā Misiā:alii bacchicā appellāt q; Bacchus cū uictor ex India rediret coronas hederæ portauit iuge igit hedera coronant poete q; quē admodū illa Baccho sacrata est ita & poetæ ī tutela liberi patris dicuntur.Hedera dicta est ut placet Festo siue q; hæreat:siue q; edita.i.alta petat:siue q; cui adhæserit edat. Sequaces:epitheton est hederæ:cnius natura est ea quibus adhæret sequi.Ipse semipaganus:beniuolentiam sibi cōciliat a modestia sua:illud moneo legendū esse.Ipse semipaganus:non autē:at ipse:uersus.n.nō staret. Semipaganus:semi rusticus.& rudis poeta Paganus dictus est a pago quē uillā antiqui dicebant a pigin idest a fontibus:eo q; iuxta fontes uilla semp fieri consueuit.Ad sacra uatū:nō ut quidā interpretantur ad certamina uatum:sed ad ædem Apollinis & musarū:ad quam poetæ opera sua deferebant.Eam Augustus ut scribit Tranquillus Apollini in ea parte pallatii erexit:quā fulmine disiectā aruspices a deo desiderari respōderūt.In eius aditu porticus erat cū biblioteca tam græca quā latina.Martialis loquens ad librum suum:Iure tuo uenerāda noui pete limina templi Reddita pierio sunt ubi templa choro. Iuuenalis:Ne quid tibi conferat iste quem colis & musarum & apollinis æde relicta ipse facit uersus.Horatius scripta palatinus quæcūq; recepit apollo.

Carmen idest poema Virgilius Carminis incōpti lusus lecture procaces.Quis expediuit psitaco suū chære?antipophora est quasi aliquis dixerit quomodo carmē scribes:cū te semipaganū dicas esse & īperitū? Dicit igit se necessitate coactū:lucri spe aīum ad carmīa scribēda aplicuisse.Idq; p similitudinē psitaci & picæ facere ostēdit:quæ aues cupiditate satiādi uentris uoces humanas ediscūt & emodulant.Quis expediuit.i.quis expedite loqui psitacū ī Psitaco.Auis est auctore Pli.sup oīa humanas uoces reddēs & quidē Sermocinans:eam India mittit:psitacē uocāt græci uiridē toto corpore:torque tantū miniato ī ceruice distinctā: Impatores salutat.q̄ accipit uerba pnūciat.Mart. Psitacus a uobis aliorū noīa disco: Hoc p me didici dicere Cæsar aue. Stat. Humanæ sollers Imitator psitace linguæ:Suū chære:nota ppriū:sed q; id tā facile ediscāt:& expedite pronūcient ut naturale illis esse uideatur.Chære Græce:salue latine.

BAR.FON. Quorū imagīes lābunt hedere seqces:cū hedera baccho sacrata sint:iure illa poetæ coronabantur q ī tutella liberi patris sūt.Imaginibus quoq; uatū coronæ hederaceæ ponebātur.Iuue. Vt dignus uenias hederis:& imagine macra.Seqces aūt dicēdo ad earū naturā respexit:cū enī dicte sunt:uel q; hereāt:uel q; edita semper petāt:uel quia si quibus adheserint:edāt iure illas sequaces cognomīauit brachia.n. ramosa:maxīeq; robusta cū hēant q; semel cœperīt tenaciter psequūtur.Libero uero patri sacratæ sūt:uel qa sicut illæ hominū mētes:ita hederæ oīa illigāt quibus hærēt. Semipaganus:ītrā statiōe uerborū manet.Nā cū ī caballino fonte se dixerit labra nō immersisse:fons uero a græcis THVH dicatur unde pagus & pagāus deducitur:nunc semipaganū se nominat:ut qui se nō penitus inhippocrene pluerit:sed eius aquā summo tenus ore attigerit:ac pte rea nōdum poeticis sacris ībutus sit. Ad sacra uatum:uel ad scripta:& numerū poetarū.Vel ad ædē apollinis & musarū ī qua oīum scriptorū uolumina seruabātur.Ho.Scripta palatinus q̄cunque recepit apollo.Quis expediuit psitaco suum chære:p plytacos picas coruos humana uerba fame edoctos ostēdit:urgente necessitate multos spe lucri cōpulsos:tanq̄ poetas bonos carmina scribere plytacus uero quædam uerba quæ accipit ita dearticulata uoce pnunciat:ut sibi pecularia uideātur.Ob quā pnunciādi facilitatē suum chære tanq̄ sibi se-

re naturale dixit:ut apud Mart.Hoc didici p me dicere:cæsar aue.Chære aut græce salue atq; aue significat. Coruos q oli cōcauū salutare:Quis oli docuit coruos cōcauos ac rauca itra fauces uoce salutē oibus dicere. Plutes qdē augusti tpe salutare eū corui edocti sūt:sed oium celeberrius fuit:q Tuberio principe singulis diebus mane i rostra uolitās prio Tyberiū:deinde germānicū & drusū cæsares:mox alios e populo trānsēūtes noiatim salutabat. Vnde postea salutatoris cognomē coruus obtinuit.Mart.Corue salutator cur tu sellator hēris:

IOAN.BRI. Picas:Auis ē & ipsa uocalis cui q dē qd ex lōgiquo nō uēit mior ē nobilitas: sed expressior loqcitas.Mar.Pica loqx certa dominū te uoce saluto.Si me nō uideas eē negabis auē. Conari:cū oi difficultate loq. Magister artis:necessitatē eā eē mōstrat q & aues quoq; doceat uoces humanas loq:& hoies idustrios reddat.Hora.Et laris & fūdi pauptas ipulit:audax ut uersus facerem Vir.Labor oia uicit iprob⁹:& duris igēs i re.æ. Artis:ars pceptio ē quedā q ad aliqd cū rōne agēdū istruimur. Vēter.i.ægestas & rex difficultas Negatas:a natura.s: Qd si dolosi spes refulsit nūmi:cōfirmatio ē supioris rōnis:ut hoies cū ægestate laborēt ad ea se mirabili studio accommodētur appeat lucrū.Sēs⁹ ē:siq spes lucri appuerit credēs nō tm hoies:sed & coruos poetas:& poetides picas scās:ita docte cātabūt. Dolosi:exitiosi:Ver.Quid ñ mortalia pectora cogis Auri sa.sa. Refulserit:resplēduerit:apparuerit:nitorē metalli respexit.Coruos poetas:coruus effingēdo iermōe hūano nulli cæ ille:nā auctore Macro.Redeūti angusto ex acciaco bello cū igēti gloria qdā romæ obuiā se illi cū coruo ddit q ad impatorē ait:aue impator iuicte:quo delectat⁹ augustus.xx.milibus nūmū emit:cuius exēplo alter excitus similē Coruū edocuit:quē cū audisset augustus: Taliū inqt salutatorū satis domi hēo. Nobilitatus ē & oli ut scri.Pli.funere publico cōstrato lecto duorū ethiopū hūeris:pcedēte tibicīæ & corōa oium generum latus usq; ad rogū q cōstructus ē dextra uiæ appiæ ad secūdū lapidē i cāpo Ridiculi appellato:hic erat q tyberiū de ide Germa.& Dru.cæsares noiatī:mox trāseūtē ro.po.salutabat. Mar.Cor.salu.qre fel.ha. Poetidas forma tio ē p modū patronymici:ut mascu'ū poetā:multerē poetidē appellauerit. Melos:cantū.melos priorē hēt correptā.Lactā.Fitq; repcusso dulcior aura melo sed hoc loco geminauit.l.ut scāsiōis stet rō:ut Vir. Relliqas danaū. Pegaseū.i.tā dulcē & suauē:qlē solēt musæ qbus sōs pegaseus:i. caballinus:ut dictū ē in helicōe ē cōsecratus. Pegaseiū possessiuū ē a pegaso eo mō formatū quo apud Vir.priameius:Ecce trahebatur passis priamei uirgo.Neq; ppositio p addēda ē:uersus.n.& sēsus simul deprauarētur:nō.n. trocheus hoc carmīs genere iexcipit:illud addo auctore Pli.pēnatos equos & cornibus armatos pegasos uocari:quorū memīt ita dicero in oratiōe p Pub.Qui.O hoiem fortūatū q eiusmōi nūcios:seu Pegasos hēat. Satyra Prima.

Pícas quís docuít uerba nostra conarí:
Magíster artís íngeníique largítor
Venter negatas artífex sequí uoces.
Quod sí dolosí spes refulserít nummí:
Coruos poetas:& poetídas pícas
Cantare credas pegaseium mellos.

Satyra prima.

Ocuras hominū o quātū ē in rebus inane
Quis leget hæc:min tu istud ais? nemo
hercule nemo?

Curas ho.Reprehēsurus hac Satyra uaria poetarū in cōponendis carmibus uitia:eos īprimis satyrica indignatiōe psequit:q inani qdā carmina scribūt ostētatiōe:ut inde populi laudē aucupent: putātes quæ sciāt nihil oio eē:nili aliis eadē inotescāt.Mōet itaq; poeta indecorū eē ad eū finē carmina scribi:nec ullo mō assentatiōes uulgi eē quærēdas:& in dialogi pene morē introducit mōitorē q & respōdeat:& plærūq; consulat qd sibi agendū sit. Tota indignatio & fremitus in Nero.ferē:quē multis in locis notat ābitiosū:nā auctore Tranql.declamauit sæpius publice:recitauit & carmina nō mō domi:sed in theatro tanta uniuersorū lætitia:ut ob hāc recitationē supplicatio decreta sit:atq; ps carminū aureis litteris Ioui capitolino dicata. Præterea oratiōis & carmīs latini Coronā: de q hōestissimus qsq; cōtenderat ipsorē cōsensu concessā sibi recepit. Cū igitē plausu populari & laudibus alienis delectarēt:occulte a poeta notat:ut locis suis dicemus. O cu.ho. principiū factū est ab indignatiōe & usu satyrico.generalis.n.est acclamatio in suorē tēporē poetas:qd fama tm correpti carmīa scribāt:Sed hoc satyræ initiū ingenti arte in se detorquet:ut qd i seipso turpe oñdit:in aliis licentius insectetur. Hæ āt exclamationes p ntūm:actūm & utūm fieri solent:& sine aliquo uerborē adminiculo.Per ntūm hoc mō:O romana militia:O mos ātiquus.Per actūm:ut O fortunatā natā me cōsule Romā.Per utūm:O Iane a tergo quē nūlla cicōia pīxit. O qtū ē rebus īane:o qta est in rebus hūanis uāitas:cū oms eo scribendi studio ferimur:ut apd uulgus laudē quærāus. Quis le.hæc:mōitorem intrōgat:p qd apparet se laudis cupiditate & famæ scribere:hincq; exclamauit arguens turpe esse hæc sibi qrere. Min tu.i.a. uerba mōitoris. Nēo her.subau.supiori leget.Nēo:iter admirātis simul neminem futurē opis sui lectorem. BAR.EON. Quod si dolosi:illos redarguit:q spe lucri adducti ineptissima carmina ædere nō uerentur: Dolosi nūmi denominatio est:Cū ab eo quod fit id quod facit denoiet.dolosos.n.appellat nūmos per quos innūeri doli fiūt:ut cū pigrē frigus:qa pigra reddit corpora nūcupāus. Et poetri.pi.a pota poetria & poetris deriuat.Picæ uero pieri & agāippes nouē filiæ:ausæ cū musis de cātus uoce cōtendere:nymphis iudicibus superare: Cū illis comitarentur in picas a nymphis cōuersæ sunt:in qbus:ut ait Oui.Facūdia prisca remāsit Raucaq; garrulitas studiūq; inane esse loquendi:per pegaseū melos ualde pegaseum:id est poeticum per suauem & dulcem cantum.Melos autem sicut & sophos genere neutro indeclinabiliter pōitur. Curas hoīum O:quamtum est rebus inane: Hæc Satyra lenocinio uerborum plausum popularem captantes:& audi/

tores lectoresq; scripta lasciuia & mollia magis q̃ uirilia cõpbãtes reprehẽdit:nõ sine q̃dã nerõis nota:quẽ scq; nae studiosum fuisse constat O curas hoĩum:cum Persius cuidã uelle satirã scribere se dixisset:ille supfluã eius curã oĩbusq; ingratã deridẽs cum interrogat:qs tã seuera & grauia scripta leget. Q uidã poetae ĩitium hoc attribuunt cõsultanti supfluas hoĩum curas innanesq; cogitatiões se oĩo uelle reprehendere.

Vel duo:uel nemo turpe & miserabile quare
Ne mihi polydamas & troades labeonem
Prætulerint.nugæ.non siquid turbida roma
Eleuet accedas.examenue improbum in illa

IOAN.BRI. Vel duo:uel uerba mõitoris:q duos uel tres tãtũ lecturos dicturus erat.Sed q̃si mox sui tẽporis mẽoriã reuocatus tres suppssit:oĩq; remota dubitatiõe dicit Nẽo:affirmatq; qd añ dixit:nemo Hercule.Sicq; iuidiose notat tpa sua:qbus ne utiq; ĩ precio poetae erant.Nẽo:sic pnũcia ut de re certa & mãifesta. Turpe & miserabile:q; nẽo lecturus sit.

Quare? Trahit ĩ admiratõe & secũ q̃rit poeta:cur cũ aliorũ & maxĩe Acci labeõis opa legãt:sui carmĩs nõ sit qsq̃ futurus lector. Ne mihi polydamas.Per polydamata Neronẽ intelligit:In cuius inuidiã hoc scri.Illiĉtiũ :n.adeo studiosus fuit:ut & scripserit troica Et plurima ptẽ urbi Ro.incẽderit:ut similitudinẽ ardẽtis Troiae cerneret:in cui⁹ incẽdio Halosim Illi decãtauit.i.captiuitatẽ:& eox:ut scri.Cor.cã suscepta Claudio impãte Rõanũ Troia dẽissũ:Et Iulie stirpis auctorẽ Aeneã.aliaq; haud pcul a fabulis facũde execut⁹ ppetrarit ut opa de reb⁹ Troiãis cõstaret:q̃lia erãt Acci Labeõis q carmine res iliẽses psecutus fuerat ut alibi:Nõ ẽ hic Ilias Acci.Inde igit satirice oñdit principi pterita carminis rõne ea tm placere q̃ de troiãis sint cõposita hinc indignat hinc excãdescit.Polydamas.apte p Nerõe Polydamãtis uiri Troiãi miscet psonã:ut mix esse uideat. Si uiro Troiãi res troiãe placeãt:cũ ipe princeps originẽ a troiãis ducere affirmaret:Sĩulq; ad illud allusit qd scri.Ho. de Hectore:q cũ q̃dã nocte cõtra uoluntatẽ Polydamantis unius ex prioribus urbis:suos cõtra achillẽ ducem græcox duxisset:ab achil.supatus est maxima troiãox strage fcã.Q uare achil.in supbiã elatus añ portas urbis curru inuectus troiãis insultabat:hector p portis astãs cũ eo cõgredi pabat.Vex pr & mater uerẽtes ne si cũ illo cõgrederet occũberet multis pcibus orabãt ut in urhẽ se recipet.Hector parẽtũ uerbis minime mouebat qn Achil.supbũ in se pperãtẽ expectaret:Indignabundus tñ magno secũ aio Hei mihi inqt si intra muros me recipiã prius me polydamas arguet:q ut nros itra mœia reducerẽ hac exitiosa:q̃ ĩ nos achil.insurrexit nocte cõsulebat:cui ego minime obsecut⁹ sũ: qd sati⁹ pfecto fuisset.Nũc cũ temeritate mea populũ amiserĩ troiãox troianaxq; cõspectũ reformido:neqs ibecillior dicat Hectorẽ suis uiribus fretũ troiãos pdidisse. Ne:certe Vir.ĩ.xi. Tu ne ẽt telis moriere Dianæ.Terẽ.Ne ego hõ sũ infœlix:Nec aliter q̃ affirmatiue accipi debet: Nã statĩ infert ñ si qd turbida Rõa eleuet:hæc.n.pticula sẽp pducit nisi cũ interrogatiue pnũciat. Troades Ro. q in assẽtationẽ principis eadẽ laudabãt:q̃ ei grata eẽ censerẽt. Labeonẽ.Accius Labeo iõ Nerõi grat⁹ qa Ho. imitatus:res troianas carmine cõplexus est:ut supra diximus.Labeões a Labiox magnitudine auctore Pli.sũt appellati.Sicut Cæsares cæsões cæso matris utero sũt dicti.pilũni q pilũ pistrinis inuenerũt.Pisões a pinsẽdo Fabii.Lẽtini:Ciceroẽs sit qsq; aliqd optime gẽus legumĩs sererẽt:Alius fuit labeo ptorius iuris ẽt pitus q memor libertatis in q̃ natus erat multa cõtumaciter aduersus Augustũ dixisse & fecisse dicit:de quo Hora.Labeõe insanior inter sanos dicat de hoc nequaq̃ intelligẽdũ ẽ.Pretulerint ppposuerint:tpis est futuri:ita pnũciãdũ est ut de re certa. Nuge:ad seipsũ poeta loqt potestq; hic loc⁹ interrogatiue & pnũciatiue legi.Si cũ interrogatõe hic sensus erit. putabis ne nugas fore q̃re statim ut eox iudiciũ cõtẽnẽs subdit Nõ si qd turbida Rõa:sicq; sub audies erũt.Si ãt pnũciatiue legeris subaudiẽdũ erit sũt:ut sit sensus p nihilo habẽdũ est ẽt si carmẽ meũ nõ recipiat nec laudet qd ĩdicãt sequẽtia.Nõ siqd turbida rõa eleuet accedas.Duo fugiẽda eẽ mõet:unũ ne populi iudiciũ magnifaciat:q nõ rõe res colligit unde.Hor.iudice quo nosti populo q stult⁹ honorẽ sæpe dat indignis & famæ seruit ineptus.q nup in titulis imaginibus:alterũ ne alienã laudẽ q̃rat:qd hoĩ turpissimũ esse iudicat. Ho.Neq; te ut miret turba labores Cõtẽtus paucis lectoribus. Accedas.i.aures tuas nõ adhibeas: nõ cures: nõ plurimifacias. Accedim⁹.n.& aio.& corpe ut si dicas nõ accedo:sctẽtiae tuae.i.nõ adhæreo tãq̃ malae.Rõa turbida.Q uae ñ recto ĩcedit iudicio:sed ex aĩ libi dĩe cũcta iudicat ut sit turbida.i. cõfusi iudicii.Eleuet:Diminuat.Tractũ re põderosa q ut par sit eleuat:i.diminuit.Li.li.iii.ab urbe cõdita.Miror inqt si uana uestra patres cũ auctoritas ad plebẽ ẽ:Vos eleuatis eã:qppe qa plæbs senatus cõsultũ in cõtinuandis magistratibus soluit ipi quoq; solutũ uultis ne temeritati multitudinis cedatis trãqllus in Caligula:uersiculox q; fidẽ cadẽ hæc eleuant & eo facilius auctore sũt.Va:Adecto uersu græco q fidem sõniox eleuat. Examenue im pbũ:Examen pprie est filũ trutinae.Virg.Iuppiter ipse duas æq̃to examine lances sustinet.Hic uero metaphoricos p iudicio põit quemdamodũ.n.examẽ rei põderatioris nobis iudiciũ facit:sic fit ut in q̃libet re p iudicio sumat. Improbũ: qd ex animi libidine pficiscit. In illa trutina.Cũ cõtemptu legendum est in illa q̃si quæ iniqua sit.

BAR.FON. Min tu istud ais? rñdet Persius:cur se ita interroget cũ utilissima scribere ordiat. Nemo hercule:affirmatio rñdentis est:si talia scripserit:neminẽ scripta sua lectux esse. Nẽo:admirat poeta cur ille dicat a nemine hãc satyrã lectum iri:uerũ cõtradictore frõte nõ sine admiratiõe pnũciãda dictio nemo ẽ:Vel duo uel nemo:turpe & miserabile rñdentis asseueratio:uel duos:q; turpe est.uel neminẽ:q; miserabile hoc carmen lecturos eẽ.Q d sane ignominiosũ scribenti ẽ.Q uare ĩterrogat quã ob causã a nemine uel a paucis legi turpe ac miserabile fore putet.Ne mihi polydamas:cõtinuat Persius ab aduersario q̃rẽs tã & si ob hoc ignominiosũ existimet ne sibi a rõanis Labeo pferat.Polydamas & troades.Ex Ho.assumptũ est q secundo & uigesimo iliados libro Hectorẽ:si se achillis metu ĩtra muros recepit uerentẽ ĩducit ne a polydamãte:troianisq; redarguat: q; & Aristoteles in ethicis de fortitudine scribens & Cicero ad atticum assumpserunt.

Labeonē: Tortelius pro tragœdia de polydamāte a Labeone cōscripta legit. Quidā Home. iliada ab Accio Labeōe cōuersa dñt. De qua paulo post nō ē hic ilias acci ebria uerato. Et circiter satyre finē. Nullā tibi uēdo iliadē: Nōnulli. M. antistiū Labeonē uirū pretoriū: iurisq; peritū ītelligit: q pristie libertatis mēor: multa ī augustū & dixit & fecit: ob q̄ insanus ē hītus. Hora. i. Ser. Labeōe insanior inter sanos dicatur. Sēsus aūt talis est. Cēses ne forsan ob id triste: miserabileq; futurū ne romāi me Labeōe demētiorē existiment: si audebo satyrā scribere in malosq; iuchi: & reipublice occupatores: ut Labeo fecit. Nuge qdā rndētis hoc eē uolūt: insequētes quersus eidē p ītērogationē attribuūt: q; interroget Persiū ab īdicio populi nū discedat: & num redarguere eū audeat: & nū cæterorū more ab oībus laudari nō q̄rat: cū p̄sertī nēo Romæ sit: q nō itidē faciat. Doctiores tñ cū supiori uersu cōtinuātes poetæ tribuūt. Nugas. n. si Labeonē sibi Romāi pretulerīt eē putat. Verū asseuerāter nō sine risu distorto paululū ore legēdū ē. Nō, siqd turbida roma eleuet accedas: Cū corrupto populus romāus iudicio fit: si aliquē extulerit & laudarit: populari iudicio nō accedas. Nō enī qa laudetur a uulgo aliqs scriptor probādus ē. Examēq; improbū in illa castiges trutina. Falsum illud populare iudiciū corrige. Examē. n. hoc loco iudicii inuestigatio atq; examinatio ē ab examine filo tractum quo pondera in trutina p penduntur: de quo Vergi. Iuppiter ipse duas æquato examine lances Sustinet.

IOAN. BRI. Castiges: Sensus ē. Noli iudiciū Romanorū: qd nulla rōne ducitur. i. q; hñt in sua trutia īiustū castigare. q. d. puifacias. Trutia. Statera: idē. n. sūt: Horati. Trutia poneres eadē: unde Trutinor: ut Persi° alibi. Trutinatur uerba labello

Castiges trutina: nec te quæsiueris extra.
Nā romæ ē: quis non? ac si fas dicere: sed fas.
Tūc cū ad canicie: & nostrū istud uiuere triste
Aspexi: & nucibus facimus quæcunq; relictis:

Nec te q̄siueris extra: snia ē catholica qua monet neminē oportere ī rebus gerendis famā popularē captare: nec aliēo uiuere iudicio. Sed ut ex Ciceronis phia habetur sufficere debere ad gloriā bñfacti cōscictiā. Vñ illud ē apud Vergil. Pulcherria primū Dii moresq; dabūt uestri: Tū cætera reddet Actutū pius Aeneas. Nec te quæsiueris extra: illud attēdēdū ē Persium tāta indignatiōe uchi: ut præ ira sermonē & sensum nō absoluat plerūq;. hic. n. dicturus erat: Nec te q̄siueris extra: quod alii faciūt: nā mox seqtur. Nā Romæ ē nō: Sēsus ē igitur: Quid de te hoīes loquātur: nō curabis: nō q̄res quod ab aliis fere oībus fit: ūde illud emergit: Et uerū inqs amo: uerū mihi dicito de me quis populi sermo: Nā Rome ē qs nō: hæc oīa excipiēda sunt risu: ut īdignationē: quā in aīo cōcipit poeta ridendo oñdat. seqtur. n. Sed sū petulanti splene cachino. Et paulo inferius: Rides ait & nimis uncis naribus īdulges. Nā Rome ē qs nō. Subaudi laudis & gloriæ cupidus: qs Romæ nō ideo aliqd scribit: ut laudetur. Illud enī uenerat in cōsuetudinē ut scriptores laudes aliēas q̄rerent. Vñ Iuue. librū si malus ē nequeo laudare. Hora. Scribet mala carmina uecors laudato. Ouid. in arte amādi: Quid petitur sacris nisi tm̄ fama poetis: Hoc uotū nostri sūma laboris hēt. At si fas dicere. Tm̄ sibi displicere mores poetarū sui tpis ostēdit: ut in eos multa & grauia diceret: nisi sciret sibi periculū īminere: tū a Nerone: tū ab aliis Romāis. Quare infert: At si fas dicere: deest dicerē multa qdē. dubitat āt sibi nō cōcedi: ut libertate satyrica qua usi sunt priores: dicat q̄ sentiat. Hoc āt eo risu pronūciādū est quo aī indignatio oñditur. Sed fas: subaudi ē. i. licitū ē qdē dicere. Sed fas: ita pronūciādū ē: ut diu secū deliberasse uideatur. Tūc cū ad canicie: & nostrū istud uiuere triste aspexi: hic locus cōtinuātusq; ad id scribīus inclusi: cuius sensus talis est: oēs qdē siue grauioris sumus ætatis: siue excessimus a pueritia: ea rōne aliqd scribīus ut a populo laudēur: Vnde seqtur: At pulchrū ē digito mōstrari: & dicier hic ē ordo ē. Tūc tūc scribīus inclusi: cū aspexi ad cāicie. Aspexi ad canicie. i. cū senes & iuuenes respicio & intueor. illud hoc loco addo auctore Pli. canicie hoī tātū & eqs dari. Et nostrū istud uiuere triste: triste dicit uitam nostrā: qa nimis ābitiosi sumus: & de laude aliēa sollicīti. & ideo ualde triste. Et nostrū istd uiuere triste. Sermo ē figuratus cū infinito uerbo sit usus pro appellatiōe. nostrā. n. uitā uult intelligi. utimur & uerbo p pticipio. Vergi. magnū dat ferre talētū: tāq̄ ferēdū: Et pticipio pro uerbo: ut uolo datū: Sic ēt Varro usus ē: cū ait in arcadia scio me eē spectatū suē: pro spectasse. Istud: cū cōtēptu pronūciādū: qa tātope de gloria anxii sumus: Et nucibus facimus q̄cūq; relictis: ætatē puerilē designat: q̄ nucibus delectat. Martia. I ā tristibus nucibus puer relictis Clamoso reuocatur a magistro. Et alibi. Alea parua nuces & nō dānosa uidetur. Sæpe tamē pueris abstulit ista nates. Horatius: Postq̄ te talos Aule nucesque ferre sinu laxo donare & ludere uidi. Facimus q̄cūque: idest liberiore licetia uiuimus præterita pueritia: idest postq̄ ad adolescentiam peruentum est. Terentius: Postquam excessit ex ephebis liberior fuit uiuendi potestas.

BAR. FON. Trutia uero q; statera ē. Victurus libro undecio: id āt ex trutinis: quæ stateræ dñtur: licet considerare: a qua & trutinari deducitur: ut Atq; ex porrecto trutinātur uerba labello. Nec te quæsiueris extra: nec te extrinsecus: & ex alieno iudicio existimes. Nā Romæ est quis: aposiopisis figura ē: in qua qd taceatur incertū est: aut lōgiori sermōe explicādū. Nā uel iudicio recto: uel q non male uiuat: uel qui non se extra quærat: uel eiusmodi aliquid subiūgendum ē. Nō: hoc per se separatim legitur: respōdentis enim indignatio non sine acrimōia frontis est admirantis simul & stomachātis a Persio dici neminē recto iudicio Romæ eē. Quod si superiora a contradicente prolata per interrogationē sumpserimus: hāc negationem poetæ dabimus respondenti se extrinsecus nolle quærere. Ac si fas dicere: utcūque superiora legant: respondentis hec aduersarii uerba sunt. Derugata enim fronte perinde inquit o Persi: dicis corrupto iudicio omnis esse male que uiuentes: ac si ita loqui licitum sit:

Sed fas: Respondet poeta fas esse ita sentire: loqui. Tunc cũ ad canicie: cum deprauatã: corruptãq; uitã et in se nioribus uideat satyrã se scribere uelle significat. Nostrũ illud uiuere triste. Figura locutionis est quũ infinito uerbo: cũ appellatiõe sit usq; Nostrã. n. uitã intelligi uult. Ac nucibus facimus: quæcũq; relictis: Et cũ aspicio: quẽadmodũ uiri facti in puerilia uitia labimur: atq; sceleribus nõ cessamus. Catamiti aũt pueri: qhus licẽter abutebat antiqtas: a turpi obsequio recedẽtes: puetitiæ ludũ nuces spargebant quo se puerilia cuncta spernere demonstrabant. Catullus da nuces pueris iners cõcubinæ. Satis diu lusisti nucibus: Lubet iã seruire talassio.

Cũ sapimus patruos: tunc: tunc: ignoscite: nolo
Q uid faciã: sed sum petulanti splene cachino
Scribimus inclusi: numeros ille: hic pede liber.
Grãde aliquid qd' pulmo aiæ prælargus ãhelet
Scilicet hæc populo pexusq; togaq; recenti.

ioos. smmg astoldiotos et ĩniciotos assim. ... quemehazzaq; milas. ... loos sabianos.

ROAN. BRI. Cum sapimus patruos: idest sumus patruis sapiẽtia pares. pueri enĩ ĩ custodiã & disci plinã patruis dabantur. Horatius. Siue ego praue seu recte hoc uoluit: ne sis patruus mihi. Tũc tũc Geminatũ est aduerbiũ quod coniũgitur ut dictũ ẽ cũ scribimus. ut Virgil. Nunc nũc o liceat crude lẽ abrũpere uitã: ut sit tunc tunc: tunc inquam scribi mus. Ignoscite. Illud spectat sed fas. i. si uos fortasse offẽdero dũ dico quod sentio ignoscite: Hoc uerbo ignoscite callide ostẽdit rem turpem esse de qua dicturus sit: & risu Satirico omnia proferenda & uenusta capitis agitatione pronuncianda. Nolo. Subaudi dicere: dubitat an dicat. Ad illud refertur at si fas dicere. Q uid faciam? Q uasi dicat quid proderit dixisse cum iam omnes perdita laborent ambitione. Sed sum petulanti splene cachino. Sed particula est aduersatiua: quæ ita superioribus aduersatur ut quamuis satius esset tacere cum nihil loquendo proficiat: tamen ostẽdat se tacere non posse cum a natura profusus sit in risum. Cachinos. Is est qui immoderate ridet. Petulanti procaci a petendo unde dicimus hominem petulantem qui hunc & illum absq; pudore petit. Splene. Scribit plinius in splene peculiare cursus impedimentum esse: & iccirco per uulnus etiam exempto uiuere animalia. Opinionem etiam esse adimi risum simul homini: intemperantiamque ioci constare lienis magnitudine splen græce: lien dicitur latine a quibus splenetici & lienosi: nec ii imperiti audiendi sunt qui lienem intestinũ exponunt: quo egeruntur sordes alui. Scribimus inclusi. Strepitum fugientes: Iuuenalis: qui facis in parua sublima carmina cella. Numeros ille: idest uersus qui pedum numeris constant. Pede liber: A metri lege solutus. Grande aliquid: Ironia est. i. orationem tumidam inflatam. Anhelet: proferat uehementi spiritu. Pulmo plargus animæ. Abundans spiritus: Nam ut scribite plinius sub corde est pulmo: spirandique officina attrahens acreddẽs animã. iccirco spongiosus ac fistulis inanibus cauus. Scilicet hæc populo. Hinc omnis pendet indignatio poetæ q; carmina ad laudem populi cõsequendam scribant. Scilicet. Cũ Ironia in fert. s. Teren. id populus curat. s. Pexusq; : togaq; recenti. Irrisio est in eos qui opera sua recitãtes & carminis lasciuia: & cultu coporis fauorẽ populi quærũt. Toga recenti. Noua.

BAR. FON. Cum sapimus patruos: Adolescẽtibus corrigẽdis seueriores patrui quã patres sunt. Parentes an. indulgentiores ĩ liberos natura facit. Ob hoc patruis educãdi pueri tradebãt: qm̃ & seuere eos corriperent & propter sanguinis propinquitatẽ amore etia nõ carerent. Horatius. Metuẽtes patruæ uerba linguæ. Tũc tunc ignoscite. Si satyrã scripsero subaudiendũ est. Nolo. quid faciã. Dubitatio est. Ambigit enim utrũ de duobus potius eligat an scribat satirã? an omittat. Sed sum petulanti splene cachino. Statuit tandem satiram scribere: quum non possit uanitates & ineptias hominum non ridere. Est autem hoc gestu quodam liberali cum iactatione utriusque manus: & cum decora capitis agitatione pronunciando: quo melius deliberantis affectio exprimatur. Splen uero græce: latine lienis & lien dicit. Et ut cornelius Celsus de medicina uo lumine quarto refert: sinistra in parte locatus est: intestino ĩnexus: natura mollis & rarus lõgitudinis: crassitudinisq; modicæ. Eius uero magnitudo: ut plinius undecimo libro scribit: risum & intẽperantiã ioci facit. Iure igit satirã descripturus se esse dicit splene petulanti cachino. i. splene: qui risu luxuriet & abundet. Cachinus enĩ effuxior risus est: reprehensionique admixtus. Scribimus ĩclusi: Hactenus tanq̃ operis proposito & describendæ satire deliberatio quædã fuit. Nunc uero narrationem ingreditur: primũ inuehens in scriptores sua opera publice recitantes: & plausum popularẽ aucupantes. Verũ quo magis reprehendere eos possit: in eorũ numero se reponit. Inclusi autem dixit: uel quod secretis in locis a strepitu ac turba remotis scribitur. Vel ut eos reprehendat. qui ut diligentius atque accuratius scribere putarentur: secretiora loca quærebãt: De quibus Horatius. Secreta petit loca: balnea uitat. Numeros ille. Carmina certis numeris. pedibusq; finita. Pede liber: prosaicam orationem intelligit: quæ licet numeros: cõcentusque suos & ipsa habeat: non tamen pedibus iisdem: quibus lex carminis circunscribitur. Grande aliquid pulmo animæ prælargus anhelet: ostendit ampullosum aliquid turgidumque describere quod postea magna cum anhelatione pronunciet. pulmo autem: ut Celsus in quarto scribit. Spõgiosus ideoq; spiritus capax est: & a tergo spine iunctus in duas fibras ungulæ bibulæ modo diuiditur. Sed eo cũ respiremus: quod & spõgiosus & fistulis ĩanibus cauus est: iure eum prælargum animæ: idest spiritus capacem atq; abundãtem appellat: scilicet hic populo pexus. Q ui aliquid mollius turgidiusq; conscripserit: quum bene comptus atque ornatus molliter: ac lasciue scripta sua pronunciabit: uidebis nedũ uulgares ac uiles homines: sed uiros etiã militares ac nobiles tanta libidine affici: ut eã gestu & uoce significent.

IOAN.BRI. Natalitia ſardõice:quæ die natali dono miſſa fuit:nã natalẽ diẽ celebrãtibus dõa ab aĩcis mitti ſolebãt:Matria.de natali reſtituti.Certẽt mũeribus beatiores agrippæ: tumidus negociator cadmi municipes ferat lacernas:pugnaq; re⁹ ebriæq; noctis cœnatoria mittat aduocato. Infamata uirũ puella uicit: uetos Sardõicas:ſed ipſa tradat. Sardonyce:onyx gẽma ẽ:cui nomẽ ẽ cõiunctũ cũ Sarda alio lapide:Nã ut Sudines dicit auctore Pli.onyci cãdor ẽ unguis hũani ſimilitudinẽ:itẽ chryſoliti & iaſpidis & ſardæ unde noĩs ſocietas oritur. Sardonycẽ Ptolemæus a Sardonyce mõte Indiæ deriuari ſcribit:ea uſus eſt primus ſuperior aphricanus: auctor ẽ Pli. Virili genere protulit luuenalis: In mãibus dẽſi radiãt teſtudĩe tota Sardonices. Tãdẽ:ſignũ ẽ tarditatis:dictũ in exprobrationẽ nimii cultus:quod turpe eẽ in hoĩe oſtendit Ouidius:Sũt procula nobis iuuenes: ut fœĩa compti:Fine coli modico forma uirilis amat. Albus: mũdus:politus:ſic enĩ ſperat populi fauorẽ pmereri poſſe:aut quod magis placet Porphyrioni pallidus. Sede celſa:eminenti cathedra. Liqdo cum plaſmate:irrideri id uitiũ:quod frequẽs erat apud recitantes:nã ut uoce molliore pronũciarent plaſmate utebãtur:ũde Fabius. Quintilia.ita eos ſuggillat. Lectio ſit uirilis & cũ ſuauitate quadã grauis:nõ tamẽ in cãticũ diſſoluta:nec plaſmate:ut nũc a plæriſq; fit:effœĩata. plaſma genus eẽ potiõis oñdit Cato:cũ ait:de plaſmate bibendis.ũde bene poeta dixit liqdo.i.non ſpiſſo:ſed diluto eo uox cõmendatur a plaſſo uẽit:quod ẽ fingo & cõpono. Guttur:accipitur pro ea pte:q̃ ẽ a faucibus ad iugulũ. ũde Pli.guttur homini tm̃ & ſuibus intumeſcit aquarũ q̃ potãtur plærũq; uitio.gula uero ea fiſtula appellatur q̃ cibus atq; potus deuoratur:cõſtatq; neruo & carne:hec tamẽ ab auctoribus cõfundũtur. Colluerit:bibẽdo lauerit. Fractus:ĩ laſciuiã profuſus:dũ ĩpu iica carmĩa recitat. Patrãti:libidinãti:quaſi rẽ carmina recitãdo pficiat: patrare.n.ẽ aliqd turpiter cõmittere:ut ille homicidiũ patrauit:ergo patrãti:tremẽti & libidinoſe ſe agẽti:quod libido efficere ſolet:ut luuena.oculoſq; in fine tremẽtes. Ocello:ſatyrice hoĩs laſciui ocellũ appellauit. Hic neq; more probo:auditorũ impudẽtiã notat qn turpi geſtu & illiberali motu corpis recitãtes ſubſequũtur:Hincq; oſtẽdit in ſcœnis laſciua carmĩa recitari cõſueuiſſe:quod ut turpiſſimum notat Perſius:Quare nõ debita laude fraudãdi ſunt Maſſiliẽſes q̃ in ſcœnã:ut Vale.tradit nullũ aditũ mimis dederunt q; eorũ argumẽta maiore ex pte ſtuprorũ cõtinẽt actus:ne talia ſpectãdi conſuetudo ẽt imitãdi licentiã ſumeret. Hic:aut hic pro tũc:aut hic pro illic.ſ.auditorio. Neq; more probo:ſed laſciuo geſtu. Voce ſerena.nec clara uoce:ſed tremula & fœminea:quod libido ſolet efficere. Trepidare:quodam libidĩs titulatu moueri & plaudere recitãti:cũ tã laſciue pronũciet carmĩa. Ingẽtes titos:ironia ẽ:id eſt romanos principes magne auctoritatis & urbis tutores.romanorũ.n.ẽ prenomẽ titus a tuẽdo:unde & tituli milites appellantur quaſi tituli q; patriã tuerẽtur. Cũ carmina lũbũ. Intrãt:recipiũtur lũbis ubi ſedes ẽ Veneris & oĩs libidinis excitatio. Scalpũtur:titilãtur:tremulo uerſu:uoce tremula pronunciato a poeta.

Et natalitia tandem cum ſardonice albus
Sede legẽs cælſa liquido cũ plaſmate guttur
Mobile colluerit patranti fractus ocello.
Hic neq; more probo uideas: nec uoce ſerena
Ingentes trepidare titos:cũ carmina lumbum
Intrant;& tremulo ſcalpũtur ubi intima uerſu

BAR.FON. Natalia ſardonice:qua diebus natalibus utertur. Fuit.n.ĩ magna quõdã æſtimatiõe Policratis Samii tyrãni ãnulo maxĩe celebrata. Quin circiter ducẽteſimũ atq; trigeſimũ ãnũ romãæ urbis ẽ interfectus.Apud romãos ãt ſupior affricanus primũ ſardonicæ uſus fertur. Hec ſola prope gẽmarũ cæram in ſigno nõ aufert.Et ob hoc initio in ãnulis placuit.Coloris eſt in cãdido cærulei cũ quadã ſpecie purpurea:ita tranſire in nimium uideatur. In india uero & arabia & armẽia naſcitur.ſed deterior armẽica. hec & ſardõicus dicitur.Vnde luue.Gẽmaque princeps ſardonicus. Albus:pauidus:unde Horatius in ſermõibus: Pinguẽ uitiis:albũque neq; oſtrea.Nec ſcaurus aut poteſt peregrina iuuare lagoĩs:Hic aũt & uitiis & recitatiõis metu pauebat. Liqdo cũ plaſmate:ad fauces molliẽdas:uocẽque ſuauiter emittẽdã nonnulli guttur ẽplaſtro colluebant:quod plaſma a plauto græco uerbo:quod fingo cõponoq; ſignificat:appellabãt.Ex pluribus.n. liqdioribus rebus cõmixtis:uocẽq; adiuuãtibus miſcebatur:Quã ſane pronũciationẽ hiis uerbis Quintilia.li. primo inſtitutionũ redarguit:Si ãt imprimis lectio uirilis & cũ ſuauitate quadã grauis & non qdẽ prolæ ſimilis qa carmen ẽ:& ſe poetæ canere teſtãtur:nõ tamen in cãticũ diſſoluta:nec plaſmate:ut nũc a plæriſque fit effœminata. Guttur mobile:ad geſtũ pronũciãtis mobile rettulit.Nũc enĩ in dextrã:nũc in ſiniſtram partẽ guttur inflectitur:mõ etiã pro rerũ de qbus loqmur diuerſitate atq; natura uel deprimitur uel attollitur. Patrãti tractus ocello:hic multa oris ſuauitate magnaq; geſtus laſciuia:& uenerea oculorũ mutatiõe uerſus pronuncians:ipſo quoque molliori obtutu ad libidinem auditores quodammodo excitabat. Qui uero uenerẽ peragunt oculis contremiſcunt.Iuue:oculoſque in fine trementes. Cum autem huiuſmodi rem perficiunt: id patrare latini dicnnt:Patratum enim Plutarcho auctore in problematibus finitum quiddam ac determinatum ſignificat: Vnde & patres patratos dici putant:quod ad patrandum:hoc eſt peragendum iuramentum ubi de fœderibus conuenerat:mitterentur. Trepidare:tremulo geſtu & plauſu laſciuiam demonſtrare cum tali pronunciatione ac geſtu:& obtutu facile ad libidinem mouerentur. Titos:titorum prænomen: ut Feſtus ait:a titulis ortum eſt. Tituli uero milites appellati ſunt:quod fortiter patriam tutarentur. Cum carmina lũbum intrant:cum eiuſmodi recitantium molles affectus lumbos penetrarent prurigine uenerea tangebantur. Ad nates enim lumborum uergit extremitas:in quibus libidinis ſedes eſt. Vergilius in priapeiis:Criſſabit tibi fluctuante lumbo.

IOAN.BRI. Tum uetule auriculis:hoc pendet ex eo quod ſupra dixit Tunc cum caniciem: repræhendit enim eos qui extrema ætate gloriam & laudem quærũt ſcriptis ſuis. Tum uetule:geſtu excandeſcẽtis & irati pronuntiat:& eo uultu quo delinquentes coram corripimus. Vetule:nomen eſt conuicii. Nam plerunque uetus infertur ad laudem:interdum ad uituperationem ut hic quaſi curioſe & raucide:ſic Terentius. Sed qui maliuoli ueteris poetæ maledictis reſpondeat. Colligis eſcas Auriculis alienis:ideſt carmina ſcribis ut eorum delectatione aures uulgi paſcantur:& inde te laudent. Auriculis:repetitio eſt facta ad maiorem indignationem. Terrntius in Andria:Olim iſtuc:olim cum ita animum induxti tuum. Quibus & dicas cute perditus ohe. Irriſio eſt:qua oſtendit q̃ turpe ſit ſe ipſum oſtentare. Cute perditus: ita quidem ſenex ut iam cutem amiſerit: quod in ſenibus accidit:unde Iuuenalis de ſene. Deformem pro cute pellem. Ohe:uox bacchantium eſt:ut illud Horatij. Quo me bacche rapis tui plenum? Ohe recentis mens trepidat motu. Donatus tamen ſacietatem ſignificari docet ut Iuuenalis:Satur eſt cum dicit horatius ohe. Quid didiciſſe: hoc pendet ex eo. O quantum eſt in rebus inane: Nam ambitionem eorum irridet qui ideo uirtutem colunt: ut famam & gloriam aſſequantur. Vnde erumpit illud Iuuenalis. Tanto maior eſt famæ ſitis quã uirtutis quis enim uirtutem amplectitur ipſam præmia ſi tollas Ouidius in arte amandi: Quid petitur ſacris niſi tãtum fama poetis? Hoc uotum noſtri ſumma laboris habet. Quid didiciſſe: eclipſis eſt:ſubaudi aut prodeſt: aut iuuat:uel aliquid tale. Niſi hoc fermentum & quæ ſemel intus. Innata eſt rupto iecore exierit caprificus:ideſt niſi hæc tua ſcientia quæ pectore tuo uix præ tumore contineri poteſt oſtenſa fuerit. Fermentum apte fermento ſcientiam oſtẽtatoris comparauit: Nam quemadmodum fermentum quod a feruendo eſt dictum:farina inuolutum ſuo feruore erumpit & tumore:ita etiam ſcientia in oſtentatoris pectore incluſa erumpere omnino cupit nec coerceri poteſt. Intus: in altitudine pectoris. Exierit:patefacta fuerit & diuulgata. Caprificus:ex ſylueſtri genere ficus eſt nunquam auctore Plinio matureſcens:e muris maxime erumpit. Martialis. Marmora meſſalæ findit caprificus: Iuuenalis. Ad quæ diſcutienda ualent ſterilis mala robora ficus. Rupto iecore: perſtat in methaphora: ideſt patefacto pectore. iecur noſtrum eſt:epar uero græcum.

En pallor ſeniumq;:ironia eſt. quaſi dicat & cur non oſtendat ſcientiam ſuam cum ex nimio ſtudio & pallorem contraxerit:& ſenio ſit confectus. O mores:exclamatio eſt cum indignatione in ambitioſum oſtentatorem: cum unuſquiſq; conſcientia benefacti contentus eſſe deberet. Scire tuum:hũc uerſum allegat Quintilianus libro nono dicens ĩ eo figuram eſſe quam regreſſionem apellat: q; ſepius idem uerbum repetatur.

At pulcrum eſt digito modo:hinc emergit omnis indignatio poetæ ironia eſt. Martialis Sed toto legor orbe frequens & dicitur hic eſt. Et idem alibi. Rumpitur inuidia q; turba ſemper in omni monſtramur digito.

Ten cirratorum centum dictata fuiſſe. Pro nihilo pendas:ideſt pro nihilo putes q; in ſcholis magiſtri pueris dictata præbuerunt ex libris tuis. Nam dictata ſunt quæ magiſtri pueris præbent imitanda. Nec ea tãtum in litteris ſed in aliis quoque artibus appellamus. Aſconius his uerbis ſcribit. Ergo libellum ueterem uult intelligi attulliſſe Cecilium: unde magiſtri dictata pueris præbere conſueuerunt. Suetonius Tyrones per equites romani ac etiam per ſenatores armorum peritos erudiebat: præcibus enitens:ut diſciplinam ſingulorum ſuſciperent:ipſique dictata exercentibus darẽt. Iuuenalis. Donec peragat dictata magiſtri. Horatius. Sic iterat uoces & uerba cadentia tollit: Vt puerum ſæuo credas dictata magiſtro. Reddere. Deriuatum eſt a dicto: Nã dictare eſt enunciare quod alius excipiat & notet. Ten:pro te ne. ordo eſt:pro nihilo pendas te fuiſſe dictata centum cirratorum:ideſt ex libris tuis magiſtros dictata centum pueris præbuiſſe. Horatius in eo ita inſurgit: An tua demens Vilibus in ludis dictari carmina malis? Centum cirratorum:ideſt puerorum:quæ æta capillis gaudet. Nam cirri dicuntur capilli cincini & torti. Martialis. Caput nudum cirris grandibus hinc & inde cincunt:idẽ alibi: Nec matutini cirrata caterua magiſtri. Iuuenalis. Flauã ceſariẽ & madido torquentẽ cornua cirro. Carnes etiã oſtreorũ cirri dicuntur. Martialis & oſtreorum rapere liuidos cirros.

BARTOLOMEVS FONCIVS. Tum uetulæ:eum reprehendit quod tali ſcriptorum ſuorum recitatione uulgi fauorem captare populoque placere:& ab eo laudari ſtudeat. Auriculis quibus:non interrogantis eſt:ſed uehementius admirantis:quaſi non purgatis auribus & indoctis. Cute perditus: inflationem animi ſummo artificio cutis tumori ac ſenectuti coniunxit. Ohe:ridentis Interiectio ẽ:nam reſpondentis loquitur uerbis:quibus repræhenderetur:quod ſcripta ſua populo recitaret:eiuſque fauorem. Plauſumque captaret. hæc non ſine lætitia quadam monitorem ridens reſpondet. Quid didiciſſe:per detractionem: ut Quintilianus in nono refert figuræ multæ fiunt: quarum una eſt: cum ſubtractum uerbum

Tum uetule auriculis alienis colligis eſcas?
Auriculis:quibus & dicas cute perditus:ohe
Quid didiciſſe niſi hoc fermetu & q̃ ſemel itus
Innata eſt rupto iecore exierit caprificus?
En pallor ſeniumq;:o mores:uſq; adeo ne
Scire tuũ nihil eſt:niſi te ſcire hoc ſciat alter?
At pulchrũ eſt digito mõſtrari:& dicier hic eſt
Ten cirratorum centũ dictata fuiſſe.

aliquod ſatis ex cæteris intelligitur: Quale eſt in buccolicis apud Vergilium: Nouimus & qui te. Decenter enim pudoris gratia ſtuprauerit: ſuſtulit: hoc itē in loco Perſius breuitatis cauſa iuuat: ſubſtruxit: ut ſit. Quid iuuat didiciſſe: Hanc figuram Eclypſim a grammaticis appellari percipicio. Quæ fit neceſſariæ dictionis de fectu ad integrum ſenſum percipiendum: Ex reſpondentis uero perſona loquitur nil fore utile didiciſſe: niſi quæ didicerimus oſtendamus. Niſi hoc fermentum: a feruendo dictum fermentum eſt: quoniam feruefactum farinæ immixtū: optimū panē facit. Quemadmodum uero fermentum ui ſua farinam diſrumpēs feruorem ſuum emittit: ſic ſcientia & doctrina in hūano pectore incluſa: exire ac ſuas oſtendere uires cupit. Rupto iecore exierit caprificus: ut parietes ac ſepulchra caprificus penetrat ac diſrumpit: ſic in eo qui doctrinam intus conceperit: doctrina illa ſicut caprificus penetrare: ac iecore tanquā muro diſrupto exire nititur. Verum in fermento & caprificu: tranſlatio color eſt: quā ex alia re propter ſimilitudinē fermentum & caprificus ad rerū cognitionē ac ſcientiam tranſferuntur. Iecur autē a noſtris: epar uero a græcis appellatur: ut Celſus in quarto ſcribit: dextra in parte ſub præcordiis ab ipſo ſepto ortū: intrinſecus gibbū eſt: quid prominens leuiter uentriculo inſidet: & in quatuor fibras diuiditur. Caprificus uero e ſilueſtri genere ficus eſt: nullo unquā tempore maturefcens: ſed oīa in quibus naſcitur loca ui ſua penetrans. En paſſor: ſeniumque o mores: Suo loco & tēpore exclamatione utitur cum quadā ſignificatione indignationis: atque doloris: Eū enī indignanter reprehendit: qui cū etiā ſenio palleat: ita tamen alienū a bonis moribus ſe oſtendat: ut ſcientiā: quæ nō aliis innoteſcat: nihil poſſidenti profuturā exiſtimet. Scire tuū nihil eſt: niſi te ſcire hoc ſciat alter: Figura locutionis utitur: quā regreſſionē Quintilianus appellat. Fit autē quādoque in eodē ſenſu: quādoq; etiā in diuerſo ſenſu: cū eadē uerba ponūtur. Interdū etiā uerborū iteratiōe mutata. At pulchrū eſt: Superiori interrogationi reſpōdet aduerſarius pulchrū eſſe præterea ūtiū digito demōſtrari. Et dicier: Paragoge figura ē cū ad finē dictiōis littera uel ſyllaba appōitur: Dicier enim pro dici legitur. Tencirratorum: Interrogat an parui æſtimet a multis concelebrari. Cirri uero capitis crines & cōtorti capilli ſunt. Vnde cirrati pueri qui in cirris utuntur eiuſmodi nominantur.

IOAN. BRI. Ecce inter pocula quærūt Romulidæ ſaturi: Satyrico riſu in eos inuehitur q epulis repleti iter ipſa pocula de ſcriptis aliēis diſputāt cū uerū iudiciū tūc ferri nō poſſit. Vnde Horatius Diſcite nō inter lāces: mēſaſque nitētes. Cū ſtupet inſanis acies fulgoribus & cum Accilius falſis animus meliora recuſet. Verū hic in prāſi mecum diſquirite. Et paulo īfra. Male uerū examinat oīs corruptus iudex: quaſi dicat rectum iudiciū fieri ñ poſſe: cū crapulatus fueris: Hocque inuidioſe ī Neronem dicit: qui ut auctor eſt Cornelius Tacitus: etiā doctoribus ſapientiæ impartiebat poſt epulas. tam: cū indignatiōe & animi impatiētia dictū ecce.

Pro nihilo pendas? ecce inter pocula quærūt
Romulidæ ſaturi quid dia poemata narrent
Hic aliquis cui circa hūeros & iāthina lena eſt
Rancidulum quiddā balba de nare locutus
Phyllidas hypſipylas; uatū & plorabile ſiquid

Ecce: incipiētis eſt: demōſtrantiſque rē nouā & inaudi
Inter pocula: Hinc exit indignatio & ardor poetæ.

Romulidæ: Romāi: ironice: id eſt nō Romulo ſimiles: qui ſumma cū ſobrietate ad res gerēdas deſcēdebat. Quod docet. L. Piſo frugi: quē ad cœnā uocatū ait nō multū bibiſſe: quia poſtridie negociū haberet. Saturi: poſt epulas. ſ. Quid dia poemata narrēt: id eſt ſcribāt & tractēt. Hic: id eſt in cōuiuio. Cui circa humeros & iāthina lena eſt: a qualitate ueſtis diuitē deſignat & nobilē: de ipſo Nerōe puto intelligi: cū reliqui cōuiuæ in eius gratiā & aſſentationē qualiacūq; pronūciaret carmīa laudarēt: Nā illud cōſtat carminis ſtudioſū fuiſſe & ſæpe priuatī & publice: ut diximus carmīa decātaſſe. Lena: ueſtimēti genus habitus duplicis: quod ira appellatam exiſtimāt tuſcæ: quidam græce clamyda: auctor eſt Feſtus. Vergilius loquēs de Mercurio: Tyrioque ardebat murice lena Demiſſa ex hūeris. Ianthina. id eſt coloris uiolacei: Ion enī uiola: anthos flos. Nam: ut ſcribit Plinius: ex uiolis: quarū plura ſunt genera Purpureæ: Luteæ. Albæ: quæ ſponte apricis: & macris locis proueniūt: Purpureæ Latiore folio ſtatim ab radice carnoſa exeūt: ſolæque græco nomine a cæteris diſcernūtur appellatæ: ita ut ab his iāthia ueſtis: licet apud Pliniū legatur iācinthīa ueſtis. & paulo īferius iacynthinū depravato textu. A uiola ergo que iāthis appellatur iāthina eſt ueſtis. Luxuria enī auctore Pli. ueſtibus quoq; prouocauit eos flores qui colore cōmēdantur. Hos ait tres eſſe principales: Vnū in cocco: q in roſis micat: quo nihil gratius traditur aſpectu: & in purpuras tyrias: dibaphaſque aut laconicas. Aliū Amechiſton qui uiola: & ipſe in purpureū quēq; iāthinū appellauit. legēdū itaq; erit. Cui circa hūeros & ianthīa lena: ut īterſeratur hæc pticula: & nā aliter uerſus nō ſtaret: corripitur enī prīa ſyllaba in iāthina. Martialis Coccīa famoſæ donas & iāthina mœchæ. Hicq; appet magni precii fuiſſe eā ueſtē: cū Martialis oñdat: Tale munus nō cōuēire meretrici. & hæc pticula ad īdignationē poīta ē: ut illud. Et qſq; numē iunonis adoret. Rācidulū quiddā: putidū & ītipidū: ſūpta trāſlatiōe a carnibus rācidis. ūde Horatius. Rācidum aprū antiqui laudabāt. Balba de nare locutus: hinc indignatur: quod pronūciatione malos uerſus & aliena ſcripta iuuare conatur. Balba nare: balbutienti. Phyllidas: fabulam Phyllidis. Phyllidas Hypſiphilas: numero plurali ſatyrice dixit: quaſi quæ a multis ſcripta eſſent. Phyllis regina Thracum fuit: quæ Demophoontem Theſei filium regem Athenienſem redeuntem de Troiano prœlio dilexit: & in coniugium ſuum rogauit.

Ille ait se ante ordinaturum rem suam:& sic ad eius nuptias reuersurum. Profectus itaq; cum tardaret: phyllis & amoris impatientiam & doloris impulsu q̃ se spretam credebat laqueo uitam finiuit:& cõuersa est in arborem amigdalam sine foliis: postea reuersus Demophoon cognita re illius amplexus est trũcum: qui uelut spõsi sentiret aduentum folia emisit. de hac & Ouidius & multi alii scripserant. Hypsiphylas. hypsiphyle Thoãtis filia temporibus argonautarum a mulieribus Lemni regina constituta fuit eiectis maribus: nam cum Vulcanus: Veneris cum Marte adulterium deprehendisset in Lemno: ut scribit Statius: Lemniades tanto ueneremrem contemptui habuere: ut cum omnibus diis sacrificarent illam omnino sine honore omnitterent. Quæ illis irata omnibus fetorem hircinum immisit: ob quod a uiris euntibus in bellum aduersus thraces spretæ cõmuni omnium consensu uiros e bello reuersus interemerunt omnes: præter hypsiphilem: quæ patrem Thoantem seruauit: eumque naui imposuit: quem prospera nauigatione Bacchus eius in Coum insulam perduxit. Hypsiphile sturcto rogo in propria regia: alterius suppositi funera pro patre quem occidisse aiebat celebrauit. Mox cum argonautæ Colcos profiscentes eo peruenissent ab iis fœminis hospitio ac lecto suscepti sunt: Et Hypsiphilem Iason cum biennium cum ea commoratus esset hortantibus deniq; sociis pro discessu grauidam reliquit quæ gemellos peperit Thoantem. s. & Euneum: quos deinde mater extra insulam alendos misit ne contra legem masculi domi nutrirentur. Seruatum igitur Thoantem ab Hypsiphile cum Lemniades cognoscerent: eam ut perfidam ad cruciatum poposcerunt. At ea fugiens a piratis in littore capta: Lycurgo regi Nemeæ dono data fuit. In cui⁹ seruitio dum filium eius opheltem qui postea Archemorus est dictus nutrix aleret: Et redeuntibus ab obsidione thebarum regibus argiuis: ac in nemea Sylua siti pene pereuntibus aquã indicaret: suosq; interrogata cãus exponeret: a filiis qui cum Adrasto erant cognita fuit: in quorum amplexibus dum moratur infans quem inter flores & herbas ludentem liquerat a serpente necatus est. Quod Lycurgus pueri pater sentiens mulieri necem parabat: sed a regibus & filiis seruata est. Vatũ & plorabile siquid: deest: est: ut sit: Et si quid est plorabile uatũ. i. siquid aliud poetæ flebile scripserunt iis simile idest elegiam quæ carmen miserabile significat: ut Ouidius Elegi flebile carmen.

BAR. FON. Ecce inter pocula: Persii uerba sunt eorum consuetudinem reprehendentis: qui scripta sua recitaturi familiares & notos ad cœnam conuocabant: quo postea sibi magis applauderetur. Ostendit autem beneficiis obnoxios beneq; saturatos non rectum de poetis iudicium ferre posse. Et iantina lena. iacinthinã uestem ab iacinto puero ab appolline dilecto atque ab eo p imprudẽtiam interfecto & in purpureum florẽ sui nominis uerso: in quem & Aiax quoque conuersus est cognominari fere ab omnibus uideo. Verum non iacinthina sed ianthina a uiolæ colore quasi uiolacea legendum est. Ion. n. uiolam anthos florem significat: quod Pli. i. & xx. lib. de uiolis scribens his uerbis ostendit. Et iis uero quæ sponte apricis & macris locis prouenium purpureæ latiore folio statim ab radice carnosa exeunt: soleque græco nomine ab cæteris discernuntur appellatæ: ita ut ab his ianthina uestis. Cum itaque. Pli. ianthinam uestem a uiola appellatam dicat: ianthis uero uiola sit: nemo debet ambigere nequaquam ab iacintho cognominari. Licet enim iacinthus flos sit purpureus: ut apud Virgilium: Suaue rubens iacinthus: inter uiolas tamen neq; a ueteribus neq; a nostris herbariis numeratur. Nam nec foliis nec caule nec radice uiolæ est ulla in parte consimilis: flore autem omnino dissimilimus. Est enim flore lilio par nisi tantum colore distaret. De quo ita scribit Ouidius. Tyrioq; nitentior ostro Flos oritur: formamq; capit quam lilia: si non Purpureus color his argenteus esset in illis. Quare cum iacinthus uiola non sit. Pli. autem a uiola uestem cognominatam scribat: uerisimilius mihi fit antiquiores librarios iacinthinam pro iãthina nominis deceptos similitudine inuertisse. Martialis quidem libro secũdo ianthinam non iacinthinã uestem scribit: Coccina famosæ donas & ianthina mœchæ. Vis dare quæ meruit munera mitte togam. Quoniam uero ianthina prima syllaba breui legitur: eorumdem quoque uitio factum est: ut cum & ianthina scriptum in persianis codicibus inuenirent: ignari cur & copula cũ iantina iungeretur iacinthi in purpureũ florẽ conuersi memores aliquantulũ primis litteris immutatis iacinthina ipsi deseriberent. Et uero pro etiam ad maiorem ignominiam recitantis non sine sũmo artificio Poeta posuit. Nã cũ circa humeros & ianthina lena hoc est etiã purpurea uestis: sit maiorẽ profecto reprehẽsionẽ meretur quã si necessitate & inopia urgeretur. Quod ita esse nõ modo colore: sed etiã habitu uestis: ostẽdit. Lena. n. seruio ac festo auctoribus uestis genus est habitus duplicis & amictus auguralis. Qua nõ solũ domi: sed & militiæ utebãtur. Nã super cætera uestimenta. Marcello teste ponebatur. Virgili. eã Aeneæ tribuit: Tyrioq; ardebat muricæ lena Dẽissa ex humeris. Iuuena. quoq; nõ hũili uiro dedit: Cauet hunc quẽ coccina lena Vitari iubet & comitũ longissimus ordo. Reliquũ est: ut sine iacinthinã uestẽ ab iacintho flore purpureo: ut iã prope usus obtinuit: nominemus: sine ianthinã a purpurea uiola: ut scribit Plinius appellemus: nihil ad poetæ sensũ pertinere sciamus. Legentes hæc pro suo arbitrio iudicabunt. Cæterq; quis hic sit: cui lena purpurea erat circa humeros ignoratur. Quidã Neronẽ intelligũt quẽ & carmina scriptitasse: & poemata decantasse constat. Nonnulli generaliter dictũ esse in omnes scripta sua recitantes existimant. Ab habitu quidẽ uestis & audiẽtiũ assentatiõe uir nõ ignobilis demõstratur. Rancidulũ quidã: translatio a sapore ad uerba est. Rancidulũ enĩ nõ integri saporis & uetustate corruptũ est. Balba de nare: in pronunciantis irrisionẽ hoc posuit spiritus. n. ad nares cum labitur: & in uerba difficulter conciditur & pronunciationẽ ingratã reddit. Phyllidas: hypsiphylas: Phyllis Lycurgi trhaciæ: Hypsiphyle thoantis lemni regũ filiæ fuere miserabiles in amore Phyllis in Demophoontem Hypsiphyle in Iasonem.

IOAN.BRI. Eliquat: idest cũ uocis lenocinio pronũciat tractũ ab iis quæ igni aut calore aliquo liquari solẽt. Supplãtat: supprimit. i. nõ apta uoce effundit: sed quasi uoce strãgulata pronũciat: quo leuius & suauius esse uideatur. Tenero palato: aut ironia ẽ. i. palato delicato: aut palati Epitheton. Assensere uiri: i onia est & risu pronũciãda que sequũtur. Viri: ironicos quasi mulieres. Assensere: præbuere quæ dixerũt. Nunc nõ cinis ille poetæ fœlix? Verba laudantium scripta aliena: ironia est poete. Nõ leuior cippus nũc imprimit ossa. i. certe: ita bene dixit poeta: ut eius ossa deorũ beneficio lapide sepulchri nõ urgeantur: talia solent mortuis optari. Oui. Ossa quieta precor tuta requiesci te ĩ urna. Et sit humus cineri nõ onerosa tuo. Iuue. Dii maiores Vmbris tenuẽ & sine põdere terrã Spiratesq; crocos & ĩ urna ppetuũ uer. Mar. Sit tibi terra lenis: molliq; tegaris arẽa. Tibul. uero cõtra: O tu quenerẽ docuisti uẽdere primus: Quisqs es infœlix urgeat ossa lapis. Cippus sepulcrũ. Ho. Mille pedes in frõte: trecẽtos cippus in agr̃. Hic dabit Laudãt cõuiue: irrisio ẽ ĩ laudãtes q in assẽtationẽ principis ita laudãt carmina ab eo recitata. Nũc ñ e mãibus illis laudãtiũ uerba. Mãibus: mães anti qui aĩas ĩferorũ dixerũt. Manes tamen dii ab auguribus uocabãt q; p eos oĩa manare crederbãt: eosq; deos supos: atq; ĩferos dicebãt. auctor ẽ Fest⁹. Fortunataq; fauilla: morẽ antiquor̃ respexit: apud quos corpora mortuor̃ cremabant: licet id apud romãos uteris ĩstituti: terra cõdebãt. At postq̃ ut scribit Pli. longinquis bellis obrutos erui cognouere: tũc ĩstitutũ: tamen multifarie priscos seruare ritus. Sicut in Cornelia domo: nẽo añ Syllã dictatorẽ tradit eẽ crematus. Idq; eum uoluisse ueritũ talionẽ eruto. C. Marii cadauere. Rides ait: uerba monitoris ĩtroducti ad Persiũ. Vncis naribus indulges. ridẽdo. n. nares in rugas cõtrahũtur. Mar. Et pueri nasũ rinacerotis hñt. Hora. Acutis naribus hor̃ hominũ rideri possit: Et alibi: Persius. Ingeminat tremulos naso crispante: cachinos. Nares: a naritate ideo dictæ sũt qa nos odoratu doceant: præsto & ppe esse qd adhuc oculi nõ uidẽt. An erit qui uelle reculet os populi meruisse? idest ĩuenietẽ ne quispiã qui plausũ populi & laudes cũ ex merito ueniãt cõtemnat? Os populi. i. laudẽ. Cedro digna. i. quæ ppetuo seruentẽ: illi enĩ tãta uis est & præcipue quæ ĩ Syria nascit: ut ĩ ægypto corpora hoĩum defunctor̃ pfusa eius liquore qui ex ligno mõ aquæ fluit seruentur. libri auctore Vitruuio oleo Cedrino tĩcti nõ timẽt tineas: nec carie. Et Hemina in annalibus scriptũ reliquit: libros Nũmæ reptos a Cn. Terẽtio sub Ianiculo nõ fuisse cõsũptos q̃uis ãnis qngẽtis. xxxv. ĩfossos quoniã cedrati essẽt. Mart. Quæ cedro decorata purpuraq; uigris pagina creuit umblicis. Idẽ alibi: Cedro licet ãbulcs perunctus. Hora. Speramus carmina fingi posse linẽda cedro. Ouidi. Nec titulus minio. nec cedro charta notẽt. Scõbros metuentia. Papyraceis cuculis salsamẽta uendebãtur. Mar. Nec rõchos metues malignor̃: Nec scõbris tunicas dabis molestas. Scombrus piscis ex quo laudatissimum fiebat garum: hoc salsamenti genus est. Martia. Expirantis adhuc scombri de sanguine primo. Accipe fastorum munera cara garum. Hinc dicta est Herculis insula ad Carthaginem spectans a scombrorum multitudine captorum Scombria. auctor est strabo. Nec tus. In Arabia colligitur in sabota monte excelso. Regione Saba. saba uero mysterium significat: ut græci interpretantur. Virgi. India mittit ebur molles sua tura sabei.

BAR.FON. Eliquat: Liquida molliq; uoce pnũciat. Tenero palato in translatione uerbor̃ manet. Supra. n. dixerat: Liqdo cũ plasmate guttur mobile colluerit. Nũc uero eliq̃re: & tenerũ palatũ ob eiusmõi causam dicit. Supplantat uerba: molli uoce pronũciare ac quodãmodo de idustria extrẽis syllabis uerba inculcare eorũ ẽ qui auditores ad libidinẽ excitare cupiũt. Nam cum leuiter uox infringitur: sonus ipse manat iocũdior. De consimili pronuntiatione. Iuue. ait. Vox blanda & nequã digitos habet: Hunc tamen pronunciandi modum Quinti. primo institutionũ hiis uerbis reprehẽdit imprimis uitia siqua sunt oris emẽdet: ut expressa sint uerba: ut suis quæq; littere sonis enuncientur: & paulo post curabit etiã ne extremæ syllabæ intercidãt: ut par sibi sermo sit. Assensere uiri: q̃uis auditores assenserint: nõ tamen propterea bonum ac probandum poetam esse significat. Nũ nunc: in dictione non repetito color est: quæ tullio auctore fit: cum continenter ab uno atq; eodem uerbo in rebus similibus & diuersis principia sumuntur: cuiusmõi apud Virgil. Nũ sigeis occumbere campis: Nũ capti potuere capi? nũ incensa cremauit Troia uiros? Nũ leuior cippus: terra coaggerata ĩ cumulũ cippus est & pro sepulcro interdũ capit. Hora. ĩ sermoni. Mille pedes in fronte: trecẽtos cippus ĩ agrũ hic dabat. Rides: ait: respõdẽtis loqtur uerbis. Et nimis uncis narib⁹ indulges: nimis irrides: nasũ. n. ĩ rugas crispãus cũ quẽpiã irridemus. Hora. naso suspendis acutõ. Os populi sermonẽ ac laudẽ: quæ quia nõ nisi ore fieri põt: id quod facit pro eo quod fit denoĩauit. Et cedro digna: elegãtia & perpetuo seruari digna. Cedr⁹ enim arbor tineã nescit: & nõ facile uetustate corrumpitur. Scõbros: marini pisces scombri sunt: quibus in aquis sulphureus color ẽ: extra aquas uero idẽ: q cæteris: atq; ut Stra. uolumine. iii. auctor est: Ex hiis harũ optimum: hoc salsamenti genus est: conditur: quo liqnore: ut scribit. Pli. nullus pene præter unguenta maiore in pretio esse cœpit: tanta uero scombrorũ multitudo in freto hispano est: ut insula ad carthaginem nouam spectãs: ab eaq; urbe ad quattuor & xx. stadia distans a scombris sit scombria nuncupata.

promẽciadelicadamẽte / adelgaza

Eliquat: & tenero supplantat uerba palato.
Assensere uiri: nunc non cinis ille poetæ: cor pomorum
Fœlix? non leuior cippus nunc imprimit ossa? lapis
Laudant conuiuæ: nunc non e manibus illis. deae nella sepultura
Nunc non e tumulo: fortunataq; fauilla. i. beata cinis
Nascentur uiolæ? rides ait: & nimis uncis. i. flores arbas
Naribus indulges an erit qui uelle recuset abgnis
Os populi meruisse: & cedro digna locutus. cedro meos
Liquere: nec scõbros metuentia carmia nec tus.

IOAN.BRI. Quisquis es o modo Monitori introducto respōdet Persius. Nō ego cum scribo si forte qd aptius exit laudari metuā. Hoc ad illud refertur. An erit q uelle recuset os populi meruisse. Sēsus est: Nō nego inqt si qd recte a me scriptū fuerit: mihi quoq; placere laudes populi. Quādo hæc rara auis e. Verecūde suas extenuat uires sūpta est translatio ex phœnice: quē unū in toto orbe tradūt Aquilæ magnitudine: auri fulgore circa colla: cætera purpureū: cærulcā roseis caudā pennis distinguētibus: cristis faciē caputq; psumeo apice honestate: Sacrū in Arabia soli esse. uiuere annis sexcētis sexaginta prodidit Manilius senator ille maximus nobilis doctrinis Doctore nullo: Senescētē casia: turisq; surculis construere nidū replere odoribus & superemori: ex ossibus deīde ac medullis nasci primo ceu uermiculū: deinde fieri pullū: Cornelius ualerian? phœnicē deuolasse in ægyptū tradit: allatūq; esse in urbē Claudii pricipis censura: & in comitio positū quæ oīa ut fabulosa scri. Pli. Oui. Et uiuax phœnix unica semper auis. Fibra pectus. Fibra extremum dicit iecoris & cuiusq; fere uisceris. Antiq fibrū dicebāt extremū: ūde & in sagis fimbriæ dicunt. auctor est Varro. Fibræ itē dicuntur in portis & in arboribus. Cornea: dura ut laudis dulcedine nō moueat Corneū & a corno & a cornu deduci potest: a corno. Vtr. Cornea bina ferunt præfixa hastilia ferro a cornu Pli. Pro labris cornea & acuta uolucribus rostra.

Quisquis es o mō quē ex aduerso dicere feci:
Non ego cum scriho: si forte quid aptius exit:
Quando hæc rara auis ē siquid tū aptius exit:
Laudari metuam. neq;. n. mihi cornea fibra est
Sed recti finemq; extremumq; esse recuso
Euge tuum & belle: nā belle hoc excute totum.
Quid non intus habet. non hic est ilias acci.
Ebria ueratro: non siqua elegidia crudi.

Sed recti finēq; extremūq; esse recuso. Euge tuum & belle: hoc pendet ex stomacho sapiorum carminū: Quid didicisse? nisi hoc fermentum & q̄ semel ītus. Innata est rupto iecore exierit caprificus: Sēsus. n. est. Recuso laudē esse eā propter quā rectū sit colendū: quia sublata laude sequerēt uirtutes nō esse colēdas. dicit igitur se recusare laudē eā esse ad cuius finē summū rectū sit colendū. Nā p se uirtus est colēda. Vnde exclamat Iuue. Tanto maior famæ sitis est q̄ uirtutis. quis. n. uirtutem amplectitur ipsā Præmia si tollas? Ordo est. Recuso euge & tuū belle esse finem & extremū recti. Recuso euge & tuū belle. i. laudes & adulatiōes qbus hoc modo recitātibus applauditis. Esse finē & extremū recti. i. exeas ad quam finē rectum. i. uirtus colat. Finē & extremum exaggeratio est: idem. n. sonant. Nā belle hoc excute totū: Quid nō intus habet? hoc dicit. Si bene has laudes īspexeris: eas adulationū & irrisionum inuenias plenas: nec ex uero proficisci iudicio. hinc est indignatio poetæ. Belle hoc. i. hanc laudem qua recitantes excipiunt ab auditoribus. Excute: euolue. inspice. tractū a uestibus ex quibus puluis excuti solet. Quid nō intus habete. s. adulatiōis & irrisiōis: uñ sequit exclamatio poetæ O iane a tergo quē nulla ciconia pinxit monet itaq. laudibus credendū nō esse: cū eæ ex assentatiōe magis & irrisiōe pficiscant. Nō est hic ilias acci: auferte inqt istas uestras laudes: quæ Irrisionis plenæ sūt: nā nō sū ego labeoni & proceribus similis qui etsi male scribant laudes tñ tā cupidi sūt ut laudatores cœnis cōducant Sicq; sua tempora notat. Nō est hic ilias acci. i. hic liber me? nō est ilias acci labeōis: de quo supra dictū q laudem q̄rat. Ebria ueratro: ironia est. i. plena ueratri. i. elebori: qd ut meli ? scriberet sepius sumpserat. Id. n. potabatur ad aciem īgenii ppurgandā. iccirco Carneades Achademicus: ut scribit Gellius: respōsurus libris stoici zenonis eleborū candidū sumpsit. Sumebat ātē tutissime in anticyra īsula. Oui. Ibidē dixissem purgantes pectora succos. Quicquid & in tota nascit anticyra. Quare eo ut scri. Pli. Liuius Drusus nauigauit cum morbo comitiali laboraret sumptoq; eleboro liberatus est: Id humeros noxios & in sanią hoīs emendat: neq; hyeme neq; æstate recte dat: optime uere: tollerabiliter autumno. auctor est Celsus. Nō si qua elegida crudi Dictarunt pceres. ordo est: hic liber meus nō est elegidia: siqua crudi proceres dictarunt. i. nō ego similis sum diuitibus & primoribus qui siue elegias siue quid aliud scribentes laudem cœnis & muneribus uenantur. Elegidia elegidium dimminutiuum est græcum ab elegia inuidiose & satyrice diminutiuo usus est: ut ostendat eos etiā in minima re laudem quærere. In elegis claruerunt apnd græcos Callimachus. Philetas: Alexander ætholus: Anthimachus: Calinus: Mimnerinus: Tyrtheus lacædemonius. apud latinos uero Tibullus qui auctore Fabio tersus atque elegans auctor est talis carminis. Propertius: Ouidius Gallus Caluus: Catullus. Instituti e legi primum deflendo desiderio mortuorum: mox ad amores traducti: sed nomen tñ retinuerunt a miserabili cantu quo olim mortuos deplorabant: Nā eleo idem est quod misereor. Crudi: quod corporis est: ad animū transtulit crudi. n. dicuntur cibi nō cocti: & qui nō facile cibos concoquūt. Ergo crudi. i. nō docti non pfectæ scientiæ. Proceres: primores & principes urbis dicti q; emineāt in ea sicut in ædificiis multi hoc ē capita trabium quæ pceres dicunt. Neronem notat qui iuuenis carmina elegiaca scripsit: ut ostendit Martialis. Ipse tuas & ueritns Nero dicitur aures Lasciuum iuuenis cum tibi lusit opus.

BAR. FON. Quisqs es o mō: rñdet Persius nō se uerā laudem quæ ex recte scriptis oriat: reuerere: sed plausus assentatorū cōtenere. Si forte qd aptius exit. si qd apte cōci neq; descripserī: qd raro paucisq; cōtingit: tunc lūdē meritā nō recūso. hoc ātē loco cōduplicatio ē rōe amplificatiōis: facta pluriū uerborū iteratiōe. Neq;. n. mihi cornea fibra nō ita dura pcordia mihi sūt & laudis amore nō afficiar. Fibre uero q̄q̄ & iecoris & cordis & cuiusq; uisceris extremæ ptes & uenarū quoq; pretenues qdā meatus p quos sudor emata sunt tamen etiam quādoq; arboribus tribunt Pli. n. de arborū sationibus solū ait legi oportere q̄ maxime rimosū ne sol exurat fibras: qui uero laudis spiritu non afflantur: corneas: quasi preduras fibras habere dicuntur. Sed recti finē:

Sed recuso tuũ hoc euge & belle & assẽtatiões eiusmõi finẽ & extremũ recti q̃si uerã laudẽ eẽ quæ ĩ tali applausu nõ cõsistit. Nã belle hoc excute totũ: Hoc totũ belle exteriori ex pte: atq; excute intrinsecus uitiatũ & uanũ ẽ: bellũ aut ẽ deriuatũ a bono ẽ. Quid nõ intus hẽt: assẽtatio. n. multũ uitiorũ & uãitatis intrinsecus hẽt. Nã ut de gñatiõe parmeno apud Teren. ait: Assentator hoĩes prorsus ex hoĩbus stultis insanos facit: Nõ est hic illas acci ebria ueratro. Hic nihil simile insanis scriptis Accii reperit. Sunt q hũc acciũ ineruditũ poetã autumãt Homeri iliadã latinis uersibus trãstulisse: q̃ ita male cõuerterit: ut ne ipse qdẽ opus suũ intellexerit: ac propterea helleboro se purgarit. Quidã Acciũ tragœdiarũ scriptorẽ intelligũt. Cuius libr̃ infra quoq; ucõsũ scribit Sed q̃sq; fuerit eius opus tã q̃ ĩsanũ ueratro: qd & helleboro dicit ebriũ eẽ significat. Elegidia: elegidiũ ab elegia diminutiuũ deducit. Crudi proce. crudũ cõtrariũ cocto dicĩus. Sed de stomacho loqmur: nõ qd incoctũ assumptũ sit: sed qd stõachus nõ bũ cõcoxerit crudũ intelligĩus. Iuue. Crudũ pauonẽ in balnea portas: hoc uero a stomacho ad indigestũ carmẽ Persius rettulit. Lectis in citreis: Vel quod in tabellis citreis: hoc ẽ ex citro arbore factis atq; selectis describit. Vel qm̃ antiqores poetæ parietes cubiculi incærabãt: ut siqua noctu ĩtra lectũ carmina excogitassent: illic stilo facile annotarẽt. Hora. Immeritusq; laborat. Iratis natus paries diis: atque poetis. Citri sane arbor nõ multũ crescit: & folia hẽt maiora q̃ laurus. ĩ atlante autẽ mõte plurima nascitur De ea Mar. Et mauri siaci pondera cara citri. Calidum scis ponere sumen: Et cœnam dare & lacernam uestem donare scis tua carmina laudaturis. Sumen uero porcarũ mamma salita est.

IOAN. BRI. Dictarũt proceres: dictare ut dictũ ẽ: enũciare qd alius excipiat: uñ dictata: In lectis citreis. i. discubitoriis. Nã antiq in lectis discumbebant: Hora. Sæpe tribus uideas lectis cœnare q̃ternos. Iuue. Tertia ne uacuo cessaret culcitra lecto. Terẽ. Lectulos ĩ sole ligneis pedibus faciundos dedit ubi potetis uos. Vir. Auleis iã se regia supbis Aurea cõposuit spõ. eosdẽ toros appellarũt. Mart. Impat extructos soluere nona toros. Verg. Inde toro pater æneas sic orsus ab alto. i. lecto discubitorio: cõtra eos q toros p sellis exponũt cũ nusq̃ hoc inueniatur Hoc ideo de lectis studiosius scripsi: ut impitiores hoc loco lectos discubitorios intelligãt: nõ aũt ubi dormirẽt: nã cœnãtes pletũq; tãto. n. scribẽdi studio tenebant: carmiã dictabant. Ho. Mutauit mentẽ populus leuis & calet uno scribẽdi studio pueriq; patresq; seueri. Frõde comas uincti cœnant & carmina dictant. Lectis citreis: hoĩem diuitẽ designat. Atlas mauritãiæ mõs citrũ arborẽ producit: unde mẽsæ citreæ fiebant tãta taxatione: ut harũ sũptus fœiæ uiris exprobrarẽt: cũ ipsis margaritarũ luxus exprobraretur: eæ p̃cipue laudabant q̃ nudati pauonũ caudæ oculos imitabant: tanto auro repẽdebantur. Mar. Accipe fœlices athlãtica mũera syluas: Aurea q dederit dona maiora dabit. Et tridiniorũ lecti discubitorii his tabulis operti pauonini dicebant Mar. Noĩa dat spõdæ pictis pulcherrima pẽnis: Nũc iunõis auis: sed prius argus erat. Calidũ scis ponere sumen: hinc excãdescit poeta quod laudatores cœnis & muneribus cõducat. Hor. Nõ ego uẽtosæ plæbis suffragia uenor. Impẽsis cœnarũ & tritæ mũera uestis. Nõ ego nobiliũ scriptorũ auditor. Mar. Quod tã grande sophos clamat tibi turba togata: Nõ tu põponi cœna diserta tua ẽ. Sumẽ: ex papillis porcæ lactantis fit: ut placet Pli. idq; optimũ ex porca primipara potiusq; uetere q̃ nouella: si mõ fœtus ñ hauserit. Mart. Esse putes nõ dũ sumẽ sic ubere largo Effluit: & uiuo lacte papilla tũet. Et uerẽ inqs amo: uerẽ mihi dicito: q scribebãt q̃uis mũeribus & cœnis laudatores cõducerẽt: tñ se assẽtatiões odisse mõstrabãt: & ueritatẽ qdẽ amare: Mart. ĩ Gallicũ. Dic uerẽ mihi marce: dic amabo. Nihil ẽ qd magis audiã libẽter. De me: cũ iferioribus coniungũtur: ut fit sẽsus & ordo. De me qs populi sermo: Cætera q̃ iterponũtur a poeta: tãto stõacho & irrisiõe iferũtur: ut singulis pene uerbis ardeat ĩdignatio: Qui pote. i. qũo possibile ẽ te ex his uerẽ audire: q ob cœnas & mũera accepta tibi assentari cogunt. Qui: p qũo. Terẽ. Quis scis. Vis dicã: q̃si ille dixerit: Cur ñ mihi uerẽ dicetur Nugaris cũ tibi calue Pĩguis aq̃liculus: pro. se. ex. insanus qdẽ es: si ex te proficisci putas q̃ digna sint laude: cũ uẽtri tm̃ ĩseruias: ex quo inuit ex crasso hoĩe & gulæ tm̃ ĩdulgẽti subtilẽ sẽsũ ñ elici: nã ut scri. Pli. Magis auidi sũt ciborũ: qb⁹ ab aluo lõgi⁹ spatiũ: idẽ: mĩus solertes qb⁹ obesissim⁹ uẽter. i. pĩguis. Nugaris. i. p nugis carmiã tua bñda sunt. i. male qdẽ uersificaris: nec aliter fieri potest: ut bene scribas: cum epulis intentus sis.

BAR. EON. Scis comitẽ horridulũ: pro trementi horridulũ ponit: qm̃ frigus horrorẽ solet inducere: Ver. Cãpiq; natantes lenibus horrescunt flabris. Lacerna trita. Lacerna genus uestis est. Iuue. Crispinus tyrias humero reuocante lacernas. Vnde lacernatus: lacerna indutus deducitur: ut apud eundem poetam: Ipse lacernatæ: dum se iactaret amicæ. Qui pote: quomõ possibile est: nam hic & hæc potis: & hoc pote dicitur. Vnde Comparatiuũ potior: & superlatiuũ potissimus: & aduerbia potius & potissime deriuantur, Dicit autẽ quo pacto uerũ narrari ab auditoribus tibi uis: quos beneficiis obligaris. Vis dicam: Vis ne ut tibi uerum: & qd sentio eloquar. Nugaris cum tibi calue pinguis aqualiculus propenso sesquipede extet: Nugas loqueris: acpe insanis talia carmina describendo: cum ingenio rudi & pingui sis: Nam quod uentris est ad animum atque ingenium nõ sine cã rettulit. Vt. n. Pli. li. xi. scri. Minus sollertes sunt qbus obesissimus uenter est. De Diogene ãt mutatus ẽ: q ut apud Laer. legitur in Anaximenẽ iocatus inqt: Pingui aqualiculo rhetorem impartire: & & nobis paupibus uentrẽ: quippe & ipse leuigaberis: & nobis emolumẽto eris: Aqualiculus uero aluus est in quã sordes cõfluuntur: qui & si proprie porcorum est: quandoq; tamen de homine reperitur.

Dictarunt proceres: nõ quicquid deniq; lectis
Scribitur in citreis calidum scis ponere sumen.
Scis comitem horridulum trita donare lacerna
Et uerum inquis amo. uerũ mihi dicito: de me
Qui pote: uis dicam? nugaris: cum tibi calue

IOAN.BRI. Pinguis aqualiculis:hinc fremit poetã. Aqualiculus:receptaculũ est sordiũ: Extet:emineat Sesquipede:uno & dimidio pede:sesqui.n.ĩdeclinabile significat unũ:& dimidiũ:addit cuius noĩs.Pli. Iunior ita scribit. Egeram tribus horis & dimidia:superat sesqui hora:nã ita diuiserat tẽpora reus:ut ego quinq; horis: ille reliquis uteretur. Festus sic:Scipio Aphricanus primus fortissimum quenq; delegit qui ab eo in bello nõ discederent & cætero munere uilitiæ uacarent & sesquiplex stipendium acciperent. Propenso: protento quod procul pendeat.i.emineat. Calue:qd hoc loco alii suspicentur uiderint. Ego uero ita interpretor: ut p irrisionẽ eum caluũ uocet hoc est poetam egregiũ nã caluus poeta fuit epigrammatũ præstantia celeberrimus tpibus.C. Cæsaris de quo ita scri. Tranquill⁹.C.Caluo potest famosa epigrãmata de recõciliatione per amicos agenti ultro ac prior scripsit: Eiusdem Pli.Iunior ita meminit. Præterea Põpeius Saturninus facit uersus quales Catullus aut Caluus. Et alibi cãto carmina uersib⁹ minutis:His olĩ qbus & meus Catullus:& Caluus uetereſq;:de Caluo poeta itẽ sic legit apud Macrobiũ: nam & apud Caluũ Acterianus affirmat legendũ. Pollẽtẽq; deũ uenerem:non deam.Ouidius Obuitis huic uenies hedera iuuenilia cinctus Tempora:cũ caluo.docte catulle tuo.Est igitur sensus O calue:O tu poeta qui te alterum Caluum carminis præstantia putas: sicque irrisio est. Caluus item optimus orator fuit & de quo & Plinius & Tacitus sæpe meminit in opere de claris oratoribus.

Pínguis aqualiculus ppenso sesquipede extet.
O íane a tergo quem nulla ciconia pínsit:
Nec manus ariculas ímitata est mobilis albas:
Nec linguæ quantum sitiat canis apula tantum
Vos o patricius sanguis quos uiuere fas est:
Occipiti cæco posticæ occurite sannæ.

O Ianea tergo:nimia indignatione exclamat poeta appellans ianum felicem:cui a tergo ea non fiunt quæ aliis fieri solent·Nam ianum bifrontem fuisse fabulata est antiquitas quasi superum & inferum ianitorem: Vt Macrobius scribit ex sententia Bassi:eundẽ quadriformẽ quasi cõplexũ quattuor mundi climata. Nulla ciconia:modus est irrisionis idest digiti in unum collecti in modũ rostri ciconiæ:Occidisse ciconiã in thessalia capitale fuit:quod eæ serpentes necent: Quo e loco ueniant:quoue habeant incertum est. Pinsit irridet sũptũ a pistoribus qui ante usum molarũ frumenta in pilã coniecta pinsebant idest tondebant: unde pistores & pistrinũ & pistillus: Diomedes tamẽ grãmaticus pinsat legit a prima coniugatione. Auricũlas albas: idest asininas quæ interiori parte albicant:Imitata:qui temporibus apponitur moueturq; instar auris asininæ. Nec linguæ: subaudi cui:sit ordo. O ianecui. Nec tamen linguæ:deest exeritur in derisione. Quautũ.s. exerit. Sitiat:deest cũ:ut sit cũ sitiat. Canis apula:apulia æstuosa est:nã ut Varro scribit ubi lati cãpi:ibi magis æstus:& eo in apulia loca calidiora & grauiora:& ubi montana ut in uesuuio ibi leuiora:& ideo salubriora Hora. Nec tantus unquã syderũ insedit uapor siticulosæ apuliæ: Vos o patritius sanguis iuidiose hoc dicit: nã oẽs fere carminũ studio tenebantur:ut inde laudẽ mererentur:unde illud exit horatianũ.Scribimus ĩdocti dictiq; poemata passim:idẽ alibi:Mutauit mentẽ populus leuis:& calet uno Scribendi studio. Iuuenalis. Expectes eadẽ a summo minimoq; poeta. Vos o patritius sanguis apostrophe ẽ.Hæc enim schemata & iis similia cõuertunt in se auditorẽ languere patiuntur. Occipiti cæco.idest irrisioni quæ a tergo fieri solet. Sane irrisio quæ fit distorto uultu:unde subsanare.

BARTOLOMEVS FONCIVS. Propenso sequipede.Extenso ac porrecto: Sesquipes autẽ unum pedem & semis continet. Sesqui enim semis significat.Varro de re rustica libro primo.Annus est diuisus in quattuor partes totus & idẽ subtilius sequimenses in octo. Sequimensis itaque mensem unum & semis complectitur cũ annus in duodecĩ menses partitus sit. O Ianea tergo.Eiusmodi popularis auræ cupidos a tergo postea irrideri significat.Ianũ autẽ propterea inuocat:quod cũ bifrons pingatur:a tergo nequeat irrideri.Nulla ciconia. Extremis digitis in rostri formã collectis acerba manus & brachii motatione ciconiæ collũ & caput exprimitur in eius infamiã:quem ridemus. Pinsit:pinso uerbũ antiquum est. Nam ante molarũ usus frumenta in pilis pinsebant.Vnde & pinsores dicti sunt:qui postea pistores cognominati. Nec manus auriculas imitata est mobilis albas? Applicaris expansarũ manuũ ad tẽpora pollicibus crebro palmarũ motu:asini aures nõ sine risu representantur in eius ludibriũ:quẽ a tergo irrideamus. Quod a Midæ auribus tractũ est.Nec linguæ tantũ.Lingua in aliquẽ exertare irrisionis est signũ. Sitiat canis appula quantũ Canis per æstũ defatigata multũ lingnæ exertat:in appulia præsertim:ubi calores ĩmensi sunt eam siticulosam Horatius appellauit. Vos o patritius sanguis.Meliores hortatur & quorũ scripta diuturniora futura sint:ne plausu & adulationibus capiantur quo tales irrisiones effugiant. Occipiti cæco:Occiput & occipitum posterior capitis est pars.Quam iure cæcã eũ oculis careat:appellauit. Posticæ occurrite sannæ.Euitate irrisionem quæ ab occipitio distorto ore & labris contractis fit anteriorum dentiũ ostentatione.Quo uocabulo & Iuuenalis est usus.I nunc & dubita qua sorbeat æra sana Tullia.Hinc sannones ridiculi homines:in dictisque uacuis fatui appellantur.Cicero ad papirium petũ salis enim satis est:sannionum parum.Sãnatores quoque eos: qui benigne irridẽt:nuncupamus:Desannare etiã per fastidiũ deridere significat.Posticæ sannæ.Postica dicuntur quæ post nos sunt:sicut antica quæ ante.Vnde posticum hostium in posteriore parte ædiũ sitũ dicitur Horatius.Postico falle clientem.

IOAN.BRI. Quis populi sermo:cum superioribus coniũguntur:ut sit De me qs populi sermo:nã cæte ra:ut dictũ est poeta interposita sunt.Quis.n.laus assentatoris:Horatius scribet mala carmina uecors Lauda to. Quis.n. subaudi ē. ironia ē assentatoris. Nisi carmina molli:nunc demũ nunc ego fluere: sic Hora tius de ficto laudatore:Clamabit enim pulchre:bene recte:idem alibi. Derisor uero plus laudatore mouet. Fluere:sumptum ab aquis quæ molliter & sine strepitu fluunt. Molli nũero:suaui rithmo. Vt iunctu ra:Compositio uerborũ. Effundat:trãsmittat nulla intercurrẽte asperitate:translatio est sumpta a marmora riis q iuncturã lapidũ unguibus ptẽtant:unde or tum ē illud dictũ rẽ esse factã ad unguẽ: cum uolu mus significare rẽ esse perfectã. Per leuæ.i.leuo rẽ.& scribitur per æ dpthongon. Vngues seue ros:scrupulorũ inuẽtores. Scit tẽdere uersum.i. tã quidẽ recte uersum facit:ut ex oĩ parte quadret: & æqualis sit:sumptũ a fibris lignariis q rubrica li neas rectas in lignis dirigũt. Rubricã: tertia ē ru fa:quæ alio nomine Sinopis dicitur: primũ inuẽ ta auctore Pli.in põto: unde nomẽ a Sinope urbe nascit:& in ægypto:balearibus:aphrica:sed optĩa in Lẽno:& in Cappadocia effossa:& in spelũcis: q̃ saxis adhæret excellit. Ex reliqs rubricæ generibus fabris utilissima ægyptia & aphricana:quoniã maxime sorbentur. Siue opus in mores:in luxum: & prãdia regũ dicere res grandes:quodcunq; inqt uelit scribere noster poeta:siue satyricum carmẽ:siue tragœdiã:mu sa res grãdes ei suggerit.Ordo est:musa dat nostro poetæ dicere res grãdes.Siue opus in mores: subaudi scri pturus sit aliquid tale. In mores & luxum. Alii autem distinguntur:ut per mores comœdiam intelligant. Per luxum uero satyram accipiant. Alii uero coniũcta legunt:ut sit rei exaggeratio:idest satyram : quæ & mores & luxũ hoĩum persequtur:& hoc melius. Luxũ:luxa mẽbra e suis locis mota & soluta dicuntur: a quo luxuriosus in re familiari solutus:ut scribit Festus:luxuria est igitur omnis morũ solutio. Prandia regum: idest tragœdiã:qua cœnæ regum exitiose scribuntur. Ecce modo heroas:sensus afferte uidemus:indignatio est in quosdã græculos:idest in eũ qui paulũ aliquid ultra primas litteras græcas progressi ubiq; græce p strepũt:cũ latinarum litterarũ cognitionẽ perfectam nõ habeant:Quod turpe ostẽdit etiã Iuuẽalis. Omnia græce:cum sit turpe magis nostros nescire latine. Hinc ergo fremit poeta nullo modo ferẽs ab hiis poemata heroica scribi:cum nec ad minima quæq; describenda sint apti. Ex quo innuit Persius poetas oportere oĩ stu diorum genere præditos eẽ. Ecce:particula ē incipientis & rem nouã demonstrantis. Solitos nugari græ ce:idest nec adhuc tamen perfectos græcos. Sensus heroas:idest heroicos:principale pro deriuatiuo:ut Vir gilius:Hoc itacus uelit pro itacẽsis. Nec artifices:doctos. Ponere:scribere:ut alibi :Fabula seu mœsto ponatur hianda tragœdo. Lucum:quasi rẽ humilẽ & minimam. Lurũm:aut enim generaliter loqtur: aut Lu cum dicit Marti consecratum:in quo peperit Ilia Romulum & Remum.Sequitur enim.unde Remus: nã de eo multi scripserant.Iuuenalis:Nota magis nulli domus est sua q̃ mihi lucus Martis: Sed generaliter locutũ esse magis placet.

Quis populi sermo ē.quis.n.nisi carmina molli
Nunc demũ numero fluere:ut per leue seueros
Effundat iunctura ungues:scit tendere uersum
Non secus ac si oculo rubricam dirigat uno.
Siue opus in mores:in luxum & prãdia regum
Dicere res grãdes nostro dat musa poetæ:
Ecce modo heroas sensus afferre uidemus
Nugari solitos græce nec ponere lucos

BAR.FON. Quis populi sermo ē:Vẽtosi scriptoris interrogatio qd de se populus colloquatur. Quis.n. respõdẽtis assentatio.Enĩ ãt õrnatus & metri cã posuit Virgi.Quã plus æneas tibi enim tibi maxima iuno mactat.Molli nũero fluere. Nunc tandẽ elaborata:perfectaq; ad amussim carmina esse. Vt per læuæ seue ros effundat iunctura ungues:translatio ab his est:qui unguibus lapidũ cohærentẽ iuncturã probãt.Marmo rii.n.iuncturas marmorũ tunc absolutas existimant:cum unguis superductus nihil ostendit. Hinc ad unguẽ facta esse dicimus:quæ absolutissima esse putari uolumus. Per læue:læuigatum & planum. Læue enim cũ prima syllaba per æ dipthongon effertur:nitidum & perpolitũm:sine dipihongo uero prima breui:minime põderosum significat. Oculo rubricam dirigat uno.Lignarii:fabri:lapidũq; sectores rubricata linea opus dirigunt:unoq; oculo clauso eius rectitudinẽ metiuntur:ne uago amborũ oculorum discursu norma rectitu dinis conturbetur.Rubrica uero pluribus nascitur locis:rubraq; est & nimio proxima colore palma lemniæ dabatur.Fabris uero utilissima ægytia & Affricana. In mores:in luxum:in prandia regum. Quidam mo res pro comœdia:luxum pro satyra:regum prandia pro tragœdia ponunt. In hiis sane uerbis cæ'a oratiõe si ne copula interuallis distinctis articulis exornatio est. Ecce modo heroas sensus:Ecce demonstrandi aduer bium est:Atque ut Asconius Pedianus in Verrem scribit:In rebus improuisis Ciceronis proprium est quod nõ sine diligenti cura Vergilius quotiens opus fuit sibi desumpsit.& hoc quoq; in loco summa cum arte Per sius posuit.Ineptos enim atq; ineruditos poetas nõ expectato:ac quasi de improuiso reprehendit:Qui cum lucũ describere:aut ruris cõmoda laudare:q̃ qdẽ parua sunt:nesciãt:maxĩa tñ aggredi nõ erubescãt. Nuga ri solitos:græce uel græcorũ more nugas inserere:uel græce describere:qd' Horati' quoq; in sermo: carpit: a Quirino se monitum dicens ne græcorum cateruas implere uelit. Nec ponere lucum artifices: nec qui arti ficiose aliquem describere lucum sciant.ponere enim scribere est. Lucus uero a contrario nomen traxit: quia opaca adumbratio parum luceat.

IOAN:BRI. Rus saturum:plenum & omnium abundans:rus dictum ut Varroni placet ꝓ quotannis rursum eadem facienda sunt ut rursus capias fructus. Laudare:hinc poetæ uirtus cognoscitur:cum rem uerbis & extollere & deprimere nouit. Parilia:festa palis deæ pastorum:ꝓ & feriæ ei deæ fiunt:sic dicta ut cerealia a Cerere uinalia a uino uulcanalia a uulcano.usus tamen obtinuit:ut parilia non palilia dicerentur:quoniam pro partu pecoris eidem sacra fiebāt.xii.kalendas Maias:ut scribit Seruius:parilibus Romulus urbem condidit:quem diem festum præcipue habebant minores:auctores Fastus:& Varro de re rustica. Fumosa fœno:nam pastores ut diximus.xii.kalendas Maias solennia quedam in honorem Palis celebrabāt: quæ putabantur ad salutem tam pastorum q̄ pecorum q̄ cantum pertinere:unde Ouidius:Pelle procul mor bos ualeant hominesq; gregesq;:Et ualeāt uigiles p uida turba canum deæ enim liba offerri solita:Idē testatur.Quæ precor eueniant:& nos faciamus ad annum:Pastorum dominæ grandia liba pali.stipulatum manipulos summa effusi hilaritate transilie-

Artifices nec rus saturum laudare ubi corbes
Et focus & porci:& fumosa parilia fœno:
Vnde remus sulcoq; terens dentalia quinti
Cum trepida ante boues dictaturā induit uxor:
Et tua aratra domum lictor tulit euge poeta

bant idem.Moxq; per ardentes stipulæ crepitantis aceruos:Traiicias celeri strenua membra pede. Tibullus Ille leuis stipulæ solennis potus aceruos:Accendit flammas transilietq; sacras:sicq; ea sacrificii solennitate expiari putabat:unde Ouidius.Omnia purgat edax ignis:uitiumq; metallis:Excoquit:iccirco cum duce purgat oues. Vnde remus:latēter romanorū originē respōdit duci a pastoribus de qbus scribit Varro.Romanorum uero populū a pastoribus esse ortum quis nō dicit? quis Faustulum nescit pastorē fuisse nutricium.q Romulum & Remum educauit:non ipsos fuisse pastores obtinebit? Quod parilibus potissimum condidere urbē? Sulcoq; te. den.quin. hinc est ille.L.Quintius Cincinatus qui filium Cæsonē petulantissimū abdicauit & dictus dictator:insignibus sumptis.Qu.Minutium consulem in alig do monte a uolscis & sabinis obsessum liberauit.Quare a minutio & eius exercitu corona aurea obsidionali & donatus est:uicit hostes:ducem eorū in deditionem accepit:& triumphi die ante currum egit.Sextodecimo die dictaturam:quam acceperat deposuit & ad agriculturam reuersus ipse iterum post uiginti annos dictator dictus Spurium Melium regnū affectantem a Seruilio hala magistro equitum occidi iussit domum eius solo æquauit:unde locus equimelium dicitur.Hincq; dictus est seranus a serendo.Virg.Nec te sulco serane serentem:nam aranti trans Tyberim quatuor sua iugera in uaticano:quæ prata quintia appellant.Viator attulit dictaturam:& quidē.ut tradit Norbanus:nudo plenoq; pulueris etiā num ore cui uiator uela corpus inquit:ut proferam senatus populiq; romani mādata. Dentalia.i.aratra:partem posuit pro toto.Nam dentale ea pars est aratri cui uomer præfigit. Dictaturam induit:insignia dictatoria dictatorē scribit Varro appellatum esse ꝓ a consule diceret.eiusq; dicto oēs audientes essent:Vxor:dicta est quasi unxor:eo ꝓ nouæ nuptæ euntes ad maritum portas adhipe lupino ungebant:neqd mali medicamenti inferretur. Lictor:ut Valgius rufus scribit appellatus a ligando:ꝓ cum magistratus po.ro.quēpiam uerberari iussisset crura eius & magnus ligari uiciriq; a uiatore solita sint.Isq; qui ex collegio uiatorum officium ligandi haberet lictor sit appellatus Ci.in oratione pro.C.Rabirio.lictor iqt colliga manus:Festus tamē dicit a ligādo ꝓ fasces uirgarū ligatos iperātibus magistratibus gerit Tironi uero Ciceronis liberto a lino:uel licio deriuari placet. Euge poeta:īsultatio ē & ironia in imperitū poetam.

BAR.FON. Rus saturū:fertile ac copiosū:quodq; saturare colentes possit & fumosa palilia fœno Pales dea pabulorū est.cui pastoralia sacra palilia:quæ & parilia nūcupant:ad lupos arcēdos morbosq; a pecore depellēdos a pastoribus in agris fiebant undecimo kalē.maii.quo die Romulus urbē fūdauit.Fumosa uero dixit:qd stipulæ ac fœni manipulos pastores incenderent:unde fumi ingens copia emanabat.Tibul.Ille leuis stipulæ solēnis potus aceruos accendet flāmas transilietq; sacras. Vnde remus:exquo rure & Quintius prouenere: Parechasis aūt:hoc est egressio quædā in ruris honorem est:quæ cū suo loco ponitur:ornatum maximum cōfert:sed raras aptasque interserere conuenit. Sulcoque terens dentalia quinti.ad.L.Quintium cincinatum dictum missi legati nudum cum arantemque inuenerunt:sed dictaturæ insignibus sumptis uolscos:sabinosque domuit:deque iis triumphauit. Sextodecimo autem die dictatura deposita ad agriculturam reuertit.Dentalia:dentale lignū est in quod uomer imititur.Virg.Duplici aptant dentalia dorso. Dictura īduit: magistratū pro ueste:q̄ dicturā ineuntes assumūt ponit:dictator aūt ut Var.placet appellatus est:quod a cōsule diceret:eiusq; dicto audientes oēs essent. Lictor:lictores Romulus primus īstituit:a ligandoq; appellauit: hi carnificis officio fungentes uirgarū fasciculū cōsecuti ligatū portabāt:magistratusq; præibāt:ac quotiens iussi erant fascem soluentes:primo uirgis reū cedebāt:mox securi feriebant.Liuius de Bruti filiorū cæde.Missiq; lictores ad sumēdū & suppliciū:nudatos uirgis cædunt:securiq; feriunt. Euge poeta:Ironice cū irrisione clara uoce pronunciandū est.Ridet enī quod cū leuia ignoret:heroicos sensus attigerit. Est nunc bryseī quē uenosus liber acci.eos nunc reprehendit:qui antiquitatis præcupidi meliori grauioribusq; omissis Acciū Pacuiumq; legebant:dupliciter aūt hunc locū a peritoribus legi uideo. Quidā in laudē Accii uenosum librum sanguine abundantem grandiloquum atque animosum intellignnt ut apud Horatium. Animoseque accius oris. Bryseum uero bacchicum legunt:quoniam in tutela bacchi poetæ sunt:cæteri penitus contra sentiunt. Bryseū enim furore insaniaq; bachantem:ut ministri liberi patris solent:& uenosum eius librum tanq̄ male

descriptum ponūt. Nam cum Persius cerneret accii & Pacuuii fabulas neglectis potioribus crebroq; legi īdi gnatus nullā grauē atq; utilē lectionē cōcelebrari: nōin lectores tātū: sed ēt in scriptores ipsos modeste inue hitur: alterū ūcosū: uerucosū alterū eē dicēs: qd ob eā cām sane fecit: ut ab eorx assidua lectiōe facilius hoīes re moueret: qd ne qs in Persio admiretur. Hora. quoq; uetustiores poetas plæraq; nimis antiq; dureq; dicere: & Luculētū ceciliū fluere: & recte nec ne crocū floresq; perābulet: Accii fabula dubitare se scribit. Brysei accii: Bryseus ex uariis bachi cognoībus unū a. Quod aliq a Brysea ciuitate aoniæ: in qua bachus colebatur: qdam ab ātiquo uerbo bryo: qd emano scaturioq; significat dici uolūt: qm̄ uel ex aluearibus mella: uel ex uuis musta exprimere primus docuit: Qui cū noui scriptores sint: ueritas quæ in occulto lateat: ipse quoq; eā opīonem subiciā in quā doctos pleroq; ire perspicio: qui bryseum potius q̄ briseū bachū cognoīatū a byrsa pelle: quā in bellis induebatur: existimant. Nā apud Diodorū qnto uolumine bachum in prœliis pardalorum pellibus usum constat. byrsam autē coriū ac tergus significare ostendit. Vergil. Mercatiq; solū facti de nomine byrsam Taurino quātum posset circundare tergo. Postea uero q̄ huius cognominis cām reddidimus non alienum a proposito nostro uidebitur: q ad utilitatē discentiū hæc scribimus: si cætera quoq; bacchi cognoīa apud alios passim dispersa: nos hunc in locum breuiter redegerimus. Bachus: ut Diodorus refert: a mulieribus dictus ē. Quæ illum bachantes: hoc est furentes sequebantur. Ab ioue autem parente: urbe quæ Nisa: ubi educatus a nymphis fuit: Dionysius appellatur. Liber pater: Lieusq; dicitur: aut: quod libertatē loquendi præstet: aut q uinum: cuius inuentor fuit: a curis nomines liberet: aut quod exercitum apud indos sua sapientia liberauit. A qua lysii quoque cognomen a græcis auctore Plutarcho meruit: & si quidam alii alycin: quod soluere significat: dictumq; putant. Leneus uero a torculari quo uinum exprimitur dictus est. Bromius atq; pyrgenius a to nitru: qui eius in ortu contigit: dicitur: Mitrophoros: quod mitra caput ligabat: si quando uini potu agitabat: est appellatus. Dimitora quoq; hoc est bimatrem nuncupatum tradunt. q ex uno patre: duabusque matri bus gemini Dionysii orti sunt. Antea enim iuppiter ex Proserpina alium Dionysium procreatat. Triumpha tor etiam dicitur: quod de indis omnium primus in patriam rediens triumphauit. Bassareus a longæ uestis habitu: Euchius ab iouis laudatione: uel a uoce bachantium dictus fertur. Nyseus a nysa urbe. Iachus ab effu sione uel uini uel uocis lætitiæ cā noīatur. Thyoneus a matris cognoīe q̄ Thyone dicitur nuncupatur.

IOAN. BRI. Est nunc brysei: quē uēosus liber ac ci: aliud uitiū in poetis cōfutat. carpit enī eos qui su pra modū cūtriscos poetas imitātur & amāt: nimis q; ueterx uerborx cupidi ea scriptis suis inserūt: mo nens: ut Cæsar solitus ē dicere: auctoribus Gelio & Macrobio tanq̄ scopulū fugiēdū esse inauditū atque insolēs uerbum: cum nihil sit odiosius: ut scribit Fabius af fectatione uerborū ueterū. Est nūc. i. nostris tēporibus. Est: subaudi aliquis. Liber acci: Accius & Pacuui us tragœdiæ scriptores clarissimi iisdem temporibus sentētiarum grauitate: ut scribit Fabius & pondere uer borūm: cæterum nitor & summa in colendis operibus manus defuit: non eorum culpa: sed temporum: qbus studia adhuc erant incūlta. unde Marti. uerborū asperitatem notans: eos irridet qui ueteribus delectantur. At tonitusque legis terrai frugiferai: Accius & quicquid Pacūuiusque uomunt. Venosus: durus & asper: a ue nis: quæ in corpore eminentes asperū illud efficiunt: unde ita scribit Tacitus de Asinio: Pacuuium certe & ac cium nō solum tragœdiis: sed etiā oratiōibus suis expressit adeo durus & siccus. Oratio autē sicut corpus ho minis ea demū pulchra est: in qūa non eminent uenæ: nec ossa numerantur: sed temperatus ac bonus sanguis implet membra & exurgit thoris: ipsos quoque neruos robur tegit & decor cōmendat. Nam dura fuisse quæ scripsit Accius illud etiam testimonio est: quod quū Accius Tarenti: auctore Gelio ad Pacuuium diuertisset: eique desideranti Atreū comœdiam suā legisset: fertur Pacuuius dixisse sonora quidem esse quæ scripsisset & grādia. sed uideri tamē ea sibi duriora paulū & acerbiora: ad quē inqt Accius ita ē ut dicis: neque id me sāe pœ nitet: meliora enī fore spero quæ deinceps scribā: nā quod in pomis est: itidē inqt esse aiunt in ingeniis quæ dura & acerba nascūtur: post fiūt mitia & iucūda. Acci: accius: ut diximus tragœdiarum scriptor natus ē Man cino & Serano cōsulibus: parentibus & libertinis: Et ut dictū est: seni iā Pacuuio Tarēti sua scripta recitauit: a quo & fundus accianus iuxta Pisaurū dicitur: qa illuc ex urbe inter colonos fuit deductus. Brysei: bryseiūm pro bryseū dixit figurate ponēs principalitatē pro deriuatiōe: ut Virgil. laticēque licium. Acri brysei: Quia in tutelā bachi esse dūtur poetæ. Hora. Scriptorū chorus omnis amat nemus: & fugit urbē Rite cliens bachi somno gaudētis & umbra. Brysei: unū ex cognoībus bachi: a brigmos. i. a stridore. nā eius sacra magno bac chantiū stridore celebrantur. Pacuuiusque. brundusinus fuit Ennii sorore genitus: ūt Pli. scri. ut uero Euse bius Ennii poetæ ex filia nepos: uixitque romæ nō tantū poetica: sed & pictura clarus. sic enim scti. Plinius p xime celebrata est in foro boario ædes Herculis Pacuuii poetæ pictura. Tarentū deinde transgressus prope nonagenarius diem obiit.

Est nunc brysei quem uenosus liber acci:
Sunt quos pacuuiusq; & uerucosa moretur

BAR. FON. Venosus liber uenarū plenus & malus a lūcidis gemmis: iranslatio ē preciosioribus sine uēis. Pli. de carbūculis Archelatus & in ægypto circa Thebas nasci tradidit. fragiles: uenosas moriēti carboni simi les. Acci: acci pro accii per apocopem figuram legitur: quæ est ablatio litteræ uel syllabæ in fine dictionis

De accio uero Eusebius de temporibus olympiade centesima & sexagesima hæc scribit: Accius tragœdia rum scriptor agnoscitur: natus Mancino & Serano consulibus parentibus: libertinis & seni iam Pacuuio ta-

rēti ſua ſcripta recitauit:a quo & fundis uaccianus iuxta piſaurꝫ dicitur:quia illuc ex urbe inter colonos fuerat deductus. Sūt quos pacuuius:Idem auctor Olympiade ſexta & quinquageſima ſupra centeſimā de pacuuio hæc refert.Pacuuius Brūduſinus tragœdiarꝫ ſcriptor clarus habetur.Ennii poetæ ex filia nepos uixitque Romæ quoad picturā exercuit:ac fabulas uenditauit:deinde Terentiū trāſgreſſus prope nonagenarius diē obiit

Verucoſa antiopa.Si in laudē pacuuii referemus:Verucoſa pro aſpera :laborioſaq; ſumemus . Si uero quod plures conſentiunt:contra pacuuiū exponemus:Verucoſam:hoc eſt non appoſite deſcriptam intelligemus.Sicut enim ueruca corpus:ita inæqualitas ſtilū deturpat. Veruca autē carbuncula eminens in corpore eſt ſine pruritu:cuius ſanguis fricatione:alias quoque cūcta uereat.De ea.Qu.Serēus.Interdū exiſtit turpi ueruca papilla. Et mox ſi rupta īmenſos fundit ueruca cruores.Locū etiā in monte æditiorē:atq; excelſiorē uerucā antiqui nominauere.Pacuuius & uerucoſa antiopa Endiadis hoc loco figura eſt:quæ fit:quotiēs una res diuidit in duas coniunctiōes:quæ tamen in unum ſoluuntur coniūctione detracta :Antiopam enim pacuuii intelligit:ut apud Virgilium.Pateris libamus & auro:pro aureis pateris.

Antiopa erumnis cor luctificabile fulta.
Hos monitus patres pueris infundere lippos
Cū uideas querisne unde hæc ſartago loquendi
Venerit in linguas? unde iſtud dedecus:in quo
Troſſulus exultat tibi per ſubſellia leuis?

IOAN.BRI. Anthiopa:lyci Thebarꝫ regis uxor fuit:quam cum iuppiter in ſatyrꝫ conuerſus grauidam feciſſet:eā ueluti adulteram Licus dereliquens Dircem ſuperduxit.Quæ ſuſpicata cū Antiopa Lycū rem habuiſſe:ipſam in uincula compegit quæ inſtante partu auxilio Iouis ruptis uīculis in Citheronemonte geminos peperit.Zetum & Amphionē: ii cū adoleuiſſent in ultionē matris Dircē nouercam indomitorꝫ taurorꝫ caudis alligauerunt per nemora diſtrahendam.Eam crudeliter laceratā:& ad fontem clariſſimo deductam poetæ in ſui nominis fontem cōuerſam ſcripſere. Anthiopa:ideſt tragœdia anthiope:quam Pacuuius poete ſcripſit. Verucoſa:aſpera & ſalebroſa nimia uerborꝫ antiquitate:uerucā enī Cato :auctore Gelio locū aſperū & editū appellat. Verucā etiā in corpore dicimus paruā puſtulā & tuberculū.Horat.Qui ne tuberibus propriis offēdat Amicū Poſtulat ignoſcet uerucus illius. Moret:delectet & detineat:tractum a ſpectatoribus theatri:quos ludorꝫ celebratio detinet &remorat. Cor luctificabile fulta ſinecdoche eſt:Virgilius.Nodoq; ſinus collecta fluentes. Fulta:ſuſtentans. Hos pueris monitus patres Infundere lippos:dicit mirandū nō eſſe:ſi pueri in loquēdo uerbis priſcis & aſperis utant aſſentationeſq; & laudes q̄rant populi:quādo a ſenioribus hæc omnia didicerint: hinc erūpit oīs īdignatio poetæ ut ſupra. Tunc cū ad caniciē ac noſtrū iſtud uiuere triſte aſ.& nu.fa.q.r. Monitus: numero plurali ſecundæ & quarte declinationis dicimus.Ouidius.Finierat monitus.Virg.Ille iouis monitis īmota tenebat Lumina. Lippos dicimus quibus ſemp ſtillant oculi ſed acumen poetæ attēdendū eſt qui quod corporis eſt ad ſenſum animi tranſtulit.q.d.eos cecæ mentis qui hæc filios doceant. Vnde hæc ſartago loquēdi hic modus:hic ſibilus:& dictionū nimis priſcarꝫ ſonus:qualis ſartagine repræſentat. Venerit ī linguas:ī uſū quotidianū. Vnde iſtud dedecus:q; nimis priſca ſectent:& ſcriptis ſuis inſerant. In quo troſſulus exultat tibi p ſubſellia læuis:ſtultitiā arguit romanorꝫ qui eandē uerborꝫ antiquitatē laudāt poetis applaudentes. Læuis troſſulus:ad uituperationē ſpectat læuis.i.politus & circa corporis cultū moroſus:cū antea bellis & laboribus equites aſſueti eſſent:nā Troſſuli equites dicebant.Ipm enī equitū nomen ſæpe uariatū eſt celeres ſub romulo regibuſq; appellati ſunt a Celere Centurione Romuli:deinde Flexumines:poſtea Troſſuli cū oppidū ī thuſcis citra Volſinios hoc noīe paſſuū.ix.milia ſine ullo adiumēto peditū cepiſſet:eius uocabuli uis duraui ultra.C.Gracchū.Iunius certe qui ob amicitiā eiꝰ gracchanus appellatus eſt:ſcriptū reliqt his uerbis:quod ad equeſtrē ordinē ptinet antea Troſſulos uocabant:nūc equites uocāt.Ideoq; quia non intelligūt Troſſulus nomen quod ualeat:multos pudet eo noīe appellari:cāmq; quæ ſupra dicta eſt exponit:auctor eſt Plinius. Exultat applaudit. Subſellia:hoc loco ſcamna auditorii ſignificat:ſubſellia tribunorum triumuirorum: quæſtorum: & huiuſmodi minora iudicia exercentium: qui non ſellis curulibus nec tribunalibus:ſed in ſubſelliis cōſidebant: auctor eſt Aſconius.

BART.FON. Antiopa erūnis cor luctificabile fulta.Lycus thebarꝫ Rex Antiopā Nictei Leſbi Regis filiā uxorē duxit.Quā a Iouе ī Satyri formā cōuerſo grauidā factā ꝛpudiauit.Dircēq; nouā cōiugē ſupduxit.Hæc uerita ne lycus q̄doq; ſe recōciliaret.Antiopæ eā graui ſeruitio ꝓſſit : atq; in uīculis tenuit. Sed iſtante partus tēpore regalibuſq; manicis ruptis:in citheronē effugit:illicq; zetū & Amphionē ſuſtulit.Qui primū a paſtore quodā educati:lōgo poſtea ītervallo a matre recogniti:cunctaq; edocti ī eius ulctionē: & Lycū interficeret : & Thebano regno occupato:Dircē tauro indomito alligatā: adeo uſq; fontē extra thebana menia diſtraxerāt:qui ab ea dirce cognominat. Hos pueris monitus:Cū parētes uideas ſcriptis antiquorꝫ tragicis: ac mollib⁹ delectari:filioſq; talia etiā edocere:mirādū nō eſt hāc parꝫ uirilē atq; cneruē loq̄ndi cōſuetudinē ītreuiſſe Prēs lippos:Occulorꝫ uitiū ad aī ꝓſpicatiā trāſtulit.Lippitudo.n.morbus occūlorꝫ ē mouēs īſpiciēti faſtidiū.Hæc ſartago loq̄ndi:ſartaginē:q̄ latīe frixoriū dicit :qa crepitū cōfuſū ī fructu emittit p corrupto:ac d̄prauato loq̄ndi more accepit.Troſſul⁹ leuis:eq̄s cultus & nitid⁹ Troſſulos.n.eqtes antiqtas:ut Feſt⁹ mēinit:appellauit qd ſine pcditū auxilio tuſcorꝫ oppidū Troſſulū expugnarūt:qd & Pli.tertio: & trigeſimo li.his uerbis plāe ſignificat.Quin ēt ipm eqtū nomen ſæpe uariatū ē:ī iis quoq; qui ad eqtatū trahebāt.Celeres ſub Romulo appellati ſut:deinde flexumines:poſtea Troſſuli:cū oppidū in truſcis citra uulſinios ho noīe paſſuū nouem milia

ſine ullo adiumento peditum cœpiſſent? Exultat:geſtit:& applaudit. Per ſubſellia:a ſedēdo ſedes ac ſella dicta eſt. hinc ſubſelliū: quod nō plane erat ſella:ſicut ſupſipere nō plane ſapere dicitur. Sūt aūt ꝓprie aſc. auctore ſubſellia triū uirorū tribūorū:queſtorꝫ:& huiuſmodi minora iudicia exercētiū q nō in ſellis curruli bus nec tribunalibus:ſed in ſubſelliis conſidebāt. Recitaturi autē poemata auditoribus ſubſellia ſternebant Iuuenalis de Statio:Sed cū fregit ſubſellia uerſu.

Nil ne pudet capiti non poſſe pericula cano
Pellere? quin tepidū hoc optet audire decenter
Fur es ait pedio pedius quid:crimina raſis
Librat in antitethis:doctas poſuiſſe figuras
Laudatur:bellū hoc:bellū hoc:an rōule ceues.

IOAN.BRI. Nil ne pudet capiti nō poſſe picula cano:mira excādeſcit indignatiōe & fremitu in eos qui etiā in capitalibus crimibus refellēdis tantopere laudis cupidi ſint: ut fere obliti peculiaria cauſarum argumenta ex elocutione tantum: ac etiam uerborum : ſententiarumque exornationibus uniuerſi populi laudem & fauorem promereri conentur: Quod Quintilianus in nono ſummopere damnat:hoc autem Perſius exēplo Pedi cōprobat:q accuſatus furti:ēt in piculo capitis tāta laudis cupiditate agebatur:ut fere relictis cauſæ argumētis:exornatiōibus tm populo ſtuderet placere: adeo laudis & gloriæ deſiderio uexabatur. itaq; ad antitheta.i.cōtrapoīta:& reliqs figuras cōuertebatur. Sēſus ē igitur. Nullo ne teneris pudore:cū de uita tua agatur ſollicitū eē de laude adipiſcēda. Pellere picula.ſ.capitis.i.defendere teipſū in iudicio. Capiti cano:a capite cano:hinc ē poetæ ardor: q ēt cū in piculo uitæ:tū ēt in extrēa ætate laudis tātope anxius ſis. Hoc tepidū decēter:tepidas & frigidas laudes.ſic enī dicere ſolēt laudatores. Hora: Clamabit.n.pulchre:bñ recte. Tepidū:qa ficte & frigide laudatur:cū adulatio oīo ſit. Fur es ait pedio:exēplū Pedii:quē pro quocunq; pōit qui laudē ſibi ēt in capitalibus criminibus refellendis: exornatōibus uerborū & ſentētiarꝫ quærit. Hic ē ille bleſus Pedius q ſub Nerōe auctore Tacito:motus eſt ſenatu accuſantibus cyrenēſibus uiolatū ab eo theſaurꝫ æſculapiii:delectūq; militarē precio & ambitiōe corruptū. Fur es ait pedio idest aliqs furti Pediū accuſat. Pedius quid:ſubaudi:quō ſe defendit. Crimina raſis librat in ātithetis: hoc eſt Pedius nequaq̄ refellit obiecta crimina:uerū ad figuras & exornationes decurrit. Crimina:nō carmina legendū eſt:ſed crimina:quibus accuſatus eſt. Librat:ponderat:æſtimat:quaſi putans hiis exornationibus: & abſolutionem& laudem poſſe promereri. Librat:expendit.i.tanti quidē æſtimat exornationē & figuras oratiōis ſuæ: quanti furtū & obiecta cenſentur:ut facile ſperet & abſolutionē & laudē. Antithetis: latine ſonant contrapoſita:ut in.ix.ſcri.Quintili.quæ figura quidē nō uno modo fit:nam & fit ſi ſingula ſingulis opponūtur:ut uicit pudorē libido:timorē audacia:rōnē amentia. Et bina binis:nō ut noſtri ingenii:ueſtri auxilii eſt. Et ſentētiæ ſentētiis:ut dñetur in cōtionibus:iaceat in iudiciis. Teren.in Andria:Antitheton facit. Vt per falſas nuptias uera obiurgādi cauſa. Anthitethon enim eſt:quia falſa dixit:deinde intulit uera. Sic idem in eadē. Quæ ſeſe inhōeſte optauit parare diuitias:potiuſq̄ in patria hōeſte paup uiuere:antitheton eſt inhoneſte & hōeſte. Raſis:qa neutrū altero uerborū oīo plus habet. Figuras:græce ſchemata dicuntur. Duplex ē figurarū genus: alterꝫ ſentētiarū:alterū uerborꝫ. Figura:ut Fabius tradit ē ſicut noīe ipſo patet confirmatio quædā oratiōis remota a cōmuni. Ergo figura ē arte aliqua nouata forma dicendi. Bellū hoc:uerba laudatoris quæ pronūciatiue leguntur & cū admiratiōe more adulatoris. Bellum hoc:interrogatiue & cum īdignatione proferuntur a poeta:qui eum carpit:a quo adulatorio geſtu nimiū poeta laudatur. Nā quærit poeta bellum hoc: quaſi dicat:nō ex uero animi iudicio: ſed ficto laudas:unde ſequitur. An romule ceues. An Romule:in contemptum dictū eſt:quaſi nequaq̄ Romulo ſimilis. Ceues:ceuere uerbum eſt in obſcœnis. Iuuenalis. Ego te ceuentem Sex te uerebor:hoc eſt indecoro motu corporis adularis:ſumptum a canibus :qui clunes agitando blandiuntur.

BAR.EON. Nil ne pudet:Senex cūm ſis in qua ætate prudētia maior ineſſe debet:nōne pudet eiuſmōi aſſentationibus delectari. Pericula:quæ ex tali aſſentatoria laude:quæ inſanire prope nos facit:oriuntur. Qui tepidū hoc optes audire decenter:qui uehæmenter laudari:tibiq; applaudi deſideres: & ingenti uoluptate afficiaris:quū audis aſſentatores ſcripta tua:quæ tepida ſunt decenter ac bene compoſita prædicantes. Tepidū:quæ inepte deſcripta ſunt iure tepida nuncupantur:cum in calore ſanguinis ingenii uis conſiſtat. Fur es ait pedio:ornatu laſciuiaq; uerborū:atq; arte oratiōis tantū romanos teneri dicit:ut nō ſolū in poematibus:ſed etiā in cauſis peragēdis eiuſmodi multitudine abutantur. Pōit autem aliquem furti Pedium accuſantem. Pedius quid:qua defenſiōe ſe Pedius tueatur cū in ius uenit:oſtendit. Crimina raſis librat: in antithetis:quū obiecta crimina debeat ualidis ratiōibus confutare:quoniā per magna reo uincendi ſpes in confutatione locata eſt:eius loco figuris elocutionis abutitur atq; in re leui:fucoq; orationis occupatus:uires: ac neruos cauſæ prætermittit. Antitethon uero figura:Quintiliano auctore contrapoſitū uel contētio dicitur:ſingula cū ſingulis:uel bina binis opponūtur. Raſis autē pro politis & elimatis ranq̄ pilo carentibus poſuit. Librare uero a libra tractū:æſtimare perpēdereq; ſignificat. Bellū hoc bellū eſt:O tu qui tā laſciua ſcripta laudas:diſciſq;.hoc bellū:& hoc bellū eſt:es ne tam perditis moribūs hæc ut probes. An romule cæues:Romulum pro Romāis ponit:qui eundē quem colunt imitari deberent. Tanq̄ uero de uirilitate Romuli dubitaret an Romnle cæues inquit. Moris enim romanorum ſcriptorum fuit:quum in quempiam inuehherentur :Romulum inuocare. Catul. Cinæde romule hæc uidebis & feres. Cæuere autem cinædorum eſt eniter & obſcene clunes:dum ſubagitantur mouentium.

IOAN.BRI. Men moueat? ita hæc inferuntur a poeta quasi aliquis dixerit tu quoque ad hos laudandos iis exornationibus & uerborꝫ & sententiarꝫ mouereris: & ipse respondeat mene moueat? idest nullo quidē pacto adducar: ut hæc laudē quæ & ipsi poetæ ambitionē exprobrāt & ipsi populo assentationē: cū omnīo laude digna non sint. Et cantet si naufragus: assem potulerim? erat consuetudo apud antiquos: ut qui naufragium fecissent: illud ex humeris in tabella pictū circunferrent: mendicantes ne ab omnibus cogerentur casus suos narrate. Mart. Nec fasciato naufragus loquax trunco. Iuue. Naufragus assem Dum rogat & picta se tempestate tuetur.

Men moueat quippe & cātet si naufragus assē
Protulerim? cantas cū fracta te in trabe pictū
Ex humero portes? uerum nec nocte paratum.
Plorabit qui me uolet incuruasse querela.
Sed numeris decor est & iūctura abdita crudis
Claudere sic didicit uersum berecyntius atys

Ostēdit igitur poeta sumpto exēplo a naufrago ut supuacaneū est & parꝫ prodest naufragis cantare casū suū cū eū pictū habeant in tabella: quod quidē satis est ad misericordiā hominū alliciendā: ita & poetæ & oratori nō conuenire ostenrare se scriptis suis. i. laudē & uerborꝫ & sētētiarꝫ & figuris q̄rere: cū argumēta causæ tantū simpliciter sint ꝓsequēda: nec affectatis exornationibus utendū. Et cātet si naufragus assem protulerim: ordo est & protulerim assem si cantet. Protulerim: assem. i. nec ob eā rem quia cantet dedero assem: Hæc omnia metaphoricos ad poetā accomodāda sunt. i. ego quidem nō laudauero eum quia exornationibus & figuris affectatis cōmēdet scripta sua. Cātas cū te fracta in trabe pictū ex humero portes: hinc ostendit indecorꝫ esse poetis & oratoribus: cū eorꝫ uirtus nota sit: uelle exclamationibus & crebris figuris uerborꝫ laudē sibi quærere. Quod turpe esse ostēdit Fabius cū ita ait. Ideoque magis nobiles: ut nouitate aurem excitent: ita copia satiant. Nec se obuias dicenti: sed conquisitas & ex omnibus latebris extractas congestasq; declarant. Ergo ita figuris scripta exornanda esse docet: ut nō conquisitæ: sed obuiæ scribenti fuisse uideant. Cantas: ironia est: idest exornationibus uteris & ita ad oratorē referas: si autē ad naufragū applices: hic est sensus: cantādo & sublata uoce mendicas naufragiū tuū omnibus prædicās. Fracta in trabe. i. naui fracta: quæ picta una cū nautis in tabella ut dictū est circunferebat a naufrago: alibi Trabe rupta brutia saxa prēdit amicus inops: & paulo inferius: Largire inopi ne pictus oberret Cærulea in tabula. Verꝫ nec nocte paratū Plorabit. i. si a me uolet laudari: uera causarꝫ argumenta & ad rem ꝑtinentia prosequat. i. ex animo & corde doleat nec putet his figuris & exornationibus nocturno studio paratis a me laudatū iri. Curuasse: flexisse ad laudē scilicet. Querela: naufragū respexit. Sed numeris decor est & iunctura abdita crudis: hic obiicitur poetæ: ea carmina omnino laudanda esse: quia mira uerborꝫ cōpositione constent. Iunctura abdita: cōpositio quædā uerborꝫ occulta: ea enim demum oratio optima habet: que eleganti uocabulorꝫ cōpositione & ordine constat. Abdita: abstrusa. Numeris crudis: quos crudos appellas tu Persi. i. nihil saporis habentes: ut īmaturos uersus. Claudere sic didicit uersum: ꝓbat per exemplum Neronis aliena carmina nō esse damnāda: quādo & Nero ita inflate didicerit finire uersum suū: nā ita scribit Tacitus. Carminū studiū: Nero ita affecta te contractis quibus aliqua pāgendi facultas: considere simul: & allatos uel ibidem repertos uersus cōnectere atq; ipsius uerba quoquo modo prolata supplere: quod spes ipsa carminū docet: nō impetu & īstinctu nec uno ore fluens: irridet igitur Neronē: qui tam indecenter tanq; inflate & sua carmina scriberet: & aliena imperfecta quoquo modo suppleret: quāuis Trāquillus affirmet ad manus suas peruenisse libellos Neronis cū quibusdā notissimis uersibus ipsius chirographo scriptis ut facile appareret non translatos: aut dictāte aliquo exceptos sed plane quasi a cogitante atq; generante exaratos: ita multa & deleta & īdicta & suprascripta inerrant. Claudere: finire: quasi qui aliena imperfecta quoquo modo finiret. Didicit. s. Nero. Sicut est Berecyntius atys. hoc est quod notat Tacitus: ꝙ ipsius uerba quoquo modo prolata supplebat: nō īpetu & īstinctu nec uno ore fluentia. Berecyntius atys: hæc concludebant carmen: Atys: puer phrygius a Cybele matre deorum amatus cū ei castitatē promisisset: quam in Nympha Sangaritide non seruauit: Nymphaq; suppliciis affecta periisset: correptus furore putans domos: ut scribit Ouidius: ruere: tectū omne diffugit: & ꝑ summa Dindymi montis Phrygiæ discurrens: arrepto lapideo cultro se ipsū excastrauit: unde Ouidius: Ha pereant partes quæ nocuere mihi. Ha pereāt dicebat adhuc: onus inguinis aufert: Nullaq; sunt subito signa relicta uiri. Catullus tamen aliter scribens tradit puerum cū ex aqua Galli fluminis phrygiæ bibisset: in furorē ex aquæ natura cōpulsum scilice se castrasse. Tandē e monte elapsus in arborem Pinū conuersus est. Ad huius pueri imitationē sacerdotes Cybelis qui Galli cognominati sunt a gallo fluuio phrygiæ quē accolūt ut scribit Plinius & Festus: eunucabant: unde Iuuenalis. Et ingens semiuir obscœno facies reuerenda minori: Mollia qui rapta secuit genitalia testa. Et qa diximus in Nympha Sangaritide: illud sciēdū: sangaritidē propriū nō esse nomen: sed patronimicū a Sāgario fluuio phrygiæ. Berecyntius. i. cybelicus: berecyntes enī natio quædā: inter phrygias est: simpliciter uero: ut scribit Strabo: phryges troesq; prope Idā habitantes rheā præcipuo uenerātur honore: eius Orgia frequētantes: hanc quidē deorꝫ matrē uocant: & uestā: & deā phrygiam magnā. a locis autem Ideā: & Dindymenam: & Phylenam: & Pesinuntiam: & Cybelem: græci sane ministros eius nuncupant uno uocabulo. Curetes: eosdem & coribantes uocant.

BART. FON. Men moueat: Similitudo est apte cōcinneq; posita. Ait enim: si reum uidero tali uerborum artificioso lenocinio se tuentem: perinde ad misericordiam commouebor: ac si naufragum casum suum in tabula depictum circunferentem cantare auditem. Cui sic cantanti: cum ꝑlorare debeat se assem daturum

negat: Quo dicto illud horatianũ ostendit illi imprimis dolendũ eẽ: qui sui misereri alios uelit: Cũ fracta te in trabe pictũ ex humero portes. Mos erat eorũ qui maris periculũ euasissent depictum naufragium in tabel la appensa humeris circũferre: ut infortunio cognito ab inspectantibus: naufragiumque miserantibus: stipẽ sibi aliquã compararent. Fracta te in trabe pictum: in aliquo fractæ nauis fragmẽto. Verum nec nocte pa ratum plorabit: uere & ex corde: ex animoque dolebit: & se fine talibus dicendi figuris tuebitur: qui me uolet ad sui misericordiam commouere: Sed numeris decor est: & iunctura addita crudis: Cũ Persius eiusmodi sermonis lasciuiam & mollitiem reprehendisset: respondet aduersarius decorem quo ueteres carebãt: tali scri bendi stilo quæsitum esse. Claudere sic didicit uersum berecinthius atys: auctoritatem poetarum sui sæculi affert: q̃ sic uersus cõponere consueuerunt: ut ostendat non reprehensionẽ: sed laudem illos mereri: qui cũ le pore ac uenere scribunt: Athin uero q̃dam propriũ nomen poetæ dicunt: de quo Martia. ad Classicũ: Nec di ctat mihi luculentus athis. Nõnulli cõfictũ nomẽ pro euitato ac molli poetæ ponunt: cuiusmodi Phrygius atys a Cybele dilectus fuisse dicitur. Peritiores: quidã non propriũ aut effictum poetæ nomẽ: sed fabulam ipsam de athi cõscriptam intelligunt. Gæterũ berecinthus mons & urbs in Phrygia. Quo in loco mater deo rum Cybele: que athi dilexerat: colebatur. Vnde & ipse quoq athis berecinthius nominatur.

IOAN. BRI. Et q̃ cæruleũ dirimebat nereã del phin: aliud est carmẽ meo iudicio Neronis: quod uel ipse scripsit uel repertum suis cõnexuit: quod ir ridet: ut nimis altũ & inflatũ: historiã uidetur tãge re Arionis: q̃ ut scribit Herodo. nobilis cantor fidi bus fuit loco & oppido Mitileneus: is cũ in Siciliã atq̃ italiã ucisset: aureq̃ oium mẽteq̃ demulsisset in quæstibus & uoluptatibus: amoribusq̃ hoium fuit: grandiq̃ pecunia cõparata domũ redeunti a nautis cæ des parata est. Quod cum cognosceret traditis omnibus bonis impetrat: ut sibi liceat sua oia indumenta & fi des capere & canere carmẽ casus illius consonabile: atq̃ ibi mox de more comptus & ornatus: stansq̃ in sum ma puppi: carmen quod orithium dicitur uoce sublatissima cantauit: iecitq̃ sese procul in profundũ: sed a del phino dorso super fluctus edito incolumis Tenarũ in terrã laconicam deuectus ẽ. ꝗ hoc plura apd Herodo. & Geliũ. Sic costã longo subduximus apenino: aliud uitiũ in carmine neroniano reprehẽdit. ostendit enĩ in decorum esse in q̃nto pede heroici carminis frequenter & affectate spondeũ poni: ut est illud Vergilianum: Cornua uelatarũ obuertimus antennarũ. Lucanus: Altus cæsorũ pauit cruor armẽtorũ: nã Nero id in troicis suis affectauit: in cuius inuidiam hanc fere totã satyrã scri. Sic: idest: ut per hoc carmẽ patet. Subduximus: subtraximus: Costã. i: syllabã: Lõgo apœnino. i. carmini hexametro: quod lõgũ dicit ad similitudinẽ apœ nini mõtis: q̃ ab alpibus incipiẽs per mediã italiã excurrit: quã in duas ptes separãs a dextris inferũ mare reli quit: a sinistris aũt superũ: in siculũq̃ usque fretũ progreditur. Arma uirum: nõ hic carpit Virgiliũ: ut quorũ dã est opio: sed uerba sunt excusantis uersus crudi poetæ: Nõne hoc spumosum: quasi dicat: si hoc uitio non das: neq̃ id superius dandũ. Cortice pingui: Crassum superbũ & tumidũ. Vt ramale uetus: uetus trũcus qui nõ facile flectitur. nã tale carmẽ ut nimis durũ irridetur: ut illud Antimachi apud Hora. Fortunã priami can tabo: & nobile regnũ. Seqtur. n. Quidnã igitur tenerũ & laxa ceruice legẽdũ. Ex quo appet supiora carmia eẽ reprehẽsa: q̃a dura: & nimis sonãtia eẽnt: ut erũt & sequẽtia. Torua mimalloneis implerũt cornua bombis

Et quí cæruleum dírímebat nerea delphín.
Síc costam longo subduxímus apœnino
Arma uírũ: nõne hoc spũosũ & cortíce píngui:
Vt ramale uetus prægrandí subere coctum:

Coctũ: scribit Seruius multi tpis aliqd recoctũ uocari: ut Virgi. Solidũ nobis & robore cocto. Vñ Hora: Hoies lõgo rerum usu & tẽporis exercitatos recoctos appellauit. Plærũq̃ recoctus Scriba ex q̃nque uiro cor uum deludet hiantem. Prægrãdi. i. ualde grãdi. Porphyrio tamẽ exponẽs illud Horatii in secũda satyra: Ve pallida lecto Desiliat mulier: affirmat hoc loco legendũ eẽ uegrandi. Quod legitur & apud Varronem dere rustica: Quo dq̃ postea concipiunt fiunt uegrandes atque imbecillæ. Subere: hoc loco cortice. Virgilius in Geor. Huic natam libero & siluestri subere clausam. Suber proprie: ut scribit Pli. minima arbor: Glans pessi ma: rara: cortex tantum fructu præcrassus ac renascens: atque etiam in denos pedes explanatus: usus eius an choralibus maxime nauium piscantiũque tragulis: & cadorum obturamentis. Præterea in hyberno fœmina rum calciatu. Quidnã igitur tenerũ & laxa ceruice legẽdum est. Veluti offensus monitor: quod poeta talia irrideat carmina: ut nimis tonãtia & plena: ita eũ interrogat: ut ostendat talia carmina nõ esse reprehendẽda: quando ab oĩbus poetis talia fiant. Ad quod Persius ridens subiungit quattuor carmina sequentia Neronis: quasi ostendẽs illa non esse nimis sonantia & plena: sicq̃ Neronem irridet.

BAR: FON. Delphin: delphini fabulã pelago illudẽtis: ac uel arionẽ metinneũ: uel quẽpiã aliũ deuehentis ab aliquo eius ætatis poeta descriptã reor. Nereũ uero pro mari posuit: cũ deus marinus sit Oceani & Theci os filius. Sic costã lõgo subduximus apenino: lõgũ apeninũ aliqui pro exametro uersu legunt: cui costa sub ducitur: cũ spõdeus pro dactilo q̃nta in sede põitur: uersumq̃ antiqoris poetæ esse uolũt. Quidã uero apeni num mõtẽ pro multitudine uetere poetarũ: & costã pro eorum ruditate duricieque accipitur: ut respondẽtis depulsio talis sit. Hunc nostrum scribendi morem o Persi nõ iure arguis quod nimis apparatus & mollis sit. Eiusmodi enim stilo ruditatem omnem tanquam siluosam q̃andam costam apenino lõgo: idest multo car mini abstulimus: decoremque ac uenustatem omni turgiditate remota addidimus. Arma uirum: Quod

multam inflationem carminibus nouissimi poete subtraxerint exemplo ostendit:dicit enim. Nō ne tibi o p
si:ut ceterorum omittam:uel maronianum opus inflatum turgidumque uidetur. Vegrandi subere:Et si scio
prægrādi subere scriptum in omnibus fere exemplaribus præterquam admodum paucis reperiri:ut ego ta
men uegrandi potius quam prægrandi legendum putarim. Porphirion grāmaticus me admonuit. Is in ser-
mones Horatii super Vepallida lecto desiliat mulier sic scribit: Quidam putarunt ne pallidam nunc unam
partem orationis esse ut uegrandi subere coctum ait Persius flaccus. Præterea cum suber auctore Plinio. uolu
mine sextodecimo arbor minima inter glandiferas sit iure eam Persius uegrandem: idest paruam:minutam
quæ respectu aliarum arborum glādem ferentium appellauit. Vegrandem uero male grandem & paruum
significare apertum est. Ve enim syllabam rei paruæ ueteres præponebant: unde ueiouem paruum Iouem:
& uegrandem fabam minutam fabam uocabant. In eadem significatione Ausonius secundo epigrammatum
libro ait: Hic sæpe falsus messibus uegrandibus. Varro quoque secundo de re rustica idem probat de sœtura o
uium scribens: Quod quæ postea concipiunt:fiunt uegrandes atq; imbecillæ. Quare cum inter glandife-
ras minima suber sit uegrandis uero paruum significet: si prægrandi legeretur: esset cum contra arboris quan
titatem:tum porphirionis doctissimi atq; diligentissimi uiri auctoritatem. Sunt tamen qui porphirionis testi
monio ducti cū uegrandi legendum assentiant:pro multū & ualde grandi accipiunt quidā prægrandi potius
legi uolunt. Coctū:antiquū. Multi.n. tēporis aliquid coctū dicitur:unde recocti hoies ipso usu & frequentia
& longitudine temporis cautiores. exercitatioresq; facti cognominantur. Hora.n sermo. Plerunq; recocturus
scriba ex quinque uiro corruum deludet hiantem.

IOAN.BRI. Quidnam igitur tenerum? quasi dicat omnia pari modo haberi in omnibus poetis. Tener
non nimis durum:non nimis plenum. Laxa ceruice:idest remissiore sono:nec tam erecta uoce:sumpta me
taphora ab equis qui laxatis habenis collum submissius gerunt. Torua mimalloneis implerunt cor. bom. qt
tuor uersus sequentes Neronis fuisse illud suspitionem affert. Sed quid opus teneras mordaci radere uero Au-
riculas: Eos ut nimis plenos & tumidos irridet: ut Horatius carmen antimachi. Fortunam priami cantabo &
nobile regnum: & Martialis carmen detractoris irridendo inserit. Quid cum panticibus lagis & cum pede
grandi: & Hor. carmen furii bibaculi. Furius hiber
nas cana niue cōspuit alpes. Torua:terribilia:qua
si tetua a terrendo. Virg. Torua leena lupum sequi
tur. Mimalloneis:mimallones mulieres bellicosæ
dicuntur:a mimune. i. imitor. quod imitentur bac-
chum: nam ut scribit Strabo sileni:satyri: bacchæ:
lenæ:thiades:mīallōes:naiades:nymphæ:& quos

Quidnā igitur tenerū:& laxa ceruice legēdū ē
Torua mimalloneis implerunt cornua bombis
Et sectum uitulo caput ablatura superbo
Bassaris:& lyncem menas fluxura corymbis.

tytiros uocant:sacerdotes fuerunt bacchi: Ouidius in arte amandi. Ecce mimallonides sparsis in terga capillis
Ecce leues satyri præuia turba dei Ebrius ecce senex pando silenus asello. Vix sedet:& præssas continet arte
coma. Dū sequitur bacchas. Cornua quibus utuntur in sacrificiis bacchi. Bombis:sonitibus nomen fi-
ctū a sono uocis. Et raptum uitulo:hoc uersu tangit fabulā Agaues:nā Pentheus Echionis & agaues filius
thebarū rex liberi patris sacra contemnens:cū eo accessisset ubi illa celebrabantur:mater furore & temulentia p
cita una cū reliquis bacchis Pentheū interemit:& omniū prima caput abstulit:unde a luctu fortitus est nomen
Nā penthos significat luctum. Pagus autē ex quo Pentheus deductus & discerptus fuit scholus appellatur in
ora aūt Apuliæ sub citherone. Auctor Strabo. Vitulo: Ouidius aprum dicit uisum fuisse:ut ille mihi fericēdus
aper more poetarū nomen pro nomine posuit: ut Domitus polucis habenis:cū castor equorum domitor fue
rit. Bassaris:idest agaue sacerdos bacchi:nā bacchæ bassarides dictæ sunt a bassareo uno ex cognominibus
bacchi Hora. Non ego te candide bassareu Inuitū quatiā. A genere autē uestis quā indebatur dictus est ut por
phyrio scribit: usq; ad pedes demissam:dicta ut Acroni placet a bassara loco libyæ ubi fiat. Tali.n. ueste & nu
mina uti dicuntur: ut Vir. Pedes uestis defluxit ad imos: ut alii uolunt dicuntur a poton bison. i. a uallibus per
quas sacrificantes ferunt. Et lyncē:animal est baccho dicatū. Virg. iii. geor. Quid lynces bacchi uariæ. Eius
animalis urinā scribit Pli. ubi reddita fuerit glaciari in gemmas carbūculis similes. Oui. Victa racemifero lyn
cas dedit india baccho. E quibus ut memorant quicqd uesica remisit Vertitur in lapidē:& congelat aere tacto.
Menas:sacerdos bacchi a meno. i. furo. Corymbis:una est hederarū:quæ baccho ideo dedicatæ sunt:q; cū
uictor ex india ut dictū est rediret:coronas hedere portauit.

BARTOLOMEVS FONCIVS. Quidnam igitur tenerum: Si stilus:uirgilianus turgidus & inflatus ui
detur tibi? Respondet Persius: quidā graue & ornatū putandū est. Et laxa ceruice: libera: ac remissa ceruice:&
quæ pro qualitate carminis inflectatur. Torua mimaloneis: Et si quidā hæc Persii uerba putant cū indigna-
tione interrogantis: an hæc talia carmina sint. quæ laxa ceruice legātur. Satius tamen est: ut ea respondenti ad
uersario tribuamus. Cum enī poeta interrogarit. quid laxa ceruice legendum esset ex quo Virgilium non pro
baret: Respondet ille hæc carmina quæ subiungit eiusmodi esse: ut iucunde ac flexibiliter legi possint: quæ sa
ne carmina: uel alicuius quidē poetæ contēporanei: uel Neronis principis sunt: quē cōstat: auctore Suetonio
uersus notissimos conscripsisse. Hos autem maxime uersus poeta posuit in eorum reprehensionē: qui gran-
diorē sonum captantes: rerū sensus nequaquā aduerterent. Mimaloneis bōbis Mimalones bacchæ mulieres
sunt cornua in orgiis ferentes: ea: quæ spiritu inflantes. Cognominant uero plures autmant: a mima m ōte lo

niæ:de quo Pli.li:qnto & Stra.q̃rtodecio referũt:In ionia.n.iuxta Lebedũ:que urbs nõ procul a minãte loca
ta c̃:artificiũ liberi patris cõuẽtus ẽ:& Ionũ hĩtatio uſq; in Heleſpõtũ in qua ſolẽnia & certamina libero patri
quot ãnis celebrant̃. Verũ qdẽ ex doctioribus a mimume græco uerbo:qd̃ imitor ſignificat:mimalões dcãs
aiũt q; liberꝰ patrẽ imitarent̃:& ad eius imitationẽ cornua ferrẽt:ũde ẽt Caſſandrã Lycophron clari mimalo
nẽ appellat:quod ĩ claro ubi Apollis rũſa dabãtur:artẽ uaticinãdi ab eo edocta ĩ uaticiniũ illũ imitarẽt̃. Tor
ua cor.ad ſonãtiũ toruitatẽ reſpexit. Toruũ ãt a tauris tractũ ẽ cũ quadã truculẽtia irati reſpectãt. Cornua ue
ro inflexa erãt a curuo aere q; ea curuarẽtur cognoĩata. Inde cornicen:ut a tuba tubicen deriuatur. In orgiis ãt
propterea cornibus utebãtur:q; Bacchus illis ĩ capite uſus ſit. Et uero cornua dedit ãtiqtas:uel q; hoĩes nimio
uino cuius ipſe inuẽtor fuerit truces fiãt. Vel ut Diod.placet:quod primus tauros iugo ſubmiſerit: atq; arare
terras docuerit. Vitulo caput ablatura ſupbo Baſſaris:Pẽtheus Echiõis filius Thebarꝰ rex liberi patris numẽ
ira contẽnens dei ab Agaue matre reliqſq; thyadibus uitulũ eũ eẽ credẽtibus diſcerptus eſt. Baſſarides ãt Bac
chæ ſunt a Baſſareo appellatæ. Baſſareus uero unũ e cognoĩbus Bacchi ẽ. Hora.a. Nõ ego te cãdide baſſareu
inuitũ quatiã:a genere ãt ueſtis qua induebat̃:auctore Porphy. Baſſareus dicit̃.& ſane ueſtis ad pedes fluebat
Sta. Si decet aurata bachũ ueſtigia palla Vrere. a Baſſara uero loco Lydiæ cognoĩata ẽ: ut noui:qdã ſcriptores
litteris mãdauere. Et lyncẽ me.fle.a tygribus lyncibuſq; bachi currus trahebatur. Sta. Effrenæ dextra læua
q; ſequũtur Lynces:& uda mero labũt retinacula tygres. Bacha uero mulier in liberi patris myſteriis Lyncẽ ad
dei curꝰ poſitã tãq̃ auriga deflectebat. Lynx qdẽ:ut Pli.locis pluribus auctor ẽ:bĩos utrĩq; digitos hẽt liguãq;
ſerpẽtiũ ſimilẽ ĩ magnã lõgitudinẽ porrigit:grãdibuſq; ungulis ſeu graculus ẽ:circũagitq; collũ ĩ aduerſum ſe
Peregria ẽ auis & clariſſime cernit ãtq; in æthiopia naſcitur. Menas:a mænome græco uerbo:quod furor ſi
gnificat:appellatæ:ut Diodo.in qnto ſcribit:Bachæ mulieres ſunt liberũ patrem ſemper ſecutæ. Corym
bis:corymbi acini hederaꝰ ſunt qbus bachus corõabatur. Tibul. Sed uarii flore & frõs redimita corymbus.
IOAN.BRI. Euion igemiat:uox bachãtiũ c̃:nã Liber cũ in bello gigãteo dilaniatus a gigãtibus:ut ſcripſit
Orpheus fuiſſet:iuppiter eũ q̃rẽs magno clamore & lamẽtatiõe ita appellabat. Euion.i.bõe fili euei bñ. ios
græ.filiũ ſonat latine:qd̃ poſtea in eius ſacris ſeruatũ ẽ. Ouid.in arte a. Pars hymenea canũt:ps euion euio cla
mat. Echo:reboatio:ab echin.i.reſonare. Reparabilis:q̃ repetis uoces:quod fieri ſolet in locis cõcauis.hec
fierẽt ſi teſticuli:uẽa ulla paterni:indignatur poeta quod ſemp de bacho tm̃ & cybele ſcribãt. & dura nimis:&
plẽa carmina oñdẽs id prouẽire ex nimia poetarũ incuria:q ſi diligẽtius ſtilo ſuo uterẽtur:elimãtius ſcriberẽt
Eſt igitur ſenſus:Si nos haberẽus aliqd maiorꝰ no
ſtrorũ:hec a nobis nõ fierẽt. Sũ delũbe ſaliua hoc
natat in labris.i.hoc tãtũ poetis tẽporũ noſtrorꝰ in
pmptu eſt:ut de bacho & Cybele ſcribãt:quorũ ſa
crificia cõia fuiſſe apud Phryges auctore Strabone
prodũtur. Nã ita Home.ĩ palamede chorũ loquen
tẽ dicit. Cũ patre Libero laſciuiẽs:q per idã lætatur
cara cũ matre tympanorũ ſonitu & cõgregantes in
nnũ Sylenũ & Marſiã & Olympũ & tibiarũ quærẽ
tes repertores:celebrantesq; rurſus bachica:& phry
gia ſimul conferunt. Delũbe:ueluti ſolutũ & enerue:tãta repletiõe fertur carmẽ:qualia ſunt quæ præceſſerũt
Scribit Tacitus Ciceronẽ a Caluo male audiuiſſe tãquã ſolutũ & eneruem:a Bruto autẽ:ut ipſius uerbis utar
tãquã fractũ & elũbem. In labris & in udo: Exaggeratio eſt rei:nã idem eſt in ſaliua:in labris:in udo. Mæ
nas:ideſt carmen de bacho:ut illa: Torua mimalloneis ĩplerunt cornua bombis. Atys:propter id berecin
thius atys. Nec plutæũ cedit:incuriã notat poetarum:Sic Horatius de Lucilio:& in uerſus faciendo ſæpe ca
put ſcaberet:uiuos & roderet ungues. Sæpe ſtilũ uertens iterum quæ digna legi ſum ſcripturus:nã in uerſibus
faciendis:cũ res & uerba non ſuppetant:præ indignatiõe plærunq; poetæ & Pluteũ percutiunt:& ungues ro
dunt cogitando quæ dicãt. Pluteũ:plutei crates erant corio crudo intentæ:quæ ſolebãt:ut ſcribit Feſtus op
poni militibus opus facientibus:& appellabantur militares:Nunc etiã tabulæ qbus quid præſepitur eodem
nomine ſignificantur. Sed qd opus teneras:monitorẽ introducit ſibi cauendũ eſſe ne ſupplicio efficiatur:dũ
tam aperte nobilitatẽ inſectatur:quaſi di:ſuperuacaneum eſſe. Teneras: Neronis potiſſimũ & cæterorum
nobilium:ut ſupra: Nõ ſiqua elegidia Dictarunt proceres. Radere:reprehẽdere:mordere:tãgere: Tractum
a medicis qui cultro uulnera radere & reſecare ſolẽt:ut alibi Perſius: Pallentes radere mores Doctus.
BAR.FON. Euion ingemiat:ut Acron ſcribit:ex eu quod bonũ ſignificat:& hios filiũ euchius cõponitur.
Ait.n.bachũ ĩ leonẽ cõuerſũ primũ deorũ oium illi gigãtheo ĩ prœlio affuiſſe:R hœtũq; ĩterfeciſſe:ex quo fa
cto eũ Iuppiter ita laudauit euchie. i.bõe fili. Porphy. ãta uoce bachãtiũ dictũ refert. Nã hæc uox in bachi ſa
cris iactabat̃:ob quod ingemiari euchion dixit. Reparabilis echo:q̃ ipſa repercuſſiõe uocis:ut ĩ cõuallibus:
& cõcameratis locis audimus:repatur.natura.n.locorũ euẽit:& plærũq; cõuallũ:ut acceptæ uoces nũeroſio
re repcuſſu multiplicẽtur. Nomẽq; echo eiuſmõi uoci a græ.datũ ẽ:ut Pli.ſexto & .xxx.lib.ſcri. Hæc fierẽt:in
dignanter cũ acrimonia uultus:& ceruicis agitatione:uoceq; clariore legendum eſt. Ait enim Perſius: Siquid
in nobis utilitatis patriæ ſuꝰ ereſſet:nequaq̃ ſcripta eiuſmodi probaremus. Hoc delumbe natat in labris:
Hæc mollia & eneruia ſæpe legimus:crebroque in ore habemus. Genitalis autem ſeminis ſedes in lumbis

i repetit — qne repetit

Euíon íngemínat:reparabílis aſſona echo.
Hæc fierent ſi teſticulí uena ulla paterní
Víueret ín nobís ſumma delumbe ſalíua
Hoc natat ín labrís:& ín udo ẽ menas & atys
Nec pluteũ cædit:nec demorſos ſapít ungues.
Sed quíd opus teneras neordaci reddere uero

est. Vnde a sacris litteris lumbos: ut precingamus: admonemur. De lumbe uero hoīem effœminatum & mollem ob nimiam uenerem dicimus: Hinc de lumbe carmen oro lasciuo: minimeq; uirili transfertur: Et in udo est menas & atis: de menade atq; ati uersus crebro leguntur. In translatiōe autem uerbog; manet: Nam cum saliuam ac natare posuerit: nūc merito udum addidit. Vocis enim inter udum est: quæ per udam arteriarum ac faucium uiam labitur. Virgilius de almone. Hæsit. n. sub gutture uulnus & udæ uocis iter. Nec pluteum cædit: nec demorsos sapit ungues. Neq; accurate neqne apposite scriptum est: ex Horatio uero transtulit: qui in sermonibus ait. Et in uersu faciendo: Sæpe caput scaberet uiuos & roderet ungues. Stilus autem tardus potius ac diligens: quam celer: & anguidus esse debet: Nam quod bene scribitur satis celeriter scribitur. Qui uero moram stilo iudiciumq; apponunt in ipso limæ labore irati interdum & caput scabunt & pluteos cædunt & extremos ungues morsicant: quæ tamen coram aliis fieri non decet: Nam ut scribit Quinti. Ridicula sunt nisi cum soli sumus. Nec pluteum cædit: Plutei proprie crates e corio crudo intentæ sunt: quæ militibus opus facientibus: ne ab hostibus lædi possent: opponebantur. Postea uero etiam tabulæ: quibus aliquid prescribiretur: eodem nomine dictæ sunt: hinc librog; & tabularum: signorumque repositoria plutei appellantur. Iuue. Et iubet archetypos plutcum seruare cleantes. Sed quid opus teneras mordaci radere uero auriculas Interrrogat aduersarius quid causæ sit: cur altos reprehendendo odium in se contrahit. Admonet autē ex eiusmodi scriptis mortis ei periculum īminere. Magna uero in his uerbis est uis: Nam mordax uerum esse & nō tangere sed radere aures atq; teneras dixit: ut pote: quæ celerius reprehensionem admittant propterea que uehementius indignētur.

Auriculas uídesis ne maiorum tíbí forte
Límina frígescant, sonat híc de nare canína
Líttera per me equídem sínt omnía ꝓtínus alba
Nil moror. euge; oēs etení bene míræ erítís res
Hoc íuuat; híc ínquís ueto quísquā faxít oletū
Pínge duos angues; sacer est puerí locus extra.
Meíte díscedo; secuít lucílius urbem.

IOAN. BRI. Vide sis ne maiorū æmulatio est horatii. O puer ut sis Vitalis metuo: & maiorū nequis amicus Frigore te feriat. Vide sis: idest uide si uis hoc est: caue tibi: quia imperatiua uerba uelut contumeliosa sūt: addebant ueteres sis: quod significat si uis: Frigescant: tibi frigida fiant horrore mortis ut illud horatii. Ne qs amicus Frigore te feriat idest horrore mortis: ut porphyrio īterpretat. Vir. ī. xii. de morte Turni. Ast illi soluuntur frigore mēbra. i. morte. Sonat hic de nare caniua littera. i. in domo nerōis aut diuitū. Littera canina dicit r quā canes restrictis dentibus iterant. Lucilius. Irritata canis quod r quanplurima dicat. Nam irritari dicuntur proprie canes. Per me equidem sint omnia protinus alba permissio est: non ex uoluntate: sed ex stomacho proficiscens idest quantum in me est cōcessero omnia esse optima. Alba: candida: polita: sine macula. Nil moror: magno cum ardore hæc a poeta dicuntur: & præcipitanter legenda sunt: ne indignatio ostendatur. Nil moror: quasi prætimore abitu rus sit. sequitur enim discedo. Euge: exultantis est & assentientis: nam & se omnia probaturum dicit. Ironia est. Omnes res eritis miræ per me idest ego laudabo posthac omnia scripta quasi mira & egregia: nec ullo loco carpenda. Hoc iuuat: eos irridet qui in assentationibus delectantur: ut de scriptis suis quod displiceat nolint audire. Hoc iuuat: quasi monitor dicat. ta pla et Persi ut omnia laudes. Hic inquis ueto faxit oletum: allegoria est. i. nolo quisquā carmina mea reprehendat. Veto: hoc uerbo ueto innuit Neronem reprehendi: cuius est & uetare & imperare. Hic. i. in carmine meo. Faxit: faciat. Oletum: stercus est humanū. Veranius: sacerdotula in sacrario Martial fecit oletū. Pinge duos angues: ueluti offensus poeta hoc dicto in indignationē prorūpit. Sensus est. Si nō uis tua carmina repræhendi: ea aliquo signo: ut a me cognoscant tibi notāda sunt. Pingue duos angues: nullū locū auctore Seruio antiqui putauerunt esse sine Genio: qui per anguē sepe ostēdebat: ut pueri territi pictura serpentis locū ut sacrū ueuerarentur. nec in eo meierēt: unde Virgi. libro quinto loquens de serpente qui e tumulo Anchiliæ exierat ostendere id uidet. Incertus geuiumue loci famulūue parentis Esse putet Sacer est locus. ironia est: quasi dicat carmina nostrog; poetarū tāgenda nō sunt. Disce: bene iratus discessū minatur sic supra. Nil moror. Secuit lucilius urbē: indignat eam sibi libertatē scribendi eripi: quæ olim Lucilio & Horatio concessa fuit: nā ante occupatā remp. ab īperatoribus Lucilius mira carminis acerbitate multos noiatim insectatus est: unde Horatius de lucilio. Aut læso doluere metello Famosisq; lupo cooperto uersibus At qui primores populi arripuit populumq; tributim. Lucilius poeta satyricus nat? est uno anno ante q̄ Carthago in ditionem romanorum per Scipionem redacta est: anno autē ætatis. xlvi. Neapoli mortuus: & publico funere elatus est: quo anno Furius Bibaculus poeta natus est Cremonæ. Et Cimbri īperati sunt a Mario. Secuit urbem. ueluti gladio dilacerauit. Iuue. Ense uelut stricto quotiens Lucilius ardens infremuit: Horat. Qui sale multo urbē defricuit.

BAR. FON. Vide sis ne maiorum tibi forte limina frigescant: Vide si satyram scripseris ne a potentioribus occidaris. Frigescere. n. sibi potentiorum limina nihil est aliud quā potentioribus frigore: hoc est morte: quæ frigus ui caloris extincta inducit feriri. Totus uero hic locus extremariano admonitu apud Hora: sumptus est. O puer ut sis uitalis metuo: & maiorū ne quis amicus frigore te feriat. Sonat hic de nare canina littera. Hac tua in satyra: tāta inest mordacitas quātam irritatus canis ringendo solet ostendere. R. autem littera canibus tribuitur. Irati enim canes restrictis dentibus. R. litteram ringendo exprimunt: Vnde & irritare Dona.

auctore deductũ est. Per me eqdẽ sint oĩa protinus alba. Iróníce respõdet Persius q̃tũ ad me ptinet: nemo ni
gra turpiq; nota afficiet. Nihil.n. in quẽpiã scribã. Euge bene oẽs mire eritis res: assentictis prope: & quaq;
si spõte sua cõgratulãtis q; bñ se res hẽbit: si satyrã nõattigerit. Totũ uero p ironiã cũ risu legẽdũ ẽ. Nã tacite
eũ irridẽs oĩa uitia hoĩum se descriptuꝝ significat. Hoc iuuat. Si ppe mẽtẽ tuã pspicio: quẽq̃ nõ repre
hẽdi te iuuat. Hic inqs ueto qsq̃ faxit oletũ: Veto ne qs hic uentrẽ exoneret. In re aũt subsordida similitudo
assumpta ẽ. Ait.n. Hic uetas excremẽta depõi: quasi satyrici carmĩs graue olentia quenq̃ potẽtiorum notari
phibes. Oletum uero ab oleo quod in pterito & olui facit: & oleui: ũde oletũ deducitur. tractũ ẽ: auctore autẽ
Festo stercus hũanũ significat. Veranius sacerdotula in sacrario fecit oletũ: proprie uero pro loco: in quo me
minimus atq; excernimus: ponitur. Tacitus ĩ Nerõe: gymnasiũ eo ãno dedicatũ a Nerõe: præbitũq; oletũ eq
ti ac senatui. Pinge duos angues: qm̃ hic exercẽdũ: hoc ẽ in aliquẽ primatẽ inuehẽdũ eẽ: ne qcq̃ censes. Pin
ge aliqd signũ: quo mõeat a qbus mihi sit abstinẽdũ: geniũ uero loci p angues oñdit: Nã locũ nullũ ueteres ca
rere genio putauerũt: quod p ãguiũ picturã genio sacratoꝝ demõstrabatur: Vergil: Incertus geniũ ne loci: fa
mulũ ne pntis eẽ putet. Duplex uero eorũ genus ẽ: auctore Pli. nono & uigesimo. Quidã.n. in aqua uiuit: nõ
nulli ĩ terra uiuũt ĩter se fere p similes. Pulcherrimũ uero anguiũ genus ẽ qd in aqua uiuit hydri uocantur: sed
hi noxii ac nulli serpẽtiũ inferiore uenẽo. Cæteri placidi ac fere sp ĩnocui sunt. In terrẽis ãt anguibus multa eẽ
remedia credebãtur: uulgoq; comæ & ĩ domibus pascebãtur. Aesculapioq; salutis ac medicĩæ deo cõsecraban
tur. pueri sacer ẽ locus: extra meite. Veteres qbus ĩ locis oletũ fieri uolebãt angues tanq̃ loci geniũ depingebãt
quo signo pspecto: ĩde metu pueri discedebãt: p quã similitudinẽ pollicetur: si sibi ostẽderit: a qbus abstinen
dũ sit nõ in eos qppiã se scripturũ: sed illi hinc tanq̃ e loco quodã uetito discessurum. Discedo seperatĩ a reli
quis: hoc uerbũ cũ aliquo interuallo pronunciandum est: quo melius Persii asseueratio de sua discessõe perci
piatur. Secuit lucilius urbẽ: cum superius nihil se scripturũ promisisset: uoluntate nunc immutata cũ lucilio in
quit: Horatioq; licuerit quĩuis aperte magna cum libertate reprehendere: cur nõ & mihi satyram scribere: uel
clanculum concedetur. Secuit: hoc uerbo amaritudinem: acrimoniamq; Lucilii exprimit: qui non contentus
paucos intra satyræ legem reprehendere: totam urbem acrius flagellarit.

IOAN. BRI. Te lupe te muti: Lupus & Mutius Albuti? infames fuere tribus Lucilii. De Mutio ita Luci. græcũ te Albuti q̃ Romanũ atq; Sabinũ: municipẽ ponti tritamen cẽturionũ. Et demũ chære: Tite muti: Genuinũ fregit: sumptũ a canibus q irritati hũc & illũ dentibus incessunt. Genuinũ: genuini dentes sunt homini nouissimi q circiter uicesimũ annũ gignunt multis & octogesimo: auctor ẽ Pli. dicti quod a genis ut scribit Festus pẽdeant.

Oẽ uafer uidũ: mirũ Horatii ingeniũ ostendit q tanta carmĩs urbanitate uitia hoĩum insectatur ut eos etiã in risum moueat. Vafer: afri perfidi semper sunt hĩti: unde uafros hoĩes dicimus callidos: & astutos quasi ualde afros. Ludit: uersatur: urget Præcordia: uno noĩe: ut scribit Pli. exta in homĩe dicimus. Populũ suspẽdere: subsanare: id est per fastidiũ qũoddam deridere: Horati. Naso suspendis adunco. Naribus enim: auctore Fabio derisus contẽptus: fastidiũ significari solet. Excusso: ex torto & moto: ut fieri solet in derisu. Horatius aũt dixit Naso unco. Men mũtire nefas: ergo inquit Lucilio: & Horatius: tanta libertas concessa fuit: & mihi loqui non licet: cum interrogatione legendum est. Mutire loqui. Ennius: Palam mutire homini plæbeio piaculum est. Terẽtius in Andria: Nihil iã mutire audeo. Nec scrobe: alludit ad fabulam Midæ: quæ talis est. Cũ inter marsyam. siue ut alii uolunt Pana & Apollinem: orta est contentio de laude Catilinæ: uictoriaque iudice Thmolo staret apollini: omnesque Thmoli iudicium probarent: solus Midas Pani fauit: Qua re apollo iratus ei: ut aures asininæ essent effecit: quam deformitatem cum uelamentis tegeret solus tonsor uidit. Verum cum id uereretur loqui: nec tamen reticere posset effossæ telluri illud insusurrauit. Natæ inde harundines sunt: quæ uentorum flatu agitatæ secretam turpitudinem Midæ indicauerunt: hunc autem Gordii filium fuisse Regem Phrygum ditissimum tradunt Herodotus libro primo: & Trogus undecimo: cuius pater Gordius ab agricultura ad imperium est euectus: ab cuius nomine inter Phrygiam minorem & maiorẽ erat gordiæ urbs: in qua seruabatur plaustrum: quod olim gordii fuerat. Midas autem sanguine: ut scribit Eusebius tauri e potu extinctus est. Nusquam: distinguendum est: & cum interrogatione & indignatione legendum. Hic tamen infodiam: in hoc meo libello inseram: ut ille Scrobi immurmurauit: perstat in metaphora. Vidi uidi ipse libelle Auriculas asini quis non habet: hæc sunt quæ uelut secreta libello suo dicit cõmissurum. hoc significat neminem esse: qui ut laudis & assentationis cupidus non irrideatur. illud respexit.

Nec manus auriculas imitata est mobilis albas. Auriculas asini quis non habet: id est quis non irridea-

Te lupe: te muti: & genuinum fregit in illis.
Omne uafer uitium ridenti flaccus amico
Tangit & admissus circum præcordia ludit
Callidus excusso populum suspendere naso
Men mutire nefas. nec clã: nec scrobe: nec usq̃
Hic tamẽ infodiam uidi: uidi ipse libelle
Auriculas asini quis nõ hẽt? hoc ego opertum
Hoc ridere meum tam nil nulla tibi uendo
Iliade. audaci quicunque adflate cratino
Iratũ eupolidem prægrandi cum sene palles:
Aspice: & hæc: si forte aliquid decoctius audis:
Vnde uaporata lector mihi ferueat aure:
Nõ hic qui in crepidas graiorum ludere gestit.

sur? receptum tamen est a Persio scriptum fuisse auriculas asini Midas habet: sed quia in Neronem dictum uideri potuisset: a cornuto mutatum fuisse: nam is: ut scribit Tranquillus: tanta laudis cupiditate agitabatur: ut orationis carminisq; latini Coronam de qua honestissimus quisq; contenderat ipsorum consensu concessam sibi receperit. Vidi uidi: geminatio facta est mira ex candescentia & risu satyrico legendum. Hoc ego opertum Hoc ridere meum tam nil nulla tibi uendo Iliade: hoc pendet ex stomacho eorum carminum. Ne mihi polydamas Atroades labeonem Prætulerint. q. d. hic libellus meus quē nullius pretii esse dicitis: iliadi labeonis non est postponendus hoc totum in inuidiam Neronis dicit: qui & Troica scripserit. i. captiuitatē illi quā ardente urbe: ut diximus: cantauit: ut scribit Tranquillus: & tanto opere: ut dictum est: labeonem fouerit quia de rebus iliensibus scripsisset. Hoc opertum: hoc occulltum & secretum meum: propter id: Hic tamen infodiam. Hoc ridere meum: hinc monstratur totam fere Satyram risu legendam esse. Hoc pendet ex illo. Sed sum petulanti splene cachino Tam nil: quod nero paruifacit & roma. hoc illud spectat. Quis leget hæc: min tu istud ais? nemo hercule. Nulla iliade: aut labeōis: aut Neronis q troica: ut dictū est scripsit. Iuuenalis. Nūquam cantauit horestes: Troica non scripsit. Audaci quicunq; afflate cratino: hoc loco monet uulgi iudiciū non esse magnificandum: sed doctorum tantum uiroꝝ. Iuxta illud Horatii: Neq; te ut miretur turba labores Contentus paucis lectoribus: Ait igitur eos uelle lectores esse sui operis: qui diligenter euoluerint & uiderint comœdias Cratini: Eupolidis: atq; Aristophanis: qui tres comœdiæ priscæ præcipui scriptores ciuium uitia fœcnndissima libertate notauerūt: unde Horatius Eupolis atq; cratinus aristophanesq; poetæ: Atq; alii quorum comœdia prisca uirorum Si quis erat dignus describi quod malus aut fur Quod mœchus foret: aut sicarius aut alioquin Famosus multa cum libertate notabāt. Talium igitur iudicio: ut doctissimorum standum esse docet. Afflate: imbute: quidam aura scriptorum Cratini respersa. Sumptum est ab incendio alicuius rei Audaci: ūnicuiq; epitethon suum dedit. Irarum: in uitia. Eupolidē. hic ducta uxore primitiali nocte mortuus inuentus est una cum puella: unde Ouidius Sit tibi coniugii nox prima nouissima uitæ: eupolis hoc periit: & noua nupta modo. Prægrandi cum senc. Aristophanem significat: cuius ingeniosæ & attici falis plenæ extant comœdiæ. Prægrandi: an ad ingenti excellentiam: an ad ætatem retulit: Nam utroq; natu maior fuit. Olympiade octuagesima octaua claruit iisdem fere temporibus: quibus Pericles mortuus est. Aspice: & hæc. i. satyras meas. Si forte aliquid decoctius audis. Vnde uaporata lector mihi ferueat aure. Sensus est uide num in meo libello aliquid inuenias boni ex quo lector mihi concilietur: & feruentior fiat ad mea scripta legenda. Modestissime poeta declarat opus suū utile fore. Decoctius: perfectius. suauius: translatio est sumpta a uino quod ad dulcedinem coquitur: Vnde: ex quo: unde legendum est non inde. Lector ferueat mihi: cum feruore & ardore scripta mea legat. Vaporata aure: perstat in methaphora bene enim subdit uaporata: qua decoctius præcessit: & item illud: Afflate Cratino. Totum enim est ab incendio sumptum. Vaporata. i. uapore scriptorum meorum perfusa. Non hic qui in crepidas graiorum ludere gestit. arcendos omnino affirmat rudes homines & unlgares ut pote contemptores uirtutis & petulantes a sni operis lectione. Non hic: subaudi sit lector: nam hic pronomen est. Gestit: delectatur: gestire proprie est animi sensum gestu corporis indicare. Terentius. Quid gestiam: aut quid lætus siem. Et Virgilius: Est studio incassum uideas gestire lauandi. Ludere: irridere. Crepidas graiorum: idest philosophos: nam crepidæ calciamēta sunt philosophorum.

BAR. FON. Te lupe muti: Lucilium maiorem Pompeii magni fuisse constat. Nam pompeii auia: Lucilii soror fuit eius nobilitatis: Horat. in sermonibus meminit. Quicquid sum ego: q̄uis infra Lucilii censum. Ex arunca uero urbe non procul a pontinis plaudibus genus duxit: Iuuenalis Per quem magnus equos arūcæ flexit alumnus. Acer autem & uiolans poeta fuit: primusq; apud latinos satyram scripsit. Sed in primo eius libro ut apud Seruium legitur Dii cōcilium habere: & de interitu lupi cuiusdam in repu. ducis agere inducunt. Mutium quoq; præpotentem: sed malum ac noxium ciuem carmine suo perstruxit. De lupo Ho. Famosisq; lupo cooperto uersibus. De mutio Iuue. Quid refert scriptis ignoscat mutius: an non. Et genium fregit in illis q alios reprehendunt: genuinum dentem agitare quasi contundere morsicus lacerareq; dicūtur. Hiero. ad Marcellam. In plerisq; prouinciis familiare est: ut genuino dente se lacerent. Verū quoniam ad genuuium peruentum est: non preterrem esse uidebitur: si pauca de dentibus celsum: Pliniumque secuti scripserimus Duriores osse dentes sunt: quorum pars maxillæ pars superiori ossi malarum hæret. In humano aūt ore quaterni ordines dentiū sunt. Ex his quaterni primi lati & acuti: & quibus primo morsus affigit. primores nostris qa primi sunt temici a græcis: qa secant: dicunt. Post hos rotundi aliquatenus & in serte modū acuti: canini locati sunt. q hos loco tertio subsequunt duplices ac cibum cōficientes molares dicunt. Iuue. Interq; molares difficile crescēte cibo. Vltimi oīum genuini sūt q sero gignit solent. Nā circiter. xx. annū quādoq; & . lxxx: innascunt: quoniā uero a genis depēdeāt genuini cognoīantur. Et admissus circū præcordia ludit. Extat hoī: ut Pli. xi. li. scribit. Ab inferiori uiscerū pte separant mēbranis quæ p̄cordia: qa cordi pretendunt: appellāt. Quāq̄ ut libro xxx. idē ait precordia uno noīe extat in noīe nūcupamus. His in mēbranis precipua est sedes hilaritatis: q; in ritulatu maxime alaꝝ intelligit nō alibi tenuiore cute hūana: ob qd maxima illic duleedo scabēdi est Cui⁹ rei persius nō ignarus a lectoribus admissū Horatiū circa præcordia ludere: & eos q̄si titilare significat. Quod sane ad horatianos sales referendū est. Callidus excusso populum suspendere naso: doctus populum reprehendere ac ridere. Nasum. n. contrahimus: cum aliquem deridemus. Vnde nasuti pro reprehensoribus atque irrisoribus capiunt. Mart. Nasutus sis usq; licet: sis deniq; nasus. Callidi uero ut scribit Ci. iii. de natura deorū

li.dicti sunt quorũ tanq̃ manus opere:sic animus usu cõcaluit. Men uutire nefas:cũ Lucil. atq; Horati.acriter & aperte reprehẽderint:nõne me loqui uel clanculũ permissum erit. Nec cũ scrobe: Scrobes fossa intra terram manu facta ẽ ad uineas uel arbores cõserendas: uel metalla & quæcũque alia fodiẽda: Nusq̃: respondet aduersarius :ne in scrobe qdẽ & occulte licere ei qũenq̃ corripere. Possumus & aliter ordiare:ut cum Persius dixerit:Est ne mutire ac loqui nefas:ille respõdeat: Nec clã nec te cum scrobe in alterũ loqui decet. Qua quidem phibitiõe Persius subiratus quasi interrogans cum indignatiõe derugata frõte respõdeat: Nusq̃ hoc est:nõne saltem clam & cum scrobe mutire possum. Ac deinde cũ aliquantulo interuallo sedata uoce subiungat:Hic tamẽ infodiã:hunc suum libellũ significans. Vidi uidi:cõdupliatio est color eiusdem uerbi iteratione ad maiorẽ affectum aĩ exprimendũ magis:q̃ qd̃ sentit in auditorũ aĩs infigendũ. Cice. pro Milõe: Erit erit illud pfecto tẽpus:& illucescẽte aliquãdo dies. Auriculas asini qs nõ hẽt:Mydas Gordii filius Phrygiæ rex inter marsiã:uel ut Ouidius scri. inter Panẽ atq; apollinem iudex electus ex hebeti suo ingenio:cũ sniam p Marsia tulisset:apollo eũ asininis auribus deturpauit:hæc auriũ deformitas:cũ cæteros oĩs præter tõsorẽ: eius lateret:tõsor uero nec reticere uisum posset:nec prodere cuiq̃ auderet:in agrũ secessit:scrobẽq; effodit: ac capite in eã demisso tenui u ocula rettulit:quales midæ aures respexisset:nõ multo post:cũ arũdines ibi natæ leui aura motaret:eadẽ uerba q̃ tõsor regius scrobi dixerat:referebãt:hoc ẽ: Auriculas asini Mida rex habet: quo pacto hũc uersum prio poeta posuit. Sed postea monẽte cornuto:ut nũc legitur:ĩmutauit:ne tã aperte in se dictũ Nero aduerteret. Cæterũ mihi e iusmõi figmẽtũ diligẽtius perscrutãti simile ueri fit quod Philostratus lib. sexto his uerbis scri. Ipse. n. Mida satyrorũ genus participauit:qd̃ ipsius aures manifestãt. Satyr⁹ igit̃ qdã per affinitatẽ ipsi illudebat in Midæ aures calũnias iactãs:nec uoce solũ:uerũ ẽt tybiis in ipsum carmia decantabat. Hoc ego opertũ:hoc quod clanculũ scribo:qd̃q; tã paruifieri:& a quoq̃ lectũ iri existĩas:nulla acciana iliade cõmutarẽ: Audaci qcũq; cõtẽptoribus:sed ab hiis qui graues scriptores legere assueti sint: & a satyra nõ abhorreãt:legi uult. Cratinus uero atheniẽsis & Eupolis atq; Aristopha. quẽ pergrãdẽ senẽ appellat: priscã comœdiã multa cũ libertate aĩ descripsere: Palles:cũ pallore legis uitiorũ metu. Si forte aliqd decoctius audis:Modestissime de se loqtur. ait. n. qcunq; alios satyros legisti meũ quoq; hoc opus aspice:nisi forte legi sit. decoctius aũt pro bene cõcocto & apposite scripto ponit. Contra superius crudos proceres:q; nõ bene descripserint appellauit. Vnde uaporata lector mihi ferucat aure. Vnde hoc est :qua mei operis lectione erubescat lector eius a me aure uaporata quadã:uetera exemplaria idẽ habent. Quomodo si legemus: non a Persio:sed ab aliis antiqoribus satyris aurem uaporatam intelligemus. Vaporata aure hodie quoq; moris ẽ ut quem acriter reprehenderimus:ei aurem calefecisse dicamus. non sine causa uero in prouerbium hoc uenit Aures enim indicia aĩ sunt:& in mulieribus cõmissum adulteriũ rubore produnt. Iuuenalis: Vexatasque comas:& multũ:auremq; calentem:in equis etiam & omniũ iumentorũ genere:ut Pli. xi. uolumine auctor est: indicia animi præferunt:fessis marcidæ:nutantes pauidis subrecte furentibus: resolutæ ægris sunt. Auribus autem lactam:aucta uocibus hauriendis impositum nomen est. unde Vergilius: Vocemque his auribus ausi. aut quia uocem ipsam græci audin uocãt:ab auditu per immutationem litteræ aures uelut audes sunt nominatæ. In crepidas graiorum:crepidas pro philo ponit:quia huiusmõi calciamẽti genere utebantur.

IOAN. BRI. Sordidus:uitiosus:immũd⁹:citra uirtutẽ. Et lusco:qui possit dicere lusce: hoĩem intelligit insulsũm & procacẽ :q fortuita uitia boĩ imputat. Lusco:lusci dñtur carẽtes altero oculo:aut q parũ cernũt. Iuuẽa. Ambos pdidit ille oculos:& luscis iuuidet. Sese aliquẽ credẽs italo q; honore supinus Fregerit heminas areti ædilis iniquas:eos irridet:q uel mima dignitate fungẽtes ita in superbiam efferũtur: ut alios ꝑ se cõtemnant: Sicq; hoĩs amẽtiã oñdit. Se se aliquẽ:aliq codices hñt sese aliqd credẽs. i. seipm magnæ auctoritatis putãs. Supinus:supbus:elatus:& erectus:ũde resupinare oritur. Iuuena. Aulam resupinat amici. & Pli. loquens de potu auiũ:sic scribit. Sed ex hiis quibus longa sunt colla interimẽtes capite resupinato ueluti infundẽtes sibi bibunt. Aedilis:ædiles præerãt mẽsuris:& mimi magistratus erant:adolescentesque prima cõmendatione creabantur. Cicero legum secundo. Suntoq; ædiles curatores urbis:annonæ:ludorumque solennium:ollisque ad honoris amplioris gradum primus accessus esto.

Sordidus: & lusco qui possit dicere lusce.
Sese aliquẽ credens italo :q; honore supinus
Fregerit heminas areti ædilis iniquas
Nec qui abaco nũeros: & secto i puluere metas
Scit risisse uafer multum gaudere paratus
Si cynico barbam petulans nonaria uellat
His mane edictũ: post prandia caliorem do

Fregerit heminas:hoc erat:ut diximus etiam officium. Iuuenalis:& de mensura ius dicere:uasa miora Erãgere. Heminas:genus mensuræ:siue ponderis:dragmas sexaginta:ut scribit Plinius pendens. Areti:pro aretii:ut Pataui pro patauii:nam oppida præter urbem ipsam ædiles habebant. Cicero ad Brutum. Nam cõstituẽdi municipii cã:hoc ãno ædilẽ filiũ meũ fieri uolui & fratris filiũ:&. M. Cesiũ. is. n. magistratus ĩ nostro mũicipio:nec alius ullus creari solet. Aretiũ oppidũ ẽ hetruriæ fictilibus celebre:nã ex terra aretia fictilia magna laude fiebãt:ut scri. Pli. Mart. Aretina nimis ne spnas uasa monẽtus. Lautus erat Thuscis Porsena fictilibus. Nũeros abaco:arithmeticos dicit q nũeros & figuras ĩ abaco. i. in tabella ad id accõmodata designant. Erat ꝑterea abacus mẽsa in qua pocula potoria reponebantur. Iuuenalis. Vrceoli sex ornamentum abaci. Et

secto puluere metas teometras designat:qui uirga in terra signa & mensuras notant. Multum gaudere paratus Si cynico barbam petulans nonaria uellat:Hinc hominis inscitia ostenditur:qui philosophorum opprobriis delectatur. Vellat barbam cynico:philosophi plærunq; erant ludibrio:Horatius de stoyco. Vellant tibi barbam lasciui pueri:quos ni tu fuste coerces Vrgeris:turba circum te stante: miserque rumperis: & latras magnorum maxime regum. Cynico:cynicorq; sectæ princeps auctore Laertio Antisthenes athenienſis fuit q cũ discesserat ĩ gymnasio qd cynosargi appellabãt:nõ lõge a iãius :cynicũ cognomẽ suc sectæ dedit.Lactan. uero a canib⁹ cognom accepisse trahit his uerbis.Q uid loqr de Cynicis:qb⁹ ĩ ꝓpatulo coire cũ eõiugib⁹mos fuit? Q uid mirq; si a canibus quorq; uitã imitãt:ẽt uocabulũ nomẽq; traxerũt? Cynos .n. græce:canis latĩe.alii uero cynicos dictos eẽ putãt:qd essẽt mordaces ut canes:nã Diogenes:ut scribit Laertius:ĩterrogatus q̃re canis diceret:rndit:qa in eos q dãt blãdior:ĩ eos q nõ dant oblatro:malos ãt mordeo.Cynici nobilitatẽ & diuitias abiiciebãt. Barbã:barbati.n.ĩcedebãt philosophi:ut alibi Persius.Barbatum hoc crede magistrũ Dicere Et Mar.Sic q̃si pythagoræ loqueris successor & heres:Perpendet mẽto nec tibi barba mĩor. Nonaria.i.meretrix q̃ in lupanari post nonã horã ꝓstabat: cum añ hoĩes in negotiis occupati essẽt.Mar.Sufficit nonã nitidus octaua palestris: impat extructos frãgere nona toros. His mãe edictũ.his cũ cõtẽptu legẽdũ est .i.his ut aspnatorib⁹ uirtutũ hoc tñ curãdũ mãdo:ut mane edicta prætorq; audiãt & q̃rant:post prãdia scorta petant. Edictũ dicit ꝓtoris & cõsulis: quo aliqd iubẽt:aut ꝓhibẽt fieri. Post prãdia calioré do:multi calioré fabulã accipiũt:q̃ ĩ theatris sæpius recitaret. At ego calioré infamẽ mulierẽ puto quæ in tẽporibus poetæ in ꝓpatulo pudicitiã haberet:unde Persius iratus ĩ huiusmodi hoĩes ut uirtutũ prorsus cõtemptores ad ea reiicit quæ solẽt sequi libenter.fons ẽt est eiusdẽ nominis: auctore Plinio:in attica. Post prandia:nã prandia hora nona sumebantur:post eam horam:meretrices ut diximus prostabant:unde nonariæ nomen accepere:

BAR.FON. Et lusco q possit dicere lusce:& q sine aliquo deluctu lusco exprobret qd nulla sua culpa contigerit:qd nõ nisi ab ĩeptis fatuisq; hoĩbus fit.Lusci uero q̃q̃ hebetioris q̃doq; uisus reperiunt ꝓprie tamẽ altero capiti oculo appellãt. Italo qd honore supius existimãs se iã magnũ uirq; eẽ factũ ex quo ædilitatẽ adeptus ẽ.Supinus uero & si qdã ꝓ supbo legũt:ꝓ ocioso tamẽ & molli: negligẽtiq; põit. Q uod a re ipsa tractũ ẽ.q.d.supini tacent:ociose ac molliter :negligenter:Sene.epistolarq; ad luciliũ li.vi.est qdẽ mi lucili supinus & negligens q in amici memoriã ab aliq̃ regiõe admõitus reducit. Iuue.& multũ referẽs de mœcenate supio.Mœcenas uero ẽt ab Horat.mollis scribit:ut Malcinus tunicis deissis ãbulat.Hic & supinior ĩ eade significatiõe deductũ ẽ Mar.Nusq̃ delitiæ supiniores.Fregerit heĩnas arrecti ædilis iiqs.postq̃ e sacro mõte ĩ urbẽ reuersa ẽ:ediles q̃tuor plebs creauit:q sacrarq: priuatarũq; ædiũ curã hẽrent. Vnde & appellationẽ sortiti sunt. Aut qd ad eos facilis aditus plebei eẽt.Hi quoq; ãnonæ præerãt.Sed cæsarq; tẽpestate cereales ẽt appellati regiões pagrabant: mẽsurarũq; oĩum ad annonã ꝓtinẽtiũ curã hẽbãt.Iuue.& de mẽsura ius dicere uasa mĩora Frãgere pannosus uacuis ædilis ulubris:Hemina ãt mẽsure gẽus:est q̃ uinũ uel frumẽtũ metiebat:ab hemis qd semis significat: appellata.Dimidiũ.n.sextagii cõtinet.A.gelius lib. tertio si e sextario hemina fusa ẽ:sed dimidiũ. Nec q abaco nũeros:nec q mathematicas artes irri deat.Mathe.n.q̃ttuor ĩ ꝓtes diuisa est.Arithmetica q̃ nũeros.Geometriã q̃ dimẽsiões.Musicã q̃ sonos. Astrologiã q̃ cœlũ ac stellas cõplectitur.ꝓ nũeros uero arithmeticã ostendit Q uã q̃.n.abac⁹ mẽsa ẽ:supra quã uasa & pocula reponũt:ut Iuue. Vrceoli sex ornamẽtũ abaci:& Pli.li.ultĩo uasa ex auro & genis.abacorq; nouẽ.interdũ tñ ꝓ quadratagypsoq; oblita tabella ponit: in qua qm̃ arithmetici numeri cõscribũt abacus ars ipsa arithmetica nũcupat. Et secto in puluere Metas.Geometriã significat cui⁹ ꝓtes: lĩea supficies:corp⁹ solidũ sũt:cuiusq; officiũ ẽ latitudinẽ altitudinẽ ꝓfũditatẽq; oĩum corporq; dĩetiri.Eiusmõi ãt figuras geometræ ĩ harena maxĩe uel ĩ puluere radios describebãt:philostratus circiter ẽpis finẽ prim libris legẽdis ĩcũbebat ꝓtĩ geometricas q̃sdã figuras ĩ puluere designabat:Si cynico barbã petulãs nouaria uellat.Si mererix philosopho illudit Cynici uero Antisthenis sectarores uel a gymnasio cyno ubi Antisthenes uersabatur:cognomĩati sũt uel a cynos.i.a cane.quoniã essent in cauillis castigatiõbusq; more canum mordaces:uel obscenitate:licẽtiaq; sermõis rabiẽ q̃dã caninã representarent:sunt tamẽ q a cõtrario potius dictos tradãt:qa neq̃q̃:ut cães adularẽt:sed oratõe ac gestu in deliquẽtes inuehercẽt. Petulãs nonaria. Nonariæ:ut fere docti oẽs cõsẽtiũt:meretrices a romãis sũt appellatæ qd a nõa hora cellã apirẽt atq; ꝓstrarẽt.Antea.n.ne reb⁹ necessariis omissis iuuẽtus scortis uacaret nõ licebat apiri lupanar. His mãe edictũ post prãdia calliorem do q̃uis Acheloi filia calliore atq; almeõis uxor fuerit:cõfictũ tñ nomẽ ꝓ hermiõe qdã legũt q̃ a Paride defta multu dr̃ ĩterpellati amoris dulce cõsortiũ defleuisse.De q̃ ferunt conficto noĩe Atinẽ celerẽ scriptitasse qd qdem si ita ẽ.do inqt ut p⁹ prãdia iocosa poti⁹atq; amatoria q̃ hãc satyrã meã legãt.Q uidã :cũ Calliorẽ fontis cognomẽ sit. Nã.apd Pli.& Solinũ ĩ arabia & attica iudea :apd Valeriũ flaccũ & in paphlagõia repit:dicũt eiusmõi uiris tãquã mollibus luxuriosisq; dari:ut post prãdia natatiõi ĩdulgeãt. Equidẽ calliorẽ meretricis nomen existimo.Ait:n.Ab his doctriæ ac sapiæ derisoribus legi nolo.Q uin potius illis do mane prætorio edicto a lupanaribus abstineãt:post prãdia uero scortis uacare liceat:Q ui sẽsus cũ nonaria plãe cõuẽit. IOAN.BRI.

Satyra secunda.

h Vnc macríne díẽ numera melíore lapíllo
Q uí tíbí labentes apponít cãdídus annos
Fũde merum genío;nõ tu prece poscís emací

Vnc macrĩe diẽ: ĩuenio tpibus Persii quẽdã
h fuisse Minutiũ Macrinũ Brixianum uirq; magna qdẽ auctoritate:& singulari modestia:d quo ita scri.Pli.Patria ẽ ei Brixia:ex illa nr̃a italia q̃ multũ adhuc uerecũdie antique & frugalitatis retiet ac seruat.Pater minutius Macrinus eq̃stris ordinis

princeps:quia nihil altius uoluit. Allectus enī a diuo Vespasiano inter prætorios: honestā quietem huic nostræ ambitioni dicam an dignitati cōstantissime prætulit. de hoc omnino poeta intellexit. Nā inter ultima tempora imperii Nerōis:& prima Vespasiāi:tres tātū intercessere anni: ut tēporibus Persii in urbe Macrinus equestri dignitate notus esset. Hunc igitur ut familiarem & amicum suum diem natalem celebrantem alloquitur: eius animi candorem laudans. Et satyræ non oblitus: stulta uota hominum arguit:eos iprimis accusās: qui nimia auaritia obstricti: a diis nefaria & scelesta petunt:deosq; æque ac mortales muneribus capi credūt:docens deū hominū magis corde syncero:q̄ auro gaudere. Numera meliore lapillo:inter dies felices Natalem Macrini dicit esse habendum ex thraciæ gentis instituto:quæ:ut scribit Plinius:calculos colore distinctos pro experimento cuiusque diei in urnam condit:ac suprēo die seperatos dinumerat:atq; ita lapillorum cōputatione uitam actam cognoscit. Quod Plinius accusans inclamat. Heu uana & imprudens diligentia:nūerus dierū computatur ubi quæritur pondus. Horatius tamen eam consuetudinē dicit fuisse cretensium. Cressa nec careat pulchra dies nota. Apponit: assignat:& computatione ostendit. Annos:Ateius capito annum a circuitu temporis putat dictum: quia ueteres an pro circum ponere solebant:ut Cato in originibus oratorum. An terminum:id est circum terminū: Et ambire pro circuire. Ad quod Virgilius:Respexit interea magnum sol circūuoluitur ānum. Eūde merū genio:ex epicureorū sentētia:qui in omni lætitia hoc agebāt: Vinū promendum esse dicit & animi relaxationi operam dandam:sic Horatius:Nunc est bibendum:nunc pede libero pulsanda tellus. Genio: genium colere dicitur qui operam dat uoluptati & animi relaxationi. Vnde Iuuenalis:Genialis agatur iste dies: unde & genialis lectus dicitur qui nnptiis sternitur in honorem Genii:Nam Genium appellabant deum qui uim obtineret rerum gignendarum:auctore Festo:Aufustius genius inquit est deorum filius:& parens hominū: ex quo hoīes gignuntur. Et propterea Genius meus nominatur:quia me genuit. Alii genium esse putauerūt: uniuscuiusque loci deum:ergo indulgere genio dicimur:cum lautius uiuimus:nec naturam defraudamus·alibi Persius:Indulge genio:carpamus dulcia:& cōtra Terentius suum defraudans genium:id est naturā suam. Non tu prece poscis emaci:modestiam Macrini laudando:satyrica indignatiōe in eos conuertitur: qui a diis multis precibus diuitias & nefaria petunt: Nisi seductis:idest nisi prius precibus & muneribus captis:ac pinde deceptis. seducere. n. est decipere. alias ponitur pro seorsum ducere:& separare:ut alibi Persius. Nisi sollers luxuria ante Seductum Monear. At bōa pars procerū tacita li. a. Sensus est. Multi quidem & oēs fere sacrificia diis faciunt:sed nō omnes pie sacrificant:nec aperto & manifesto uiuunt uoto. Nam quæ turpia sunt: ea summissa uoce & murmure suppresso petuntur: Quæ uero honesta:dissimulata prauitate:clara uoce rogātur. Bona pars:magna: Tacita:idest ipsi taciti. Acerra:uas est thurarium. Humiles:suppressos :summissos. Mens bona:fama:fides:hæc clare:subaudi a diis petuntur. Illa:scilicet quæ sequuntur. Introrsū: Horatius:Labra mouet metuens audiri:pulchra lacerna. Da mihi fallere:da sanctū iustumque uideri. Noctem peccatis & fraudibus obiice nubem. Osi:&si optantis sunt:quæ nunc iunguntur:Nam singula antepo nebantur. Virgilius:Si nunc se nobis ille aureus arbore ramus. Ostendat nemore in tanto. Ergo unum uacat quantum ad antiquitatem. Virgilius:O mihi præteritos referat si iuppiter annos. Osi ebullet: hinc sui tēporis immanem cupiditatem & auaritiam ostendit:æmulatio est Horatiana: Osi angulus ille proximus accedat qui nunc denormat agellum. Osi urnam argenti fors qua mihi monstret. Ebullet:hunc ego locū emendaui:Nam cum omnes codices temporum fortasse & librariorum culpa ebulliat legant:animaduerti ebullet legendum esse:non ebulliat:nam ebullio secundam habet syllabam longam:& geminato. l. scribitur:ut alibi Persius. Summa rursus nō bullit in unda. Hoc loco uero si ebulliat legatur:corriperetur: sensus etiam nullus prorsus esset. Ebullet igitur legendum est. sumptum a bulla quæ in aquis instar pilæ tumescit :& facile rumpitur. Ouidius:Intumuit sicut fuluo perlucida cælo:Surgere bulla solet. & simul allusit poeta ad id prouerbium quod a Varrōe in re rustica recitatur:Homo bulla est. Est igitur sensus:utinam funus patrui ebullet:id est exeat & erumpat:quo more rumpitur bulla:Sicque formatum est uerbum ebullare. ut ampullare apud Horatiū hoc uerbo usus est Celsus loquēs de urina:Si hæc crassa:carunculas quidem exiguas:quasi capillos habet:aut si bullat:& male olet: interdum quasi arenam:interdum quasi sanguinem trahit. Præclarum: propter diuitias eius. Seria:genus uasis fictilis. Terentius:Serias omnes releui.

Quæ nisi seductis nequeas cōmittere diuis
At bona pars procerū tacita libabit acerra
Haud cuius prōptū ē mnrmurq; hūilesq; susur
Tollere de templis:& apto uiuere uoto
Mēs bōa fama fides hec clare& ut audiat hospes
Illa sibi introrsum.& sub lingua murmurat osi
Ebullet patrui præclarum funus:& osi
Sub rastro crepet argenti mihi seria dextro

Bartolomeus Fontius.
Satyra secunda.

h Vnc macrine diem:impia mortalium uota carpit:qui a diis scelesta:nefariaq; perentes: frustra ingentia efferunt munera:cum nō ditia dona:sed probi mores ad tēpla deferri debeant. Meliore lapillo: Cōsuetudo fœlicium:infœlicium:ut dicrum uersicoloribus lapillis designādorum a thracibus aucto

te Plinio emanauit. Eius uerba è libro septimo hic subieci: uana mortalitas & ad conscribendam seipsam ingeniosa computat more thrahiciæ gentis: quæ calculos colore districtos pro experimento cuiusque diei in urnam condit: ac supremo die separatus dinumerat: atque ita de uno quoque pronunciat. Funde merum genio: Naturæ deus humanæ genius est: cui natali die sacrificatur. Non tu prece poscis emaci: Eum laudat: quod deus honesta & recta postulet. Prece: emaci. Cum enī donis aliquid impetramus: id emisse uidemur. Qui uero preces ad superos cum muneribus fundunt: emaci prece poscere id dicuntur. Seductis diuis: secreto & sine arbitris. Vt bona pars: maiorem sacrificantium numerum impie uouere significat. Tacita acerra: Ipsi taciti ãt & uocem non attollentes: ne eorum uota nefaria deprehendantur: Acerra uero arcula est turi condendo ac seruando deseruiens quæ ad templa cum erat necessitas ferebatur. Virgilius. Farre pio & plena supplex ueneratur acerra: Haud cuius promptum est non facile cunctis est aperte superos deprecari: qm̃ iniqua uota eorum sunt. O si ebullit: Impia iniqui hominis uota connumerat. O si autem optantis aduerbiũ est: Quod cũ iterꝫ repetat conduplicatione utitur ad maiorem effectum animi ostendendũ. Sub rastro crepet seria: O si dum terram effodio percussa rastro seria crepitũ reddat. Est autem seria uas fictile. Liuius de secundo bello punico libro quarto. Et in uico histrio fontem sub terra tanta ui aquam fluxisse: ut serias doliaque: quæ in eo loco erant prouoluta: uelut impetus torrentis tulerit. A seria quoq; seriola diminutiuũ exoritur: ut seriolæ ueterem metuas deradere limum.

Hercule pupillũue utinã: quem ꝓximus hæres
Impello: expugnam: nanq; est scabiosus: & acri
Bile tumet: nerio iam tertia ducitur uxor.
Hæc scẽ ut poscas tyberino in gurgite mergis.
Mane caput bis terq; & noctem flũine purgas
Heus age respõde: minimũ est qd̃ scire laboro
De ioue quid sentis? estne ut præponere cures.
Hunc cuiq;? cui nã? uis staio? an scilicet hæres

IOAN. BRI. Dextro hercule: amico: & propitio quem antiquitas fabulata est: ut scribit Diodorus: dixisse qui sibi postquam ad deos translatus esset: decimam bonorum dicarent uitam felicẽ uicturos Quod & euenisse constat: multi enim romanorum non solum mediocri censu: sed qui ditissimi sunt habiti decimas Herculi uouerunt. Luculus romanorum ferme ditissimus: æstimatis bonis decimam herculi partẽ dedit: epulas prebens continue ac profundens multa. Templum insuper iuxta Tyberim egregium Herculi condidere romani in quo ex decimis sacro deo offerunt: æmulatio est Horatii: Diues amico hercule. Impello: idest insequor ut proximior: Expungam: deleam: ex hac uita auferam: tractum a militibus: qui cum a militia remittuntur: expungi dicuntur. Namque & scabiosus: lepide naturam auari expressit: qui dum auide hæreditatem expectat: hæc sibi comminiscitur. Scabies aucto re Celso durior cutis rubicunda: ex qua pustulæ oriuntur quædam humidiores: quædam sicciores. Exit ex quibusdam sanies: fitque ex his continuate exulceratio pruriens: serpitque quibusdam cito: atque in aliis quidem ex toto desinit: in aliis uero certo tempore anni reuertitur: quo asperior est: quoque prurit magis: eo difficilius tollitur. Acri bile:: hanc græci colcram nominauerunt: commune idest stomachi: atque intestinorum uitium: supra enim infraque erumpit: primum aquæ similis: deinde ut in ea recens caro lota esse uideatur. Cornelius celsus. Iis uero qui nauigauit & nausea pressus est: si multam bilem euomuit: uel abstinere cibo debet: uel paulum aliquid sumere. Nerio iam tertia ducit̃ uxor: auarus nimia auri cupiditate in omne scelus reuocatur: nam ita hoc intulit poeta: ut ostendat auarũ cogitare & repetere quæ ab aliis ad opes acquirẽdas turpiter facta sunt: quasi non turpe futurum sit si & ipse idem fecerit. Sensus est igitur. Nerius iam tres uxores sustulit: & ita locupletatus est. Ducitur: uerbo funebri usus est. i. ad bustum fertur. Iuue: Ducitur iratis plaudendum funus amicis. Virgili⁹. Et tristia funera ducunt. Nerio nomen improbissimi hominis: quẽ sibi imitandũ præponit auarus. Mane caput: purgabant̃ antiqui: siquo piaculo essent polluti: sulphure: aqua & igne. Oui. Terque senem flãma: ter aqua: ter sulphure lustrat. Iuue. Ter matutino tyberi mergetur. Et noctem flumine purgas: qui dicitur etiam nox solo somno polluere: & ex pollutiõe piaculum committi. Vir. Vndam de flumine palmis Sustulit: Heus age responde: hæc interrogatio eo tendit ut ostendat talia ut turpissima diis minime grata ac ideo eos irasci. De ioue quid sentis? quasi dicat credisne hæc deo placere? idest non scis iouem iustum esse: & ei res nefarias displicere? Est ne ut præponere cures hunc cuiquam. i. an nõ debes iouem pietate & iustitia omnibus anteferre? Vis staio: Staius albius oppianicus uir fuit sceleratissimus & nocẽtissimus temporibus Ciceronis: q cluentiam uxorem &. C. Oppianicũ fratrem & eius uxorem grauidam iã appropinquante partu ueneno sustulit: ut & mulier & quod erat ex fratre cõceptum: necaret̃. Asiniũ item larinatem adolescentẽ pecuniosum Romã blanditiis allectũ Arulii opa interfecit: Qui postea accusatus ab Aulo Cluẽtio: Scaleno uni ex iudicibus grãdẽ pecuniã dedit: & tamẽ cõdemnatus. Hic ego ꝑ scelesto hoĩe Staiũ posuit: uitæ argumentũ hoc sit. Certe ô auare si hæc uota quæ ad deos facis: staio nocentissimo & pfido hoĩ diceres: staius ueluti uotorum turpitudine attonitus iouem inuocaret: nam: & mali sentiunt qd turpe & nefariũ sit: idque plærunque illis displicere solet. Erit igitur sensus horum sex carminum. Ioui ut iustissimo turpia nõ uidebũtur: quæ Staio homini nocentissimo displicebunt. eritque argumentum a minori ad maius.

BAR:FON. Dextro hercule:Bono & ꝓpicio.Sic Vir.Et nos & tua dexter adi pede sacra scdo. Nō solū ãt Mer.sed ẽt Her.lucro ꝓest.Hora.in sermo.Diues aĩco Her.Ob eã uero cãm tesauris præest:quod ĩtẽ tos que stui multos labores:incōmodaque subire necesse quẽadmodũ nō sine magnis difficultatibus her.iniũctos la bores exãclauit. Expũgã:ꝑ mortẽ extrudã:atq; amoueã. Nãq; ẽ scabiosꝰ:oñdit eũ facile mori posse:qm̃ bi li scabieq; laboret.Scabies uero:ut Celsus i.v.refert: Est durior cutis rubicũda ex q̃ pustulæ oriũtur:q̃dã humi diores:q̃dã sicciores:exit ex qbusdã sanies:sitq; ex his cõtinuate exulceratio pruriẽs:serpitq; qbusdã cito:atq; aliis qdẽ ex toto desinit:ĩ aliis uero certo tpe ãni reuertit quo aspior ẽ:quoq; prurit magis:eo difficiliꝰ tollit.

Acri bile:bilis q̃ a græcis colera dicit:Lãdio auctore secũdo de aĩa li.Sãguis spũa uideri pō q̃ ita rubet: ut ẽt ĩ cãdorẽ ignis deflectat:corpusq; optĩe nutrit.Sed hæc bõa ẽ:ꝑmq; sãguinẽ acuit:uerꝫ huic aduersa & noxia: de q̃ Persius loqt:duplex ẽ.Aut.n.bilis corrũpit cũ alio se admiscẽte hũore adulterat. aut ipsa spõte a se dege nerat:sed cũ aliis miscet:uel pituitæ:uel bili atræ miscet.Si pituitæ:tũc uel bilis tenuior ẽ:& calorẽ citro simi lẽ reddit:ũde eã citrinã dñt:uel crassior bilis ẽ: uitellĩaq; dicitur:qd oui uitellũ repñtet:si atra bili:tũc ita bilis aduritur ut rubeat:a quo colore rubra cognoĩatur.Cũ uero ipsa bilis spõte sua ꝑ se corrũpitur: aut uiridis: her baceaq; ẽ:& prassina a succo prassii herbæ dicitur.Aut æneæ erugini similis ẽ:& zinaria a colore denoĩatur. zinã.n:arabes æris erugĩe uocãt.Cæterꝫ noxia ipsa bilis:ut Celsꝰ in qrto uolũie refert:cõmune stõachi atq; in testinorũ uitiũ uideri põt:nã simul & deiectio & uomitus ẽ:ꝑterq; hæc iflatio c̃ intestĩa torquẽtur: bilis supra ĩfraq; erũpit:primũ aq̃ similis:deĩde ut ĩ ea recẽs caro lota eẽ uideatur.ĩterdum alba nõnunq̃ nigra uel uaria. Ergo eo noĩe morbi hũc colerã græci noĩarũt. Præter ea uero q̃ supra cõprehẽsa sunt:sæpe ẽt cura mãusq; cõ trahũtur urget sitis:aĩa deficit:qbus cõcurrẽtibus nõ mirũ ẽ:si subito qs moritur:Nerio iã tertia ducitur uxor: Vxoris mortẽ exoptat:sed nõ sine ĩdignatione pronũciãdũ:qd cũ Nerio iã tres uxores perierint:suã sibi quã unicã hũerit sepelire nõ liceat.Ducere uero ꝓprie funerũ ẽ. Vir.de apibus:exportãt tectis: & tristia funera du cunt.Neriꝰãt fœnerator apd Hora.ĩ Ser.ẽ: ut Scribe decẽ nerio nõ ẽ satis.Hæc sctẽ ut poscas.Impie uouẽtiũ ĩprobitatẽ oñdit:q nocturnas pollutiões fluuiali aqua expiãtes tali lustratiõe pfecta se pie ac sancte a diis pos se aliqd exposcere iudicabãt. Heus age:rñde:ĩterrogatiõe graui & cõcinna ait existĩas:ne iouẽ optimũ maxi mũ hoĩe aliquo meliorẽ eẽ:Si hæc eadẽ q̃ iouẽ rogas:ab ipso mortali hoĩe peteres:ille q̃tũ uis impius ad hæc uota tua nefaria iouẽ ĩuocãs exclamaret:teque iniquũ eẽ atque ĩpiũ iudicaret: Quãto igitur magis hoc idẽ fa cere iouẽ cẽsendũ ẽ.Tu uero qa iupiter dũ ab eo hæc poscis:neq; ad seiꝑm exclamat:neq; fulmĩe te:domũque tuã pcutit eũ tibi ignoscere:tuasq; ꝓces ac uota admittere putas. An.s.hæres:dubitas ne staio iouẽ ꝓpõere:

IOAN.BRI. Quis potior iudex:ut sit sẽsus:iup piter qdẽ iustior oĩo ẽ. Pueris or.orbus dicit qcũ q; aliq̃ re cara priuatus ẽ. Proprie ãt parẽs :aĩssis li beris:q̃si aĩssa luce oculorꝫ. Cõtra filius ẽt dicit or bus:q priuatus ẽ pntibus. Terẽ. Orbæ:q proximi sunt:iis nubãt:ĩde ẽ orbitas&uerbũ orbare. Hoc igt.s.uotũ tuũ. Clamet:uoti atrocitate. Sese nõ clamet iuppiter ipse:deum oñdit irasci iniqs uotis hoĩum: Ignouisse putas:tacitæ obiectiõi per iro niã occurrit. Sulphure discutit sa.i.fulmĩe. Nam fulmĩa & fulgura quoq;:ut scri. Pli.Sulphuris hñt odorẽ:ac lux ipsa eorꝫ sulphurea ẽ. Ver.Et late cir cũ loca sulphure fumãt. An qa nõ fibris ouiũ: Er genaq; iubẽte.Triste iaces lucis euitãdũq; bidẽtal: Sẽsus ẽ:qa iouis fulmie ñ periisti putas tibi cõcedi ut ẽt ipũe barbã iouis extirpes.i.oĩa scelera facere liceat: Bidẽtal:Cũ fulgura cadebãt statiũ fulgurꝫ ꝓcuratores aderãt:q locũ cæsis bidẽtibus expiarẽt qd clausũ & sẽptũ bidẽtal a bidẽtibꝰ:teste Festo ap pellabãt.Iuue.Atq; aliqs senior q publica fulgura cõdit.Hora.Tristeq; bidẽtal Mouerit ĩcestus. Triste:mali ominis: Ergẽna nomẽ ꝓpriũ cõditoris fulgurũ. Lucis:ubi freq̃ntius fulmẽ cadit: Euitãdũ:ut mali ominis & sacer locus. Barbã sto.s.iouis:quẽ tu auare sto lidũ putas:allusio ẽ ad illud Diony.Syracusãi q Epidauri æsculapio barbã aureã demi iussit:cũ affirmaret nõ cõuĩre patrẽ Apollinẽ ĩ berbẽ:& ipsum barbatũ cõspici. Alii tñ stolidã barbã hoĩs stolidi ĩterpretant:q̃si di. nec hoĩ misero & stolido iniuriã faciẽdã.Sed supior melior ẽ sñia. Aut qdnã ẽ q̃ tu mercede:irrisio c̃ in eosq uictimis & mũeribus capi deos putãt. Qua tu mer.deorꝫ.eme.a.irõia ẽ:q̃ re credis emi aures deorꝫ:ut indi nẽtur ad turpia uota. Pulmõe & lactibus unctis cũ interrogatiõe & ironia:q̃si oñdat poeta maiestatẽ dĩnam hisce sacrificiis nõ moueri:sed hoĩum mẽte pura & corde sincero incliari. Lactibus:intestina esse lactes scri. Pli.quæ a uẽtriculo incipiũt in oue & hoĩe:ꝑ quas labitur cibus.In cæteris eæ ilia appellantur. Ecce auia ua nam mulierũ superstitionẽ & inania uota accusat. Matertera:Soror matris:quasi mater altera.

Quis potior iudex:puerisue quis aptior orbis?
Hoc igitur quo tu iouis aurẽ impellere tentas
Dic agedũ staio:proh iuppiter o bone clamet
Iuppiter at sese non clamet iuppiter ipse?
Ignouisse putas:quia cum tonat ocius ilex
Sulphure discutitur sacro:quã tuque domusq;
An quia nõ fibris ouium ergennaq; iubente
Triste iaces lucis euitandumque bidental
Iccirco stolidam præbet tibi uellere barbam
Iuppiter:aut quidnã est:qua tu mercede deorũ
Emeris auriculas:pulmone & lactibus unctis?
Ecce auia aut metuens diuum matertera cunis
Exemit puerũ:frontemq; atque uda labella.

BAR.FON. Quis potior iudex:irõice d staio hæc loqtur.Tacite.n.satyrorũ more eũ ꝓpter auaritiã nõ re cte sentẽtiã ferreq; pupillosq; fidei suæ cõmissos spoliare significat. Pueris orbis:pupillis:q pntibus:quasi

luminibus priuati sunt Proh iuppiter: Cõduplicatio atque exclamatio summa arte confecta est. Vtorum.n. atrocitas tanta erat: ut omnem auditorem quanuis scelerat nm & impiũ cõmoueret. Ergo ad significationem indignationis exprimendam: iouem compellat. Ignouisse putas: Temerariam confidentiã turpiter uouẽtis reprehendit: qui iouem sibi ignouisse putat: quia cum fulmina: ilicem potius q̃ se percusserit. Sulphure sacro: Fulmine odorẽ sulphureũ redolente. An quia nõ fibris ouiũ. An ideo iouẽ tibi annuisse existimas: quia nõ dum ab eo fulmine ictus sis. Ergenna quæ iubente Aruspicem hunc ergennã p fibras esse demonstrat oues.n. & cætera animalia ad aram mactare: extaq; inspicere aruspex solet. Triste bidental quod fulmine ictum est: bidental dicitur. Hoc expitari nõ poterat: Quare triste & euitandũ in lucis ĩsepultũ iacere dicit. Qui uero hominẽ fulminatũ attrectauisset fuere a uetteribus putabat. Horatius An triste bidẽtal mouerit incestus certe fuerit. Stolidam barbam: qui stolidus esset si tibi barbam uellicandam præberet: hoc est si ea quæ petis concederet. Lactibus unctis hæc lactis singnlari fœminino genere declinatur: Titinius in ferentinati. Craticulum: cerebellum lactis agmina. A uentriculo autem in oue atq; homine lactes incipiunt: per quas labitur cibus ut Pli. xi. li. scribit. Ecce auia Fœminarum uota pro pueris suis carpit quæ non probitatem & uirtutem sed opes & pulchritudinem illis optant.

Infami digito & lustrabilibus ante saliuis
Expiat urentes oculos inhibere perita.
Tũc mãibus quatit: & spẽ macrã supplice uoto
Nũc licini in cãpos: nunc crassi mittit in ædes.
Hunc optent generum rex & regina puellæ
Hunc rapiant quicquid calcauerit hic rosa fiat.
Hæc ego nutrici non mando: uota negato
Iuppiter hæc illi: quãuis te albata rogarit.
Posci opem neruis: corpusque fidele senectæ:
Esto age: sed grandes patinæ tucetaque crassa
Annuere his superos uetuere: iouemq; morãtur

IOAN. BRI. Infami digito. i. medio: quẽ. Mar. impudicũ apellat. Ostendit digitum sed impudicũ Alconti. de hoc intellexit & Iuue. Mediũque ostenderet unguem: Nã ostendere mediũ digitũ opprobriũ erat. Lustralibus. Expiabilibus. Saliuis. Hominis saliuã magnos habere effectus docet Pli. Nã ita despuimus comitiales morbos: hoc est contagia regerimus. Simili modo & fascinationes repercutimus sinistræ dextræ clauditatis occursu. Vrentes oculos. i. fascĩatorios. Vir. Nescio quis teneros oculus mihi fascinat agnos. Tradit Isigon⁹ ĩ Triballis & illiricis quasdã familias quæ uisu effascinent: interimantq; quos diutius ĩtueant: iratis præcipue oculis: quod eorꝫ malũ facilius sentiunt puberes. Spem macrã: nihil enĩ aliud est ĩ puero: præter spẽ. Vnde Vir. Per spem surgentis Iuli. Nunc Licini ĩ cãpos nunc Crassi mitit ĩ ædes. i. Auia sue matertera multis uotis optat: & precatur ĩfantem fieri ædium & agrorum Licini & crassi hæredem. Nam Licinum diuitem fuisse ostendit Mar. Altaq; cum Licinis marmora puluis erunt. Eiusdem meminit Iu. Ego possideo plus Pallãte & Licinis. Idem alibi. Dispositis prædiues hamis uigilare cohortem seruorum noctu: Licinus iubet: attonitus pro Electro signisque suis Phrigiaq; columna. Eum unũ fuisse ex Cæsaris augusti libertis: principis indulgentia: prædiuite placet intelligere. Sic enim scribit Tranquillus. Multos libertorum in honore & usu maxio habuit: ut Licinium Enceladum: aliosq;. Crassus: ut scribit Valerius & Pli. cognomẽto dictus est diues primus oĩum Romanorꝫ: postea decoxit: irrisione tamẽ occurẽtium salutabat diues. Quia parthis cæsus fuit: diues appellatus nõ est primus: sed hic: de cuius ædibus sic Mar. Altaq; cum licinis marmora puluis erũt. Quãuis albata rogarit Vestibus albis sacrificantes utebantur. Nã: ut scribit Cice. in legibus: eolor albus præcipue decorus deo est cũ in cæteris tũ maxime in textili. Ho. Alios ue dierum Festus & albatus celebret. Poscis opẽ neruis: eos irridet qui sibi uires in corpore dari petunt: cum ad eas assequendas nimius epularꝫ luxus oĩno obstet. Esto age: concedit hoc turpe nõ esse uotũ: sed epulis & crapula uires corporis ĩpediri. Tuceta: Genus est farciminis ex carnibus suillis minutim concisis.

BAR. FON. Infami digito: quinque digiti manu sunt: quorum crassior & cæteris quæ seiunctus: seque obuium reliquis cum uult præbens: tanquam rector omnium ac moderator pollicis nomen accepit: quoniam uiis & potestate inter cæteros pollear. Secundo qui salutaris dicitur: ab indicando auctore Quint. indicis quoque nomen est inditum. Medius digitus impudicus atque infamis iure cognominatur. Cum enim longitudine: pulchritudine que cæteros excellat: aliorũ tamen auxilio indigens parum ualet. Qua similitudine ueteres ducti eum hominem: qui cæteris famosior esset hoc digito ignominiæ causa demonstrabant: Hunc sequitur medicus: de quo Plinius libro. xxx. Muscæ impari numero ĩfricatæ digito medico Quintus: minimus appellatur. Idem uolumine tertio & uigesimo Singulis primo digitis anulos gerere mos fuerat: qui sunt minimis pximi. Lustralibus saliuis. Quibus infantem expiat atque lustrat: Saliua autem a saliendo dicta est: quoniam in ore saliat atque crescat. Vrentes oculos inhibere perita. Docta effascinationem prohibere. Virgilius. Nescio qui teneros oculus mihi fascinat agnos. Plinius quosdam in triballis & illyriis esse scribit qui uisu effascinent: interimantque quos diutius intueant: iratis præcipue oculis. Quod eorꝫ malũ facilius puberes sentiunt. Spẽ macram. Non quia spes petentis fœminæ macra sit: sed quia uel uoto postea non fruatur: uel quia futura omnia incerta sint. Nihil autem infantis expectatione incertius. Nunc licini in campos: nunc crassi mittit ĩ ædes. Puero crassianas exoptat opes. Aliqui uero a crasso Licinium diuidunt: eumque Augusti prediuitem liberti intelligunt: de quo Suetonius: Quod Augustus multos libertorum in honore & usu maximo habuit: ut

Licinium enceladū aliosq;. Aliqui uero liciniū crassum p endiadū legunt. Quāuis te albata rogarit. Quidā albatā expiatā & purgatā: quo magis ualeant eius uota. Quidā uero uittatā legunt. Est autē uitta fasciola tenuis qua capillos circūligabant. Poscis opem neruis. Eorum uota cōmemorat: qui bonā ualitudinē: atq; robur: longamque uitam a diis poscunt: quā ipsi sibi nimis epulis & opiparo uictu tollunt.

IOAN. BRI. Rē struere exoptas cæso boue. In surgit risu satyrico ī eorū īscitiā: qui quotidianis sacrificiis & pecudū mactatiōe sperāt greges suos auctum iri: cū oio assiduo sacrificiorū officio minuātur. Struere: congerere: & coaceruare: Vñ struem lignorū dicimus. i. cōgerie: Cæso boue: hinc. n: ut scribit Pli. uictimæ optimæ & laudatissima deorū placatio. Mercuriū: deū lucri: nā a mercibus dictus est: hunc enī negociorū oīum affirmabāt esse deū: auctor ē Festus. Fibra sacrificio. Nā ut Var. scribit: antiqui fibrū dicebant extremū: unde in sagis Fibriæ: & in iecore extremū: ut diximus supra Fibra dicitur. Fortūare: eodē uerbo usus ē Cicero ī Epistolis: Tibi matrimoniū dii fortunēt. Horati: Tu quācūq; deus tibi fortunauerit horā. Pēates auctore Macro. dīcūtur qd per eos penitus spirem⁹: apd poetas sæpe nūero pro domo ponūtur. Quo pessime pacto: Subaudi a superioribus dabitur: ut sit: quo pacto dabitur quod optas: Sicq; arguit eū demētiæ: q putet gregē augeri: cū quotidie sacrificiis minuatur iunicū. Boues sunt iuniores. Omenta: omētū intestinū est: auctore Celso ex interiori parte leue & strictū: & supiore mollius: cui adeps quoq; innascit: quæ sensu sicut cerebrū quoq; & medulla caret. Pli. Omentū mēbranā potius eē declarat: cū ait: Ventriculi atq; intestina pingui ac tenui omēto integūtur: pterq; oua gignētibus. Extis: dicta exta auctore Festo quod ea diis pscecētur: q maxīe extāt: eminētq;. Farto: genī libi dictū: teste Festo: qd crebrius ad sacra ferebat: nec sine strue altero genere libi: q q afferebāt strufertarii dicebantur. Opimo: pīgui: ab ope quā terrā uoluerūt significare: quod oēs opes hūano generi terra tribuat: unde & opulēti terrestribus rebus copiosi: & hostiæ opimæ precipue pingues: & opima magnifica & āpla spolia. Intēdit: pseuerat. Iā crescit ager: iā crescit ouile: Satis lepide naturā hoīs cupidi expressit: qui iā ob sacrificia facta putat deorū bnficio res suas augeri: cū tamē potius minuātur. Iam: irrisio est poetæ. Donec nūmus deceptus: Sēsus est: Torqdē sacrificiis a diis opes petiit: ut iā arca nūmis exinanita sit: & ne nūmus qdēī ea uiuat. Satisq; philosophice ostēdit poeta: ut dictū est: a diis stulta uota nō exaudiri. Deceptus: Quod mihi a diis īpetrauit: Ne quicq̄. i. nō: alibi Persius: Nequicquā extrinsecus intrat. Quod neruos agitet: alias pro frustra pōitur. Vir. Arma diu senior desueta tremētibus æuo circūdat: ne quicquā hūeris. Suspiret: id est uiuat: sumpta metaphora ab aīantibus. Si tibi crateras argēti: Sēsus ē: tantæ qdē cæcitatis es ut siqua ad te dona tulero: stati lætitia afficiaris: putesque ea a diis ob sacrificia facta tibi missa. Et ideo deorū imagines & simulacra inaures: ut dīni beneficii mēor & gratus. Incusa: ab eo uēit quod ē incudo ab ultimo supino. Vnde incuso & accuso. Incusa ergo sculpta & signata. Sudes: nimia lætitia. Pectore leuo: ubi sedes ē cordis. Excutias: emittas: effundas. Hinc: ex donis acceptis. Auro ouato: aut ideo dixit ouato: q; imagines: q̄ inaurantur: ouo prius linuntur a pictoribus Nec illud tñ obstabit qd ouū primā hēt lōgā: nā multa inueniūtur in auctoribus q̄ primitiuorū naturā nō sequūtur: ut farina: nā & si a farre deriuatur: Prima tamē corripitur. Aut ex pecunia prædacea. Nā ut ex. A. Gelii noctibus atticis percipi licet: ex pecunia quæ ex præda uēdita colligebatur: q̄s manubias appellabāt. Duces: simulacra & deorū imagīes in tēplis erigebāt. Verba sunt. A. Gelii. In fastigiis fori Traiāi simulacra fūt sita cirumundiq; iaurata equorū atq; signorū militariū: subscriptūq; ē manubiis Huic testīonio ē. L. Metellus Dalmaticus q Asconio auctore ædē Castoris de manubiis extruxit. Erant. n. imperatorum Manubiæ: ex quibus quod uellent facerent: Auro igitur ouato intellige ex pecunia prædacea: ex qua: ut dixi: sæpe & tēpla & alia in honorē deorū extruebātur. Ouatus eodem modo dicitur ab ouare: ut triūphatus a triūphare. Ouantes: nt scribit Festus dicti sunt ab o o clamore: quem faciunt milites redeuntes ex pugna: geminata o o littera: quod est lætitiæ. Ratio ouandi & causa est: ut tradit. A. Gelius: cum bella non rite: neq; cū iusto hoste gesta sunt: aut hostium nomen humile & non idoneum: ut seruorum pyratarū: aut deditio solito citius facta: aut incruenta uictoria: Ingrediebantur urbem pedibus: sequentibus eos non militibus: sed uniuerso senatu. Perducis facies sacras: hoc inuidiose in mores temporum suorum. Nam auro & argēto pla cariores putabant futuros deos: cū fictilibus magis propicii supplicantibus essent. ita scribente Seneca. Exurge modo: & te quoque dignum finge deo. Finges antē non auro nec argento: non potest in hac materia imago dei exprimi. Quin cogita illos: cum propitii fuissent: fictiles fuisse. Perducis: perduci proprie dicuntur imagines ex gypso & marmore. Facies sacras: simulacra & deorum imagines. Nam fratres inter ahenos.

Rem struere exoptas: cæso boue mercuriūque
Accersis fibra: da fortunare penates.
Da pecus & gregibus fœtū quo pessime pacto
Tot tibi cū in flāmas iunicū omēta liquescant
Attamen hic extis: & opimo uincere ferto
Intendit: iam crescit ager: iam crescit ouile.
Iam dabitur: iā iam dōec deceptus & expers
Ne quicquam fundo suspiret nummus in imo
Si tibi crateras argenti incusaq; pingui
Auro dona feram sudes: & pectore leuo
Excutias guttas: lætari pertrepidum cor.
Hinc illud subiit auro sacras: quod ouato
Perducis facies nam fratres inter ahenos

Somnia pituita. q. p. m. Romæ: ut quidā tradūt in porticu quadam collis Palatini fuerunt effigies filiarum

Danai:& contra eas ſub diuo totidem Equeſtres filiorũ Aegiſti. Ex iis autem ſtatuis quædam dicebantur po
ſtulantibus per ſomnium dare reſponſa. De hac porticu Ouidius ĩtelligere uideretur cũ ait. Quæq; parare ne
cẽ miſeris patruelibus auſæ Belides:& ſtricto ſtat ferus enſe pater. Et idem alibi Heſterna uidi ſpatiantem lu
ce Puella Illa:q̃ Danai porticus agmẽ habet. Eſt igit̃ ſenſus:ĩter imagines æreas quinquaginta fratrũ eos ĩ pri-
mis colendos aſſumas qui uera ſomnia ho n inibus dant. Et eſt Ironia.

BAR. FON. Rem ſtruere exoptas: Vota ditari cupiẽtium. Quo peſſime pacto. Quo pacto uis augere di
uitias cum quotidie rem ĩminuas muneribus mercurio largiẽdis. Tot iunicum omenta liqueſcant: Tot tau
ri ĩmolentur & cõburant̃. Iunices uero tauro uitulis grandiores: bobuſq; iuniores ſunt a iuniori ætate cogno-
minati. Omentũ uero: ut Celſus in quarto refert: mẽbrana tenuis eſt inteſtina cõtegens ex interiore parte leue
& ſtrictũ: ex ſuperiore mollius. Opimo farto: Copioſo & abundanti ſacrificio. Fartũ n. ſacrificii genus eſt
uel quod ad ſacra ferret̃ dictũ: uel quod pluribus uariiſq; rebus fartũ eſſet. Nã ut de re ruſtica Cato ſcribit ſtruẽ
farris: tritici: hordei: fabæ: ſeminis rapicii. ture ac uino additis ante meſſem parabant in porcæ præcidanæ in
molatione. Ianoq; ac ioui & iunoni ſacrificabant. Quæ diuerſarũ rerũ congeries: fartũ nominabat̃. Ne qequã
fundo ſuſpiret numus ĩ imo. Donec pecunias omnis in eiuſmodi ſacris abſũpſerit. Ne quicq̃ uero pro nõ poſ
nitur. Vir. Ne quicq̃ ſeros exercet noctua cantus. Alibi: fruſtra ſignificat. Idem in octauo: Ter ſaxea tẽtat limi
na ne quicq̃. Suſpiret uero ad gemitũ & dolorẽ donantis rettulit: cũ ſe omnia conſumpſiſſe cerneret ſpe fruſtra
tus ſuſpiraret. Si tibi crateras argenti. In eos dictum qui deos credũt ut homines muneribus delectari. Auro
ouato: qui triumphũ ducebat albis equis quattuor laureatus uehebat̃: & boues immolabat. At qui ouabat: nõ
in curru: ſed pedes patritiis in calceis mitreã geſtans coronam oues mactabat: unde ouare & ouatio dicta eſt:
Hinc quoq; ouatum aurũ dici nõnulli uolunt uel ouatione uictoriaq; quæſitũ uel ingens & copioſũ quantum
ouationibus cõparatur: peritiores quidã ouatũ ouo auratũ accipſũt: quoniã oui albo antea illinito æra ac mar
mora auri & argenti laminis decorentur: nec obſtat quod ouum prima longa efferatur. Plæraq; enim deriuati
ua primitiuorũ naturã nõ ſeruãt. Pli. quinto & trigeſimo libro hoc pene uidet̃ innuere. Ait. n. de marmoribus
loquẽs: Vt ouatus eẽt numidicus: ut purpura diſtingueret̃ ſinnadicus. Fratres ahenos. Pollucẽ & caſtorẽ quidã
legũt. Satius tamẽ eſt ut deos omnis qbus in tẽplo ſtatuæ ponunt̃: intelligamus.

Somnia pituita qui purgatiſſima mittunt.
Precipui ſunto ſitque illis aurea barba
Aurũ uaſa numæ: ſaturniaque impulit æra.
Veſtaleſque urnas: & thuſcum fictile mutat
O curuæ in terras animæ cæleſtium inanes
Quid iuuat hoc tẽplis noſtros immitere mores
Et bona diis ex hac ſcelerata ducere pulpa?

IOAN. BRI. Pituita. Omnis eſt humor corpori
oneroſus: dicta: Vt ſcribit Aelius: qa petat uitã: cui
Etymologiæ Quintilianus minĩe aſſẽtit ea ẽ maxĩe
nariũ: Oculorũ: & auriũ. Cornelius celſus ita ſcribit.
Diſtillat ãt humor ex capite ĩterdũ in nares: qd̃ leue
eſt: Inter fauces qd̃ peius eſt: Interdũ ẽt in pulmonẽ
qd̃ peſſimũ eſt. Si ĩ nares diſtillat: tenuis p has pitui
ta pfluit. Idẽ alibi. Oculos ĩterdũ occupat ĩflãmatio
ubi cũ tumore ĩ his dolor ẽ: ſequtur pituitæ curſus:
nõnunq̃ copioſior uel acrior: nõnunquã utraq; pte
moderatior. Et paulo ĩferius. Sed fere tẽpore inter
poſito pituitæ curſus acerrimus ſeqũ: exulceratiſq; uehemẽter oculis aciẽ quoq; ipſam corrũpit. Et alibi: Si pi-
tuitã acidã effudit: utiq; ſumere cibũ: ſed aſſueto leuiorẽ. Pli. contra auriũ pituitas uermiculoſq; ſi decoquat̃ ad
dimidias ptes cũ porro capitato nouo fictili. Nec corporis tãtũ humani eſt pituita: ſed & arborũ. Pli. Fungorũ
leuior natura: & nũeroſa genera & origo nõ niſi ex pituita arborũ. Purgatiſſima. Quæ ueriora habẽt̃ purga
to p noctẽ pectore. Aurũ uaſa numæ ſaturniaq; ĩpulit æra. Notat ut dixĩus tẽpora ſua. qbus p luxũ remoto
e Tẽplis aere & fictilibus ĩ uſũ Cultus diuini uſurpatũ eſt Aurũ: quo deos magis placari credebãt: qd̃ nũc Poe
ta deridet: ignorãtiã hominũ arguẽs: q deos mũeribus & Auro delectari putãt: in cuius rei iuidiã ita ſcri. Pli.
Antiquior fuit plaſtice: quã fundẽdi æris ars ex ea enĩ dii fiebant: & domus ciuiũ ornabant̃. & dii fictiles erãt
eæ. n. tũc deorũ afficies erãt laudatiſſimæ. Cice. in legibus Aurũ & argentũ in urbibus & priuatũ in phanis in
uidioſa res eſt. Vaſa numæ. Fictilia ſcilicet quibus Nũma Põpilius Secũdus poſt Romulũ Romanorũ Rex ĩ
ſacris utebatur. Is curibus Sabinis agẽs ultro Romã uocatus ob Inditã Viri Religionẽ: Sacra plurima ĩſtituit
Aedẽ Veſtæ confecit. Virgines ueſtales elegit. Flamines tres Dialẽ Martialẽ: Quirinalẽ: Salios Martis Sacer
dotes: Pontificẽ maximũ creauit. Et: ut ſcri. Pli. ſeptimũ collegiũ figulorũ iſtituit. Saturnia æra. Quæ Satur
ni tẽpore: idest rudi illa ætate in ſacrorũ celebratiõe erãt in uſu. Impulit: remouit: ex tẽplis ſcilicet. Vrnas: Vr
na pprie uas aquariũ: dicta q̃ſi Vrina ab urinãdo. i. ſub aqua nãdo: auctor eſt Varro. Thuſcum fictile: Quo
in ſacris prolibabatur. Plinius. In ſacris quidem etiam inter has opes non myrinis Criſtallinis: ſed fictilibus
prolibatur ſympulis innocentius: tẽplorum quoque faſtigia fictilibus ornabantur. Thuſcum: Etruria aucto
re Plinio maxime Plaſticem excoluit. Vnde Tarquinus priſcus: Tauriano a fregellis accito: Iouis effigiem fi
ctilẽ in Capitolio dicandã lo auit. Martialis lautus erat thuſcis Porſena fictilibus. O curuæ ĩ terras animæ
Acclamatio eſt cum riſu & indignatione in eos qui ex deſiderio ſuo deorũ uoluntatem ducunt. Curuæ in
terras: Ad terrena ita inclinatæ & deuolutæ: ut quid a nobis deus exigat non cõſideretis. Sicq; innuit: ut ſequẽ
tia docent: deum ad uota noſtra non moueri noſtris ſacrificiis: muneribus ue. ſed: ut dictũ eſt mente ſancta &
iuſto animo. Non ignoro a Lactantio hoc carmen miris laudibus efferri. Cæleſtiũ manes: quæ nõ cogno
ſcitis quid cæleſtibus gratum ſit ac ſi diceret ſuperos non eiſdem moueri affectibus qbus mortales. Noſtros

immittere mores:idest credere eadem quæ nobis grata sunt diis pariter placere.' Et bona diis ex hoc scelerata ducere pulpa. Idem est:poetæ est exaggeratio. Ducere:iudicare:colligere. Et scelerata pulpa:idest uoluptate & desiderio nostro. Pulpa:inde fit pulpamentum.dictaque est auctore Donato:quod pulsetur & cõscindatur dum manducatur.

BAR.EON. Somnia pituita purgatissima. Vera & bene purgata somnia. Omnium autẽ quæ dormiẽtes uidere nobis uidemur diuersitates quinq; Macrobio teste sunt.Somnium:uisio:insomnium:oraculum uisus qui a græcis fantasma dicitur. Ex his insomniũ & fantasma cum falsa sint interpretatione non indigẽt. Tria reliqua uates interpretantur. Et oraculũ quidem ẽ cum quis in somnis aliquid nobis denunciat. Visio uero cũ id quis uidet:quod eodẽ modo quo apparuerat euenit. Somnium autem proprie uocatur quod tegit figuris & uelat ambagibus nõ nisi interpretatione intelligendis. Pituita:phlegma græce:pituita latine:quod uitam petat.Alio auctore:ut scribit Quintilianus dicitur. Est autem pituita:ut Laudinus secũdo de aĩa libro refert. Sanguis rudis adhuc:nec dum plene decoctus:sed quæ quandoq; sanguis absolutissime fieri possit. Ea uero aut artificiosa natura gignitur & bona est: Aut aliquo peccato in corpore surgit: ob idq; adulterina iure appellari potest. Huius spẽs quattuor sunt.Mucillaginosa:q̃ etiã cruda. Vitrea a colore ponderosa & uiscosa quæ liquefacto uitro similis ẽ Gypsea crassa & albicans Vltima oĩbus siccior & leuior:ob eãque rem acutior: & gustatu falsa. Cæterũ Celsus quarto uolumine auctor est:distillat humor ex capite:interdũ in nares: quod lene ẽ:interdũ etiã in pulmonẽ:quod pessimũ est.Si in nares distillat:tenuis per has pituita profluit: caput leuiter dolet. grauitas eius sentit̃:sternutamẽta sunt.Si in fauces has exasperat:tussiculã mouet. Si in pulmonẽ: preter sternutamẽta & tussim:ẽ etiã capitis grauitas lassitudo sitis:æstus bilosa urina:Aurũ:uasa Numæ: Numa põpilius Põponii filius curibus sabinorũ oppido ortus Romulo mortuo regnũ suscipiens a belli cura ad religionẽ populũ uertit:tẽplaq; multa ac sacerdotia instituit. Quoniã uero fictilibus cũ in publicis:tũ ĩ priuatis ea tẽpestate romani ob paupertatẽ & cõtinẽtiã utebãtur:septimũ quoq; collegiũ figulorum ordinauit:Longo postea interuallo:cũ auctis opibus & increscente luxuria argento atq; auro pro fictilibus uterẽtur:ob eam cãm Numæ fictilia tẽplis expulsa est:ab aureis uasis cõmemorat. Saturnia æra: quibus Saturno regnante utebantur. Aes uero apud antiquos in precio magno fuit: Vnde & Numa collegiũ tertiũ fabrũ ærariorum instituit:& inde militũ æra:& ærarium: tribunique ærarii & obærati ab æra cognoĩatur. O curuæ in terris aĩæ Terrena tantũ relictis cælestibus cogitantes. Exclamans autem indignatur & quærit quid luxuries tãta in tẽplis profit. Exclamatio uero ipsa conficit significationẽ indignationis atque doloris. Ex hac pulpa: Ex hac nimia luxuria nostra. Pulpa enim sine ossibus caro est.

IOAN.BRI. Hæc sibi corrupto casiam:Oñdit oĩo deos nõ hoĩs munera:sed puram mentẽ poscere:Sensus ẽ:siquãdo per uestiũ:aliarũue rerũ luxũ peccamus:ex eo tamẽ aliquã capimus utilitatem. At aurum in templis nihil oĩo diis prodest: cũ muneribus more mortaliũ nõ moueantur. Dissoluit diluit. Tẽpora sua notat:qbus in tantũ luxum unguenta processerant:ut lini iam non solum: sed & perfundi unguentis gauderent:etiã uestigia pedũ tingerent:quidã etiam biberent:auctor est Pli: Casiam:unguentũ:casia enim auctore Pli. frutex est in Aethiopia Troglodytis connubio permixta iuxta Cinami campos nascens. Fabulosa tamen antiquitas princeps ue Herodotus narrauit Casiam circa paludes arabiæ colligi:propugnãte unguibus diro uespertilionũ genere:aliegerisq; serpẽtibus:his cõmentis augentes rerũ precia. Oliuo:Quo unguẽtorũ odores optie seruantur. Pli. Vnguenta optime seruãtur in alabastris:odores in oleo. Corrupto:qa in unguẽtorum odorẽ trãsit:Nã unaquæq; res alterius permixtiõe corrũpitur. Virgi. Nec casia liqdi corrũpitur usus oliui. Coxit:tinxit: infecit. Vellus:lanã:a uellẽdo. Nã añ tõsurã iuẽtã ex ouib⁹ lanæ uellebãtur:uñ ẽt lana:siue lanitiũ a laniãdo. Calabrũ:lanæ calabræ nobilissimæ habebant̃:nã circa Tarẽtũ oppidũ Calabriæ Canusiũq; auctore Pli.sũmã nobilitatẽ hñt. Vñ Var.scribit Tarẽtinas oues pellibus ĩtegi ne lana inquetur:quo minus uel inficí recte possit uellus:uel lauari ac parari. Muricem:i.purpura:genus enĩ est cõchilii:ex quo liquor elicitur tingẽdis expetitus uestibus purpuræ haud quaquã dissimilis. Plinius:uidimus iã & bibentium uellera:purpura:coccho conchilio sesquipedalibus libris infecta uelut illa sic nasci cogente luxuria. Vitiato: Quia cũ laniciũ inficitur:alienũ colorẽ uitiat. Virgilius :Discet mentiri lana colores. Horatius. Sed mala tollet anum uitiato melle Cicuta. Baccam:idest margaritã. Horatius: Nec fit marita quæ rotũdioribus onusta baccis ambulet. baccas proprie dicimus fructus lauri. Fructus Oliuæ:corni:Loti quã fabã syriacam uocãt:myrti:Lentisci similiũque. Acinos uero siue acina fructus minutiores arborũ fruticũue dẽsius nascẽtes noĩamus:cũ baccæ dispersius & rariùs: inter acinos igitur numerant̃ Vuæ grana:Hederæ grana:Sambuci grana:Ebuli grana:Malipunici grana:& morũ:& quicquid his simile Supra hæc autẽ poma dicuntur du ntaxat quibus uescimur. Cerasiũ & Prunũ & Mespilũ poma:non acini neque baccæ noĩatur. Glans in numerũ istorũ non uenit:sylnestris enim & pastio pecorum est. Castanea in nuces refertur. Vnde Vergilius:Castaneasque nuces:sicut Pinus. Corylus siue a loco. Auellana: Amigdalus:iu

Hæc sibi corrupto casiam dissoluit oliuo:
Hæc calabrum coxit uitiato murice uellus:
Hæc baccham conchæ rasisse & stringere uẽas
Feruentis massæ crudo de puluere iussit.
Peccat & hæc peccat:uitio tamẽ utitur:at uos
Dicite pontifices:in sacro quid facit aurum?
Nẽpe hoc qd' ueneri donatæ a uirgine puppe

glans:& si qua his similia nõ poma dicunt:sed Nuces:Nonnunquã tamẽ Acini & Baccæ ĩdifferenter ponun tur:ut Virgilius Sanguineis Ebuli Baccis minioque rubentem. Conchæ:idest unionum matris. Margari tifetæ enim Conchæ origo atque genitura haud multũ ostreatorꝫ Conchis differens:Has ubi genitalis anni stimulauerit hora:pandentes sese quadam oscitatione impleri rosido conceptu tradunt:grauidas postea eniti partumq; concharum esse Margaritas pro qualitate roris accepti.Si purus influxerit candorem conspici:si uc/ ro turbidus & fœtum sordescere.Indictus maxime hoc mittit oceanus:Laudãtur præcipue circa arabiam ĩ per sico sinu maris rubri. Rasisse:auellisse:sic.n.auctore Plinio: Cõchis adærescunt:ut iis nisi lima auelli nõ que ant. Stringere uenas.s.m.c.d.p.i.Aurum ut scribit Plinius tribus modis inuenitur:fluminum ramentis:nec ullum absolutius aurum est:ut cursu ipso trituq; perpolitum. Alio modo puteorum scrobibus effoditur: aut in ruina montium.Quod puteis foditur canalitium uocãt.Quod effossum est tunditur:lauatur:uritur mol/ tur in farinam quæ deinde igni excocta in massas redigitur.Sensus est.aurum quoq; ex uenis terræ peritũ esse Hocque inuidiose in tempora sua:quibus auri in tãtum luxuria adoleuit:ut auctore Plinio fibulæ tribunitiæ ex auro gestarentur:mulierum quoque pedibus subiicerentur:atque in omnibus obscenis desyderiis usurpa/ tum fuerit. Stringere:in unum cõflare.Vnde auctore Plinio strigiles Hispania uocat auri paruulas massas q; super omnia solum in massa auramento capitur. Venas.i.aurum: quod per terræ siue marmoris uenas colligitur. Feruentis quæ dum tunditur feruescit. De crudo puluere:qui nondum excoctus est. Dicite pon tifices in sacris quid facit aurum? ostendit poeta superuacuum esse aurea uasa templis inferri:quod non sancti tatis sed auaritiæ sit instrumentum:unde infert satius esse deo : quem recte colas inferre pro munere compo situm ius fasq;:animi sanctosq; recessus mentis:& incoctũ generoso pectus honesto. Pontifices. Varro scri. dictos esse a ponte sublicio:quẽ supra tyberim primũ fecerunt:& sæpe restituerũt. Maximũ aũt dictũ esse põ tificẽ scribit Festus q; maximus rexꝫ quæ ad sacra & religionẽ pertinent iudex sit uindexq; contumaciæ priua torꝫ magistratuumq;. Donatæ a uirgine puppæ puellæ uirginitati renũciantes puppas in tẽplis Veneri dedi cabant:quẽadmodũ pueri excedentes pueritia apud lares.i.deos familiares bullã suspendebant:unde Persius Bullaq; succinctis laribus donata pependit. Puppæ:imagines puellares quæ in deliciis sunt puellarꝫ: nomẽ ductũ a puppa:qui puellã & puppũ puerꝫ appellabant.Varro auctore Nonio.Mammam lactis suggẽtem po scere puppum.

BAR.FON. Hæc sibi corrupto casiã dissoluit oliuo.Ex eadẽ luxuria natũ est:ut oleo casiaq; cõmixtis unguẽ ta cõficiamus & purpureis uestibus:uniõibusq; utamur:atq; auri & argenti metalla effodiamus.Casia dissoluit Virgiliana æmulario ẽ.Nec casia liqdi corrũpitur usus oliui.Casia uero.ut lib. xii.tradit Pli.frutex ẽ amplitu dinis cubitorꝫ triũ ĩ æthiopa iuxta cinnami cãpos nascẽs:sed in mõtibus crassiore sarmẽto:tenui cute uerius q̃ cortice color triplex:Cũ primũ emicat candidus pedali mensura.Deinde rubescit addito semipede. Vltra ni- grãs Hæc pars maxie laudatur ac deinde pxima.Dãnat uero candidi.Vitiato murice.Muricis piscis liquore lanæ ĩ purpureã tingebant. Hæc baccã concherasisse.Margaritas dicit:quæ rotundæ in morẽ baccarꝫ sunt: & e conchis piscibus extrahunt.Quoniã uero in cõcha gẽmæ semp sunt:neq; unquã ĩdiscrete repiuntur:pro pterea a romanis ut scribit Pli.unionum nomẽ illis est ĩditũ. Et stringere uenas.Aurꝫ & argentum significat qd terræ uenis effossũ:usumq; lauatur uritur & mollitur. Peccat & hæc peccat. Sacris non initiari peccant hu iusmõi luxuriæ seruientes:sed ex ea tamẽ aliquã utilitatem percipiunt:quia gemmis in auro purpuraque utun tur.At uos sacerdotes dicite quid aurea dona in tẽplis psint. Nẽpe hoc qd ueneri donatæ a uirgine pupæ.Ip/ semet interrogationi suæ respondens:idẽ qd puellarꝫ ludicra facere ĩ tẽplo aurꝫ assueuerat.Est uero pupa puel lula:& pupus puer putulus. De pupa Ausonius in bissula.Barbara quæ latias uincis alumna pupas. De pupo Varro apud Marcellũ.Mammã lactis sugẽtẽ poscere pupũ.Sed a similitudĩe pupa quoq; puula:puellaris ima go dicitur.Var.in orginibus.itaq; breui tempore magna pars in desideriũ puparꝫ & sigillorꝫ ueniebat.Moris aũt fuit ueterꝫ puellarꝫ paruula quædam puellaria simulacra ex linteo insuere:deinde tomento insarcire:uesti bus amicire.Has uirgines pueritiam egresse:Veneri tanquã uirginitatis sue insignia condonabant ut faũstum fœlixque futurꝫ matrimonium cederet. Veneri ab ioue maturæ uirginũ ætatis:nuptiarumq; cura:Diodoro auctore concessa est.

Quin damus id supius de magna qd' dare lãce
Non possit magni messalæ lippa propago.
Compositum ius fasq;:animi sanctosq; recessus
Mentis:& incoctũ generoso pectus honesto
Hæc cedo ut admoueã templis:& farre libato

Satyra tertia.

IOAN.BRI. Quin damus id supis:docet deorũ mentẽ ut scribit Cicero pro.A.Cluentio:pietate & religiõe & iustis precibus:nõ cõtaminata supstitiõe neq; ad scelus pficiendũ cæsis hostiis placandã esse. Quin:hæc particula increpãtis ẽ: sempq; ĩdicati uo coniungit.Virgi. Quin tu aliquid saltẽ potius quorꝫ ĩdiget usus: Viminibus molliq; paras detexe rejunco? De magna.q.d.l:Messalinum cortã Mes sallæ oratoris filiũ more satyrico per transitũ notat qui ĩ luxũ gulæ ut scribit Pli:palmas pedũ ex anseri bus torrere:atq; patinis cũ gallinaceorꝫ cristis cõdire repperit.Sẽsus est.Superi ea re nobis placãdi sunt:quã de se Messalinus præstare nõ potest:hoc est nõ opimis uictimarꝫ sacrificiis: quæ tantũ Messalinus ut diues dare potest:sed mẽte pura & corde syncero:cũ non opimas hostias sed puram hoĩum mentẽ diuina maiestas desy- deret. De magna lance.i.diuite. Magni Messallæ:oratoris qui magnificas habuit ædes:quæ cum domo li

d

cini certabant. Martialis: Et cum rupta situ messalæ saxa iacebant. Altaque cum Licini marmora puluis erũt

Lippa propago: lippi proprie dicũtur quibus oculi stillant. sed a poetis pro uitiosis ponũtur: id ad animũ: quod corporis ẽ transferẽdo. Horati. Crispini scrinia lippi. Persius alibi: Patres ĩfundere lippos: Cũ uideas. Cõpositũ iusq; fasq;. &. i. ita uiuas: ut nihil cõtra leges bũanas dĩnasq; cõmittatur. Iuris eni præcepta sũt hæc hõeste uiuere: nemini iniuriã facere: q̃buscũq; si possumus prodesse. Fas uero dicimus qcqd dii pmittũt: nec cũ fit irascũtur. Ergo ius hũanũ: fas dĩnũ dicius. Virgil. Sæpe ẽt festis quædã exercere diebus. Fas & iura sinunt. Cõpositũ ius fasq;. i. Leges dĩnas & humanas simul: ut sit compositũ simul utrũq; positũ. Sicq; monet non satis esse ad bene beateq; uiuendũ: alterũ sine altero præstari: Animi sanctosq;. re. m. i. nihil turpe ĩ animis nostris cogitemus: per quod ostendit a nobis facile deos placari posse: si & opere & cogitatione recte uiuxetimus. Sanctos recessus: puras: & sanctas sedes mentis. Pectus incoctũ: perfectũ. Sic. n. uocabant antiqui: ut dictum est: aliquid longi temporis coctum quasi perfectum: ut est illud Vergilianũ: Solidum nodis & robore cocto: sumptum ab his rebus: quæ igni excoctæ: quod ĩ se habẽt cruditatis: deponunt: sicq; mites: & perfectæ fiunt. Generoso honesto: naturali honestate. Hæc cedo ut admoueã templis & farre libabo Sensus est: si hæc quæ dixi præstiteris: sola qdem mola: Dii placabuntur: idest facile tibi obsequentur & preces tuas exaudient. Cedo uerbum est defectiuum apud comicos celebre: idest da. Terentius: Quin tu argentum cedo. Farre: idest mola: quæ sale & farre tosto constabat.

BAR. FON. Quin damus ut supis: honestatẽ uitæ morũque sanctitatẽ: nõ aurũ aut argẽtũ supis largiẽdũ hortat. De magna lãce: lãces uasa lata sunt: & aliq̃tulũ cõcaua: minus tñ excauata q̃ patinæ. Magni messale lippa ppago: messalaq; familia Rome clara & illustris fuit. Messalinũ ãt cottã prædiuitẽ utrũ ĩtelligit: cuius in lippitudinẽ satyrico more ĩuehitur: oculorũ uitiũ ad aĩ auaritiã referẽs. Hec cedo ut admoueã tẽplis & farre litabo. Fac ut probitatẽ & sanctos mores: rectãq; mentẽ ad tẽpla ferãt: & tũc mima quæq; oblatione: qcquid a diis petiero. impetrabo: q nõ dantiũ dona: sed mẽtẽ atq; aĩum perscrutãtur. Litare aũt proprie deos ppitiare ac placare: uotũq; impetrare significat. Plau. in penulo. Si hercle istuc unq̃ factũ est: tum me iuppiter faciat: ut semper sacrificem: neq; unq̃ litem.

IOAN. BRI.

Empe hoc assidue: iuuẽtutis tẽporũ suorũ desidiã: & circa uirtutẽ negligẽtiã insectat q̃ maiorũ diuitiis: auctoritateq; cõtẽta bonas artes non curat. Mõetq; uirtutibus & disciplinis: dũ tenera ẽ ætas uacandũ esse: partes suas ad reprehẽdẽdũ psonæ dat ĩtroductæ. Hoc assidue: legẽdũ ẽ cũ indignatione & reprehẽsiõe & gestu ad iuuãdũ: subaudi: facis: ut sit semp qdẽ stertis. Seqtur. n. sterimus

Empe hoc assidue: iã clarũ mane fenestra
Intrat: & angustas extendit lumine rimas
Stertimus indomitũ: quod despumare falernũ
Sufficiat quinta dum linea tangitur umbra
En quid agis? siccas insana canicula messes
Iãdudũ coquit: & patula. pecus oẽ sub ulmo est
Vnus ait comitum: uerumne? ocius adsit
Huc aliquis: nemon? turgescit uitrea bilis:

Assidue: hĩc erumpit fremitus poetæ ꝙ hoc assidue faciat. Clarũ mãe: hoc loco mãe: qa nomini adiunctũ ẽ: nomẽ efficitur. Vergi. Mãe nouũ: alias aduerbiũ ẽ. Despumare: concoquere: sumptum a uino: quod p multã spumã coqui solet ad dulcedinẽ. Lucanus. Indomitũ meroe cogẽs spumare falernũ. Indomitũ: durũ difficile cõcoctũ. Falernũ: secundã nobilitatẽ falerno uĩo dedit: Augustus cũ setinũ uinũ cũctis prætulisset: dictũ: ut tradit Silius italicus a falerno agricola: q primus eas uites coluisse dicitur: ut aũt placet Pli. a falerno agro cãpãiæ: unde Mart. Scelus ẽ iugulare falernũ: Et dare cãpano toxica sæua mero. nã falernus ager a põte cãpano læua petẽtibus urbanã coloniam syllanã Capue cõtributã ĩcipit nigri coloris eẽ Martia. docet. Cãdida nigrescãt uetulo cristalla falerno: idẽ alibi: Marmorea fundẽs nigra falerna mãu. Q ũita dũ lin. tan. um. hĩc indignatur: quod ea hora stertat qua ĩ negociis hoĩes maxĩe exercebãtur. Mart. in qntã uarios extẽdit Roma labores. Vmbra qnta: horarũ obseruatio auctore Pli. apud romãos uaria fuit. Duodecĩ. n. tabulis ortus tñ & occasus noĩabant. P? aliquot ãnos adiectus ẽ & meridies accẽso cõsulũ id pnũciãte: sed hoc serenis tm̃ diebus. Vsq; ad primũ punicũ bellũ M. Var. romãis solariũ horologiũ primũ statuũ ĩ publico secũdũ rostra ĩ colũna tradit bello punico primo a M. Vale. Messala cõsule cãtina capta ĩ Sicilia deportatũ: ĩde ãno urbis q̃drĩgẽtesimo septĩo: nec cõgruebant ad horas eius lineæ. Paruerũt tm̃ eis ãnis undecẽtũ. Nubilo tamen ẽt incertæ fuere horæ usq; ad Scipionẽ Nasicã q primus aqua diuisit horas æque noctium ac dierũ. Idque horologiũ clepsidra appellatum ẽ: umbrarũ rationem: quã uocant Gnomonicẽ inuenit Anaximenes milesius Anaximãdri & Thaletis discipulus: primusque Horologiũ qd appellatur Scioterĩcõ Lacedæmõe oñdit. En qd agis: alia increpatio, in desidẽ. Siccas messes: idest ea hora est diei: qua in agro segetes calore solis torrentur: & tu dormis: sicque cum indignatione & reprehensione legendum est. Insana canicula: caniculæ: ut scribit Plinius exortu solis uapores incendũtur: ferueut maria: fluctuant in cellis uina: mouentur stagna. & canes auctore Plinio toto eo spacio maxime in rabiẽ aguntur: unde insanam dixit: id est non salutiferam: caniculæ syderi frugibus: ut scribit Varro: inimico rufæ canes immolabantur: ut fruges flauescentes ad maturitatem perducerentur. Inter solstitium & caniculam: eodem auctore plærique messem faciunt: Coquit: maturat. Patula pecus omne sub ulmo: circiter. n. meridianos æstus pastores oues dum deseruescant sub umbriferas rupes & arbores patulas subiiciunt: quoad refrige

rato ære uerspertino:rursus pascant ad solis occasum. Venus ait comitũ:hoc cũ superioribus cõiungit: ut sit sensus. Vnus comitũ dixit:quæ præcesserũt desidioso. Verumne:uerba desidis:subaudi est:ut sit. Verumne est ita diẽ esse? Ocyus adsit huc ali.argute satisque lepide desidis natũrã expressit qui repentino impetu ad oia ferri uidetur cũ eũ statim laboris tedeat. Nemon? æmulatio est Horatii Nemon oleũ feret ocyus. & ea uoce legendum qua irati inclamant. Turgescit uitrea bilis:uerba poetæ irridentis tã subitũ ad uirtutem apparatũ quem celerrime scit defectur. Vitrea:an inflata & tumida:ut uitrum:qd ab artifice fistula inflatur:ut ideo uitrea dixerit:qa turgescit precessent:An:quod magis placet:lucida & clara:quæ hoiem oia effundere & aperire.unde Hor.dixit.Splendida bilis. Bili:unde bilosus uomitus dicitur. BAR.FON.

n Empe hoc assidue:idesides & incõtinẽtes inuehit quid fugiendũ sequendũq; sit ostendens.Q uedã ãt adducit comitis inertiã circa bonar artiũ studia reprehẽdentẽ.Ordo uero est.Nẽpe tu hoc assidue facis:ut ad multã lucẽ dormias. Indomitũ faler:uel aqua nõ dilutũ:uel tã uehemens q uix aqua domari possit.Virg.Dur bacchi indomitũq; falernũ.Ager aũt falernus in campania est uino celeberrimus. Despumare in stomacho cõcoquere.q ab olla ĩ qua carnes elixant:translatũ est.Q uinta dũ linea tangit umbra:antiqui p umbrã gnomonis orto sole horas in semicirculo spectabãt:in quo.xii.lineæ æquis diuisiæ spatiis a gnomone discurrebant.pria uero linea ab occidẽte sole orto ĩ primis adũbrabat:deinde cæteræ singulatim.Ver cum ad sextam lineam umbra uenerat:meridies erat.Q uinta igit linea iam ppe dic mediũ declinabat:quo tẽpore canicularibus diebus pecudes umbras & frigora captant Horologium aũt primus Anaximenes milensius & umbrarum in horis diei cognoscẽdis rationẽ inuenit. En quid agis? cum superiori castigatiõe correptus nondũ iurgeret grauius instat:atq; reprehẽdit q tũ maxime stertat: cũ magna pars lucis peracta sit. En uero demonstrantis cũ indignatiõe & castigatione est.Iuue.En hitum quo te leges ac iura ferentẽ. Insana canicula:furens per æstũ:quale apud Horatiũ.Iam procynon matutino æstuosus.quod sydus apud Romanos nõ habet nomen.nisi canicula hanc uelimus intelligi:hoc est minorem canem:Duo uero canes in cœlo sũt:maior & minor.Sed canem dicendo maiorem intelligimus.Minor.n.canis canicula dicit:quæ qa integrũ diem in ortu atq; occasu canẽ præcedit:inde a græcis procynon appellat:pro enim ante: kyrios uero canem significat.Ardentissimo autem æstatis tempore canicula oritur.xvii.Iulii die:sole primam leonis partem ingrediente. Canis uero postridie: sole primã partem leonis ingresso. Verũne? Verba castigati adolescentis q tã clar mane sit indignatus:& aliquem seruor ad se uocantis.Nemon:seperatim cũ stomacho acri sono uocis legendũ est.Indignat.n.nõ presto ex seruis aliquẽ accurrisse. Turgescit uitrea bilis:uel admonentis:uel Persii uerba sunt:illũ irasci demonstrantis.Bilis.n.q̃q̃ proprie corporis humor est:ex cuius abundantia morbus nascit qa tamẽ animus quãdoq; corporis inclinationẽ sequitur:ad mores:iracundiãq; trãsfertur. Pli.li.xi.Sed in felle nigro insaniæ causa homini mosq; toto redito. Hinc & in morescrimen bilis nomine:adeo magnũ est in hac parte uirtus:cum se fundit in animum.

Finditur arcadiæ pecuaria rudere credas
Iam liber & positis bicolor membrana capillis:
Inque manus carthæ:nodosaq; uenit arundo.
Tũc queritur crassus calamo qd pẽdeat humor
Nigra quod infusa uanescat sepia lympha.
Dilutas queritur geminet quod fistula guttas
O miser inque dies ultra miser huccine rerum.
Venimus? at cur non potius teneroq; palumbe
Et similis regum pueris papare minutum
Poscis? & iratus mammæ lallare recusas?
An tali studeam calamo cui uerba quid istas
Succinis ambages:tibi luditur:effluis amens

IOAN.BRI. Findit: rũpit præ nimia idignatõe nullũ sibi adesse. Archadiæ pecuaria:uerba poetæ irridẽtis. Archadiæ pecuaria.i:asinos:quos egregios pgenerat Archadia.Pli.de iis ita scri.Sed mular maxie pro generatiõe patria ẽt spectat in his: Archadibus ĩ Achaia:ĩ Italia reatinis. De iisdẽ sic Strabo ubi loquit de Archadia:Fertilia autẽ pecori pascua præsertĩ equis atq; asinis equar suppositoribus.Varro itẽ sic scribit.Hoc.n.nomine asini Arcadici in græcia nobilitati.In italia reatini:hinc est illud Iuue.Nil salit arcadico iuueni.i.asinino. Rudere:Persius primã pducit.Alii uero auctores corripiũt.Virg.Grauiterq; rudentes. Et sera sub nocte rudentũ.Oui. Vt rũdit a scabra turpis asella mola.

Iam libet:chartam Alexandri magni ũictoria reptam fuisse auctor est Marcus Varro cõdita in ægypto alexãdria:antea non fuisse carthar usũ.Palmar foliis primo scriptitarum :deinde quarundã arbor libris unde libri nomẽ accepere: Tunc q̃ritur:ecce quã cito uirtutem fastidiat desidiosus. Nigra sepia:piscis est marinus:qui ubi sensit se apprehendi:effuso atramento qd pro sanguine huic est.infuscata aqua abscondit De eo ita meminit Celsus.Monent aluum salsamenta:ostrea pelorides:echini:musculi.& omnes teneri pisces sepiar attramentum.Huius sanguis pro atramento in usu erat. Vanescat: queritur atramentum ita aqua dilutum esse:ut ex cartha latim habeat. Fistula:calamus quem supradixit harundinem. Guttas:gutta auctore Palemone uincentino dicitur cum stat.stila cum cadit. O miser inque dies miser:satyrica exclamatio in desidiosi excusationes. Huccine rerum uenimus ? tanta ne & animi & corporis mollitie sumus:ut uirtutẽ nullo labore partam uelimus. At cur non potius:insultat per irrisionem nimiæ molliciei. Similis regum pueris:qui delicatiui uictu aluntur. Papare uerbum tractũ a uoce puerorũ qui cibum petentes ita dicere solent.

Cato d liberis educādis:Cū cibū ac po tionē:buas papas docēt:& matrē māmā & patrē tathā. Papare:hoc loco uerbū p noīe pbsitū est:ut alibi. Et nostrū istud uiuere triste:ut sit papare minutū: idest cibum minutū: & confractū:qualē pueri poscunt:appellātes:ut diximus cibum papas & potionēm buas:Nec illis assentio q minutal hoc loco pro minutum legunt. Nam is cibus infantibus haud quaq̄ conuenit. Iratus māmæ: māmæ pōt esse datiui casus:ut sit iratus māmæ:potest esse & genitiui:ut sic dicas:recusas lallare māmæ.i. blandicias matris:quam māmam:ut dictum est appellabant antiqui.Nartia.Māmas atq; tatas habet afra: Sed ip sa tathatū Dici & māmarum maxima māma potest. Lallare:idest blandimentū matris:quæ flentibus liberis sic blandiri solet. An tali studeam calamo:uerba desidiosi excusantis.Horatius:Culpātur frustra calamis sic blandiri solet. An tali studeam calamo:uerba desidiosi excusantis.Horatius:Culpātur frustra calami

Cui uerba:uerba poetæ irridētis.q.di.teip̄m:nō me decipis.Sicq; subaudi das:ut sit:cui uerba das. Succinis:cōpositū a sub & cano. Tibi lu.i.tua res agit:sumptū ē a ludo:ī quo agitur p eo q pecuniā exposuit. Efflu is amens:apte fictili nō bene cocto desidiosum & mollem comparat.

BAR.FON. Eindit arcadiæ pecuaria rudere dicas:& si q̄dā exemplaria findor hēnt:qa tamē in uetustiori bus findit ī tertia psona iuēitur ātiquā scripturā tanq̄ sensui magis cohærētē secutus sum.Cū.n.uel poeta:uel mōitor dixerit:turgescit uitrea bilis:stati finditur:subiūxit:hoc ē iracūdia: indignatiōeq; disrūpitur: atq; ita ī seruos ad se nō accurrētes exclamat:ut eius uociferatione audita arcadicos asinos rudere existimes. Rudere autē asinorū proprium ē.abusiue.n.de leonibus:Sera sub nocte rudētū:& de hoīe:Inclusumq; cauo saxo atq; insueto rudentem Dixit.Virgi.In arcadia uero Boetiæ regione:& apud reatinos in italia optimi asini nascebantur. Iam liber & positis bicolor mēbrana capillis:mēbranæ a mēbris animaliū dictæ sunt: in quorū tergoribus primū latere ab uno scribi cœptum.deinde ab utroque derasis pllis: Earum usus Pergami regnante Eumene inchoauit:uerum q̄q̄ in mēbranis describitur:hic tamē pro inuolucro libri ponitur.Nā qui librum cōptius adornabāt mēbrana colore aliquo infecta operiebāt:quod Tibullus ad Neeram librum suū mittēs: significat Luthea:sed niueum ĩuoluat mēbrana libellum. Inq; manus chartæ:cū librū mēbrana bicolori ob uolutū sumpsisset:ut ex eo aliqd trāscriberet chartam cœpit.Cuius usus cōdita ab Alexādro in ægypto urbe sui noīs emanauit.ātea enī:ut libro tertiodecimo scri.Pli.Palmarum foliis scriptitabāt:quādoq; & arborū libris:unde ēt libri sunt appellati.Interdum & ī plumbeis uolumībus:& in linteis & in cæreis scriptum ē:Ex papiro āt earum cōfectio prima fuit:q; ī pluastribus locis ægypti gygnitur. Nigra q; infusa uāescat sæpia lympha:q; attramētum scriptorū:qd crassum ātea calamo depēdebat:nunc aq̄ dilutum nimis fluat cōquerit. Apud neteres āt ex atro sæpiarū humore librariū attramētū fiebat.Sæpiæ uero:ut scri.Pli.in nostro mari bimum cubitorū capiunt.neq; his bimatu lōgior uita:heæ se apprehendi cum sentiunt:effuso attramēto: quod p sanguine eis est infuscata aqua abscōduntur. Pariunt āt omnibus mensibus. Eistulas: calamum scriptorum intelligit. O miset inq; dies: ultra miser. Summa arte:exclamatione:conduplicationeq; utitur: Cum enim cerneret eum indies deteriorē futurū:exquo tam fatuā excusationē desidiæ suæ afferret:in banc significationem doloris prorupit. Papare minutum:minutis ac blandiusculis uerbis patrem appellare:ut qdam sentiunt.Quod si patrem uocare significat per unicum.p.scribendum est.Papas enim pater est.& cū.p.unico scribitur.Quod pater apud Homerū in Odyssea:Naulicaam enim Alcinor filiam inducit patrem suū uocantem Papaphile:idest pater care.Iuue:Timidus prægustet pocula papas:pro aliquo qui te filii loco amet. Quidam uero papare per geminū.p.scribentes pappū:hoc est auum uocare dicunt.Pappus enim auus est ut Festus scribit:quod & Ausonius ad nepotem suum ostendit.Pappos auiasque trementes. Ante ferūt patrib⁹ seri:noua cura nepotes: Iratus mammæ lallare recusas:morem infantium expressi qui matri irati fugere māmam rennuunt:quod lallare dicitur:quidā tamen lallare blandiusculis uocibus loqui infantium more legunt Mamma uero & uber & mater est. An tali studeam calamo:excusat se adolescēs tali calamo scribere nihil pos se. Cui uerba:non meipsum:sed te decipis:respondet admonitor.

IOAN.BRI. Cōtēnere:Hora.Cōtēnere miser

uitāda ē improba syren Desidia. Sonat uitiū pcussa:perstati metaphora uasis:per quā oñdit:quem admodū fictilia male cocta emptori uitiū īdicāt:si pcussa fuerīt:ita & desidiosos nullius uirtutis iuēiri. Maligne rñdet:deest &:. Fidelia:uas fictile: dicta q; fideliē recōdita seruet. Vdū & mol.lu: es a metaphora non discedit.i.rudis & sine aliq̄ uirtutis cognitiōe.& ideo denuo reformādus:q̄le ē lutū quod nōdū alicuius uasis formā accæpit:sed rudis tm ē massa. Nūc nūc ppe.i.cū propatōe formād⁹

Contemnere:sonat uitium percussa maligno
Respondet uiridi percussa fidelia lime.
Vdū & molle lutū es:nūc nūc ppērādus & acri
Fingendus sine fine rota:sed thure paterno
Est tibi far modicū purum & sine labe salinum
Quid metuas? cultrixque foci secura patella
Hoc satis? an deceat pulmonē rumpere uētis
Stemmate qd thusco ramum millesime ducis

Sed rure pa. Est ti.f.m.ironia ē poetæ occurrētis excusatiōibus desidis:q.di.nō mirū ē si liberalib⁹ studiis & uirtutibus nō incūbis:cū maiorū diuitiis & auctoritate cōtētus esse possis. Sed rure paterno:idest ex agris paternis q̄ ad uictū sint satis colligis:ut iā necessariū nō sit te uirtutē q̄rere. Far.mo.hinc erūpit īdignatio:cū nec locuples sit po;ro.farre tātū trecētis ānis usum fuisse tradidit uerius auctore Pli. Purum & sine labe sa:q.d.per ironiā:iā maiorū tuorū gloria & auctoritate contentus esse debes:cū iam tibi salinum & patella maiorum tuorum:quibus quondā in sacris utebantur:tibi relicta sint:nam salino & patella utebantur ad

ſacra:unde.C.Fabritiũ ſcribit Valerius patellã deorũ & ſalinũ habuiſſe.Aemiliũ quoq; papũ addit cũ hæreditatis noĩe ea accepiſſet:religiõis cã a ſe abalienãda nõ putaſſe. Purũ.i.defecatũ.nã ſalinũ argẽteũ erat.hinc irridet hoĩs elatiõnẽ & ſuperbiã. Quid metuas? ironicos.i.nõ tibi metuendũ eſt ẽt relicta uirtute:cũ & diues & nobilis ſis. Patella ſe ironice.q.d.ad quã parãdã nullã curã & laborẽ ſuſtinuiſti:cũ eã a maioribus tuis partã accepis. Patella:aptiana:quã a patulo & dixerũt teſte Var. Hoc ſatis? putaſne ide pẽdere nobilitatẽ hoĩs? p qd mõet nec ĩ aliena gloria:nec ĩ diuitiis:ſed ĩ ppria ueraq; aĩ uirtute nobilitatẽ conſiſtere. Pulmonẽ rũpe. uẽ.i.in ſubpiã afferri q; ortus ſis ex ſplẽdida & nobili familia.Sicq; docet:ut dictũ ẽ:nobilitatẽ hoĩ parari:non diuitiis:neq; maiorũ gloria:ſed ſola & ppria aĩ uirtute iuxta illud Iuue.Nobilitas ſola ẽ atq; unica uirtus. Stẽmate q; thuſco.ra.mil.du.nã multi gradus.& ueluti rami ſũt ppinqtatis ĩ affinitate & cognatiõe diſpoſiti. Stẽmate thuſco a nobilitate thuſca:nã Thuſci a thuſco rege filio Herculis fũt dicti auctore Feſto nobiliſſimi pp originẽ ſũt habiti:nã & Lucumões reges hẽbant:& maximã oĩ Italiæ ſuperauerãt partẽ hinc Porſena rex:& Mecœnas Auguſti temporibus:de quo Hora.Non quia Mecœnas lydorum qcqd etruſcos Incoluit fines:nemo generoſior eſt te:& alibi Mecœnas attauis edite regibus: Stemmate:ſtemma:græce:latine corona dicit: a ſtephano quod eſt corono:unde a latinis id uerbum uſurpatũ eſt pro ſtatuis maiorum:quæ in Atriis expreſſis:ut ſcribit Plinius cera uultibus diſponebantur ſingulis armariis imagines excipiẽtibus:ut eſſent imagines quæ comitarentur gentilicia funera:Semperq; defuncto aliquo totus aderat familiæ eius:qui unquã fuerat populus.Stẽmata uero lineis diſcurrebãt ad imagĩes pictas.De hoc ita meminit Suetõius in Nerone Caſſio Lõgino iuriſcõſulto ac luminibus orbato:q; in uetere gẽtili ſtẽmate Gaii Caſſii pcuſſoris Cæſaris imagines retinuiſſet.Idem in Galba Imperator uero ẽt Stẽma in atrio propoſuerit:quo Paternã originẽ ad Iouem:maternam ad Paſiphæm Minois uxorem referret.

BAR.FON. Sonat uitiũ:optia ſimilitudine uaſis cõfecti a figulo uſus ẽt in qua diligẽtiſſime uerba ſimilitudini accommodata ſubiunxit. Nunc nunc properandus:dum tener & mollis es: & in quãcunque partem faciliter flecti poteſt. Sine fine:non quia exitus nullus futurus ſit: ſed ſine intermiſſione temporis donec ad finẽ pducaris. Sed rure paterno:reſponſioni quã facere aduerſarius poſſet:occurrit ſibi ſtudiis uigilãdũ nõ eſſe? qm̃ diuitiarũ ſatis hẽret. Modicũ far:ad mẽſurã & modũ:& quãtũ ad uiuendũ ſufficiat. Salinũ: hic p uaſculo domeſtico ſalis poniẽ:ut apud Hora.Splẽdet ĩ mẽſa tenui ſalinũ:pprie ãt patella eſt:ĩ qua primitiæ diis cũ ſale dabanẽ.Quid metuis? multi.n.metu ne ſibi neceſſaria deſint:maioribus opibus ſemp ĩhiant. Secura patella:quæ te ſecũ reddat.Eſt autẽ diminutiuũ a patina: quo uaſe ad ſacra ueteres utebanẽ.Cice.de finibus: Quoſdã ita nõ religioſos eſſe tradit:ut ẽt de patella edãt.Apud Liuiũ quoq; legiẽ: Prẽs ſacrorũ cã patellã retinuiſſe. Hoc ſatis:oſtẽdit nõ ſatis eſſe tãtũ fortunarũ habere·quantũ ad degendã uitã ſufficiat: cũ recte uiuẽdi modus & ſciẽtia quærenda ſit. An deceat pulmonẽ rũpere uentis? an te inflare ſupbire q; deceat q; generoſo ſanguine clarus ſis. Stẽmate q; tuſco ramũ mille.du.ſtemma græce corona ẽ & a noſtris p nobilitate generis poniẽ.Iuue.Stẽmata quid faciunt:quid prodeſt pontice longo.Sanguine cenſeri.Apud Romanos autem ut ſcribit Pli.Expreſſit cæra uultus ſingulis diſponebantur armariis:ut eſſent imagines quæ comitarentur gẽtilitia funera:ſemperq; defuncto aliquo totus aderat familiæ eius qui unquam fuerat populus. Stẽmata uero lineis diſcurrebant ad imagines pictas:

Cenſoremq; tuum : uel quod trabeate ſalutas?
Ad populũ phaleras: ego te ĩtus & in cute noui
Non pudet ad morem diſcincti uiuere nactæ
Sed ſtupet hic uitio:& fibris increuit opimum
Pingue:caret culpa:neſcit quid perdat & alto
Demerſus ſumma rurſus non bullit in unda

IOAN.BRI. Cenſoremq; tuum:cenſura auctore Plutarcho maxime omne magiſtratuum reuerentiæ eſt:plurimæq; poteſtatis cum ĩ aliis rebus:tum maxime ad morum emendationem:Nam e ſenatu remouere poteſt:equitibus auferre equos: notare ĩ famia.cenſum agere unde nomen.luſtrum condere.In quinquennium ea retinebatur.Altero ex Cẽſoribus mortuo alterũ magiſtratu ſe abdicare oportebat. Trabeate.Neronem notat:ſed lateter.Nãm ei conſtat:ut ſcribit Tacitus & a nobis latius in Satyra ſequẽti recitabitur:togam uirilem ante tempus decreto ſenatus maturatam:quo capeſſendæ reipũ.habilis uideretur:decretũ inſuper:Claudio libenter adulationibus ſenatu cedente:ut uiceſimo ætatis anno conſulatum Nero iniret.atq; interim deſignatus proconſulare imperium extra urbem haberet:ac princeps iuuentutis appellaretur: additum nomine eius donatiuum militi:Congiarium plæbeis:& ludicro circenſium:qd acquirendis uulgi ſtudiis edebatur.Britanicus in prætexta:Nero triumphalium ueſte tranſuecti ſunt: ut ſpectaret populus hunc decore imperatorio: illum pueri habitu.Hinc ergo excandeſcit pocra:hinc fremit oſtendens animi generoſitate:non autem imperatoriis ornamẽtis nobilitatem hominis cenſeri:quibus rebus Nero populo ſe oſtendebat:trabeate.Vocatiuum poſuit pro nominatiuo:ut ſit Trabeatus ſalutas. Trabeam ſatyrica aſtutia appellat ueſtem triumphalem:ne in principem tam aperte inuehi uideatur. Trabeis accipio inquit Plinius uſos fuiſſe reges:ſed argurũ fuiſſe interprete Seruio docet Virgilius.Ipſe quirinali lituo paruaq; ſedebat Succinctus trabea:augures ex primoribus preſtãtioribuſq; urbis eligi conſueuerunt:unde Gigloriatur in bruto ſe a.Qu.Hortenſio uiro clariſſimo in collegium augurum fuiſſe cooptatum. Quintum quoq; Mutium ſæuolam augurem fuiſſe conſtat:quem in templo ueſtæ ara ipſam amplexantem Syllani interfecerunt:augur licet maximorum criminum conuictus ſacerdotio nunq; mulctatur: quia nõ honoris nec ma

giſtratus:ſed ſcientiæ atq; artis cuiuſdam potius nomē eſt augur:quæ nō poteſt auferri:ſicut nec medico medicina:nec muſico cantandi peritia. Salutas:ad id nō ſine indignatiōe reſpexit:quod ludicro circenſium Nero obuius Britānico ueſtem triumphalē indutus eum nomine ſalutauit:cum & ipſe a Britānico nomine ſalutaretur. Ad populum phaleras:Senſus ergo eſt.Hos tuos fauſtus & ueſtes tuas:ideſt inſignia imperatoria quibus te oſtentas ad populum defer:q ut ait Hora.Famæ ſeruit ineptus:Q ui ſtupet tituliis & imaginibus Ego enim te penitus noui.q.d.Ex hac ambitiōe nobilitatem hominis non pendere. Phaleras:nobilitatis oſtentationem:ſumptum ab equis qui huiuſmodi ornamentis gaudent.Iuue.Magnorum artificum frangebat pocula miles:Vt phaleris gauderet equus:nam phaleræ proprie ornamenta ſunt equorum.Virgili.Primus equū phaleris inſigne uictor habeto. Non pudet:mirus eſt ardor poetæ.Non putas tibi turpe eſſe more nactæ inſani hoīs uiuere:ideſt nullā uirtutis prorſus curā habere:ſed ſola maiorum tuorum gloria efferri. Nacte nomen nomen eſt uiliſſimi hoīs:de quo Horatius:Vngor oliuo:Nō quo fraudatis immundus nacta lucernis. Diſcincti:diſſoluti & intēperantis. Perſius alibi.Cum bene diſcincto cantauerit ocyma uernæ. Sed ſtupet hic uitio:dum nactam excuſat qui uitio naturæ peccat:oſtendit eorū excuſationē accipiendam nō eſſe:qui optima mentis ualitudine uirtutem negligunt. Stupet:attonitus eſt:attonitos enim appellat Cornelius Celſus:quorum & corpus & mens ſtupet.fit interdum ictu fulminis:interdum morbo. Vitio ſubaudi naturæ. Fibris increuit opimū pingue:nam minus follertes habentur:quibus:ut ſcribit Plinius:uenter eſt obeſus. Summa rurſus nō bullit in unda.metaphora ſumpta ab hiis:qui ſemel aqua immerſi: non facile emergunt:per quod docet eos:qui uitio naturæ laborēt non poſſe ad ſanam mentem reuerti.

BAR.FON. Cenſorēq; tuū:uel q. trabeate ſalutas:uel q. trabeā inſignē ueſtem indutus cēſorem gētilitium tuum ſalutas:Cenſores uero quoniam cenſum agerent:appellati in quinquennium creabantur:Q uod tēpus luſtrum cognoīatur.Primi uero cenſores creati ſunt.C.Papirius &.A.Sempronius.M. Geganio macerino &.T.Quinrio Capitolino conſulibus. Ad populum phaleras:hāc tuam generis claritatem & externa ornamenta populo nō mihi oſtentes.ego enim te intrinſecus uitiatum eſſe cognoſco. Faleræ autē ornamenta equorum ſunt.Diſcincti nacte:diſcinctos antiqui negligētes & deſides appellabāt.Horatius:Diſcinctus aut perdam nepos:contra accinctos & cinctutos ſolertes ſtrēnuoſq; uocabant:quod a re ipſa deductum eſt. Molles enim demiſſis diſcinctiſq; ueſtibus uti ſolēt.ſtrēnui uero atq; induſtrii:quo ſint ad res exequēdas prompti ores ſuccincti incedūt.Nacta uero prodeſide infamiq; ac uulgari utro ponitur:quod quidem ex Horatio ſumptum eſt.Vngor oliuo Non quo fraudatis immundus nacta lucernis. Sed ſtupet hic uitio:nactā ipſum uitiorum in gurgite merſum:neq; uirtutem a uitio diſcernētem:ut qui penitus intemperans factus ſit:culpa propemodum carere aſſerit:quoniam quid perdat ignoret:per quod oſtēdit eum acerrima caſtigatione dignū eſſe: qui quum ingenio ualeat:incōtinenſq; tantummodo ſit:atq; emendari facile poſſit opibus:ac fama adhuc integris deſidiæ luxuiq; ſe dedat. Sed ſtupet hic uitio:ſtupidus & inſanus in uitiis factus eſt.Stupere.n.quodammodo ſenſum rerum habere ſignificat. Et fibris increuit opimum pingue.eius præcordia:in quibus propter calorem ſcientiæ ſedes locata eſt:quum pinguia eſſe dicat:mirum in modum inſaniam eius exaggerat. Et alto demerſus:& tanquam in profundam uoraginem merſus nunquam ad ſuperiora reuertitur.

IOAN.BRI. Magne pater diuū ſæuos:exclamatio ē poetæ in eos q nulla uirtutis uia incedūt:totus tñ fremitus in Neronē fertur:q oi libidinis genere ætatē ſuā exercuit:ut auctore Tranqllo:petulantia:libidīe:luxuria:auaritia:crudelitate flagraret.ſed ne in principē inuehi uideatur:generaliter omnium principum ſæuitiā inſectatur.Precatur igitur deos:ut uirtutum contemptores nulla alia pœna afficiāt: quam ut uirtutem cōtemptam cognoſcant:& ſic dolore neglectæ uirtutis angantur:quæ homines ex ſtoicorum ſententia beatos & fœlices efficit. Libido:omnis immoderata cupiditas dicitur:Cui:ut Cicero in Thuſculanis ſcribit:ſubiecta ſunt:ira excandeſcētia:odium:inimicitia:diſcordia:indigentia:& cætera huiuſmodi: Mouerit ingenium: ideſt cum diu omnia libidinum genera exercuerit. Virtutem ut uideant:Subaudi quam. An ne magis: tacitæ quidem occurrit obiectioni:oſtendens eos:qui uirtute contempta turpiter uixerunt:grauiori quidem pœna affici conſcientia uitæ turpiter actæ:q̄ quos Phalaris & Dionyſius cruciarūt. An ne magis:id eſt nō magis quidem:Ordo eſt:æra ſiculi iuuenci gemuerunt magis: & enſis pendens laquearibus auratis terruit magis purpureas ceruices:q̄ ſibi indicat imus præcipites. Aera ſiculi iuuenci:ideſt hii qui per æneum Taurum Phalaride Agrigentinorum tyranno ſæuiſſime cruciabantur.Huic quum crudelitate & omni ſæuitia flagraret:Perillus optimus opifex: ſceleſto cupiens placere tyranno æneum Taurum conſtruxit:ut incluſus reus ſubiecto igne torquere tur:& uox hominis grauiter exclamantis mugitū bouis imitaretur. Cæterum Phalaris Perillum tanti muneris artificem incluſum ipſo Tauro primum graui ſupplicio mortis affecit. Eius ſic meminit Ouidius:Vt munus munere penſes.Da precor ingenio mūera digna meo.Dixerat & phalaris

Magne pater diuum ſæuos punire tyrannos
Haud alia ratione uelis:cum dira libido
Mouerit ingenium:feruenti tincta ueneno
Virtutem ut uideant:intabeſcantq; relicta
An ne magis ſiculi gemuerunt æra iuuenci?
Et magis auratis pendens laquearibus enſis
Purpureas ſubter ceruices terruit imus
Imus præcipites quam ſi ſibi dicat & intus
Palleat infelix:quod proxima neſciat uxor.

pœnæ mirande repertor: Ipse tuum presens imbue dixit opus? Pendens laquearibus ensis. Hic cruciatum tangit Demodis assentatoris Dionysii Siracusani: qui cū in sermōe cōmemoraret copias eius: opes maiestatē dominatus regis abuudantiā. magnificentiā ædiū regiarū: negaretq; unq̄ beatiorē quenquā fuisse: Visne igit̄ inquit tyrānus o Demode: quoniā te hæc uita delectat ipse eandē degustare: & fortunā experiri meā? Cū se ille cupere dixisset: collocari iussit hominē ī aureo lecto: strato pulcherrimo: textili stragulo magnificis opibus picto Abacosque q̄ plures ornauit argento: auroque cellato: tum ad mensā eximia forma pueros delectos iussit consistere: eosque ad nutum illius intuentis diligenter ministrare aderant unguenta: coronæ: incendebant̄ odores: mēsæ conquisitissimis æpulis extruebant̄: fortunatus sibi Demodes uidebatur: in hoc medio apparatu fulgentem gladium e lacunari seta equina appensum demitti iussit ut impenderet illius beati ceruicibus. Itaque nec pulchros illos administratores aspiciebat: nec plenū artis argentū: nec manū porrigebat īmensā. Iam ipse defluebant coronæ? deniq; exorauit tyrannū: ut abire liceret: q̄ iā beatus nollet esse. Ceruices purpureas ī. Demodis cultu regio ornati. Imus imus precipites q̄ si sibi dicat: nūc ostendit cruciatū animi quo affligūt̄ ex uirtute neglecta: ita. n. dicere solēt dolētes. Imus imus p̄cipites. i. omni prorsus spe salutis destituti ferimur Sicq; docet longe grauiora esse mētis uulnera q̄ corpora. Vnde est illud. Oui: Mens est q̄ sentiat ictus. Quod pxima nesciat uxor: tanto dolore conficit̄: & pudore impedit̄ ob amissam uirtutē: ut iā cū uxore cōmunicare non audeat: sed intus tantum rumpatur.

BAR. FON: Magne pater diuū deū rogat: ut non alia pœna prauos afficiat: quā ut uirtutis fulgorē cernētes: illa se carere sua culpa cognoscant. An ne magis siculi gemuerunt æra iuuenci: Cruciatus corporis minores esse tormentis animi per cōparationē ostendit. Perillus autem athenienſis æreum taurum tanta arte fabrefecit: ut igne subito: qui eius in aluo includebatur: eiulans mugire putaretur. Hunc cum in Siciliā ad Phalaridē agrigentinorū tyrannū detulisset: tali munere Phalaris ob insitam opinionem crudelitatis suæ turbatus est. Itaque ipsum artificem in taurum trudi iussit: ut primus ariis suæ periculū faceret. Et magis auratis pendens laquearibus ensis Damodes philosophus Dionisii syracusarum tyranni opes ac potentiam cum extolleret: beatāque eius uitam in tanta opulentia regis asseret: eum ad cœnā Dionysius inuitauit. gladiūq; seta alligatū supra eius caput appendi iussit quo ille intercenādū cōspecto. præ nimio īminentis periculi metu regalibus mēsis abstinuit: qd aduertens Dionisius illi tyrannos identidē uiuere atq; inter magnificos apparatus īminētibus piculis cruciari affirmauit. Laquearibus aureis: laquearia paruæ quædā cōnexitates in cōtignatiōibus testudibusq; ædificiorū sunt q̄ uariis coloribus adornant̄ Vir. Pēdent lichni laquearibus aureis. Imus: imus p̄cipites: Ordo talis & sensus est: An magis affligit̄ q crudelissime a tyrannis torquet̄. q̄ q cōscientia sceleris agitatus ad seipsum intra se loqt̄. Imus imus p̄cipites nulla sallutis spe? Et an magis a tyrannis tortus cruciat̄: q̄ ille q infelix ac miser intus cōscientia eorū sceleris palleat: quæ fidissimæ uxori narrare nō audeat: Quibus uerbis ostendit animi tormenta omnis cruciatus corporis superare.

Sæpe oculos memini tingebam paruus oliuo:
Grandia si mollem morituri uerba catonis
Discere ab insano multum laudanda magistro
Quæ pater adductis sudans audiret amicis
Iure etenim id summū quid dexter senio ferret
Scire erat in uoto: damnosa canicula quantum
Raderet: angustæ collo non fallier orcæ
Heu quis callidior buxum torquere flagello
Haud tibi inexptū est curuos deprēdere mores

IOAN. BRI. Sæpe oculos: occurrit excusatiōi desidiosi: pbans: illū p ætatē nō peccare: q̄ uirtutibus nō inuigilet: sed p desidiā potius & negligentiā: qd dicit sibi euenisse: dū puer esset. Sensus ergo est. Ne se ad rhetores conferret sæpe cōsueuisse oculos oleo linire: ut uitio oculorū laborare uideret̄. Tingebā ungebā. Grādia si nollē. i. si rhetoricē discere nollē ex cuius præceptione discebāt declamare. Nā ī scholis rhetorū talis declamatio præponebat̄. Catone lōge melius fuisse mortē sibi cōscisscere: q̄ ī manū Cæsaris pnenire. Nā cū in Lybia duce Scipiōe ptes Pōpeianæ a Cæsare superatæ deleteq; essent Cato qui tūc uticæ cū parte exercitus se cōtinebat: accepto cladis nuncio: omnibus rebus diligētissime cōstitutis: liberis suis. L. Cæsari: qui tūc ei pro quæstore fuerat commendati & sine suspitione: uultu atque sermone: quo superiore tēpore usus fuerat: cū dormitū isset: ferrum intro clā in cubiculū tulit: atque ita se traiecit. Quem postea uticenses sepulchro splēdide mādauerūt: unde sibi post mortē uticensis cognomen adinuenit: de hoc multa Plutarchus: Cæsar: siue alius pro eo in cōmētarriis. Appianus. Lucanus. Grandia uerba: quæ erāt de nece Catonis uiri tam grauis & seueri: q̄ aūt hoc ad librū Platonis referas: quē ante necem ut scribit Appanus: legi non placet. Quid enī ad puerorū exercitationē ea cōferebant? sed ad declamationes: qbus ingenia adolescentiū exercebant̄. Catonis morituri: quē suadebant mori debere. Hæc enī erat ratio suasionis ī declamatione Disce ab insano multū laudanda magistro. Ordo: est. Si nollē discere uerba grandia morituri Catonis multū laudāda ab insano magistro. Laudāda: magistri enī discipulorū declamatiōes laudabant ut eorum ingenia excitarent̄. Insano ualde docto: nā in particula modo actiua est. Quæ pater adductis: nā patres gaudio affecti amicos domū ducebant: ut filios declamantes audirent Iuuenalis. Quantū uis stipulare & protinus accipe quod do: Vt toties illū pater audiat. Sudans: præ lætitia. Iure & enim summum: idest id præcipuum & potissimum erat in uoto & desiderio meo. Iure. q. d. legitima quidem ratione ludos sectabar pueri et cum puer essem: ut non sim accusandus: cum ætati imbecillæ obsequerer.

Dexter seuio:apud antiquos ludus erat Tallorũ & Thessararum. Tessera quattuor laterum erat. Talus sex in quibus pũcta erant denoiata:alia a diis:alia abHeroibus:alia a claris hominibus: aut a meretricibus non nulla uero a quibusdã nunc,in laudem:nunc in uituperationem accidentibus nomen accipiebant. & ut Pollux scri.pũctũ fuit:quod octo significabat:idq; stesicorum dicebatur:quoniam stesichori sepulchrum: quod erat in Himera urbe Siciliæ:octo angulorum fuit. Erat & aliud punctum:quod Euripidium dixerunt q; quadraginta significaret:quoniam uidetur Euripedes unus fuisse quadraginta præfectorum post triginta tyrannos athenis eiectos. Tessaras præterea cubos dici græce scribunt:& Gelius ex Varronis sententia:& Macrobius:quod Festus quoq; affirmat. Astragalos uero:latine talos uocari. Iulius tamẽ Pollux diligẽtissimus apd græcos scriptor ostẽdit Astragalũ Tessaram esse:cum ait duo latera esse in Astragalo: hoc est duo puncta:& quinq;:quæ in hoc:ut scribit nõ sunt ut in cubis. Tessaram autem talo inferiorem eẽ declarat Martialis:Non mea magnanimo depugnat tessara talo. Et alibi:Nõ sum talorũ numero par tessara:ut oio Astragalus tessara latine dici debeat:non talus: Dexter senio:propitius & utilis. Nã in talis senio & Venus lucrũ afferebãt. Canis uero damnũ & iacturã:unde Tranql. in Augusto talis iactatis:ut qsq; canẽ aut senionẽ miserat in singulos talos singulos denarios cõferebat in mediũ:quos tollebat uniuersos qui Venerẽ iecerat. Horati. Quẽ dãnosa uenus:quẽ præceps alea nudat. Dãnosa canicula quæ iacturã afferebat. Properti⁹:Sẽper dãnosi subsiluere canes. Raderet:auferret. Angustæ orcæ:in quã humi defixã pueri nuces iaciebant. Orca:genus uasis terrei: Buxũ:hoc est turbinẽ ex buxo:quo ludo pueri exercẽtur. Tibullus:Nãq; agor ut per plana citus sola uerbere turbo: Quẽ celer assueta uersat ab arte puer. Virgilius. Ceu quondã torto uolitãs sub uerbere turbo: Quẽ pueri magno in gyro uacua atria circũ: Intenti ludo exercẽt. Est enĩ turbo in modũ pilæ ligneæ:q ab ãgusto incipiẽs sursum uersus in latitudinẽ migrat:unde forma turbinata noiatur. Dicitãt & hæc buxus & hoc buxũ. Virgilius: Tympana uos buxusque uocãt berecynthia matris ideæ. & alibi. Et torno rasile buxum Flagello:crebra enĩ scuticæ percussione in gyrũ uertitur. Haud tibi inexpertũ:indignatur in desidẽ:dicens illũ excusari nõ posse:quãdo iã ea sit ætate:ut cognoscat quæ mala sint:& ea omnia quæ a philosophis disputentur. Inexpertum:incognitum. Deprehendere cognoscere. Curuos mores:uitia. Persius alibi. Apposita in rortos extendit regula mores:contra rectos mores dicimus:id est uirtutem.

BAR.FON. Sæpe oculos memini:se quoq; dũ puer erat utilibus salubribusq; cõtẽptis uoluptuosa & delectabilia quæsisse scribit. Verũ tacite ãnuit se tunc uenia dignum fuisse:utpote qui rerũ ignoratiõe uitio ætatis deliquerit. Sed cum ipse tã sæpe admonitus sit:ad eãq; rerũ cognitionẽ deuenerit:ut optĩe uitiũ possit a uirtute discernere:eum uenia dignum nõ esse significat. Oliuo:oleum oculis infusum quãdam hippitudinem representat:quã in filiis:dum parẽtes metuunt eos a lectione auertunt. Grãdia uerba morituri Catonis:Catoq uticẽsis cognomẽ:qa se uticæ interemit: adeptus ẽ:præfligatus sterũ ĩ Lybia:põpeiãis despatis ptibus mori decreuit. Lõga itaq; oratiõe de aiorũ immortalitate ad amicos habita:lectosq; de eodẽ Platonis libro:gladio se transfodit. In eius postea laudẽ Cicero librũ scripsit. Cæsar duos cõtra ĩ calũniam eius composuit. ãticationesq; appellauit:ut cum alii plures:tum Appianus secũdo bellorum ciuiliũ libro scribit:Insano magistro uale de sano ac docto. ĩ eũ præpositio iterdũ auget:ut Virg. Turnus ut ĩfractos aduerso marte latios. Que pater adductis sudãs audiret aĩcis. Solebãt parẽtes ut nomẽ filiis comparẽt ad eos cũ aliqd recitaturi eẽnt audiẽdos amicos cõuocare. Sudãs autẽ incertũ est:an sermõis magnitudine sollicitus:an metuẽs ne filius male recitet: an ob lætitiã apposite recitãtis:an forsitã ob laborem in amicis cõuocandis. Iure etenim:merito iure ait propter ætatem puerilem:quã ludicra magis q̃ grauia uirilia q; delectãt. Dexter senio & damnosa canicula:ĩ tali senio pũcta sex. Cãis uero unicum pũctum cõtinet:senioris ãt iactus perutilis. Cãis dãnosus erat: Proper. Sẽper dãnosi subsiluere cães. Angustæ orcæ:orca uas est fictile lato aluo:ãgusto ore ac fundo:lõgiori collo:in quam inter ludẽtes pueros qui nucẽ iniecissent uictor erat. Ab ea orcula diminutiũ deducit. Cato de re rusti. Cyminũ:feniculum:rutã:mẽtam in orculã cõdito. Ex ea quoq; nõnulli urceum atq; inde per diminutionem urceolũ dici uolunt. Buxum torquere: Turbinem ex busso in oui similitudinem toruatum dicit:de quo Tibullus:Nãq; agor ut per plana citus sola uerbere turbo:quem celer assueta uersat ab arte puer. Haud tibi inexpertum:bonarũ artium ad uirtutem ducẽtium nõ es ignarus:quibus uerbis ostẽdit: nisi desidiam euitarit: maiorem reprehẽsionem mereri:q̃ si litterarum & doctrinæ ignarus eẽt. Curuos mores:prauos atq; distortos. quæ enim recta sunt bona & utilia iudicantur.

IOAN.BRI. Quæq; docet sapiẽs porticus.i.philosophi stoici:q a stoa.i.porticu sunt appellati: Nã Athenis porticus erat:q̃ pysianactia uocabat: referta uaria & multæ sciẽtiæ pictura Polygnoti thasii in qua cũ diuersis tẽporibus iã mille quadringenti triginta ciues iterfecti fuissent: Voluit zeno locũ illum stabilem atq; inuiolabilem reddere. Quare cœpit in illa docere:ad quem eo audiẽdum discipuli consuẽtes qui antea zenonii dicebãtur:postea ab ipsa porticu stoici sunt uocati. Hæc Laertius.

Quæque docet sapiens braccatis illita medis
Porticus in sõnis quibus indetonsa iuuentus
Inuigilat siliquis & grandi pasta polenta.

Braccatis: braccas seri. Diodo. uestes eẽ: quas galli ad terrorẽ intõsas & uarii coloris ferũt: easdẽ græci eodẽ auctore Anaxiridas uocãt. Diodoro adstipulat Cornelius Tacitus ita scribẽs: At Cecina uelut relicta post alpes sæuitia ac licẽtia modesto agmiẽ p italiã iceſſit: Ornatũ ipi⁹ municipia & colõicæ ĩ suphiã trahebãt q; uersicolori sagulo: braccas: barbaq; tegmẽ idut⁹ rogatos alloq̃rẽt. Braccas itẽ uestes eẽ docet Sueto. i Cæsare cũ ait: Gallos cæsar ĩ tri

umphum ducit:idem in curia Galli braccas deposuerunt:latum clauū sumpserunt. Illita:picta:nā in ea porticu picta erat pugna Atheniensiū quā cōmiserant Duce Xerse cū Persis dicente Plinio. Pinxit Polygnotus & Athenis porticum:quæ poetile uocatur gratuito cū pater eius Mycon mercede pingeret: paneus quoq; frater phidiæ etiam prælium Atheniēsium aduersus Persas apud Maratonem factum pinxit. Adeo iam colorum usus increbruerat:adeo ars pfecta erat.ut in eo prælio Iconicos duces pinxisse tradatur:atheniēsium.Milciadē. Callimacum.Cynegyrum.Barbarorꝫ.Darium. Thyssaphernem.Medis:medorꝫ talis est situs:nā habent Parthos & Caspios ab ortu:a Meridie Sithacenen & Susianen & Persida:ab occasu Adiabenen: a Septētrione Armeniam Dicti autem Medi a Medo filio Medeæ:qui ut scribit Diodorus ibi regnauit. Indetonsa: idest non tonsa more Veterum. Virgilius. Ora puer prima signans intonsa iuuēta. Siliquis:Siliqua species est arboris quæ ut scribit Plinius nascitur in Syria:ioniaque:& circa Gnidū:atque in Rhodo semper conātibus foliis:flore candido:cum uehementia odoris.ea a ionibus ceraunia uocatur Trunco fertilis:sed Pomo siliquæ. Ob id quidam ægyptiam ficum dixerunt errore manifesto:cum in ægypto auctore Plinio non nascatur. Hic uero Poeta siliquas posuit pro leguminibus. Eæ enim generaliter significant tegumēta & folliculos leguminum & cæterarum frugum. Vnde Plinius Piperis siliquas appellat. Virgilius Geor. Grādior ut fœtus siliquis fallacibus esset. Et quanuis ignis exiguo properata maderent. Hoc autem dicit ex Pythagoræ sententia: qui cum sentiret animos hominum post mortem migrare in noua corpora uel hominum uel brutorum:a carnibus abstinendum esse suasit:ne scilicet edendo in animos humanos sæuirent: sed hortensibus tātum uescendū dicebat unde Iuuenalis. Viue bidētis amans & culti uillicus orti. Vnde epulum possis centum dare Pytagoreis:& idē alibi: Vel quo nō fugeret:si nunc hæc mōstra uideret: Pythagoras:cunctis animalibus abstinuit qui Tanq̄ homine:& uentri indulsit non omne legumen! Grandi:abundanti. Polenta pluribus modis fieri polentā docet sic Pli. græci perfusum aqua uordeū liccāt nocte una:ac postero die frigunt:deinde molis frangūt Sunt qui uehemētius tostū rursus exigua aqua aspgant:siccentq; prius q̄ molāt. Alii uero uirētibus spicis decussū ordeū recēs purgant:madidūq; in pila tundunt:atq; ī cordibus eluunt.ac sicatū fole rursus tēdunt & purgatū molunt. Quocūq; āt genere ꝑparato uicenis ordei libris:ternas seminis lini:& coriādri selibras: salisq; acetabulo torētes ante oīa miscent īmola. Qui diutius uolunt seruare cū polline ac furfuribus suis cōdunt nouis fictilibus: Italia sine pfusione tostū subtilē formā molit iisdem additis etiam Milio.

BAR.FON. Quæq; docet sapiēs brachatis illita medis porticus: Et plane philosophiæ:rectēq; uiuēdi præcepta cognosti:qualia Stoici docent. Athenis uero porticus stoa fuit:a qua & stoici:quoniā in ea cōuenire dissererēq; solebāt::sunt appellati. Hæc quōdā pesianactia dicebat ex uaria & multæ scientiæ picture Polygnoti teste Iaertio in Zenone In hoc porticu Darii Xerxisq; psarꝫ Medorꝫq; regis ī græciā transitus:& salaminium illud male proeliū:& turpis deinde fuga depicta erant Brachatis medis: brachas fœmoralia nō esse Galleotus martius recte sentit. Hero. de psis li. quinto Et genus pugnandi:eorū huiuscemodi est. Breues arcus:ac breuia spicula:longas brachas.longasq; in capitibus cristas:unde faciles captu sunt gerentes in pugnā eunt. Dio. quoq; ubi de galatis frigidis nationibus loquitur sexto uolumine:ita scribit: Vestes ad terrorē intōsas ac coloris uarii ferunt:quas illi uocāt brachas:uerꝫ ut de longitudine uestiū illi asseserim ita ex pellibus tantum fieri iure negauerī. Nā etsi in ponticis locis mala frigora hirsutis brachis arceri scribit Ouidius:non tamē ex pellibus eas fieri dicit:sed lōgioris uilli uestes intelligit:ut paulo antea ex Diodori uerbis precepimus qui intonsas brachas ad terrorem galatas ferre scribit. Præterea ī media India Persia calidis regionibus:in quibus brachis utuntur: ex pellibus.eas fieri non est credendū. Siliquis & grandi pasta polenta: Tenuisque uictu contenta Pythagoricam autem uitam describit:quæ cunctis animalibus abstinens liuuminibus & oleribus uescebatur. Polēta uero ut lib. octauo supra decimum scribit Pli. uicenis contursi ordei libris:terrasq; semini lini & coriandri selibra:salisq; acetabulo: milio interdum adito sit.

Et tibi quæ samios diduxit littera ramos:
Surgentem dextro monstrauit limite calem
Stertis adhuc: laxumq; caput cōpage soluta
Oscitat hesternum dissutis undique malis.

IOAN.BRI. Et tibi quæ samios diduxit littera ramos: Pythagoras p.y.litterā q̄ in duas ptes diuidit̄ significauit nobis duas esse ꝓpositas uias:quarꝫ dextra ardua & angusta nos ad uirtutē īuitaret. Sinistra uero lata & ampla uitiis pateret. Nā biuiū.y.litteræ ab āgusto īcipiēs iuuētutis speciē ptæfert:quo tēpore hoīes īcerti sūt uitiane.i.partē sinistrā:an uirtutē.i.partē dextrā sequant̄. De qua littera Virgilius sic

Littera pythagoræ discrimine secta bicorni Humanæ uitæ speciem præferre uidetur. Nam uia uirtutis dextram petit:ardua callem: Difficilemque aditum primum spectantibus offert. eam litteram aliqui philostrati auctoritate nixi Palamedem inuenisse crediderunt:q̄ cum olim in contione Achiui:Philostratus scribit sorent:atque ex consueto grues uolarent: Vlixes Palamedem respiciens ait. Grues Achiuis:ut testibus inuentionem sibi litteræ uindicant Cui Palamedes ego sane inquit litteras non inuenim:sed ab auibus inuentas fateor. Nam is:ut tradit Cornelius Tacitus:temporibus Troianis sexdecim litterarum formas inuenit. Achiuis Martialis respexit de Gruibus loquens Turbabis uersus:nec littera tota uolabit: Vnam perdideris palamedis auem:& Lucanus. Et turbata perit dispersis littera pennis. Sed.y.litteram Palamedem a gruibus inuenisse nec Philostratus nec Cornelius tradunt. Ego uero a Simonide medico.y. litteram inuentam credidero: nam ut Plinius scribit quattuor litteras inuenit Simonides ipsilon.zita.Capa.Omega. Ad quod tradit Cor

nelius:precipuũ Simonidẽ post Palamedẽ cæteras repperisse. Et tibi q̃ samios diduxit littera ramos. Ordo ẽ. Et littera q̃ diduxit samios ramos mõstrauit tibi callẽ surgentẽ dextro limite. Samios. i. pythagoræ: q̃ auctore Trogo Põpeio Sami demarato locũplete negociatore patre natus ẽ: uir oĩ doctriarũ genere excellẽtissimus: mortuus ẽ Metapõti: quod oppidũ ẽ quo tertia italiæ regio finitur: tãta olĩ admiratiõe: ut ex domo eius tẽplũ sacerẽt: eũq; pro deo colerẽt: obiit aũt eo ãno: ut scri. Euse. quo Volsci Coriolũ perdiderunt. Sertis adhuc: cum ætate tam grandi sis: nondũ ad uirtutem excitaris. Laxumque caput: dissolutum. Compage soluta bene desidiosi hoĩs mores expressit. dicimus cõpagẽ & cõpaginẽ a compingendo. Oscitat: quod heri bibit & comedit: cũ animi securitate ut negligens cõcoquit. Oscitatio enim ex aĩ ocio & securitate prouenit. Oscitantes igitur securi & nihil prouidentes. Terentius: Amoto metu inter oscitantes opprimi.

BAR. FON. Et tibiq; samos diduxit littera ramos: Nõ te fugit enĩ quẽadmodũ pythagoras uirtutis: uitiorũq; uiã similitudine ipsilon litteræ demõstrauit. Ea qdem a græcis ita pingitur: ut in duos ramos aliq̃to in dexterã longior descindatur. Samios autẽ ramos propter Pythagorã Samiũ dixit: nõq; litteræ huius inuẽtor fuerit: sed quoniã hoĩs uitã in huius litteræ formã primus diuiserit. Hoĩs enim primã ætatem incertam esse dicebat quippe quæ nec uitiis nec uirtutibus penitus inhæreret. Postea biuium ipsilon litteræ a pria adolescentia incipere. quo tẽpore hoĩes dextrã aut sinistrã uiã cũ quadã electione capesserent: Huius uero litteræ formã Palamedes qui ad Trotã pugnauit e gruũ uolatu assumpsit: ut scri. Philostratus uolumine quarto: qd & Claudianus ostendit: Pendula ceu paruis moturæ bella colonis Thracia cũ tepido permutant strimona nilo. Ordinibus uariis per nubila texitur alis littera: Pennarũque notis inscribitur aer. Laxumq; caput compage soluta: Apertũ somno caput propter Caluariæ suturas dixit: quarũ: ut Celsus octauo scribit: duæ super aures tẽpora a suptore capitis pte discernũt. Tertia ad aures p uerticẽ tendẽs occipitũ a summo capite diducit. Quarta ab eodẽ uertice p mediũ caput ad frontẽ procedit. Oscitat hesterũ: oscitãdo euaporat quod heri comedisti. Oscitare aũt est os totũ adaperire: qd interdũ excitatis a somno euenit: interdũ & desidia quædã fit: unde & oscitatio & oscedo deducitur. A. Gellius li. quarto: Sed cũ ille deierasset inuictissimũ sese & repugnantem oscitatione uictum teneri: quæ eo uitio quod oscedo appellatur: tũ notæ iam destiatæ exemptus est. Dissutis undiq; malis: Hoc oscitantibus propter suturas malarũ accidit. Male enim Celso auctore in summa pte singulas transuersas suturas habent. A mediisque naribus aut superiorum dentium gingiuis per medium palatũ una pcedit: aliaq; transuersa idẽ palatũ secãt.

IOAN. BRI. Est aliqd quo tẽdis: p ironiã iterrogat an aliquẽ spectet finem quo uita sua sit directa nã cũ ĩ reb⁹ hũanis plures sint fines: is oĩum secũdũ phos potissimus hẽtur: ad quẽ reliq tẽdunt. Quicqd enĩ faciũt hoĩes: seu nauigẽt: seu ædificent: siue alia q̃is gerãt: ob id faciũt ut ad ultimũ finẽ peruenianta uitã. s. beatã. Dicit ergo poeta. Est ne tibi finis quisq̃ pppositis: quasi di. Ex nulla qdẽ rõne uita tua pẽdet. In quo dirigis arcũ: idest mentẽ tuam: metaphora ẽ sumpta a sagittariis. An passim seq̃ris coruos: tanq̃ nihil prouidẽs: & nihil de futuro cogitãs: umptũ a pueris: q̃ sine ulla præmeditatione aues plærũq; ita stulte insequũtur: ut ĩ foueas ferãtur præcipites: p quod ostẽdit eos: quorũ uita nulla rõne & cõsilio regitur. ĩ magnas miserias deuẽire. Securus: qa nihil cõsideret. Hora. Si ueluti merulis intẽtus decidit ãceps In puteũ foueãq;. Ex tẽpore uiuis. i. ut sese dãt tẽpora: nihil oĩo pẽsi habẽs qd futurũ sit. Heleborũ frustra: monet homines ætate iuuẽili sũmo studio bõis artibus & disciplinis inuigilãdũ eẽ: cauẽdũq; ne uitia ĩ nobis inueterascãt: q̃ ut in corporibus ĩueteratio morbi ægrius depellũtur. Heleborũ herba ẽ: q̃ ueratrũ a latinis uocãt: qua cerebrũ & bilis purgãtur: & ut diximus: hoĩs insania emẽdatur. Cutis ægra tumebit: in hydropisim incideris: quo morbo cutis inflatur. Et qd opus cratero: Craterus nobilis medicus: de quo Horatius: Nõ est cardiacus craterũ dixisse putato. Hic æger: eiusdem noĩs fuit & magni Alexandri dux. Magnos montes: idest magnos tesauros: hoc de prouerbio tractũ est. sic Terẽtius: nõ modo auri mõtes pollicens: hic sensus est. Si ĩ adolescẽtia & ãnis florẽtibus nõ didiceris: nõ est ut spes multa pollicẽdo magistris & phis: q̃ discẽtiũ medici dici possunt erudiri posse superueniente senectute. Discite o miseri: satyrica est exclamatio miserationis plena: per quam hortatur homines ad philosophiam: & cætera bonarũ artiũ studia: relinquãtq; aliis opes & diuitias: quãdo melius nihil sit: q̃ ingenii uiribus gloriam quærere. Causas cognoscite rerũ: hoc est philosophiam naturalem: quæ circa rerũ cognitionẽ uersatur. Quid sumus: hoc ptinet ad phiam moralẽ. q. d. nos oẽs disciplĩas & studia sequi debere. Aliqui ita interpẽtãtur: q̃ fragiles sumus: ac si dicat: cũ uita ipsa qua fruimur breuis sit debere nos iuxta illud Salustii: q̃ maxime

Est aliquid quo tendis: & in quo dirigis arcum:
An passim sequeris coruos: testaq; lutoque:
Securus quo pes ferat. atq; ex tempore uiuis:
Heleborũ frustra: cũ iam cutis ægra tumebit
Poscentes uideas: uenienti occurrite morbo
Et quid opus cratero magnos pmittere mõtes.
Discite q; o miseri: & causas cognoscite rerum:
Quid sumus: aut quidnã uicturi gigniur ordo
Quis datus: aut metæ quã mollis flexus & ũde
Quis modus argẽto: quid fas optare: quid asp
Vtile nũmus hẽt patriæ carisq; : propinquis
Quantum elargiri deceat: quẽ te deus esse
Iussit & humana qua parte locatus es in re.
Disce: neq; inuideas: q̃ multa fidelia putet.

longam efficere uirtutis ſplendore quæ cũ omnia breui elabanẽ ipſa clara æternaq; habetur. Virg. Breue & irreparabile tẽpus Omnibus eſt uitæ: ſed famã extẽdere factis: Hoc uirtutis opus: alius eſt ſenſus & melior: nos reminiſci debent nos natos eſſe homines rationis capaces & Brutis ratione diſcerni quam ſequi nos decet. Ergo diſcite quid ſumus. i. ſcite nobis a natura datã eſſe rationẽ: ex qua uita noſtra pendeat: & ita cũ ſuperioribus coniungatur: ut intelligamus ideo deſidioſos uirtutis curã nõ habere quia eorũ uita ratiõe nõ guberneẽ. Aut quidnã uicturi gignimur: ut honeſta & recta ſequamur nati ſumus. Ordo q̃s datus: quo ordine excolenda ſit uita noſtra: qui quidẽ talis nobis præſcribiẽ: ut nemini iniuriã faciamus. Vnicuiq; quod ſuũ eſt reddamus: De omnibus bene mereamur. Hic ordo eſt & regula: qua nobis uiuendũ eſt. Aut metæ quã mollis flexus: quã cito & molliter. i. ſine ſtrepitu hæc ætas noſtra decidat. quæ ex floreſcente ĩ ſenectutẽ: quã mox declinat: unde Iuue. Obrepit non intellecta ſenectus: & ita monet quando: ut diximus uita noſtra breuis ſit nos quã maxime uirtute longã efficere debere. Sumpta eſt tranſlatio ab equis qui circa metas in circo currebant. Metæ. i. finis & termini uitæ. Virg. Metaſque dati pœnit ad eui. Et unde: ſubaudiẽ incipit: ut ſit ſenſus: ſcite noſtrã originẽ duci a mortalibus: & ideo nos eſſe mortales ut omnino nobis recte uiuendũ ſit. Quis modus argento: ac ſi dicat auaritiã fugiendã eſſe: & ea tantũ quæ ſatis ſint ad uictũ cõparãda: quæ omnia ex philoſophia morali habenẽ. Quid fas optare: quid optandũ ſit: ut intelligamus nihil a diis peti debere niſi: ut aiebat Socrates: tribuant bona: unde emergit illud Iuue. Nil ergo optabunt homines: ſi conſiliũ uis: Permittes ipſe expendere numinibus quid conueniat nobis: rebuſque ſit utile noſtris. Hoc ideo dicit poeta quia ſtulti contraria optant: & pauci ſunt qui quid optandum ſit cognoſcant: unde Iuuenalis: Quid enim ratione timemus Aut cupimus? qd tam dextro pede concipis: ut te Conatus nõ pœniteat uotiq; peracti? Quid aſper Vtile nũmus habet: pecunia ob id inuenta eſt: ut nõ iam in terrã defodiatur: ſed ut egẽtibus ſubueniamus: ad eam igitẽ utilitatem parari debet: ut partim nobis partim aliis prodeſſe poſſimus. Aſper: propter ſculpturã: quod Pli. oſtendit loquẽs de poculis: ea erant exciſa in aſperitatẽ Virg. Cymbiaq; argento pfecta atq; aſpera ſignis. Patriæ cariſq; propinquis: patriæ enim caritati nihil denegandũ eſt: & propinqui eadẽ ratione adiuuandi. Quẽ te deus eſſe: fac inquit memineris deũ uelle te bonũ eſſe & iuſtũ. Humana qua parte locatus es in re. q. d. cum in rebus humanis uaria ſint animaliũ genera: te hominem eſſe ſcito: cui ſoli rerum adminiſtrandarum ratio conceſſa eſt: & ideo nõ feritatẽ: ſed humanitatẽ exercendã eſſe. Ne iuideas q̃ multa fidelia putet: hinc docet auaris diuitias eſſe relinquẽdas: & præ uirtute oĩa parui facienda eſſe: Hæc eſt quæ præcipit philoſophia moralis. Fidelia: genus uaſis in quo optime ſeruantur ſalſamenta.

BAR. FON. Eſt aliquid quo tendis: Propoſuiſti ne aliquem finem ad quem pergas? an uero uagus & fluctuans erras? Et in quo dirigis arcum. A ſagittario tuactũ eſt: ſignum quo ſagittam dirigat inſpectanti. An paſſim ſequeris coruos teſtaque lutoque. i. An more coruorum nullo creto mearum uolantium per cenoſam ſtratamque uiam duceris. Coruos autem pro prauis: & a uirtute deuiantibus: ſine ullo reſpectu ponit: Iuuenalis. Dat ueniam coruis: uexat cenſura columbas. Nonnulli quod luto a lapidibus coruos inſectetur legunt. Helleborum fruſtra cum iam cutis ægra tumebit. Optima ſimilitudine utitur: Sicut enim morbo antequam uires adaugeat occurrẽdum eſt quoniam illi ingraueſcit fruſtra remedium adhibetur: ſic uitiis antequam illis occupemur: repugnandum eſt. Nam ubi in animis noſtris penitus inſiderint: difficillime dimouentur. Et quid opus cratero: nihil opus eſt deſperata ualitudine. Cratero magna premia polliceri. Craterus quidẽ ĩſignis medicus auguſti tempeſtate floruit: de quo Horatius in ſermonibus: Non eſt cardiacus craterum dixiſſe putato. Magnos montes: antiquum dictum: in eos qui nimis magna temere pollicentur. Aut metæ quam mollis flexus. Per metæ ſimilitudinem admonet ne a uirtute ad uitia dilabamur. Meta uero a metiendo dicitur: terminuſque eſt ac ſignum: quo curſus intenditur: ac circa quod circulum aurigæ uertunt. Moris enim erat ſepties metam luſtrare. Propertius aut prius inſecto depoſcit premia curſu. Septima quam metam triuerit ante rota. Hanc conſuetudinem poſtea Domitianus inuertit & a ſeptena luſtratione ad quinam redegit. Suetonius in eius uita. In his circenſiũ die quo facilius centum miſſis peragerentur ſingulos a ſeptenis ſpatiis ad quina corripuit. Aſper nummus: Nummi ſigno impreſſi contractãdo digitis aſperi ſunt. Contra non ſignati leuigati & perpoliti ſunt. Nummus uero: ut Ariſtoteles in ethicis refert non a natura: ſed a lege mons dicitur: eſt inductus: & ueluti ſubſidium commutandarum rerum compoſitus. Et humana qua parte locatus es in re. Quoĩ gradu rerum humanarũ locatus ſis & quam facultatem rerum obtineas: ne plus minus ue facias quã conditio tua ferat. Nec inuideas: quod multa fidelia nec liuore afficiaris: quod aliquem ditiorem cernas: & qui penarium multi rebus refertum: habebat quas umbri mariſque clientes ſibi donarint. Putet: tam diu ſeruata ſit ut putorem grauemq; odorem redoleat.

In locuplete penu defenſis pinguibus umbris
Et piper & pernæ marſi monumenta clientis
Menaq; quod prima nondum defecerit orca
Hic aliquis de gente hircoſa centurionum
Dicat quod ſatis eſt ſapio mihi; nõ ego curo

IOAN. BRI. Penu: appellatõe penus ĩtelligim⁹ auctore Gelio: omnia eſculenta: & poculenta in uſum totius anni. Terentius cum ĩ cellulã patris omne penũ congerebã: Horatius. Portet frumenta penuſq;. hic autẽ poſuit penũ pro reconditorio rerũ. Locupletẽ: locuplete. A. Gelius dici putat quaſi loca plæraq; tenentẽ. Vmbris: umbroꝝ gens antiqſſima italiæ exiſtimaẽ: ut quos umbrios a græcis pu

tent dictos :quod inundtione terrarũ ibribũs superfuissent. Tercenta eorum oppida thusci debellasse reppe riuntur. Pinguis:ob generosum oleæ liquorem.Nam auctore Plinio:hoc certamen humãæ uoluptatis te nuere. Piper apud indos præcipueq; in fronte caucasi solibus opposita gignitur:arbor autẽ quæ pip gignit iuniperis nostris similis ẽ:piper quod cãdidũ dicitur in precio est:idq; cibariis addebatur.Horatius Primus & inuenior piper albũ cũ sale nigro. Pernæ:eã partem in sue acceperunt antiq:quæ cruribus cõiũcta eẽ. Ita enim scribit Cato:Cum pernas emeris ungulas earũ præcidito Pli.tamen pro cruribus accepit:cũ ait.Castrã tur foeminæ suspensæ pernis prioribus. Marsi:populi apuliæ abellinares antea appellati. Clientis: clictes dicuntur qni magnos uiros sequũtur:quasi colentes.Nã Romulus:auctore Festo cum plæbem tutam eẽ: nel let:eam inter patres distribuit:ut eorũ opibus defenderetur:unde nunc primũ & patrocinia & clientelæ insti tutæ sunt. Monumenta:dicuntur quæcunq; relinquuntur ad mẽoriã. Clictes ergo:ut bñficii accepti mẽores esse uideantur aliquid donant:quod sui sit memoriã conseruaturũ Menaque:Priscis est marinus:qui colorem ut scri.Pli.mutat:nam hyeme candidus:æstate fit nigrior.Hic aliquis de gente hircosa centurionum:mira ur banitate:dũ rationes aspernantis recitat:eos percutit:qui & uirtutes & uiros uirtuosos contẽnunt. Hic:pro tunc. Gente hircosa.hispida hirsuta:quæ tantũ laboribus & militiæ sunt apta: nam fruticantibus pilis sub halis hircosi dicũtur ob fœtorem hircinũ:iiquæ ad militiam putabantur idonei.Iuuenalis.Sed caput intactũ buxo naresq; pilosas Adnotet:& grãdes miretur Lælius halas. Centurionũ.i. militum:ut alibi:Dixeris hæc inter uaricosos centuriones.Centuriones dicti:q; centuriis præsint:quarum centurius est numerus. Quod sapio satis est mihi rationes contemnentis philosophiam.

BAR.FON. In locuplete penũ:in copioso atq; abundanti penario.Locuples uero locorũ plenus:quemad modũ pecuniosus a pecorũ copia:assiduus ab asse dãdo cognoiatur. Penus aũt oẽ esculẽtũ: poculentũq; signi ficat. Penariũ uero locũ intra domũ in quo penus repõitur. Est aũt penus quartæ declinatiõis in genere ma sculino & fœminino:in neutro uero tertiæ:nã hoc penus penoris:ut pecus pecoris facit.Hora.primo lib. epi stolarꝝ.Annonæ pst:poterit frumẽta penusq: Virg.ĩ masculino uel fœminino posuit.Cura penũ struere:& flãmis adolere pẽates. Vmbris:Vmbria regio ab pœnino ad adriaticũ usq; finũ ptẽditur dicta q; inundatio ne terrarũ imbribus superfuerit.Et pnæ a pede perna dicta est:cũ toto pede sallita.Cato de re rustica:& eo ad diro ungulã de pna.Marsi monumẽta clictis:ob eã causam a clictibus missa:ne e mẽoria patronorũ excidant: Monumẽtũ.n. est quicquid de aliqua re nos mõet. Marsi uero populi ultra picenũ pelignis & marucinis uici ni sunt. Menaq:mena piscis ẽ colorẽ mutãs: cãdidæ enĩ hyeme Plinio teste sunt.æstate uero nigriores. De gente hircosa:an inculta & horrida militãtiũ more:an potius graue olẽti & fetida eiusmodi hirci sunt:utpote quæ libidinibus:luxuiq; intenta a disciplina degenerarit.

IOAN.BRI. Arcesilas:pitaneus fuit academiæ nihil affirmãtis clarissim⁹ antistes Crantoris disci pulus:q cũ in dicẽdo grauissimus esset: & in scribẽ do saris exercitatus poeticæ quoq; operã dedit. Et ille ẽ:q ut refert Plutarchus:auctore Gelio:cũ uidis set quẽdã diuitẽ nimis delicatũ: q incorruptus tam & castus dicebat nihil inqt interest qbus membris cynedi sitis posterioribus an prioribus.Hic ab aliis Arcesilaus dictus ẽ.Obiit :teste hermippo cũ uinũ ĩmodice bibisset. Erũnosiq; solones.i.septẽ sapiẽ tes græciæ:quorũ unus fuit Solon Excestiadæ fili us:patria Salaminius:qui regnãte Tarqnio prisco Romæ Athenis claruit:ls teste Aristotele leges de dit atheniẽsibus tãto cũ tẽperamẽto: ut parẽ gratiã teste Iustino a senatu & plæbe cõtraheret:quãquã plæbs & senatus in summa prius essent dissensiõe: Quib⁹ si athenienses ppetuo uti uoluissent:sempiternũ:ut ait Valerius habituri fuissent ĩperiũ. Idẽ oraculi iudicio sa pientissim⁹ hĩtus ẽ. In Cypro cũ Pisistrati tyrãnidẽ fugisset:mortuus est ãno ætatis octoagesimo. Erũnosi q sp in laboribus & miseriis uersant:nã erũna:auctore Ciceroẽ est ægritudo laboriosa. Obstipo capite.i.obli quo:Hora. Stes capite obstipo multũ similis metuẽti.Columella loquẽs d suibus febricitãtiũ inqt hæc signa sunt:cũ obstipæ sues trãsuersa capita ferãt. Tranql.ĩ Tybe.Incedebat ceruice rigida & obstipa. Rabiosa silẽ tia:tractũ a cãibus q ĩ rabiẽ uersi nescio qd secũ frendũt. Trutinãtur:pẽsitãt:q̃si in trutina. Aegroti ueteris me.so.appellat aspernator uirtutis q philosophi disputãt & disserũt:tanq̃ somnia ualitudiarii boĩs. Meditã tes:æmulatio ẽ Horatii.Nescio qd meditãs nugarũ totus ĩ illis. Gigni:De nihilo nihil ĩ nihilũ nil pos.re.fu it cõmunis opio apud phõs:quã iter cæteros auctore Laertio maxie probauere Epicurus:Diogenes: Themi dis filius:& Democritus:cũ de mũdi & rerũ creatiõe loquerẽtur:nihil ex eo quod nõ sit fieri:neq; in id: quod haud quaq̃ sit corrũpi. Quæ nũc ut subtilia & ociosa irridet aspernator uirtutis:contẽnens philo ophos :q ta lia inuestigẽt. Hoc est cur palles:uerba irridẽtis phõs:quos per irrisionẽ ex eo pallescere dicit:qd nimis stu deant.Cur qs non prãdeat:liberaliũ enĩ artium scriptores parce uiuũt.unde Iuuenalis: Tuncutile multis Pal lere & toto uinũ nescire decẽbri. His populus ridet:philosophi a uulgo deridẽri solẽt: ut Persius a ibi docet. Nec q abaco nũeros: & secto puluere metas Scit risisse uafer multum gaudere paratus. Si cynico barbã petu

Esse quod arcesilas:erumnosique solones
Obstipo capite: & figentes lumine terram:
Murmura cum secum: & rabiosa silentia rodũt
Atq; ex porrecto trutinantur uerba labello
Aegroti ueteris meditantes somnia gigni
De nihilo nihil:in nihilum nilposse reuerti.
Hoc est cur palles:cur quis nõ prãdeat: hoc est
Iis populus ridet: multumq; torosa iuuentus
Ingeminat tremulos naso crispante cachinos.

lans nonaria uellat. Torosa:carnosa & pulposa:quo uocabulo utimur ēt in rebus inanimatis:ut sæpe est apd Plinium. Cachinos:risus īmoderatos. Inspice nescio quid trepidat mihi pectus:insurgit poeta in eos q tan ta sunt intēperantia: Vt quāuis nalitudinarii sint cupiditatum tamen uitia superare non possint:sed iis ita īser uiant:ut grauiori contracto morbo moriantur:Hos igitur poeta ridendo percutit:ostendens q̄ turpe quemq; miserūm sit hominem cupiditati & corporis uoluptatibus succumbere.

BAR. FON. Archesylas:Scithi hic filius patria pitaneus:claruſq; philosophus fuit:& ætatis anno quinto & septuagesimo obiit. Erūnosiq; solones:laboriosi.studio.n.sapiētiæ dediti:cæteris rebus omissis multos la bores perferuntob quod erumnosi cognominant.Solō uero patria Salaminius exercestidiæ filius athenis ma xime claruit:sed pisistrati tyrannidem fugiens in cypro: tandem octagesimo anno ætatis moritur. Obstip po capite tristi:seuero ad terram inclinato.obstipi dicuntur: quibus colla rigent:& in humerum capita inclina ta sunt. Exporrecto labello.Labra interdum contrahimus interdum exporrigimus:atque extendimus:Q ui autem interloquendum uerba præponderant labra quodāmodo extendere uidentur. Gigni de nihilo nihi lum:& Democritis abderites & Dioge.Apoloniætes:& Epicurus:& philosophi fere omnes nihil eē quod sui originem non habeat:Neq; quicq̄ ex nihilo gigni posse:aut in nihilum id q̄ aliquid est conuerti posse:scripse runt.Omnia.n.ex aliqua re fieri necesse esse dixerunt:qm̄ si quod defluit interiret in id qd nō est. Oīa iādu dū interiissent:quum ea nō essent in quæ dissoluerent. Torosa iuuētus:ualens & robusta. Tori.n.partes mem broꝝ uerusosæ calosæq; & in se ꝓpemodū collectæ sunt. Valerius flaccus:ꝓtulit horrēdosq; toris informibus artus:qd & de uenis quoq;:quum uarium in morē qbusdam ī locis turgescunt: dicit. Celsus in.vii.Ac p ipsos uenaꝝ toros inæquale est. In herbis quoq; eodē Pli.uerbo utit:nā de innula scribens ait: Breuior his est sed torsior amariorq; innula.Item de brassi a:alii in orbem porrecti:alii in latitudinem torosi:Itē de asperagis q caulem educens tempore ipso quo fatigatus est in toros stringitur.

Inspice nescio quid trepidat mihi pecto & egris
Faucibus exuberat grauis halitus:inspice sodes
Qui dicit medico iussus requiescere:postquā
Tertia composita uidit nox currere uenas
De maiore domo modice sitiente lagena
Lenia loturo sibi surrentina rogarit
Heus bōe tu palles:nihil est:uideas tamē istud;
Quicquid idest surgit tacite tibi lutea pellis
At tu deterior palles ne sis mihi tutor
Iampridem hūc sepeli:tu restas perge tacebo
Turgidus hic epulis: atq; albo uentre lauatur.
Gutture sulphureas lēte exhalante mephites
Sed tremor inter uina: subit: calidūq; trientem
Excutit e manibus:dentes crepuere retecti
Vncta cadunt laxis hinc pulmentaria labris
Hinc tuba candelæ tandemq; beatulus alto
Cōpositus lecto:crassisq; lutatus amomis.

IOAN.BRI. Inspice:uerba sūt ægrotantis. Tre pidat:palpitat. Grauis halitus:difficilis & olens.

Faucibus physicū est laborantē stomachi crudita te graucolentiā emittere.Fauces auctore Pli.uocan tur summū gulæ:eæque nūero tantū plurali. Qui dicit medico.Ordo est:qui dicit medico quæ supra dicta sunt iussus requiescere rogauit sibi loturo sur rentina lenia de maiore domo postq̄ tertia nox ui dit uenas compositas currere. Venas compositas: pulsū arteriaꝝ quietum. De maiore domo:i.diui tiis. Lagena genus uasis. Modice siciente:parum capaci. Surrentina:auctore Plinio cōualescētibus maxime probata erant propter tenuitatē salubrita temq;.Tiberius tamen cæsar dicebat cōsentisse me dicos ut nobilitatē surrentino darent alioquin esse generosum acetū C.Cæsa.qui successit illi nobilem uappā: Surrentina dicta sunt a surrētinis mōtibus cāpaniæ. Lenia:tenuia.Tria enim sunt uini gene ra austerū:dulce & lene: Sibi loturo.i.qui balnea ingressurus est. Heus bone tu palles:uerba medici reuisentis ægrum. Nil est:uerba ægroti aspernan tis monitiones medici. Videas tamen istud:uerba medici bene cōsulentis: Surgit tacite tibi lutea pel lis:subaudi nam. Lutea:coloris crocei:qd in infir mo pessimū est signū. At tu deterius palles:tantū abest ut capiat consiliū medici:ut ultro etiā irrideat: Ne sis mihi tutor:curator qualis pupillis adhiberi solet. Hora.Siue ego praue:seu recte Hocuolui:ne sis patruus mihi. Iampridem hūc sepeli: quasi dicat eum a quo regendus erat.non se ipsum bene exisse:quandoqdem ante se mortuus sit:qua re īfert:tu restas quē ante sepeliā q̄ moriar.Aemulatio est Horatii.Omnes cōposui felices:nunc ego resto. Confice. Perge tacebo:medici sūt uerba irati & discedentis. Atq; albo uētre lauatur: nā ante cœnā romani auctore Celso exercebant:post eam exercitationem balnea ingrediebantur:quod & Appianus alexandrinus indicat loquens de Catone uticensi. Circa uespetam a balneo ad cœnam transiit. Idque etiam ab antiquis obseruatum ostendit Virgilius cum ait Littora aena locant alii flammasque ministrant. Tum uictu reuocant uires:nam auctore Seruio grammatico aena parata erant a troianis ut se ante lauarent quam cœnarent:cum heroicis temporibus carne elixa non ue scerentur. Albo uentre:pallido.Horatius: Vides ut pallidus omnis Cœna desurgat dubia. Mephites sul phureas halitus graues & olentes.Mephitis autem odor est nascens ex terris sulphuratis.Virgilius.Sæuamq; exhalat opaca mephitim. Sed tremor inter uina subit: ex nimia repletiōe & cruditate stomachi in conuiuiis obrepunt tremores & repente moriuntur. Iuuenalis. Hinc subitæ mortes atque intestata senectus: hinc erū pit indignatio poetæ. Calidumque trientem:genus est uasis Potorii.Martialis.Cum potes amethistinos

trientes:& nigro madeas opimiano. Item genus nummi. Iuuenalis: Quem porrigat ore trientem. Pulmentaria: pulmentariorum appellatione omnia ciborum genera minutissima intelligimus: a pulte denoiata: ut scribit Plinius. Horatius: Tu pulmẽtaria quære sudãdo. Seruius quoq; in buccolicis dicit Testilẽ esse nomẽ mulieris rusticæ: quæ messoribus æstu fatigatis diuersa genera herbarũ cõtundẽs pulmẽtarium iis parat. Hinc tuba: cõsuetudo fuit maioris ætatis ut funera ad tubã efferrent. Virg. It cœlo clamorq; uirum: clãgorq; tubarũ. Mioris uero ad tibias: ut Statius de Archemoro. Tibia cui teneros solitũ deducere manes. Id quoq; seruatũ fuisse in funere eius corui q Tyberiũ: deide Germanicum & Drusum cæsares noiatim salutabat: Pli. ostẽdit: cũ ait: Cõstratũ lectum sup æthiopũ duorũ hũeros præcedẽte tibicine: & coronis oium generũ ad rogum usq;. Beatulus: qui beatus existimabatur & diues: Alto lecto: nobili & diuite: inuidiose hoc dicit: Nã in lectis funera deferebantur: Sueto. loquens de funere cæsaris: Lectũ pro rostris in fore magistratus & honoribus functi detulerũt. Lutatus: perfusus: a luto deriuatũ. Crassis amomis: in iuidiã tẽporum suorum hoc dicit: qbus corpora mortuorũ aromatibus peruncta sepeliebãtur. Persius. Vernæ ossa iodora dabit. Pli. loquẽs de unguẽtis sic ait: Honosq; iis ad defunctos ptiere cœpit. Amomis: unguẽtis ex amomo: Nam inter unguẽta acutiora fiũt costo amomo: quæ maxime nares feriãt: crassiora mirra: suauioraque. Medicinæ autem utiliora croco: acerrima per se amomo: Hoc & capitis dolores facit. Amomum genus fruticis palmi altitudine: cuius uua in usu est indica. Laudatur q̃ maxime punici mali foliis simile: nec rugosis: colore rufo. nascitur in Armeniæ parte: quæ uocatur Ocene. & in Media & in Ponto.

BAR. FON. Inspice: icõtinẽtiã desidis: delicatiq; uiri carpit: q cũ paucorũ dierum abstinẽtia sanari possit contra medici præcepta balneo aculno utẽs in grauiorẽ morbũ recedit: unde mors tandẽ consequitur. Inspice autẽ ab ægrotante ad medicũ dicit. Nescio qd uel ægroti pag; quid morbi esse dicentis: uel medici potius uerba sunt ignorare se qd inspiciat asserẽtis. Trepidat mihi pectus: notæ aduersæ ualitudinis futuræ sunt: ut Celsus ẽt lib. ii. refert: si dolor præcordiarũ est: aut totius pectoris: aut si spũs grauior ẽ. Postq̃ tertia cõpositas uidit uox currere uenas: Medicinæ Persius nõ ignarus ea profecto põt q̃ ueteres medici obseruauerũt Celso enĩ auctore lib. tertio: ubi corpus ægrotare incipit: q̃uis unã febris accessionẽ secuta integritas ẽ: tamẽ quia tertiana timeri potest expectandus est dies tertius: & ubi accessionis tẽpus preteriit: cibus dandus est: sed exiguus: quia quartana quoq; timeri potest. Hic autẽ die tertia cũ uideret febrim nõ reuertisse: tanq̃ omni periculo liberatus ad pristinum uictum & incõtinentiam rediit. Modice sitiente: Cui ad summum labrũ pag; desit. Lenia surrentina: Tyberius Cæsar: ut scribit. xiiii. lib. Pli. consensisse dicebat medicos: ut nobilitatẽ surrentino uino darent. Surrẽtini aũt montes & Cãpania uicini massicis gauranisq; collibus sunt. Heus bõe tu palles: Medici uerba sunt ne se lauet: ne ue largius uino utatur: quoniam palleat. Nihil est: ualitudinem æger dissimulat: quo possit solitæ incõtinẽtiæ indulgere. Videas tamẽ: admonet medicus: q̃uis a morbo liberatus sibiipsi uideatur: caueat tamẽ: quoniã cutis eius tacite intumescat. At tu deterius palles: medico cõuiciatur: præmonens ne sibi tanq̃ custos & tutor sit. Perge tacebo: Nullum se ulterius uerbum facturum promittit medicus: Turgidus hic: Ex persona sua poeta loquitur: ostendens hunc tãdem ob incontinentiã interiisse. Gutture sulphureas lente exhalante mephites: Ructus & exhalatio crudi stomachi signa sunt. Mephitis autem: cum terræ putor fit ex aquis maxime sulphuratis atq; etiam corruptis proueniens: per trãslationem ad grauem ructationis odorem rettulit. Calidumque trientem: Et si triens est tertia assis pars: pro calice tamen hoc loco ponitur: qui tertiam sextarii partem continet. Calidum uero dixit: uel quia tamdiu calicẽ manibus potando ante tremorem aduentantis febris tenuerit: ut eum calefecerit: In quo summa arte longam eius potationem: incontinentiamque reprehendit. Vel ad calidam potionẽ rettulit. Iuue. Quando uocatus adest calidæ gelidæq; minister. Hinc tuba funera ad tubam efferebantur. Virg. de Pallante: It cœlo clamorq; uiq; clangorq; tubarum: Beatulus alto compositus lecto: crassisq; lutatus amomis. Beatum: ut scri. Pli. hominẽ etiã in morte luxuria secit adhibens urendis defunctis preciosa aromata: quæ deorũ sacris cõueniebant Lutatum autem pro oblito & unguentato ponit. Cadauera enim uariis aromatibus condiebantur: amomo p̃ sertim: cuius uua in uite persimili labrucæ in india nascitur: frutice uenenoso: palmi altitudine. Critur & in armenia & in Syria: & in media & in ponto.

IOAN. BRI. In portã rigidos calces extendit: funera. n. pedibus præcedẽtibus efferũtur. Hesterni qrites. i. liberti: qui pridie mortẽ domini libertatẽ accepe. Quirites romãi: Cures. n. urbs quõdã fuit sabinoq; insignis. nunc autẽ: ut scri. Stra. uiculus acciti ex q̃. T. Tatius & Numa Põp. Romæ quãdoq; regnãtes. Hinc quirites appellare solent Romanos qui orationẽ habent ad populũ. Capite induto: accepto pileo: q; raso capite induebãtur: cũ liberi fierẽt: nã serui cũ manumittebant in templo Feroniæ: q̃ libertorũ dea perhibebat: raso capite pileum accipiebant: cuius rei Plautus in Amphitrione mentionem facit. Quod utinam ille faxit iuppiter: ut ego hodie raso capite calu⁹ capiã:

In portam rígidos calces extendít: at íllum
Hesterní capíte índuto subíere quírites.
Tãge míser uenas: & pone in pectore dextram
Nil calet: híc summosq; pedes attínge: mãusq;
Non frígent: uísa est sí forte pecunía: síue
Candída uicíni subrísit molle puella:
Cor tíbi ríte salít: posítum est algente catíno
Durum olus: & populí críbro decussa farína
Tentemus fauces tenero latet ulcus ín ore
Putre quod haud deceat plæbeía radere beta

Alges cũ excussit membris timor albus aristas.
Nunc face suppositas ferueſcit ſanguis: & ira
Scintillant oculi: dicisq; facisque quod ipse
Non sani esse hominis: nõ sanus iuret horestes

Satyra quarta

pileũ. Pli. loquẽs de Cornelio cina: pileũ libtatis eẽ lignũ idicauit cũ ait. Vocatisq; ad pileũ seruis aduersarios uicit. Tange miser uenas: inuehitur in eos q ocio & desidiæ cõsulentes langorem præ se ferunt: & tamẽ supantibus aĩ cupiditatibus ratiõe cõtineri nõ possunt quin ita ferãt ut iis mihi ĩsanius habeatur. Tales igit poeta deridet docens nihil hoĩ miserius: q̃ aĩ uitiis laborare: itaq; ĩducit hoĩem ægrotũ qui medicũ de ualitudine cõsulat. Miser: noĩatiuus est. i. ipse æger miser subaudi ait. Nil calet hic pnunciati ue legendũ est: uerba sũt medici negãtis eũ calere. Nõ frigent: uerba medici ostendẽtis nullũ prorsus esse signũ ægritudinis. Visa pecunia: hic oñdit hoĩs auaritiã. i. si aliqua spes ostẽtata fuerit puellæ: uel pecũiæ habendæ tibi q infirmitatẽ tateris: statim in eã prorũpes lætitiã: ut nõ æger sed sanus agnoscare. Subrisit molle: pro molliter: tañ q̃ tibi obsecutura. Puella uicini: hinc ardorẽ libidĩs demõstrat: hæc dicunt ex psona poetæ subsanantis. Cor tibi rite salit. s. præ nimia lætitia: uerba poetæ irridentis. Positũ est algẽte catino: deest si: ut sit sensus: si huic q iã morbo liberatus uidet cibos populares apposueris: rursus morbo teneri se dicet. Per qd ostẽdit q̃ turpe sit hoĩem esse tantæ uecordiæ: ut ratõis ĩperiũ fugiat: & appetitui obtempet. Durum olus olera dicũtur quæ in horto nascunt: ab alẽdo: inter olera Celsus cõnumerat et rapas. Catino: uas est escatium Cribro: ĩstrumẽtũ est: quo farina decutit & purgat: ex setis equinis fieri consueuit: id et apud natiões oriẽtales ex serico conficit. Populi. q. d. quo utunt plæbei & pauperes. Tẽtemus fauces: subaudi si medicus dicet Tenero latet ulcus in ore: uerba ægroti: possũt et esse poetæ irridẽtis eius amentiã q ira aĩ affectibus obtẽperat: ut modo sanitatẽ nõ ualitudinẽ corporis præ se ferat. Radere: tãgere. Plæbea: qua pauperes uescuntur. Alges: legendũ est ĩ secũda psona nõ in tertia: qd inducant sequẽtia. Dicisq; facisq;. Alges: febricitas quidẽ ut sit sensus: morbo quidẽ acri uexaberis: sed ratiõis oblitus ita in irã oblata leni occasiõe effunderis: ut delirus esse uideare. Tremor albus fibris ab eo qd præcedit id qd sequit: nã febrẽ sequit tremor. Albus: pallidus ut supra atq; albo uẽtre lauat. Aristas: metaphoricos pilos: nã aristæ pprie sunt Aculei spicarũ dictæ quod cito arescant. Face supposita: materia iracũdiæ. Scintillant oculi: expressio irati. Dicisq; faciq; qd ipse non sani e. h. n. i. o. ordo est dicis & facis qd ipse Orestes: nõ sanus iuret esse hoĩs nõ sani: Ipse: emphasis: i. qui ratiõe prorsus caret. Orestes: Agamemnonis mycenarũ regis filius fuit & Clytemnestræ: qui cũ patrem a bello iliaco reuersurũ ab Aegisto adultero & Clytemnestra ĩtersectũ cognouisset: seq; ab eisdẽ in mortẽ uocari: capta opportũitate Aegisthũ & matrẽ necauit: Cuius parricidii Areopagitarũ iudiciũ subire coactus uariatis ut scribit Cicero in oratione p Milone sentẽtiis absolutus fuit. Cæterũq; conscientia gestorũ exagitatus in insaniã & furias uersus uidere sibi uidebat matrẽ se ardentibus facibus & serpentibus atris insequentẽ. Vnde Vir. Armatã facibus matrẽ & serpentibus atris. Cũ fugit: ultricesq; sedẽt in limĩe diræ: Pacuuius orestẽ inducit mõitu Pyladis ut furias uitaret Apollinis templum ingressum: & cum inde exire uellet ei furias occurrisse: ad quod respexit. Virg. Vltricesq; sedent in limine dire: nota est historia.

BARTOLOMEVS FONCTIVS. In portam rigidos calces extendit: cadauera anterioribus pedibus efferuntur ut interitus ortui contrarius demonstretur. Hesterni quirites: hesterna die morte domini liberati: & quiritum ius adepti. Capite induto pileato: nam libertatis inditium pilei gestamen erat. Tãge miser uenas: ab infirmitate corporis unde propter ægroti incontinentiam mors tandem hominis secuta est ad ægritudinem animi transit: qua animus demersus in uitiis moritur: medicum uero inducit adolescentis auaritiam libidinem: gulositatem: iracundiam: ob que uitia insaniat repræhentem. Nil calet hic: nullum in te febricitantis calorem sentio. Non frigent: nullum aduentantis febris indicium uideo. solet enim frigus febrẽ pcedere: ac tunc extremæ partes prius & frigere incipiunt. Visa est si forte pecunia: tuum inquit morbum cognoui. Ipso enim sano corpore es: mente uero nõ bene uales: nã & auarita: & libidine æstuas. Positum est algente catino durum olus: hæc perinde accipienda sunt ac si adolescens uiles dapes repudiasset: sequetur appetitum non habere dixisset quod ex eo medicus dicit accidere: quoniam cibos uiles fastidiret. Algente catino: uel quia ferculum in catino refrigeratum esset: uel quod melius est ad saporem rettulit. Catino enim quod non lauti ferculi erat attribuit. Et populi cribro decussa farina. Plebei ac tenues non ex molli siligine facto: sed pane secundario utebantur: qui enim pauperes sunt: rarioribus cribris utuntur: quo plus panis & furfuris minus conficiatur. Cribrorum autem genera plura sunt galliæ enim auctore Pliseris equorum inuenere. Hispania lino excussoria & polinaria: ægyptus e papyro atque iunco: farinam uero a farre denominatam nomine ipso apparet. Tenero latet uleus in ore: gulositatem eius ostendit: quæ non nisi lautis cibis expleri possit: ulcus uero causa est & tecta intra cutem malignitas: Alges cum metu pecuniarum uel libidinis afficeris tunc frigescis. Timor albus: pallidus ab effectu. timor enim pallorem inducit cum ab extertoribus ptibus ad præcordia sanguis recurrat: Aristas: pilos qui in humano corpore uelut aristæ in grano sunt aristaẽ ut acus tenuis longa eminet e gluma: atq; ut Varro. i. de re risti. li. placet: dicta est: qd arescit prima granũ gerẽdo: Excussit uero quasi excutiendo erexit: ut steteruntq; comæ & uox faucibus hæsit apud Virg. Nunc face suppositum ferueſcit sanguis: adolescentem irritatum. atq; ira cõmotum significat. Dicisq; facisq; eum quoq; ob superiora uitia insanire ostendit.

Em populi tractas? reprehēsurus hac satyra eos qui aliena uitia sollerti diligētia perspiciūt & notāt: Domitii Neronis pditissimus offensus ī moribus eū īprimis acerbitate satyra insectat: q uix dū pueritiam egressus decepto p Agrippiæ matris scelus Britānico post mortē Claudii imperiū occupauit: cū per ætatem & rerū impitiā qd agēdū: qdue dicēdū eēt: ignoraret: sed oia sibi alterius cōsilio administrāda eēnt. Nā ut scribit Cornelius: Illud in urbe iactabat: quēadmodū princeps uix decē & septē annos egressus suscipere eā molem aut ppulsare posset: qd subsidiū ī eo q a fœia regeretur: Nā matri sūmā oium rerū auctore Trāquil. publicarū priuatarūq; permisit: nū plia quoq; & oppugnationes urbiū: & cætera p belli magistros administrari possent: alii inqrebāt. hic igit exclamat hic excādescit. Et ne ī principē cuius tpibus floruit poeta: ferri uideat Socratē īducit q Alcibiadē athenienstū discipulū suū reprehēdat. Hoc ego excogitaui: qd qdē uero uerius ē. Alii uero astutiā poetæ & tpa qbus floruit: nō cōsiderātes hūc locū gnalit errore mātfesto accipiūt. Rē populi tra. impiū Romanū suscipis regēdū? cū īterrogatiōe: & īcrepatione legēda sunt. Barbatū hoc crede magistrū: hæc statī poeta subiecit ne suspectus eēt Nerōi tanq; eū notaret: Sēsus ē igit. Alcibiade q dnūtur ī correctionem morū tuorū a Socrate dici creditor: Barbatū magistrū: Socratē: quo magistro usus ē Alcibiades: a quo ēt dilectus: sed ita tn: ut Plato scri. in Symposio suo Alcibiadē cōmēorantē se pernoctasse cū Socrate. nec aliter ab eo surrexisse filius a parēte debuerit: hic prima ætate ab athenienstibus dux electus cū Nicia & Lamaco aduersus siculos bellū gessit: sed ad reatū uocatus q; sacra Cereris nullo magis q silētio solēnia enūciasset: siue cōsciētiā: siue īdignationē rei nō ferēs tacitus ī exiliū æolidē profectus ē. De hoc Aemilius: Plutar. & Trogus: Cicutæ: cicuta uenenū ē publica atheniēsiū pœna iuisa. Semē hēt noxiū ei & foliis refrigeratoria uis ē: quæ si enecat: incipiūt algere ab extrēitatibus corporis. Remediū ē prius q pūciat ad uitalia uini natura excalfactoria: sed ī uino pota irremediabilis existīat. Tollit: pimit. Socrates atheniēsis phūs clarissimus filius Sophronisci marmorarii: & Phanaretæ obstetricis primus fuit q phīam moralē: ut ait Cice. euocauit e cælo. coegitq; de uita: & morib⁹: rebusq; bōis & malis q̄rere: cū añ illā phī oēs rebus phisycis pscrutādis operā tm̄mō īpēderēt. Sed cū hic nōnunq; Anytū atheniēsem uirū locupletē & factiosū rideret ob ei⁹ ineptias: Aristophāes comicus doct⁹ qdē: sed hō parū pbus accepta grādi pecūia ab Anyto: cōtra Socratē comœdiā scripsit: cui⁹ē. Nephele. i. nebulæ: q qdē īter cæteras crimīatiōes illud cōfinxit: ab eo nebulas coli: & atheniēsiū religiōes detrectari & præter hæc iuuenū mētes sic ībuere: ut parētibus māus īferre pie & officiose possent: q res accusantib⁹ Anyto Lycone & Melito: ut Plato in Apologia pro Socrate scribit: cū uniuersum populū ī Socratē cōcitasset: furore quodā & ira morte dānatus ē. De hoc Diuus Augustinus: Valerius: Solinus: Laertius. Diogenes. Horatius Pythagorā: anytiq; reū doctūq; Platona: Quo fretus: qua re: qua uirtute cōfisus. Illud tespexit: qa Agrippinæ matris: Senecæ & Buri cōsiliis oīa primis impii diebus administrasset. Di hoc magni pupille periclī interrogatio ē contūeliæ & reprehēsiōis plēa. Pupille periclī: Alcibiades athenienstis Cliniæ filius fuit: quo ut Probus Aemilius est auctor: nihil excellentius fuit: uel in uitiis uel in uirtutibus. Imperator fuit summus & mari & terra: Disertus: ut nemo ei dicēdo resistere posset: Eius post interitū patris Periclē & Ariphonem tūtores fuisse relictos scribit Plutarchus: uiros ea tēpestate præclaros: & magna cū Clinia propinqtate coniunctos. Periclē aūt alcibiadis patruū fuisse scribit Trogus Pom. Aemilius uero uitricū. Magni periclī: nouies enī hostes supauit. Inter cætera egregia opa nono mēse Samios Ionū primos & potentissimos deuicit: urbis mœnia deiecit. Hīc ortus ē Pythagoras. nō aūt ex Samo q̄ zazyntho & Dulychio proxīa ē. Pupille: allusit ad historiā: nā Neronē Popea: ut scri. Tacitus: cū sibi matrimoniū & dissidiū Octauiæ incolumi agrippina haud speraret: crebris crimīationibus aliquādo p facetias īcusabat prīcipē: & pupillū uocabat: q iussis alienis obnoxius: nō mō imperii: sed libertatis ēt indigeret: Hoc me inuenisse glorior: ut multa alia ī toto ope. Scilicet īgeniū: hæc decē carmīa seqntia cū ironia legēda sunt. Scilicet: cū irōia dicit: ut alibi: Scilicet hæc populo: Terē. Id populus curat. s. Velox: qa añ ltīmū tēpus impiū occupauit. Añ pilos: ante pubertatē. Nā ut rectauimus ex sententia Taciti Vix septemdecim natus annos Nero imperium accæpit. Ergo ubi commota sensus ē: Ergo cū ea prudētia sis: nō mirū est: si plæbem in seditionē concitatam grauitate manus coercere scis: quasi dicat principi non satis esse posse imperare: nisi eum comitetur sapientia. Feruet: æstuat seditionibus: Fert animus: id est dat. Maiestate: grauitate: Nam manu sublata sæpe silentium inducitur a superioribus. Quid deinde loquere: illud docet deniq; necessarium esse principem esse sapientem & rerum peritum. Vnde Plato solebat appellare eas respublicas fœlices: quibus contigisset habere principes sapientes. Respexit autem poeta ad id quod in urbe a senioribus dicebatur Neronem primum ex hiis qui rerum potiti essent alienæ facūdiæ æguisse. Nā ei Seneca orationes cōponebat: cum alii imperatores ante Neronē summa

Satyra quarta.

Em populi tractas? barbatū hoc crede magistrū
Dicere: sorbitio tollit quē dira cicutæ
Quo fretus? dic hoc magni pupille periclī.
Scilicet ingeniū: & rerum prudentia uelox
Ante pilos uenit: dicenda tacendaque calles.
Ergo ubi commota feruet plæbecula bile
Fert animus calidæ fecisse silentia turbæ
Maiestate manus: quid deide loquere? quirites
Hoc puto nō iustum ē: illud male rectius istud

fuissent facundia & eloquentia: Quirites:hinc innuit poeta:quod nos iam diximus Neronem a se repræhẽdi cum iam satyrico more atheniẽsibus omissis ad romãos cõuertat. Hoc iustũ puto:nõ illud male.oratorie agit:ea parte generis deliberatiui utit:quæ suasio dicit. Rectius illud:magne prudẽtiæ est ex multis quæ iusta & recta esse uidentur:quod optimũ cognoscere. BAR. FON.

Em populi tractas. Adolescentẽ ambitiosũ repræhendit:qui cũ libidinosus & mollis esset: intorsũ turpis & pelle decorus.r.p.gubernare ante maturos annos studeret. Barbatum magistrum:barbati prostudiosis uiris & philosophis capiunt. Iuue. Barbatos licet admoneas mille inde magistros: Sorbitio tollit quem dira cicutæ: Socrates Athenienſis philosophus Sophoronisci & Phaneretæ filius :accusante Anyto capitis damnatus sorbitionem cicutæ hausit quæ:ut pli:vi.&.xx.lib. refert:uenenum est publica athenienſiũ pœna inuisa qd & Iuue.de athenis ostẽdit. Nil præter gelidas ausæ cõferre cicutas. Est uero cicuta herba caule uiridi altiore sæpe binis cubitis in cacuminibusq; ramoso foliis coriandri tenuioribus:graui odoratu:semine aniso crassiore:radice concaua nullius usus:nam semini tantum & foliis refrigeratoria est uis. Magni pupilli pericli: Alcibiades:ut Plu.asserit arcto gradũ ꝓpinquitatis pericli cõiunctus erat:sub cuius tutela mortuo Clinia patre fuit. Scilicet ingeniũ:scilicet cũ derisu ꝓnunciandũ est. Ostendit.n.rerũ agendarũ scientia ante annorũ maturitatem non accedere. Velox:quæ profecto uelox esset si tibi iuueni inesset Prudentia.n. longo tempore interuallo plurimarũ rerũ usu & experientia gignit. Ergo cõmota:quando populum commotum atque iratum inspicies oratione tua sedare cupies. Maiestate manus.manu annuimus cũ populo significamus ut sileat atq; orare uolentes audiat. Quirites:& si quẽdã ueluti Socratẽ Athenienſem ad alcibiadem:loquentẽ:induxit tamen cũ de romanorũ iuuenũ ambitione libidine mollitieq; loquat iure quirites pro Athenienſibus noiauit Hoc puta:Prisciano auctore.xv.lib.puta legendũ est quod quidẽ aduerbiũ esse uolunt.atq; ideo.a.Persium corripuisse:cum ita & puta corripiantur. IOAN.BRI.

Scis etenim iustum gemina suspendere lance
Ancipitis libræ: uerum discernis ubi inter
Curua subit:uel cum fallit pede regula uaro
Et potis es nigrum uitio præfigere thita:
Quin tu igitur summa nequicq̃ pelle decorus
Ante diem blando caudam iactare popello
Desinis:anticyras melior sorbere meracas:
Quo tibi sũma boni est? uncta uixisse patella
Semper:& assiduo curata cuticula sole.

Scis etenim iustũ.g.s.l.psenerari ironia.Sensus.n. est Nõ mirũ qdẽ est si bonũ a malo discernere noris cũ ea quæ ambigui iudicii sũt ita pẽsitare & tecũ recognoscere didiceris:ut nihil te decipere possit. Metaphora sũpta a libripẽde:qui põderosissima quoq; examine bilãcis cognoscit. Ancipitis libræ:ambiguæ:ut nescias in quã partẽ magis decurrat:ex quo libripẽdis sollertia depræhendit:cũ ex re ambigua & incerta rectũ iudiciũ fnmat. Rectũ discernis tibi inter curua subit:cognoscis inquit qd rectũ sit & qd contrariũ perstat ĩ metaphora æmulatio ẽ horatiana. Scilicet ut possẽ curuo dignoscere rectũ: Curua opponunt rectis. Regula.i.hasta libræ. Pede uaro.i.lingua flexa :& recurua:Lingua enim siue examen bilancis tanq̃ pes est in libra:quo fit plerũq;:ut cũ lingua bilancis torta sit & eã sequamur in rerũ pensatiõe decipiamur:per quod ostendit Persius eũ magni ingenii & prudẽtiæ esse:qui falsa admixta ueris nouit discernere: Et potis es.n.u:p.th.idest tantæ prudẽtiæ es & consilii: ut recto iudicio possis noxio ꝓ meritis dãnare. Vitio:homini uitioso. Thita nigrum:hoc est mortiferum:nam mortis erat signum thita per quod significatur thanatos.i.mors. Cum enim iudices de alicuius capite sentẽtiam laturi essent:uniuersi in cistã tabulas simul cõiiciebãt suas:easq; inseulptas litteras habentes absolutiõis:condẽnationis:& ampliationis:thita cõdemnationis signũ erat:quod ostẽdit Martialis. Nosti mortifierũ prætoris castrice signũ. Est operepreciũ discere thita nouũ. Absolutionis auctore Asconio capa littera:per quam litterã aliqui ĩterpretãtur calon.i.bonũ. Ampliationis.n.l.quod significat nõ linquere. Quin tu igitur summa:attẽde fremitũ & indignationẽ poetæ. Sensus est:cur igitur tu qui per ætatẽ immaturã & rerum imperitiã ignoras quid agendum quidue dicendum sit:summã imperii romani non deponis? Quin:uox est increpantis:ut Virgilius. Quin tũ aliquid saltem potius quorũ indiget usus:coniungiturq; semper cũ indicatiuo. Sũma pelle decorus speciosus uestetriumphali ad historiã respexit:nã ut Cornelius Tacitus scribit:decretũ fuit Claudio Cæsare adulationibus senatus cedente:ut uicesimo ætatis anno consulatum Nero iniret :atq; interim designatus proconsulare imperiũ extra urbẽ haberet :ac princeps iuuẽtutis appellaretur. Itaq; ludicro circensiũ quod acquirẽdis uulgi studiis edebat Britannicus in prætexta:Nero triũphali in ueste trãsuecti sunt:ut spectaret populus hunc decore ĩperatorio : illũ pueri habitu:Occupato igitur ĩperio apud senatũ hoc celebratũ est in assentationẽ Neronis: ut ei supplicatões decernerent:& diebus supplicationũ triũphali ueste indutus per urbẽ ueheretur. Ergo summa pelle idest ueste triũphali & decore ĩperatorio:æmulatio est Horatii:intorsum turpẽ:speciosum pelle decora:Nequicquã frustra. Virgilius sed quid ego hæc autẽ nequiquã ingrata reuoluo? alias autẽ non:ut alibi Persius. Nequicquam fundo suspiret nummus in imo. Ante diem:ante tempus & ætatẽ maturam. Iactare caudam:ostentatione decoris ĩperatorii fauorẽ & gratiam populi quærere:tractum est a canibus qui blandientes caudã motiuent. Anticyras:heleborum quo hominis insania & mali humores emendãtur:& ad ingenium acuendũ uaret ut supra diximus sumebatur autem tutissime in anticyra:quo ut scribit Plinius. Liuius Drusus nauigauit cũ

comitiali morbo laborare: sumptoq; heleboro liberatus ē. Hora. Nescio an antycirā ratio illis destinet oēm. Anticyra autē insula quæ olim ciparissus dicebatur: ut scribit Pausanias: sed mutato nomine anticyra ab Anticyro Herculis socio appellata est. Meracas: simplices & puras: nullo temperamento admixtas: a mero quod antiqui solum dixerunt. imitatio ē Horatii: Expulit heleboro morbum: bilemque meraco. Quo tibi summa boni: eum tantum abesse ostendit a uera uirtutum cognitione: & recta rerum publicarum administratione: ut interrogatus: quod summū in humanis putet bonum: uoluptatem respondeat. Quo tibi summa boni: interrogatio contumeliæ plena: quæ quidē eo tendit: ut eum arguat uirtutem penitus ignorare. Quo tibi summa boni: quod est summū bonum tibi: in quo putas summū bonum consistere: Quæstio subtilis: & a philosophis multum disputata. Vncta uixisse patella: Responsio eum indignum esse arguit qui publica negocia curet cum prætermissa uirtutis mentione laute uiuere summū bonū appeller. Quæ sententia Epicureis probatur. Vncta patella: cibis luxuriosis & delicatis. Semper: continuationem significat. Assiduo curata cuticula sole: suorum temporum mores notat: Nam antiqui & præcipue imbecilles stomacho antecibum exercebātur: eam exercitationem: ut Celsus scribit recte sequebatur modo unctio uel in sole: uel ad ignē: modo balneum. Descendebant enim in solium: tum multo oleo ungebantur: leniterque perfricabantur. unde Horatius. Vngor oliuo. & Persius infra: At si unctus cesses & figas in cute solem. Iuuenalis. Vestra hibat uernum contracta cuticula solem. Curata: mollitiem muliebrem notat in uiris.

BAR. FON. Scis etenī iustū: A trutina translatio cū aliquid perpenditur facta est. Rectum discernis: nosti etiam rectum ab intorto dignoscere: quod a fabris & architectis assumptū est. Et potis es nigrū uitio præfigere theta: & tantū auctoritate ac eloquētia uales: ut possis populo ac iudicibus persuadere aliquē ut uitiosum interimant Nigrum theta Tau T & theta græcorū litteræ sunt: sed Tau absolutionis signum: & salutaris nota est: ut in ezechiele legitur. Et signa Tau super frontes uirorū gementiū. Theta uero damnatiōis & mortis: Martialis: Nosti mortiferū questoris castrice signū. Est operepreciū discere theta nouū. Quin igitur: cuncta me superius narrata sunt facere nequeas: & extrinsecus cōptus atque decorus: intrinsecus uero turpis & malus: cur nō rempublicā gubernare ante maturū tempus desistis? Caudam iactare: blādiri & adulari: quod a cāibus tractum est. Blādo populo: Vel populo qui semper ditioribus & potētioribus blāditur: uel cui eblādiēdum sit in suffragiis & magistratibus demādādis. Anticyras melior sorbere meracas: Aptiores helleboro puris & simplicibus potionibus insaniam tuam purgare: q̄ per summā ambitionē āte tēpus temeritati populi subiicere: Anticyrā uero pro hellebero posuit: quoniā ī Anticyra maxime sumeretur. Helleborū enī: ut Strabo uolumīe. ix. scribit: q̄uis ī multis nascatur locis: tamē circa urbē Anticyrā in Phocide optīe præparat: quo frequētes olī aduenæ purgatiōis causa nauigabāt. Hora. Nauiget āticyrā. Quæ tibi summa boni? Interrogat qua in re summū bonū reponat. Vncta uixisse patella: putasne lauto paratu uiuere: corpusq; bñ curare sūmum hoīs bonū esse? Atq; hæc perinde ac si adolescēs ita dixisset: ponit.

IOANNES BRITANNICVS. Expecta: distigue: ut sit sēsus: certe si uolueris expectare & anū audire: inuēies eā nō aliter interrogatā respondere ex quo ostēdit eū nō minus insanū esse: q̄ anum decrepitā: anum enim est delirare. Hæc anus: satis lepide fingit poeta anum transire. I nunc: cum īdignatiōe & irrisione pronūciāda. Sensus ē. gloriare nūc te uirum esse nobilem & prudentem cum in uoluptatem summū bonum conseras: Sicq; philosophice poeta declarat heneris nobilitatem homini sapiētiam nō īgerere. Dinomaches ego sum

Expectata haud aliud rīdeat hec anus: ī nunc
Dinomaches ego sum: suffla dū cādidus: esto
Dum ne deterius sapiat pannutia baucis:
Cum bene discincto cātauerit ozima uernæ
Vt nemo in sese tentet descendere nemo:
Sed præcedentī spectatur mantica tergo.

callide poeta reprehēsionē cōuertit in Alcibiadem: ne ī principem īuehi uideatur: Nam ad historiam alludit. Alcibiades enim genus paternum: ut scribit Plutarchus ab aiace: maternum uero ab Almeonide: quem ex Dinomacha genitū aiunt: originem traxisse ferunt. Ait igitur poeta: dic nūc te esse nobilem: quia inter maiores tuos Dinomacha cōnumeratur. Dinomachus autem interpretatur fortis ī pugna. Dinos enī græce: fortis latine: machi uero pugna: Sicq; subsannat Neronē eius amētiam arguēs: qui ī maiorū nobilitate afferebatur: quū a Cæsaribus genus suū duceret. Suffla. Gloriare: ītumesce afferre tua nobilitate & aī præstātia. Sum cādidus: sum pulcher: hoc ad aīum rertulit: idest sapiētis sum aī. hoc enī gloriatur. Esto: cōcedo qdē te nobilē & prudētem esse: sed ita ut Baucis sapiētia te nō sit inferior: cum ita respōdeas. Pānutia: proprium est anibus pānutias. Vnde Terētius ī ādria: Suffarcinatā Cātaram. Baucis: ad eam alluſit: de qua Ouidius ī metamorphosi. Cum bene discincto cātauerit ocyma uernæ Vetulæ pauperes inopia coactæ res uiles uēdendas sē cōferūt: ut eo questu uiuāt: Baucis ergo īducitur pro omni uetula uēdente herbas odoratas ī foro olitorio. Cū bene cātauerit: idest elata uoce uendiderit: nā cātare est alta uoce loq: ut alibi: Me moueat quippe & cantet si naufragus. Ocyma: Ocymum herba est odorata hortēsis: dicta ab ocys: quod est cito: nam celeriter crescit: id grauiter Crysippus īcrepuit īutile esse dicēs stomacho: Vrinæ: oculorū quoque claritati. Præterea insaniam facere: & Letargicos & iocinoris uitia. ideoque capras id aspernari: quidam adiiciunt tritum: si operiatur lapide: scorpionem gignere. Commanducatum & in sole positum uermes afferre. Alii uero si eo die feriat

quiſpiam a ſcorpione:qui ederit ocymum:ſanari non poſſe.Ocymum etiam genus pabuli ſimiliter a græco uerbo ocys quod ualet cito:Hoc amplius:ut ſcribit Varro:dictum ocymum quod citat aluum bubus: & ideo iis datur ut purgentur. Vernæ.Appellarunt Antiqui uernas ex ancillis Romanorum ciuium uere natos: qd tempus anni maxime naturalis fœturæ eſt. Diſcincto:intemperanti:diſſoluto:Alibi Perſius. Non pudet ad morem diſcincti uiuere nactæ. Martialis:uernaculorum dicta. Horatius:uernaſq; procaces poſco libatis dapibus. Vt nemo in ſe ſe tenet deſcendere nemo.Hactenus in neronem inuectus eſt: Nunc uero eos ſatyrica indignatione inſectatur:qui in alios dicere & aliena uitia cognoſcere gaudent:cum de ſeipſis nihil quærant In eos ita inſurgit Horatius.Cum tua peruideas oculis mala lippus inunctis.Cur in amicorum uitiis tam cernis acutum.Q uam Aquilia aut ſerpens epidaurius? Vt nemo.Eclipſis Subauditur dignumne putas:Vel unde eſt.aut aliquid tale non interrogantis eſt:ſed iraſcentis & admirantis. In ſe ſe tenet deſcēdere.Ad uitia ſua pernoſcenda. Sed præcedenti aſpectatur manctica tergo.Hoc aūt ſumptum eſt Auctore Acrone ex Aeſopo Fabulatore qui unumquenque ſcribit duos ſaculos plenos uitiis ſecum ferre: & ī eo qui ante pectus pendet aliena uitia eſſe:in eo uero qui a tergo noſtra.Ex quo euenit:ut noſtra non uideamus ſed quid ſequatur cōſpiciat. Vnde Horatius.Dixerit inſanum qui me totidē audiet:atq; Reſpicere ignoto diſcet pendētia tergo:Hincigit̄ indignat̄ Poeta neminē eſſe qui uitia ſua cognoſcat:ſed aliena ſemp. Mantica:ſaculus ſcorteus ad ſarcinulas ferendas accōmodatus.Lucilius.Mantica canterii coſtas grauitate præmebat.Hor.Mantica cui lumbos onere ulcerer:atq; eques armos.

BAR.FON. Expecta.Indignatū diſcedentēq; iuuenem remoratur.I.nunc:Poſtq̄ eum admonuit:pretereūtem aniculam non aliter reſponſurā fuiſſe:et poteſtatē eundi facit.Dinomaches ego ſum:ſubiratus Alcibiades quod eū ſocrates illi anicule comparit ſe a Dinomache clariſſima fœmina multū ab anu illa diſſimili genus ducere:ac propterea ſe nobilē eſſe magna cū indignatione pnunciat.A Dinomache uero maternū genus Alcibiadi:Plu.auctore fuit. Suffla ſeparatim legendū eſt:qd a uentoſoꝝ hominū cōſuetudine ſūptū eſt:qui buccas ī flare ſpiritūq; emittere ſupbientes ſolēt. Sū candidus:ſe quoq; a pulchritudine cōmēdat. Eſto cōcedat̄ te generoſū formoſūq; eſſe dūmodo baucis ĩterrogata qua ī re ſummū bonū eſſe exiſtimet:deterius te nō reſpōdeat qui illud in bonis tantū fortunæ ac corporis poſuiſti. Nō deſunt q aliter ordinēt.I nūc.o.alcibiades & extolle aciacta te:qd & a Dinomache genus trahas & formoſus ſis. Baucis:Inopis atq; ignobilis fœminæ nomē eſt:quā pannutiā uilibus pānis indutā uocat. Diſcincto uernæ deſidi a luxurioſo. Vernæ autē ex ancilla domi noſtræ geniti ſerui ſunt a uere denominati:quoniā id anni tēpus fœturæ:ut ait Feſtus: maxime conuenit. Cantauerit: uel alta & clara uoce:ut moris eſt olera p urbē uendentiū exclamarit:uel ut bene uendat laudauerit:Horatius laudat uenales qui uult extrudere merces. Ocyma.Ocymum herba hortenſis eſt quod cito naſcatur dictum ut ſcribit Varro.Ocys enim græce:cito latine ſignificat.Diſcinctorum autem & mollium uirorum eſt:eiuſmodi bene olentes herbas manu geſtare. Vt nemo in ſe ſe tentat deſcendere:nemo cū admiratione legendum eſt:meminē ſua uitia reputare cū aliena diligentius perſcrutetur. In dictione aūt nemo: eōdupli catione utitur:ad maiorem admirationem affectuſque ſui expreſſionem in legentium animis ĩprimendam. Sed præcedenti ſpectatur mantica tergo.Sed aliorum ſemper uitia cernimus. Ab æſopo ſcribitur duas mātica homines habē:unamque præ ſe:alteram poſt ſe ferre.Aliorum uitia in anteriorem immittimus. Atq; iō aliena facilius cernius.Noſtra uero ī poſteriore mātica reponētes:ea ĩſpicere negligīus.Catullus:ſed nō uidemus mātice qd ī tergo eſt.Itē Hor.ī ſermonib⁹.Reſpicere ignoto diſcet pēdētia tergo. Eſt aūt mātica nūmorū receptaculū:ut Aſconius uerrinā refert:quæ tamē pro pera interdum Porphirione auctore ponitur.

Q uæſieris noſtin uectidi prædia: cuius
Diues arat curibus: quātū non miluus oberret
Hunc ais? hunc: diis iratis:genioque ſiniſtro
Q ui quandoq; iugū pertuſa ad compita figit:
Seriolæ uetetis metuens deradere limum
Ingemit hoc bene ſit tunicatū cū ſale mordens
Cepe:& farratam pueris plaudentibus ollam:
Pannoſam fecem morientis ſorbet aceti.
At ſi unctus ceſſes:& figas in cute ſolem
Eſt prope te ignotus cubito qui tangat & acre
Deſpuat in mores:penemq;:arcanaq; lumbi
Runcantem:populo marcētes pādere uuluas.

IOAN.BRI. Q uæſieris:noſtin uectidi prædia. Malitiā hominū exprimit:quibus ſumma ſemp eſt uoluptas alienos mores notare. Q uæſieris.Secū dā perſonā pro tertia poſuit.i.aliquis quæ ſierit forte. Noſtin? pro noſti ne. Vectidi prædia.Vectidium poſuit pro uiro diuite. Cuius.Interrogatio interrogati. Diues arat Curibus.Subaudi illius qui uerba ſunt interrogantis.Curibus.Cures urbs quōdam Sabinorū inſignis nunc autē uiculus.Hinc qui rites ut diximus appellantur. Oberret. Volando circueat.Ob.n.alias ponit̄ pro circum:ut cum dicimus urbem obſideri obuallari obſignare:alias in uicem præpoſitiōis q̄ eſt propter:ut ob merita: ob ſuperatos hoſtes unde obſides pro obſides:qui ob patriæ præſtandam fidem dantur:alias pro ad ut Ennius:ob romam noctu legiones ducere cœpit hoc imitatus eſt Iuuenalis.Tot miluos intra tua paſcua laſſos. Hunc ais? interrogatio interrogati: Hunc uerbum interrogantis:qui more malignitatis humanæ ad aliena uitia notanda fertur. Diis iratis: aduerſis:quia auare & perparce uiuat. Genioque ſiniſtro:is ſiniſtro genio uiuere dicitur:qui naturam ſuam duriter uiuendo defraudat:unde contra:is dicitur:genio indulgere qui uoluptati operam dat: ut alibi:In

dulge genio. Virgi. Et genialis hyems: i. uoluptuosa. Qui quãdoq genũ ptusa ad cõpita figit: Sensus c̃: hic qdẽ: cũ festa cõpitaliũ uenerint: qbus maxie rustici lautioribus cibis uti solẽt: nõ audet unũ: quod iãdiu seruauit attigere: sed acetũ tm̃ bibit: & cepas comedit. ordo c̃: Hũc dico q diis iratis & genio sinistro igemit metuens deradere limũ ueteris ferrolæ qñ figit iugũ ad cõpita pertusa. Quãdoq: q uacat: ut sit: quotiẽs figit. Ad cõpita: rustici finitis satiõibus in cõpitis. ibi aratris suspensis sacrificia celebrabãt magna animorũ relaxatione: eos ludos magistri uicorũ: ut scribit Asconius facere consueuerũt: is autem dies annalis non statut⁹: erat attributus: ut Varro tradit laribus: quotannis is dies concipiebatur: compita aũt dicta q ubi uiæ cõperũt tũc i cõpitis sacrificatur. Pertusa: trita & conculcata. Figit: suspẽdet. Seriolæ: diminutiuũ est a seria: genus est uasis terrei. Terẽtius: Serias oẽs releui: Deradere limũ: aut picẽ: aut gypsum quo uasa uinatia obturabãtur. Ingemit: ob auaritiã. Hoc bene sit: prouerbiũ apud antiquos: sicut & dii bene uertant: sic enĩ dicunt: qui ueluti rem magnã & inusitatã aggressuri sunt: ergo & auarus ueluti rem magni sumptus cœnaturus hoc dicit. Et farratã ollam: id est pultem ex farre: primus enim auctore Plinio fuit antiquis latio cibus: nam pulte & non pane longo tempore Romanos uixisse manifestum est: quoniam inde & pulmentaria hodie quoq dicuntur. & Ennius antiquissimus uates obsidionis famem describens: offam eripuisse: plorantibus liberis patres commemorat. & sacra prisca atq natalium pulte fritilla conficiuntur. Pueris: aut filiis: aut seruis. Plaudentib⁹: hinc hominis auaritiam ostendit: cum farre tantum & cepis & aceto pueri contenti sint. ex quo apparet alias auarius uiuere: morientis aceti: languidi: non mordacis. At si unctus cesses: perseuerat exprimere iniquitatem hominum uitia aliena culpantium: sensus est: Si inquit aliquis oleo ungatur stans ad solẽ: non deest: qui statim illum subsanans cubito se tangat. Si cesses: ociosus fueris: pro siquis cesset: ut supra: q̃ fieris: pro quæsierit. Et figas in cute solem: antiqui: ut diximus: ante cibum exercebantur: eam exercitationem: auctore Celso recte lequebãtur modo unctio uel in sole: uel ad ignem modo balneum. descendebãt enĩ in solium: tum multo oleo ungebantur: leniterque perfricabantur. Est prope te ignotus cubito qui tangat: hinc apparet homines ad aliena uitia cognoscenda ualde promptos esse: æmulatio est horatiana: Nonne uides aliquis cubito stantem prope tangens inquier. Tangat cubito: modus est latenter ostendentis quẽ probet peccare. Et acre Despuat in mores: tanquam in contemptum rei turpis: tractum ex hiis: qui ex olfactu rei putidæ expuunt. Tibullus: Hunc puer: hunc iuuenis turba circũterit arcta: Despuit in molles & sibi quisq sinus. Penemque: satyrica urbanitate dum eos reprehendit: qui aliena uitia subsanant: suorum temporum mores notat: illos percutiens qui obscœne turpissimeque uiuunt. In mores: in uitia. Penemq: Hæc cum superioribus coniunguntur: ut sit sensus: Si tibi ex inguinibus euulseris pilos aderit qui te contemnat: repetit igitur est qui despuat: ut sit ordo: est qui despuat in runcantem penem & arcana lumbi. Runcantem: metaphora sumpta ab agris: qui runcari dicuntur: hoc etiam Martialis uitium notat: Cum depilatos creste coleos portes: Et uulturino mentulam parem collo: Et prostitutis leuius caput culis: Iuuenalis: Si tenerum attritus catinensi pumice lumbum: Squallentes traducit auos. Penem: penis a pendẽdo dicitur: nam penem auctore Festo caudam uocabant: unde offam porcinam cum cauda offam penitam dicebant. Arcanaq: lumbi: id est pudibundas corporis partes. Populo marcentes pandere uuluas: cinædos & molles describit: q muliebria patiuntur. Pandere: aut uerbum pro participio est: idest pandentem: aut sic intellige: Runcantem pandere uuluas: idest runcantem & depilantem podicem: ut eum pandat & præbeat multitudini. & hæc melior est expositio. Vuluas marcentes: idest podicem in quo ea fiunt quæ in uuluis. Vuluas: uulua a poetis crebro p genitali parte muliebri usurpatur: Cum proprie uulua illud sit in utero mulieris quo infantes gestantur. Cornelii Celsi uerba subscribere placuit. Si infans in uulua decessit: quo facilius eiiciatur. Cui ita adstipulatur Plinius. Boues grauidas negant: præterq̃ dextero uuluæ sinu ferre: etiam cum geminos ferant. uulua etiã pro ea parte accipitur a Martiale: quæ circa ubera porcæ est: quæ est optimi saporis: Te fortasse magis capiet de uirgine porca: Me materna graui de sue uulua capit: ea ut scribit Plinius enecto partu melior est q̃ edito. Eiectitia uocatur illa: hæc porcaria. primiparæ suis optima: eadẽ etiam sumen appellatur.

BAR: FON. Quæsieris: exemplo probat neminem uitia sua inspicere: cum alica linceis oculis plane cernat. Dicit enim: si quæsieris ab aliquo an Vectidium norit: statim ut ille se eum cognoscere dixerit: eum auaritiæ argues. Cuius: eius qui interrogatur an Vectidium nouerit: responsum est quærentis: quẽ Vectidiũ dicat. Plures enim eodem nomine uocabantur. Diues arat: respondet interrogator eum se Vectidium dicere: qui multa prædia curribus arat. Quantum non miluus oberrat qui tot agri iugera in sabinis arat: quot miluus non circunuolet. Iuuenalis: Tot miluos intra tua pascua lassos: Hunc ais: interrogati responsio. Ais ne hunc Vectidiũ: quasi ostẽdat se eũ probe cognoscere: hunc dis iratis: qui primum de uectidio quærere cœperat. hæc omnia quæ sequuntur de eo enumerat. Hunc Eclypsis figura est. Dico enim uerbum extrinsecus ẽ

Qui quandoque iugum pertusa ad compita figit: qui ita auarus est: ut arando etiam in compitis aratrum figat: atque aliquam partem attritæ uiæ aratione comminuat. Sunt qui ad compitalia referentes dicant eum ita auarum esse: ut cũ compitalia sacra fierent: cæteris feriatis ipse anteq̃ ad sacra pergeret: terram araret: atque subinde cum bobus & aratro ad sacrificium post orationem accederet. Pertusa compita: frequentia hominũ pedibus attrita sunt enim compita loca: in quæ multæ uiæ competant. Seriolæ ueterem metuens deradere limum hominis auaritiam in maximo artificio uerborum expressit. Ostendit enim eum non audere: ne parum quidem uini cadum repleret: quod multos annos ob auaritiam in cellario seruarit. Veterem limum: id est uasa: uel argilla: quam nunc ipse poeta limum appellat: uel pice uel rasina: uel gypso obturabantur.

Hoc bene ſit. Verba hæc tãquã a uectidio dicta ponunt. Nã cũ ueteris uini eadũ regypſare nõ auderet: aliud deterius uinũ potans: q̃ſi p auaritiã ingemiſcens ſi melius uinũ aſſumeret: deterrimo uino ſumpto hoc bene ſa tiſque dicebat. Tunicatũ cepe: qd tunicas multas circũ ſe hẽt. Ollã ferratã. Ollã farre plenã: quo cibo pueri nimis parco uictui aſſueti: tãquã lauto & opiparo lætabant. Morientis aceti: deficientis: acrimoniaq; carẽtis q̃to enim acrius tanto melius acetum eſt. At ſi uictus ceſſes: quemadmodum ĩquit tu Vectidii auaritiã repræ hendiſti ſic aliquis ſi mollis deſeſque fueris te reprehendet. Et figas in cute ſolẽ: fricando enim corpus atque unguentando ad ſolem cutis penetratur. Ignotus: quem ipſe non uideas cum a tergo prope te ſit. Cubito qui tangat aliquem cui uitia tua palam faciat. Et acre deſpuat in mores: acriter inuehatur in mores tuos. Pe nemq; arcanaq; lumbi runcantem: i. uellicantem ac depilantem uirile membrum: & obſcoenos locos quo gla bes & ſine pilis circa inguina ſis. Runcare aũt a ruſticis trãſtulit: cũ herbas frugibus noxias auellere atque ſarri re ſignificet. Marcentes pandere uuluas: ut pandas ac prebeas. uulua uero mulieris tantũ eſt: ſed propter coitũ ſatyrica mordacitate cinædi podicẽ uuluæ munera peragentem uuluam appellauit.

Tu cum maxillis balanatum gauſape pectas
Inguinibus: quare detonſus curgulio extat?
Quinque palæſtritæ licet hæc plãtaria uellant.
Eliſaſque nates labefactent forcipe adunca.
Non tamen iſta filis ullo manſueſcit aratro.
Cædimus inque uicẽ præbemus crura ſagittis.

IOAN. BRI. Tu cũ maxillis balanatũ gauſape pectas? hæc uerba ſunt eorũ q aliena uitia notantes ita dicũt: qua ratione femora & partes pudẽdas rõderi iubes: cũ barbã prolixã & unguento delibutam geſtes & nutrias? Sicq; poeta obſcenos ſui tẽporis mores carpit. Gauſape: pro barba poſuit. Imitatio eſt Virgilii qui ueſtẽ barbã dixit. Aurea cæſaries ollis atq; aurea ueſtis. unde contra inueſtes imberbes dicimus: Virgi. Tum mihi prima genas ueſtiebat flore iuuentus. Gauſape: genus eſſe ſtramenti uilloſi indicat Plinius quo in caſtris utebant. Sic enim ſcribit: antiquis torus e ſtramento erat: qualiter nũc etiã in caſtris gauſape: & mox ſubdit: nã tunica laticlaui in modũ gauſape texi nunc primũ incipit: Ouidius in arte amãdi ueſtẽ craſſiorem oſtendit eſſe: cũ ait: Gauſapa ſi ſũpſit gauſapa ſũpta proba: de iis autẽ ſic ſcribit Strabo: Loci aũt mutinẽſes: & ſcutannæ adiacentis fluuio mollia: & longe aliis omnibus præſtantiora ferũt uellera: ligures aũt: & inſubres aſpera: e quibus magna italiæ pars domeſticis indumenta conficit: mediocria uero Patauini e quibus pretioſi tapetes & gauſapa texuntur: & hoc ſtragulæ ueſtis genus utrinque uilos eminentes habentis: uel una tantum e ſuperficie: bene igitur barbæ rem uiloſam comparauit. Balanatum: unguento balanino perunctum: nam ut ſcribit Plinius mirabolanus arbor eſt unguentis aptam ferens glandem: Idque Trogloydytis & Thebaidi & Arabiæ quæ Iudeam ab Aegypto diſterminat: commune eſt: naſcens unguento ut ipſo nomine apparet. Nam miros ſignificat unguentum: ualanos glãdem: quæ in Arabia naſcitur in ſyriaca appellatur & eſt candida. Quæ in Thebaide nigra: præfertur illa bonitate olei quod exprimitur: Sed copia Thebaica: inter hæc trogloditica utiliſſima eſt: unguentarii autem tantum cortices premunt: medici nucleos tundunt affuſa eis paulatim calida aqua: unguentorum expeditiſſimum fuit primumque e Brio & Balanino oleo Horatius: Et preſſa tuis balanus capillis. Curgulio: pro pene poſuit: ſumpta tranſlatione a curgulione qui in gulam creſcit & inflatur auctore Seruio eſt autem beſtiola frumentis inimica. Detonſus: ideſt ualde tonſus nam de modo auget. Quinque paleſtritæ: irriſio amaritudinis plena per quam & dementiam & turpitudinem oſtendit eorum qui partes obſcœnas corporis glabras tentant reddere cum a natura datum ſit: ut euulſi pili renaſcantur. Paleſtritæ: in paleſtra exercitati: quaſi qui fortiori ſint corpore aſſidua exercitatione. Nam paleſtra dici poteſt latine luctatio a palaio: ideſt luctor. Plutarchus loquens de Alcibiade qualis eſſet ludus declarat his uerbis: cum aliquãdo in palæſtra cum puero quodam luctaretur: iamque aduerſarius eũ ad terram deprimeret: uolens Alcibiades ignominiã uitare manum illius dentibus appræhẽdit. Virgilius. Pars in gramineis exercent membra palæſtris: Et alibi. Corporaque agreſti nudãt prædura palæſtra. Capitur ẽt pro loco ubi exercebãtur: ſic. n. ſcribit Varro. Nec putãt ſe uillam ſi nõ multis uocabulis retineãt græcis: quin uocent particulam loca: Procœconam: Palæſtram: Apodyterion: Peryſtilon: Ornytona: Periſtoreum: Oporothecen. Plantaria: pilos & bene. Nam plantaria ea dicuntur: quæ ex ſeminibus nata cũ radicibus & terra ꝓpria trãſferuntur. Virgilius. Viua ſua plantaria terra: plantæ uero ſunt raptæ ex arboribus. Virgilius. Hic plãtas tenero abſcindens de corpore matrum. Labefactent: metaphora ab arbore: quæ multis ſucciſa ictibus tandem ad terram propellitur. Forcipe: dicũtur forcipes: q̃ his forma: ideſt calida capiuntur: nã formum calidũ ueteres dixerunt: unde Cato ait de quodam ædificio: æſtate frigido: hyeme formo. Iſta: cum contemptu dictum eſt. Filix: pulchra uariatio: nam cũ pilos plantaria appellauerit: nunc uero filices nominat: filix autem herba eſt agris maxime inimica. Cædimus inq; uicẽ præbemus crura ſagittis: commune uitium hominum eſſe oſtendit: ut alter alterum notet. Cædimus: ferimus: percutimus: ab eo eſt præteritum cæcidi: & ſupinũ cæſum. Inq; uicem præbemus crura ſagittis. Horatius: At tibi contra Euenit inquirant uitia ut tua rurſus & illi: ſumpta eſt tranſlatio a ſagittariis.

BAR. FON. Tu cum maxillis: turpitudinem eius carpens interrogat cum barbam nutriat: cur inguina uellicet & abradat moris aũt ueterũ fuit barbã nutrire: cũ ante ſuperioris africani tẽpora tonſores in urbe non fuerint. Balanatum gauſape: Barba unguentata. Balanus enim inter precioſa unguenta ponitur. Horatius: Preſſa

tuis balanus capillis. Gausape uero militare stramẽtum ẽ:quod pro lecto in castris sternebatur. Pli.octauo Antiquis enim torus e stramento erat:qualis nũc ẽt in castris gausape:hoccũ uilloſum eẽt:a uillorũ :pilorũq; ſimilitudine gauſape pro barba poſuit.Detõſus curgulio:uia patens in gutture: per quã ſpũs attrahitur :atq; emittit:curgulio eſt:A cuius ſimilitudine in obſcœnis eã parte appellat:quæ a pene ad anum ẽ: p quã a lũbis ſemẽ hũanũ ut p curgulionẽ ſpũs fluit:qdã pro pene in curgulionis uermis formã uel ſe cõtrahente uel exten dente accipiũt. Nõnulli anũ ab aſpectus obſcœnitate intelligunt. Quinq; paleſtritæ:q̃uis quotidie te expi les:nõ tamẽ circa inguina glaber eris:quẽadmodũ nec filix ab agro penitus a ratiõe diuellitur.Plantaria:quo niã paleſtritæ uiri robuſti ſunt a paleſtra & luctatione cognoiati:propterea ne ualentibus uiris paulum quid uellẽdum daret:plãtaria per trãſlationẽ pro pilis dixit:Sunt aũt plãtaria ipſæ plãtæ non in arboribus:ſed in terra natæ:quæ cum radicibus & terra propria trãſferũtur. Eliſas:depilatas:& perpolitas.ui enim pili euellũ tur.Quidã elixas legũt:q̃ſi aqua calida madeſactas:ut pili facili⁹ uellicẽtur. Forcipe adũca:q̃ pili ipi auellũ tur. Forcipes enĩ quaſi foruicapes dictæ ſunt quaſi forua:hoc ẽ calida capiũtur.Virgilius octauo:Verſantq; tenaci forcipe maſſa:Forcifes uero ſunt qbus incidimus.Cædimus inq; uicẽ præbemus crura ſagittis.Et ipſi alios reprehẽdimus:& nos quoq; inuicẽ accu atiõi aliorũ ſubiicimur. Inq; uicẽ:Themeſis figura eſt quæ fit quotiens uerbum aliquod ſimplex uel compoſitum diuidentes: unam uel plures dictiones interponimus:ut ut ſeptem ſubiecta trioni.

IOAN.BRI. Viuitur hoc pacto: ut per ſupiora oñſum ẽ:ideſt ut notemus & notemur & cũ indigna tione pnũciãdũ. Sic nouimus:ideſt ita uiuere di dicimus. Ilia ſubter Cæcum uulnus habes:hacte nus in alica uitia cernẽtes iuectus ẽ:nũc uerò ſtulti tiam glorioſi hoĩs irridet:q tã petulanti oſtẽtatiõe fertur:ut ſibi attribui gaudeat:quæ ſua non ſunt eũ monet fugere debere hoĩum blãdas aſſentatiões.

Ilia ſubter Cæcũ uulnus habes: ſed lato balteus auro protegit:metaphora ſumpta a gladiatore qui acceptũ uulnus plærunq; diſſimulat:& ſpectatores fallit:tamẽ ſeip̃m decipere nõ poteſt:cum uulneris ſentiant dolorem: hoc ergo dicit poeta:nos quoq; noſtra uitia aliquo dignitatis aut potẽtiæ uelamẽ to celare:ita ut aliis minime nota ſint:ſed nobis ta men nõ latere:cũ eorũ oĩo conſcii ſumus. Cæcũ uulnũs habes.i.occultũ nõ oĩbus notũ. Sed lato baltheũs auro Protegit:ratio eſt uitii latentis: q̃ uidelicet id potentia & nobilitate tegatur:nã per baltheũ dignitatẽ militarẽ deſignat:eſt enĩ baltheus cingulum militare. Iuuenalis:Aſt illis quos arma tegunt:& baltheus ãbit. Sicq; poeta:ut dictũ eſt eos deridet:qui prætextu potẽ tiæ cõfidũt malitiã ſuam poſſe latere:& gaudẽt diſſimulata prauitate haberi boni uiri. Lato auro:pro lati au ri.Virgilius.Bina manu lato criſpans haſtilia ferro: Lato auro:Magnitudinẽ hoĩs expreſſit. Vt mauis da uerba & decipe neruos Si potes:q uulnus diſſimulat aliorũ aſpectus decip̃ere põt:ſed uiribus ſuis dare uerba nõ põt:cũ uitii ſui conſcius ſit:hoc ergo dicit alios decipe facile potes occultãdo uitiũ tuũ:ſed conſciẽtiã tuã fal lere nõ licet. Egregiũ cũ me.ui.di.n.c.uerba glorioſi boĩs:nõ debeo inqt credere & putare me uirũ bonum& frugalẽ:cũ populus ita me exiſtiet:quaſi dicat:ẽt ſi nõ ſim. Ex quo ſtultitia boĩs oſtẽditur: Tales reprehendit Horatius.Sed uereor ne cui de te pluſq̃ tibi credas.Neu ſi te populus ſanũ recteq; ualentẽ Dictitet: Occultam febrẽ ſub tempus ædendi.Diſſimules donec mãibus tremor incidat unctis. & alibi. Siquis bella tibi terra pu gnata mariq;:Dicat & hiis uerbis uacuas permulceat aures. Te ne magis ſaluũ populus uelit:aut populum tu Seruet in ãbiguo q conſulit & tibi & urbi iuppiter:auguſti laudes cognoſcere poſſis. Egregium dicimus:qui e grege electus ſit. Nõ credã:cũ interrogatiõe & eo uultu pronũcianda quo ſolemus ingrato admonitori re ſpondere. Viſo ſi palles iprobe nũmo:ſi auaritia laboras:ſi cinædus es:ſi grauis fœnerator es debitoribus: cur gaudes te uirũ bonũ & egregiũ appellari:hoc ita imitat̃ Iuuenalis.Cur allobrogicis & magna gaudeat ara. Natus ĩ herculeo fabi⁹lare:ſi cupidus:ſi Vanus:& euganea quãtũuis mollior agna: Si tenerũ attritus carmen: ſi pumice lũbũ:Squallentes traducit auos. Si facis in penẽ quicquid tibi uenit amarũ.i. ſi te cinædum & pati cum præbes.Nam qui facit quicquid ſibi uenditur in penem:ſine dubio proſtituere dicitur. Venit: uendi tur:ab eo quod eſt ueneo. Amarũ:quia ſæpenumero coitum ſequitur pœnitentia. Vnde illud fertur dictũ Demoſthenis de Laide nobiliſſimo ſcorto. Tanti non emo pœnitere. Si puteal multa cautus uibice flagel las:ſi debitoribus grauis es fœnerator. Puteal locus:ut ſcribit Acron Romæ:ad quem cõueniebant fœnera tores.Porphyrio uero dicit fuiſſe ſedem prætoris prope arcũ fabianum:quod Libonis dicebatur: qa a Libõe illud primum tribunal & ſubſellia collocata ſunt.Vnde Horatius in epiſtolis.Forum putealque Libonis Mã dabo ſiccis.Idem alibi.Roſcius orabat ſibi adeſſes ad puteal cras.Ouidius:Si puteal ianumq; times :celereſq; calendas. Flagellas:grauis es & moleſtus debitoribus:dum uſuras exigis. Ita enim flagellari dicuntur obæ rati.Vnde Martia.Et libertinas arca flagellat opes. Puteal:ideſt debitores:nam locum pro perſona poſuit. Multa uibice:multa & graui uſura:in metaphora permanſit:ut uibice dixerit:quia flagellis præmiſerit. Vi

Viuitur hoc pacto: ſic nouimus ilia ſubter
Cæcũ uulnus habes: ſed lato baltheus auro
Protegit ut mauis: da uerba:& decipe neruos
Si potes: egregium cum me uicinia dicat
Nõ credam? uiſo ſi palles improbe nummo
Si facis in penem quicquid tibi uẽit amarum:
Si puteal multo cautus uibice flagellas:
Nequicquã populo bibula donaueris aures
Reſpice qd̃ non es tollat ſua muneta cerdo:
Tecũ habita; ut noris q̃ ſit tibi curta ſupellex.

Satyra quinta.

bex ſignum eſt quod relinquit ſcutica:dicta q̃uod ui fiat. Ne quicquam populo bibulas donaueris aures ſenſus eſt:fruſtra cum turpiter uiuas aliorum laudibus delectaberis. Nequic:fruſtra. Donaueris:accomodaueris. Bibulas:quæ aſſentationibus ualde delectantur. Reſpue quod non es:repræhẽſio eſt cum indignatiõe & acri uultu pronunciãda.Monet unicuiq; fugiendã eſſe oſtentationẽ:nec aſſentationibus credendũ. Tollat ſua mũera cerdo:auferat inquit adulator & uulnus :laudes & adulationes ſuas:cerdo dicit̃ quicunq; quærit lucrũ ex aliqua uili arte:cerdos enim græce lucrum latine:cerdonẽ poſuit pro turba plæbea:quæ nulla ratiõe ad aliquẽ laudandũ ducit̃. Tecũ habita:noli cõmittere ut alienæ laudes te auferant:ſed tu te ipſum cognoſce:& cõſcientiam tuam ĩterroga bonuſne ſis an malus. Vt noris q̃ ſit tibi curta ſupellex:ideſt multa tibi deeſſe:ut ſis uir egregius:ſumptum eſt a rei familiaris tenuitate.

BAR.FON. Viuitur hoc pacto:ut alter alterius errores carpat.Sed lato balteus auro protegit:ſed hoc tuum ſcelus ab opibus & diuitiis tegitur. quia uero ilia dixit:proptcrea balteo tegi ſubiunxit:nam balteus cinguli genus cũ latũ ſit:ilia ipſa operit: quæ ſub lateribus ſupra coxẽ dicces ſita ſunt. Vt mauis da uerba & decipe neruos Hac tuæ nobilitatis uentoſitate:decoroq; habitu decipe populum:& qui te intus non nouerit quantum uelis. Neruos.n.& grauiores uiros : & qui intrinſecus noſcũt nunq̃ decipies. Quidam neruos ueritatẽ ipſam intelligunt:quæ plurimum habet uiriũ & neruorũ:Da uerba:dare uerba decipere eſt: Terentius.Cui uerba dare diſicile eſt. Egregiũ cũ me uicinia dicat non credã.Hæc cũ aſſeueratione pronuncianda ſunt. Reſpõdet.n.adoleſcens. Nonne populi iudicio de me credã:ſi me egregium eſſe dicat. Viſo ſi palles:reſpõdentis admonitio eſt fruſtra ſe quempiam egregium eſſe putare:licet ita iudicetur a uulgo:niſi ab auaritia & libidine procul ſit.

Amarum penẽ:hoc ideo dictum eſt quoniam amaritudini ſemper uenus commixta eſt. Vnde & acidaliæ cognomen propter curas:ſolicitudineſq; amara tedia meruit. Si puteal multa cautus uibice flagellas.Senſus eſt ſi grauib⁹ uſuris debitores affligis. Dicit.n.ſi in exigendis pecuniis cautus tam iugiter ad tribunal pretoris accedis debitores accuſãs eoſque ad ſolutionem cogens : ut puteal ipſum frequentia & acerbitate tua cædere uidearis:fruſtra credes populo te egregium predicanti:nam puteal pretoris tribunal ſubſelliumque eſt:Hora. Forum putealq; libonis mandabo ſiccis.Reſpice quod non es.Omiſſa ambitione atque aura populari:uirtutẽ ſequere:teq; ipſũ cognoſce. Tollat ſua munera cerdo ſuas uulgus auferat laudes:nam cerdones uiles homines ſunt lucrum ſectantes.Cerdos.n.lucrum ſignificat:

IOANNES BRITANNICVS.

Satyra quinta.

u Atibus hic mos eſt cẽtũ ſibi poſcere uoces
Centũ ora & linguas optare in carmie cẽtũ
Fabula ſeu mœſto ponatur hianda tragœdo:
Vulnera ſeu parthi ducentis ab inguine ferrũ
Quorſum hæc? aut q̃tas robuſti carminis offas
Ingeris:ut par ſit centeno gutture niti?
Grande locuturi nebulas helicone legunto:
Siquibus aut progne:aut ſiquibus olla thyeſte
Feruebit ſæpe inſulſo cœnanda glyconi.

u Atibus hic mos eſt:Ex ſtoicorum ſententia oſtẽſurus poeta homines aliquo uitio laborantes inſanos eſſe : nec ſui poteſtatem habere:ita ſatyram orditur: ut Cornutum quo ad philoſophiam diſcendam uſus eſt magiſtro: alloquat: optatq; ſibi dari eas uires ĩ carmine:quibus amorẽ ſuum in Cornutum:quem ſibi reſpondentem ĩtroducit:enarrare ualeat. Centũ uoces Virgilius Nõ mihi ſi linguæ centum ſint oraque centum. Fabula ſeu mœſto.Senſus eſt poetæ ſiue carmen tragicũ ſiue heroicum ſcripturi ſint : centum ora & centum uoces ſibi dari poſtulant. Ponatur:ſcribatur:ut alibi.Nec ponere lucos Artificem. Hianda: magno ſpiritu pronuncianda. Illud reſpexit:quia tragœdia altiloquo conſtat ſtilo. Mœſto: Tragœdiarum materiam expreſſit:iis enim res mœſtæ ſcribũtur. Tragœdo:tragœdi actores dicũtur tragediarum:tragici uero ſcriptores. Vulneta ſeu parthi: ideſt carmẽ heroicum: quo bella maxime decantari ſolent. Vulnera parthi:aut quæ ipſe accepit: ut ſit æmulatio Horatiana: Aut labentis equo deſcribit uulnera parthi:aut quæ aliis ĩtulit. Ducẽtis: ideſt extrahẽtis ab inguine percuſſo:aut expreſſo eſt percutientis. Quorſum hæc? ſubaudi dicis:uerba cornuti introducti admirantis cur poeta cum ſatyram poema quidem humile ſcribat:optet ſibi dari tot linguas. Quantas offas? quantum globum:& carminum coaceruationem: nam offa appellatur omnis res: quæ in tumorem creſcit a potu ophelin.i.a tumeſcendo. Vnde & fruſtra carnis offas dicimus:Feſtus Pompeius offam porcinam cum cauda : offam penitam dicebant. Iuuenalis. Et patrui ſimiles effunderet offas. Plinius item res in unum conuolutas & in modum pilæ collectas offas appellat :ut eſt illud. Amygdalinum oleum quod aliqui uocant neopum arefactis : & in offam contuſis exprimitur. Ingeris:paras:aggregas. Vt par ſit:coueniens & æquum ſit. Niti : adiuuari. Grande locuturi nebulas helicone le.ab iis inquit ſinito muſas inuocari:qui tragœdias & res magnas ſcripturi ſunt. Grande:ut tragœdias: quæ res grandes continent. Ouidius in triſtibus. Et dedimus tragicis ſcriptum regale cothurnis. Quæque grauis debet uerba cothurnus habet. Nebulas hoc uerbo latenter eos poetas irridet qui muſarum inuocatione putant in carmine ſcribendo adiuuari : oſtendens ut diximus illic. Nec fonte labra:uirtutem homini parari labore & induſtria:non autem hauſtu fontium: & muſarum inuocatione:ideſt cum huiuſmodi omnia ſint prorſus uana. Per nebulas:igitur muſas intelligit: quaſi rem inanem:& quæ parum proſit. Helicone mons eſt boetiæ muſis: ut diximus conſecratus a Thracibus. Legunt:colligant:quærant. Olla prognes : tragœdia prognes quæ in ultionem Philomenæ ſororis ſuæ

a Tereo marito stupratæ Itym filium comedendum appòsuit:eũdem Itylum appellat Catullus Qualia sub densis ramorum cecinit umbris Daulias:absumpti fata gemens ityli. nota est fabula. Olla thyestæ:tragœdia:cui nomẽ est Thyeste:eã auctore Fabio Varius magna laude scripsit:cui Cornelius adstipulando ita scribit.Necullus Assinii:aut Messalæ liber tam illustris est q̃ Medea Ouidii aut Varii Thiestes:eandẽ tragœdiã scripserũt Seneca & Cassius ætruscus parmensis:cuius meminit Horatius:Aetrusci q̃le fuit cassii rapido feruentior animi ingeniũ:cuius argumentum tale est:Atreus & Thyestes Pelopis & Hippodamiæ filii: eo iter se impietatis Venere:ut thyestes cũ Europa fratris uxore cõcumberet:in cuius sceleris ultionem Atreus Tantalum eius filium apposuit epulandum:quod dolens Thyestes consulto oraculo de uĩdicta accepit posse alio scelere eius facinoris ultorem nasci:si cũ Pelopea filia concũberet:quod cũ fecisset natus est Aegistus: a quo & Atreus:& Agamẽnon e bello troião reuersus interempti fuerunt. Olla thyeste:quæ ei appoĩta fuit ab atreo

Feruebit:scribetur: respexit hoc uerbo feruebit ad fabulã. Nam appositi sunt filii parentibus in cœnis. Cœnanda:agenda:recitanda in scœnis. Glyconi:nomen est tragœdi:ut gladiatoris apud Horatium: Et quia desperes inuicti membra glyconis. BAR.FON.

Atibus hic mos est.Diuersa hoĩum studia esse demõstrans Cornutũ præceptorẽ suum philosophia delectari scri.cui nõ nisi qui liber sit possit incũbere.Libertatẽ uero in aĩo esse probat. Hiãda mœsto tragœdo cũ hiatu pronũciãda.Mœsto aũt dicẽs ad naturam allusit tragœdiæ:cuius cum luctuosus exitus sit:tragœdus quoq; mœstus ac tristis p cõditione psonæ inducitur.Ab inguine pthi sagittis in prœlio maxĩe ualent:quas fugiẽtes interdũ in hostes iaciũt:quoniã uero p haretra ab humeris pẽdens:coxis:lateriq; illudit: Ob id ait ab inguine sagittas educere. Quorsum hæc:interrogat cur centum sibi ora poetæ inuocent: cum ut ait Horatius:nisi locus exigat fieri non doceat. Quantas offas:hoc in uituperationem scribẽtis dicitur: q nimium & infletur & turgeat. Grande locuturi nebulas helicone legunto:res grandes scripturi:nebulas hoc est inflata & inania uerba ex helicone sumẽtes mu as inuocent. Si quibus aut prognes:aut si quibus olla thyeste feruebit.siqui tragœdias de Progne atreoque describent qui parentibus filios in olla decoctos in cibũ apposuerunt. Progne enim Pandionis Athenarum regis filia: Therei Thracum Regis uxor Philomenæ soror fuit:quam cum a Tereo marito suo per uim stupratam comperisset Itym filium ei comedendum apposuit.Atreus uero Pelopis filius grauiter ferens Thyestem fratrem cum Europa uxore sua concubuisse: eius liberos interfecit:decoctosque epulandos parenti dedit. Insulso cœnanda glyconi: quoniam ollam feruere dixerat in translatione uerborum perstans cœnandam pro recitanda subiunxit. Glyco uero Tragœdus tempestate Neronis fuit.

IOAN.BRI. Tu neq; anhelanti coqtur dũ massa camino. Folle premis uentos:Cornuti uerba sunt: Tu Persi multa cogitando inflatũ & turgidũ carmẽ nõ meditaris:imitatio ẽ Horatii. At tu conclusas hircinis follibus auras Vsq; laborantes dum ferrum molliat ignis. Vt mauis imitare. Premis: concipis:cogitas. Ventos:carmen inflatum & superbum. Folle:idest animo. Coquitur dũ massa:dum ferrum igni mollitur:idest dum tecũ multa reuoluis & consideras. Camino:fornace:i dest pectore tuo. Nec clauso murmure raucus: morẽ altiora meditantium expressit: ut alibi. Murmura cum secum:& rabiosa silentia rodunt: Atq; expor recto trutinantur uerba labello. Cornicaris:tractum a cornicibus:quæ ueluti strangulatam uocẽ emittunt:ut secum garrire uideantur. Inepte:aduerbium est:nam si uocatiuus esset:contumelia afficeret:quem sequentibus uersibus laudat. Intendis:proponis:tractum a sagittariis:qui arcum intendere dicũtur. Sclopo:fictũ uerbum a sono & stridore uocis. Buccas:bucca pars est ea oris:quæ inflari solet. Hora.Quin iuppiter ãbas iratus buccas ĩflet:ab eo fit buccula :q̃ pars est galeæ qua tegit pars ãterior oris.Iuue.Et buccula pẽdẽs:Et curtũ temone iugũ. Verba togæ sequeris.i.non bella scribis:ut tibi opus sit cẽtũ linguas exposcere:sed materiã quidẽ humilẽ:qualis ẽ satyra. Verba togæ:id est paci cõueniẽtia.Nã toga armis oppõitur.Martia.Clarũ militiæ:frõto togæq; decus. Cice.Cedãt arma togæ:Asconius eã cõmunẽ habitũ marium & fœminarũ fuisse scribit. Callidus:acutus. Iunctura acri: compositione uersuum apta & uenusta. Teris :scribis:sumptum est a fabris:qui lima terunt metalla. Ore modico:non superbo & turgido. Illuc denique spectat:Persium non materiam tam superbam tractare: ut cõueniat tot uoces sibi optare. Pallẽtes radere mores Doctus:& ingenuo culpã defigere:ludo:hic argumẽtũ satyræ ostẽditur:quæ ad hominũ uitia carpenda emersit.Hic ergo sensus est.Didicisti quidem Persi uitia hoĩum insectari: Radere:tangere:& mordere:tractum a medicis:qui cultro radere & resecare uulnera solent. Persius alibi.Sed quid opus teneras mordaci radere uero Auriculas. Mores:uitia. Pallentes:quod homines conscientia uitiorum expalleant. Defigere:notare. Ingenuo ludo:id est liberali carmine & satyra quadam digna libero homine:nõ petulanti.Ingenuus dicitur qui statim:ut natus est:liber est: siue ex duobus ingenuis matrimonio constante editus est:siue ex libertinis duobus:siue ex altero libertino: & altero ingenuo: De hoc

Tu neq; anhelãti coquitur dum massa camino
Folle p̃mis uẽtos: nec clauso murmure raucus;
Nescio quid tecũ graue cornicaris inepte:
Nec sclopo tumidas intẽdis rumpere buccas;
Verba togæ sequeris iunctura callidus acri
Ore teris modico: pallentes radere mores
Doctus & ingenuo culpam defigere ludo:
Hic trahe quæ dicas: mensãq; reliquæ mycenis
Cum capite & pedibus plæbeiaq; prãdia noris

lege Iustinianū: Culpā:crimē uitiū. Hīc trahe q̄ dicis:ex ludo scilicet.i.liberali satyra:ut sit sēsus.Si scriptu
rus aliqd es;satyrā rē quidē hnmilē:& nō tragœdiā opus supbū scribe. Mensā:tragœdiā intellige: q̄ filios pa
rētibus appositos scri. Mycenis:ciuitas est laconiæ:Agamēnonis prīa:ibi Atreus Thyrestæ fratri filiū appo
suit epulādū. Plæbeaq; prādia noris.i.materias hūiles:& nō altiloquas & regales:q̄les ī tragœdiis scribūt:ut
Oui.docet.Et dedīus tragicis scriptū regale cothurnis. Prādia:iō qa ī tragœdiis appōi filios epulādos ī prā
diis cōstat. BAR.FON. Tu neq; anhelāti:cornutū laudat:q ā pulositate uitata:mediocritatē sūmo cū
arti ìcio pseqtur.qd ex Hora.trāstulit:At tu cōclusas hircinis follib⁹ auras:ut mauis imitare. Scloppo.Infla
tis spiritu buccis sonus q ide emittit:scloppūs dicit:Bucca uero ea pars ī facie supra mētū ad oculos ē q̄ spū in
flat.Hor.prīo sermonū:qd causæ ē merito q illis iuppiter ābas iratus buccas iflet. Ore teris modico Ore mo
desto limas & corrigis Modicū.n.modestū a mō significat. Pallētes mores.Malos uitia.n.pallorē generant
Hora.in epistolis.Nil cōscire ibi nulla pallescere culpa.Radere.Signatis uerbis facilitatē.Cornuti exprimit q
nō grauius cædere sed leniter corripet delīq̄ntes.Ingenio culpā defigere ludo.Lenitate pfacili & liberali ac sua
ui oratione repræhendere.Hinc trahe quæ dicas:hæc ad se ipsum poeta loquitur.ut qui tragœdii : turgidiati
busq; neglectis hāc Cornuti modestiā in satyra describēda sectari uelit. IOANNES BRITANICVS.

Nō equidē hoc studeo : bullatis ut mihi nugis.
Pagina turgescat dare pondus idonea fumo.
Secreti loquimur:tibi nunc hortante camœna.
Excutienda damus præcordia:quantaq; nostræ
Pars tibi sit cornutæ animæ tibi dulcis amicæ.
Ostendisse iuuat pulsa dignoscere cautus.
Quid solidum crepet:& pictæ tectoria linguæ
Hinc ego centenas ausim deposcere uoces:
Vt quantūm mihi te sinuoso in pectore fixi.
Voce traham pura:totūq; hoc uerba resignent
Quod latet arcana non enarrabile fibra:

Nō equidē hoc stu.bul.ut mi.nu.Pagīa tur.Cor
nuto ītroducto rñdet Persius: docens tot uoces tot
q; līguas optare:nō ut materiā altiloq̄ scribat:sed ut
amorē:quo ipm pseqtur:oñdat. Bullatis:iflatis &
turgidis ductū a bulla q̄ ī modū pilæ ī aqs tumescit
Oui.Intūuit:sicut fuluo plucida cælo.Surgere hul
la solet.Varro ī re ru.Hō.bulla ē.Mart.Crassior of
fensæ bulla tumescit aquæ.Bulla itē:ut dicet īfra:or
namētū ē pueri īgenui. Nugis:extēuat poeta uires
suas ut Mart.Mercari nrās si te piget urbice nugas
Et alibi.Tu ne potes dulces īgrate relinq̄re nugas:
Pagina:paginæ dicte:qd in libris suā quæq; obtīe
ant regionē:ut pagi:uel a pāgēdo :qd in illis uersus
pagūt.i.fingūt.Dare pōdus ido.fu.hoc dicit. Ego
res quidē tumidas nō scribo:ut alii quoq; scripta in
cēdio digna adiudicant:cū supba & loq̄citatis plena
sint.unde Mar.Materia ē mihi crede tuis aptissima
carthis Deucaliō:uel si nō placet:hic Phaeton. Idonea:cōiuge cū pagina. Pōdus.fomētū & materiā:sic.n.
fumus amplior fit & pōderosior uel ideo pōdus fumo:qa cartha cōbusta a fumo extolli solet:exquo addit pō
dus fumo. Secreti loqmur:separati loqmur.q.d.res nostræ digne nō sūt q̄ ī theatrū pferant recitādæ:nec ī p
patulo sed seorsū potius hñdæ sūt.sicq; a modestia sua beniuolētiā sibi cōciliat:cū scripta domi contineat : nec
laudis cupiditate ostētet. Camœna:musa.nā camœnæ a carmībus sūt dictæ:uel qd canāt antiquorū laudes:
uel qd sint castæ mētis præsides.auctor ē Festus. Excutiēda:explicāda examināda.Sūpta ē metaphora a ue
stibus ex quibus puluis excuti solet.Præcordia:uocamus auctore Pli.uno noīe exta ī hoīe cui Cato ī re ru.asti
pulat loq̄ns de b assica.Et si lienes turgēt:& cor dolet:& si lecora ut pulmones : aut præcordia uno uerbo:oīa
sana facit.Ex quo appet: præcordia hæc dici pprie. Cornute:Philosophus fuit:ut dixīus sectæ stoicæ ma
gister Persii:quē Nero auctore Eusebio ī exiliū misit āno q̄rto post mortē Persii. Pars aīæ nostræ:amicus di
midiū ē aīæ nostræ.Hora.Et fues aīæ dimidiū meæ. Pulsa.i.explora:& q̄re.Metaphora ē ab iis sūpta q pul
sādo fictilia explorāt:quorū sōus surdus ē si rimosa sūt:Si uero solida.acut⁹.Solidū:res solida.i.īegra.Quid
crepet:quē sonū faciat.tectoria & nō plectoria legēdū ē trāslatio sūpta a parietibus:q etsi ueteres sunt tectorio
īducto noui tñ uidēt.Tectoriū.n.ē īcrustatio:q̄ calce parietibus fieri solet Pli.Nulla ī Apellis tectoriis pictu
ra erat:nōdū libebat parietes totos pingere.Nomē accepit a tegēdo. Vnde ita scri:Var.Parietes & solum ope
tectorio marmorato loricādi sūt.i.armādi:& tegēdi. Ergo tectoria.i.tegumēta cū hoīes aliud corde tegāt:ali
ud lingua ostēdāt. Līguæ picte adulatricis. Hīc ego cētenas.Sēsus est.ad hoc mihi cētū uoces optaui:ut q̄ta
te bēiuolētia cōplectar oñdere tibi possī. Trahā.sūptū a nētibus.Voce pura sincera:& fideli:nō mēdaci : nō
adulatoria. Verba resignēt:apiāt: Inde dicīus litteras resignatas.i.aptas:q̄ significatiōe Pli.us⁹ē cū ait.Fabi⁹
pictor ī ānalibus suis scripsit:matronā:qd loculos ī qbus erāt claues uinariæ cellæ : resignauisset:a suis īedia
mori coactā. Totūq; hoc uerba.Ordo ē Verba resignēt hoc totū qd lateat arcana fibra nō enarrabile. Arca
na fibra:pectore intimo.Arcanū scribit Festus trahi siue ab arce q̄ tutissima pars ē urbis:siue a genere sacrificii
quod in arce fit ab auguribus:adeo remotū a notitia uulgari ut ne litteris quidē mādet:sed p memoriā succes
sorū celebrēt.siue ab arca in qua q̄ clausa sūt tuta manēt:cuius ipsius origo ab arcēdo depēdet.Non enarrabile
magnitudinem amoris exprimit. BARTOLOMEVS FONTIVS.

Non equidem hoc studeo.tragœdiis ludicris quæ omissis:se satyram scripturum ostendit:quam ei diligen
tius emendandā cōmittit.Pullatis nugis.Quoniam in tragœdiis flebiles illustrium personarum exitus cōtīe
bantur histriones quoque aliqui cum pulla ueste inducebantur Pullum autem nigrum significat Virgilius:nel
maculis infuscet uellera pullus. Dare pondus idonea fumo:uel res leues apta stili magnitud inc illustrare:ue

f

uel digna quæ incẽdio consumat. Hortante camœna: ut hanc meã satyrã tibi excutiendã atq; emẽdãdam β berem antiquam ederẽ. Camœnæ uero musæ sunt: quasi canenæ a canendo cognoiatæ. Quãtaq; nostræ pars tua sit cornutæ anime: hoc non solũ ad amorem: sed ad doctrinã etiã refert: cũ omnẽ scientiam suã ab eo emanasse profiteatur. Pulsa dignoscere cautus. Doctus aĩcũ fictũ a uero: & petitũ ab impiro probe discerne re: Quod trãslatũ ab emptoribus uasorũ ẽ an solida sint pulsatiõe dinoscẽtibus. Picte tectoria lingue: fucate & dolosam orationẽ per candẽ trãslationẽ intelligit. Tectoria enim sunt cum calce: aut gypso parietes & eiusmodi cetera oblinuntur & leuigantur ad maiorẽ spectantiũ gratiam & decorẽ. Hic ergo centenas. Ad singularem amorem suum erga cornutũ significandum centũ ora sibi audere deposcere scribit. Quod superius in poetis inania scribentibus increpauit. Sinuoso pectore. Amoris gratiæq; capaci: Sinus enim quodcunq; inflexus curuitate: que continet appellatur: Resignent. aperiant & denudent. nam signare signum apponẽ & occludere. Resignare autem aperire significat.

IOAN. BRI.

Quũ primũ pauido custos mihi purpura cessit
desciibit tẽpus quo se instituendum Cornuto tradidit. Sensus ẽ: ubi ex pueritia: que ætas bulla & prætexta utebat: excessi: a te erudiri uolui. Ordo ẽ. Supposui me tibi: cũ primũ purpura custos cessit mihi:

Quũ primũ pauido custos mihi purpura cessit
Bullaque succinctis laribus donata pependit.
Cũ blandi comites: totaque impune suburra
Permisit sparsisse oculos iam candidus umbo
Cũq; iter ambiguũ ẽ: & uitæ nescius error

Purpura: hoc ẽ pretexta cui pretextebatur: ut scribit Macrobius: Purpura uestis erat: quã pueri ante xiiii. annũ utebantur. Martialis puerilem amicitiã pretextatam dixit: Tu mihi simplicibus Manni dilectus ab annis: Et pretextata cultus amicitia. Eam etiam magistratuum fuisse ostendit Tranqllus sic scribens de Cæsare Dimissis lectoribus: abiecta pretexta domum dam refugit. Custos: ideo dixit: quia pueri sub custodia sunt: aut preceptoris: aut pedagogi. Mihi cessit: a me deposita est. Bulla aurea erat insigne puerorũ prætextatorum: que dependebat a pectore: ut significaretur eam ætatem alterius regendam consilio. Dicta ẽ autem bulla a bulli: quod est consilium: aut quia eam partem corporis bulla contingat. i. pectus in quo naturale manet consilium: aut ut scribit Pedianus: quasi bullientis sinus communiens pectusque puerile. Eius usum ut etas puerilis usurparet: primus omnium Priscus Tarquinius instituisse traditur. Qui filium cum in prætextæ annis occidisset: hostem bulla aurea donauit. Vnde mos bullæ durauit: ut eorum qui equo meruissent filii id insigne haberent: ceteri lorum. Cum prætexta magistratuum: bulla uero gestamen esset triumphantiũ in speciem cordis: ut scribit Macrobius: remediis quibusdam inclusis aduersus inuidiam. Donata pependit: generosi enim pueri pueritiæ annos egressi apud lares familiares bullam suspendebant: quemadmodum puelle uirginitati renunciantes Veneri puppas donabant: ut Persius. Nempe hoc quod ueneri donatæ a uirgĩe puppæ. Ad quod respexit Horatius: cum irridendo ait. Donasset iam ne cathenam ex uoto laribus. Laribus laribus quos proprie auctore Plutarcho presides uocant canis assistit: & ipsi caninis pellibus uestiuntur. Cui rei duplex redditur ratio: Nam cum præsides sint qui presunt: hos domus custodes esse oportet & alienis formidolosos: sicut canes uidemus. Mites uero ac lenes mansuetosq; domesticis. Vel quod dæmonia quædã mala: ut sensit Chrysippus. & Romani credidere: circumerrent: quibus dii quasi carnificibus: & scelerum ultoribus aduersus iniustos & impios utuntur. Sic lares furiales quidam existimari sunt. & pœnarum & exactores uitæ & operationum speculatores. Quare fit ut caninis pellibus induantur: quibus & canis ideo assidet: qd ad inuestiganda scelera & ulciscendos improbos sagaces sint. Compi alibus igitur. Nam is dies laribus attributus erat: suspendebantur in compitis: ut scribit Festus pile & effigies uiriles & muliebres ex lana quod esse deorum inferiorum quos uocant lares putarent. quibus tot pilæ quot capita seruorum. tot effigies quot essent liberi ponebantur: ut uiuis parcerent. & essent hiis pilis & simulacris contenti. Succinctis laribus: quia pellibus caninis induti colerentur. Cum blandi comites. pedagogi & serui: qui cum antea dominum coercerent. nunc blanditentur. Tota suburra. ablatiuus est casus. Suburra regio urbis celebratissima uiæ sacræ proxima: quam putauit Iunius auctore Varrone ab eo dictam: quod fuerit sub antiqua urbe: cui testimonio potest esse quod subest & loco qui terreus murus uocatur. Vel a pago potius succusando dicta: ut muratione litteræ suburra pro succusa dicta sit: quod succurrit carinis. In ea meretrices habitant. Martia. Ergo suburranæ tyronem trade magistræ. Illa uirum faciet. non bene uirgo docet. Vergilius in Priapea. Nota subarranas iter theletusa puellas: Quæ puto de questu libera facta suo. Impune. sine supplicio. i. omni amoto metu. Nam antea sub custodia erat pedagogi & patris a quo prohibebat libere uiuere. Cãdidus umbo. i. toga uirilis quæ post q̃rtũdecimũ annum: quo tempore pueritia desinit sumebatur: Eam metaphorice umbonem appellauit. qa ut scuto armati aduersus hostem audacius insurgimus: & omnia pericula subimus. Ita pueritiam egressi sumptaq; toga uirili licentius liberiusq; omnia facimus. unde Terenti⁹: Postq̃ excessit ex ephebis uiuẽdi liberior fuit potestas. Candid⁹: antiquorũ consuetudinem respexit: apud quos uirorũ fortium picta erant scuta ut Vergili. Et dicti scuta labici. Contra inertium & tyronum pura erant: ut idem alibi: Parmaq; ingloriũs alba. per candidum igitur umbonem se uelũti nouũ militem & tyronem oñdit. Quippe qui nũper ingressus sit adolescentiam. Cumque iter ambiguum est: nam ineunti adolescẽtiæ nihil difficilius est: q̃ quos & q̃les eẽ uelimus deliberare: quod imbecillitate consilii accidere Cicero docet. Vitæ nesciũs error. Ordo est: Error nesciũs uitæ: ut intelligamus adolescentiam errare. Quia ueræ uitæ cognitionem habeat.

BAR.FON: Quũ primũ custos: postq̃ ex eplebis discessi me tibi coniuuxi tuãq; institutionẽ secutus sum: pauido mihi. pædagogũ magistrũ qtimẽti. Custos purpura ptextã itelligit: quæ simul cũ bulla in usum nobiliũ puerorũ usurpata est. Dependebat aũt bulla hoc est monile antiquũ ornamenti genus qd collo gestabat a pectore: ut puerilẽ ætatẽ alterius consilio regendam esse ostenderet. Eius forma in bullarũ morẽ rotunda erat: A cuius rei specie Plutarcho auctore in probileumatibus dicta est. Est uero bulla tumor quidã excrescens. Vnde & diminutiuũ bullula deriuat. Celsus secundo de urina scribens. Aut si quasdã q̃si maculas representat aut si bullulas excitat quin de bullio uerbo idẽ post paulo utit. Aut si bullat: aut si mole olet. Laribus donata: genero si adolescentes pueritiæ annos egressi aureã bull laribus suspendebant. Hora. in sermo. Donasset iã ne catenã ex uoto laribus q̃rebat. laribus uero Seruius Tul. primꝰ oĩum compitalia & ludos instituit quod in regia ebãti puero caput arsisse uisũ: creditũq; laris familaris filiũ. Ab augusto postea iidẽ ludi renouati laresq; in compitis positi: & libertini sacerdotes dati sũt: quos augustales appellauit. Lares aũt dii domestici. Maneæ deæ filii sũt & caninis pellibus Plutar. auctore ĩduunt: quas ideo succingũt ut expeditiores: prõptioresq; sint. nã diligẽtes exactores uniuscuiusq; uitæ sunt: & humarũ actionũ speculatores scelerũq; ultores: quapropter & canes iuxta eos assidẽt. quoniã ad inuestigandũ sagaces sũt. Suburra tota: Suburra regio Romæ est dicta: Vt uarro scribit: uel quod sub tereo carinarũ muro esset: uel qd fuerit sub antiqua urbe. Vel potius pago succusão: sic dicto qa succurrit carinis. Hæc iuxta carinas celio mõti coniuncta erat. Suburrã aũt pro uiris suburrãis: cõtinẽs pro cõtento ponit. Iã candidus umbo: Cũ iam id ætatis esse ẽt ut ĩ militiã scribi possẽ: Vmbo. n. curuatura scuti est: quã tamen pro scuto ponũt. Tyrones uero albis scutis utebantur ad eorũ nouitatem trocinii demõstrãdam: Virgilius. Parmaq; inglorius alba. Contra ueterani & strenui milites picta scuta gestabant: ut apud eundem poetam. Et picti scuta labici.

IOANNES. BRITANICVS.

Deducit trepidas ramosa in compita mentes
Me tibi supposui: teneros tu suscipis annos.
Socratico cornute sinu: tunc fallere sollers.
Apposita in tortos ostendit regula mores:
Et premitur ratione animus: uincique laborat
Artificemque tuo ducit sub pollice uultum.
Tecũ etenim longos memini consumere soles.
Et tecum primas epulis decerpere noctes.
Vnũ opus & requiẽ pariter disponimus ambo.
Atque uerecunda laxamus seria mensa.
Nõ equidẽ hoc dubites amborum fœdere certo
Consentire dies: & ab uno sydere duci.
Nostra uel æquali suspendit tempora libra.
Parca tenax ueri: seu nata fidelibus hora.
Diuidit in geminos concordia fata duorum:
Saturnũq; grauẽ nostro ioue frangimus una:
Nescio quod certe est qd' me tibi tempat astrũ:

Ramosa in cõpita: in uarias deliberatiões. Aliud dit ad lrãm. y. p quã Pytagoras: ut diximus uitã humanã diuisit: ita ut ab augusto ĩcipiẽs: biuiũ litterarũ iuuẽtutis speciẽ pferat: quæ semp ĩcerta est utrã uiã sequatur. Vitiane. i. partẽ sinistrã an uirtutẽ. i. partẽ dextrã. Cõpita: quadriuia appellãt: ab eo qd multæ uiæ in unũ cõfluant: a cõpetendo: ut scribit Var. Mẽtes: mens dicta a metiẽdo qd ea cũcta metimur & pẽsitamus: Me tibi supposui: hoc uerbo suppo/ sui sũmam erga magistrũ uenerationẽ ostendit. Tenero s ãnos: Ineuntẽ adolescẽtiã. Socratico sinu idest philosophia morali: quã Socrates prĩꝰ oĩum ĩuenit. Nã cũ antea Philosophi: ut dixĩus: circa rerũ cognitionẽ uersarẽtur: is: ut Cicero est auctor: e cœlo philosopiã moralẽ euocauit. Tũ: scilicet cũ me suscepisti. Regula: Moderatio & doctrina: a regendo dicta: Metaphora sũpta est a fabris: q regula hoc est linea recta utunt ad ligna recta secãda & polienda. quæ alio noĩe appellat amussis. Extendit: euoluit: explicat: & emẽdat. Mores ĩtortos. i. prauitatẽ uitæ meæ. In: modo particula ẽ actiua: permãsit in Metaphora intortos. n. dixit quia extendit præcedit. Fallere sollers: Sollertis & periti magistri morẽ expressit: quem oportet: ut scribit Fabius: pueros blanditiis plerũq; ad litteras allicere: ut Hor. Olim dant crustula blandi Doctores: elemẽta uelint ut discere prima. Fallere igit dicit: qd eũ ueluti quibusdã fraudibus ad uirtutem induxerit: ita ut plerũq; eius cupiditatibus affẽtire uideretur. Sollers: in omni re prudẽs: Deductũ a Sollon osce: qd nos totũ uocamus auctor est Festus. Et premit. Regit. i. animus meus patiebatur & gaudebat ratione gubernari: qd' in oĩbus laudabile est: ut rationi pareat appetitus: quæ oĩa ex philosophia moralli colliguntur. Vincique laborat: Hinc ostendit non sine labore a cupiditatibus auocatũm esse. Artificem: Antiptosis est: pro artifice. Ducit sub pollice uultum. Metaphora sumpta ab iis qui imagines Cereas formant. Iuuenalis: ut mores teneros: Cu pollice dicat ut siquis cera uultum facit. Ducit: Sumit. Soles: Dies: Virgilius: Tris adeo incertos cæca caligine soles. Primas noctes: idest primas partes noctis. Laxamus: Discimus: aperimus. Seria res graues. Et per hoc ostendit poeta nihil impudicum in mensa tractandum esse.

Non equidem hoc dubites amborum fœdere certo. Consentire dies & ab uno sydere duci. Tantam inter se concordiam: & morum similitudinem esse dicit: ut credibile sit amborum uitam ab eodem Sydere pendere: Et hoc ex disciplina ægyptia: in qua plurimum Petosiris & Necepsos elaborauere: Nam persuasum est: ex astrorum motu futura cognosci: & nascentibus hoĩbus malitiam uel bonitatem: felicitatem uel infelicitatem portendi: unde illud est Iuuenalis: Distat enim quæ sydera te excipiant modo primos incipientem edere uagitus. Amborum fœdere certo consentire dies. Ordo est: dies amborum. Cõsentire conuenire. Fœdere: Le-

ge: Nostra uel æquali suspendit tpa libra Parca tenax ueri seu nata fidelibus hora: Sensus ē: siue inqt sublibra: siue sub Geminis & quocūq; alio sydere nati sumus: hoc unū cōstat nos cuiusdā syderis bnficio pari moq; qlitate coniūgi & eiusdē esse uolūtatis. Ordo est: neicio quod certe est sydus quod me tibi temperat: uel parca tenax ueri suspendit nostra tempora æquali libra: seu hora nata fidelibus diuidit. f. c. d. Parca tenax ueri: parcæ tres dicūtur esse sorores: Clotho: Lachesis: & Atropos: quarum arbitrio hominum uita disponitur: Vnde sappho: Siue ita nascenti legem dixere sorores: Et data sunt uitæ fila seuera meæ. Summa concordia oia digerunt. Vergilius: Concordes stabili fatorū numiua parcæ: Pro fatis ab Homero accipiunt: ut hic a Perseo. Ait ergo fata horam natalem dispensasse: ut sua utriusq; uita ab eodem sydere pendeat: Tenax ueri: nō mēdax sed quod semel promisit haud dubie præstans. Suspendit tempora nostra. Nobis contribuit: & dispensat: perstat in translatione libre: qua res suspenduntur. Aequali libra: Epitheton est libræ. Nam sole in libra existente Aequinoctium est autumnale: idest nox æqua diei: Vnde Vergilius: Libra die: somniq; pares ubi fecerit horas: Seu nata fidelibus hora Diuidit in geminos. c. f. d. geminos complures Astrologi: Castorē & Pollucem esse dixeruut: quos demōstrant omnium fratrum inter se amantissimos fuisse: quod neq; de principatu contenderūt: neque ullam rem sine cōmuni consilio gesserunt: pro quibus officiis eorum iuppiter inter notissima sydera eos constituisse existimatur. Alii dixerunt Herculem & Apollinem esse: Nōnulli & Triptolemū: & Iasona a Cerere dilectos: & ad sydera perlatos: Ostēdit igitur poeta eos qui sub geminis nascuntur summa semper fide & gratia inter se uiuere: quēadmodum uixisse feruntur Castor & Pollux. Hora nata fidelibus: idest que hoc præstat: u qui tunc nascantur inter se fideles sint & amici. Geminorum enim sydus benignum est & salutare eos in mari deos nautæ inuocant. Diuidit in geminos concordia fata duorum: id est digerit: & dispartitur in geminos concordia fata duorum: idest uitam nostram quæ pendet ex fatis. diuidit autem in geminos: ut quanuis diuersis temporibus: sub eodem tamen sydere utriq; nati simus. Concordia Hoc dicit propter syderis uirtutem: cuius est proprium homines in amicitiā & mutuā charitatem coniungere. Saturnumq; graue nostro Ioue frangimus una: Saturni sydus gelidæ & rigentis est naturæ: & qbus in ortu affulserit maleficum: & infœliciratem portendens. Vnde Oui. in Ibin. Te fera ne quicq; placidum spondētia martis sydera presserunt: falciferiq; senis. i. saturni. Contra Iouis sydus est benignum & temperatum: Nimio enī ardore martis & rigore saturni inter quæ duo sydera est interiectus ex utroq; temperatur: & stella fit salutaris. Oui. Natus es īfœlix: ita dii uoluere: nec ulla cōmoda nascentis stella: leuisue fuit. Nō uenus affulsit: nō ulla iupiter hora. Aut ergo Persius fiqd mali nobis nascētibus sydus saturni illaturum erat: id totū benignitate stellæ Iouis depulsum est: cum ea nobis in ortu affulserit: BAR. FON.

Ramosa incōpita: Hoc pp Pythagorā dicit q hominis uitā in ypsilon littere formā diuisit. Trepidas mētes. ambiguas an uoluptatū: que lata & plana ē an uirtutis: quæ rectā ardua uiam sequant. Appositā intortos extendit regula mores. Rectā institutionem cornuti laudat: q tanta facilitate ac tali regula intorrtos iuuenum mores ad uirtutē dirigeret: ut ipsi eius præcepta libenter admitterēt. Artificē uultū: artificiosum: nā artificē pro eo quod arte perfectū est posuit. Q uæ trāslatio ab his q fingūt imagines sūpta ē. Lasamus seria: seuerioribus interdū studiis ad mēlam depoītis iocos & sales modeste inspergimus. Non eqdē hoc dubites. Mutuū hunc amorē a syderibus nasci uult: quod sub geminis natus uterq; sit iouis benignitate. Saturni malitiam superante. Aequali libra: parcā dicit æqua lance ac libratione utriusq; horā suspendere. Libra uero quæ & as & mina dicitur: duodecī unciis constat. & ab ea libertate deliberarcq; ducit. Fidelibus nobis qui mutuo inter nos animo fidi sumus. In geminos: castorē & pollucē maxima cōcordia inter se iūctos: iuppiter parēs cælo intulit: quo geminos posteritas nominauit: Horum stellæ salutares sunt in medio æstiuo solititio iuxta cācrum locatæ. Varro tantum de re rustica libro secundo apollinem & herculem deos appellari geminos autumat. Nescio quod certe est: Scio equidem proprio quodam astro me tibi coniunctum esse: quod tamen illud sit ignoro. Astrum uero græcum est: quod sydus latine dicitur. Plures autem stellas significat quod aliqd signum componant: ut gemini: lyra: corona: & quæcunq; alia formarum genera in cœlo notant. Interdum tamen sydus pro stella unica reperitur. IOAN. BRI.

Mille hominū species. Vide q̄ apte ad hominum uitia notāda descendat: qd enī aptius q̄ cū de utriusq; morum similitudine & pari studio uitæ dixerit alios ita non esse ostendere. docet igitur: quasi arguens uaria esse hominū studia & uoluntates diuersas: illud inferens: cum uariæ sint hominū uoluntates nihil melius eē q̄ cornuti ppositū tenere. & sequi qui philosophiæ & uirtuti penitus inhæsit: unde subdit: Petite hinc iuuenesq; senesq: Mille hominū spēs. Ho. quot capitū uiuunt: tot studiorum milia. Terē. quot capita tot sententiæ. Rerum discolor usus: Ordo ē usus rerum discolor. Discolor Varius diuersus cum uarii uariis rebus in uita exerceantur: Velle suum cuiq; est. Virg. trahit sua quē q; uoluptas. Velle: Verbum pronomine posui ut

Mille hominū species. & rerum discolor usus.
Velle suū cuique est: nec uoto uiuitur uno.
Mercibus hic italis mutat sub sole recenti:
Rugosum piper & pallentis grana cymini.
Hic satur irriguo mauult turgescere somno
Hic campo indulget. hunc alea decoquit ille
In uenerem est putris: sed cū lapidosa chiragra
Fregerit articulos ueteris ramalia fagi:
Tum crastos transisse dies: lucemq; palustrem.
Et sibi iam seri uitam ingemuere relictam.

At te nocturnis iuuat impallescere chartis.
Cultor enim iuuenum purgatas inseris aures.

alibi: nostrũ istud uiuere triste. Nec uoto uiuit uno: Vno deliderio & pari uolũtate. Mercibus hic italis Horatiana est Aemulatio hic mutat merces surgente a sole ad eum quo Vespertina tepet regio. Mutat. Antiquorum consuetudinem respexit. Nam omne mercimoniũ in pmutatione cõstabat. Vir. Milesia magno uellera mutentur. Sole recenti. i. oriente. Rugosum Piper. Apud indos precipuæq; in fronte Caucasi solibus opposita piper gignitur: Arbor autem quæ piper gignit iuniperis nostris similis ẽ Rugosum qa Piperis siliquæ priusquam dehiscant decerptæ tostæq; sole faciunt: quod uocatur Piper longum: paularim uero dehiscentes per maturitatem ostendunt candidum piper: quod deinde testum solibus calore rugisque mutatur. Cymini pallentis: Cyminum auctore Plinio tritum & cum pane sumptum uel potum ex aqua uinoque tormina intestinorum dolores discutit. uerumtamen omnem pallorẽ bibentibus gignit. Horatius. Quod si pallerent casu biberent ex angue cyminum. Hic. i. alius. Turgescere. Desidia languescere & pinguescere: Naturale enim est eos pingues fieri qui cibo uacent & somno. Irriguo: Nam somno corpora saturata pinguescunt. tractum ab agris qui cum irrigantur fiunt pĩgues & improprie locutus est. Nam irriguum appellamus quod irrigatur: non autem quod irrigat. Hor. Irriguo nihil est elutius horto. Et idem alibi. Irriguumq; mero sub noctem corpus habento. Varro ĩ re rustica. Si prata irrigua habebis. Hic campo indulget. An Agriculturæ & rei rusticæ: an campo martio dignitates & honores quærens. Hunc alea decoquit. Conficit: angit dũ nimia lucrandi cupiditate tenetur. Sic enim homines coqui dicuntur. Vnde est illud Ennianũ quod a Cicerone est repertum O Tite si quid ego adiuto curamue leuasso: Quæ non te coquit. i. cruciat & angit. Ille in uenerem est putris. i. ita rei Venereæ ĩtentus: ut eneruetur: & assidua libidine resoluat. Putris. Resolubilis. Horatius. Omnes ĩ Damasim putres deponent oculos. Sed cum lapidosa chiragra. Ho. Postq; illi iusta chiragra contudit articulos. Sensus est: cum ad senectutem peruentum est: eos qui uitam inhoneste egerunt tũc demum ingemiscere: uitæ anteactæ conscios. Lapidosa. Quod membra contrahantur. nam morbus est quo manus corripiũtur a chir qd est manus: & agra dolor: siue asperitas. Ramalia. Pedes: & brachia: quæ metaphoricos rami dicunt corporis. Veteris fagi: Perstat ĩ translatione. i. ueteris & multorũ ãnorũ corporis. Crassos dies: Pet ĩtemperãti .s. Vitã palustrẽ. Vitã cenosã & ueluti nubilo inuolutã: cũ sine aliquo uirtutũ cõmercio uixerunt. lã seri. Hoc dictũ est cũ irrisione q̃si q ostendat parũ prodesse seram uitiorũ emendationẽ. Vitam ingemuere relictam. i. qd supest uitæ defluerũt: qa tales a senectute excipiunt. A te nocturnis. Cornutum dissimilis, superioribus studii ostendit. Impalescere. Incũbere: nimio .n. studio pallor contrahit: ut alibi. En pallor seniũq; luue. Tunc utile multis pallere & toto uinum nescire decẽbri. Inseris: Reples: imbuis tractum ab arboribus quæ inseruntur. Aures purgatas. Vitiis. s. exhaustas. BAR. FON:

Mille hominũ species. Diuersa hominũ studia esse monstrans: cornutũ philosophia teneri dicit: cui non nisi qui libero animo sit: studere possit. Pallentis cumini. Cyminum & satuum & siluestre est quaternis aut quinis solus ueluti seratis multis ægritudinibus magno usui: sed pallorẽ bibẽtibus gignit. Hora. primo epistolarum: Quod si pallerent casu biberent exangue cuminum, Irriguo mauult turgescere somno. Bene saturati pleniores sõno tumescentibus uenis fiunt. Virgilius in bucolicis de Sileno inflatum hesterno uenas ut semper iacho Irriguum autem somnum dixit: quod mẽbra in riui morem cãpos præter labentis irrigat: ut fessos sopor irrigat artus apud eundem poetam. Hic campo indulget. Martium campum intelligit quem honoris & dignitatis cupidi magistratus petituri descendebant. Hunc alea decoquit. decoquere est solutione creditoribus impedita fidem concidere: Quod persæpe euenit aleæ lusum sectantibus. In uenerem ut putris. Nimia uenus corpus debilitat: & resoluit. Lapidosa chyragra: podagra pedum: chyriagra manuum dolor est quã lapidosam propter excrescẽtes tumores dicit. Fregerit. Ita enim q̃doq; podagra distorti sũt: ut infracti esse uideãt. Tunc crassos tunc querunt in rerum ignoratione tanquã in tenebris se uixisse. IOAN. BRI.

Fruge cleantea. petite hinc iuuenesq; senesque.
Finẽ animo certum: miserisque uiatica cani:
Cras hoc fiet: idem cras fiet: quid? quasi magnũ
Nempe diem donas: sed cum lux altera uenit.
Iã cras hesternũ cõsũpsimus: ecce aliud cras
Egerit hos annos & semper paulum erit ultra.
Nã quanuis ppe te: quanuis temone sub uno.
Vertentem sese frustra sectabere cantum.
Cum rota posterior curras: & in axe secundo.
Libertate opus est: non hac qua quisq; uelina.

Fruge Cleantea. i. philosophia Cleãtis. Hic enĩ philosophus fuit. Assius stoicus Phanii filius: q zenonis Citiensis scolæ successit: quam postea auctore Strabone Chyrisippo solensi reliquit. Memoriæ proditũ ẽ ipsũ laboriosissimũ fuisse adeo ut inopia cogẽte noctu ex puteis ad irrigãdos hortos athenienses aqũã hauriret: qua mercede interdiu studiis liberalibus operã daret: ut & phreantles. i. auriens puteos appellaret. Nã phrear græce: puteũ significat latine: & antlao. i. exhaurio: De hoc Iuue. Et iubet archetypos: Puteũ seruare cleãtes. Petite: Suadet uirtutibus & studiis liberalibus ĩcũbẽdũ esse. q. d. Imitamini cornuti proposita: q philosophiæ deditus ẽ ut eo modo rectã uitam discatis: quæ tota pẽdet ex Philosophia. Hic: Ex philosophia. Finẽ aĩo certe Monet ex philosophia disci cupiditatibus nrĩs modũ ponendũ esse. Hora. Certũ uoto pete finẽ. i. modũ & terminũ quẽ haud prætergrediare. Certũ. Fixũ: sta

bilem. Vnde contra incertũ instabilẽ dicimus. Ver. Scindit incertũ studia in cõtraria uulgus: Viatica.i.ut
tutẽ ipsam q̃ nullũ ẽ firmius senectuti presidiũ. Hoc ãt sũptũ ẽ ex dicto Biãtis q filio in ægypto ꝓficiscẽti: to
gantiq; patrẽ: qdnã agẽdo maxie sibi gratũ faceret: si uiaticũ inqt ad senectutẽ cõparaueris: Virtutẽ nimiq; in
telligẽs. Nã ut auctor ẽ Cice. Aptissima sunt arma senectutis artes: exercitatõesq; uirtutũ: q̃ ĩ oi ætate cultæ cũ
diu multũq; uixeris mirificos afferũt fructus: nõ solũ qa nunq̃ deserũt: ne extrẽo qdẽ ꝛpe ætatis: uerꝫ etiã: quia
cõscia bene actæ uitæ multorũq; bñfactorũ recordatio iucũdissima ẽ. Viaticũ enim ꝓprie appellatur qcquid
in itinere gratia uictus cõportatur. Et bene uiatica: ut significaret hanc uitã esse tanquam quandam pegrina/
tionem. Cras hoc fiet: Verba desidis: Illud uide q̃ occulte: q̃q; pulchre doceat ideo homines uirtutem non
ample ti: quia in potestate sua nõ sint: quippe qui uitiis: ut auaritiæ: libidini: ambitioni: & id genus malis ob
noxii sint. Vnde sequitur Libertate opus est. Idem cras fiet. Persius. i. Idem certe dices: cũ crastinus dies ue
nerit. Sicque inertis hominis mores ostendit risu quodam satyrico subsanans. Quid quasi magnum. N.
d.d. Verba inertis. Sed cum lux altera. u. Persius monet tacite tempora dilabi. & ideo intermissionem stu-
diorum habẽdam non esse: cum tempus irreparabile sit. Est ergo sensus: cum ille dies præterierit ociosus quẽ
petiisti. Scito te iam unũ diem amisisse: cum in eo nihil egeris. Cras hesternum: Scĩ dum est: ut supra dixius
nomen & aduerbium plerũq; in se transire. Nomen in aduerbium: ut Toruũque repente clamat: idest torue.
Item aduerbium in nomen: ut Persius: Iam clarum mane fenestras intrat. Ecce aliud. c. Ostendit desidem
nullo die omnino ad uirtutes erigi. sed ita de futuro multa pollicentẽ atterere tempus. Egerit: emittit ab ege
ro uenit: non ab ago. Et semper paulum. e. u. Sensus est: Illud cras quod amisimus: quod præcessit: nunquã
recuperari ꝓterit: quia semper erit paulum ultra. i. paulum ante: Neq̃ unq̃ assequi poterimus: quod per carrũ
ostenditur: ut sequentia indicant: in quo rotæ posteriores nunq̃ anteriores assequunt̃: Licet pari uolubilitate
agantur. Nam q̃uis prope te. Ordo est: Nam sectabere frustra cantum uertentem sese: Quanuis prope te: q̃
uis temone sub uno. Temon enim dictus est a tenendo. is enim continet iugum & plaustrum. Cantũ:
Cãtus ferrũ est: auctore Fabio quo rotæ uinciuntur. Libertate. o. est: Hinc poeta ostendit ideo homĩes quos
ad uirtutẽ hortatus est sapientiã assequi non posse qd̃ liberi nõ sint: cũ uitiis sint obuoluti. Sic ex stoicorũ sinia
docet solũ liberũ sapiẽtẽ. Libertate opus ẽ. n. h: Sensus ẽ. Nõ ea est opus libertate: quã ut quisq; per mãumis
sionem accepit ciuis romanus fit: & accepto Publii prænoĩe in tribus distributus: frumentũ publice datũ acci
pit: sed ea quæ nos a uitiis uindicat. i. animi libertate. Qua ut qsq;. u. P. e. Hæc particula. Vt oio tersui in
serenda est: aliter sensus nõ procederet. Est enĩ ordo & sensus. Nõ opus est ea libertate: qua: idest per quam qs
que Publius possidet far tessara: ut emeruit: idest simulac seruitutẽ exuit: & destitit esse seruus. & prenomẽ pub
lii ẽ assecutus: quo ciuis romãus oñdebat̃. Nã emeriti dicũtur q hõesta cã a mũere militiæ remittunt̃. uñ Iuue.
Emerita q̃ cessat acu. i. quæ iã officio suo & mũere functa ẽ. & Tranql. sic scribit ĩ Caligula: Cæterorum icre
pita cupiditate: cõmoda emeritæ militiæ ad sexcẽtorꝫ miliũ summã rescidit Papinius in syluis: Cæsar ab eme
rito iubeat discedere bello. Velina. s. tribu: nam serui. ut dictum est: accepta libertate in tribus distribuebant̃
Velina enim tribus dicta ẽ a uelia colle urbis: ut Varroni placet: quod ibi pastores palatini ex ouibus añ ton
surã iuentã uellere lanã soliti: ex quo uellera dicũtur. In ea enĩ cũ Publius Valerius publicola ædes ædificasset
ne suspectus haberetur regni affectati diruisse traditur: nõ modo: ut Liuius scribit: plano ædes: sed colli subiti
ciens. Publius: prænomina erant: Publius Quintus: Caius Gneus: Lucius. Marcus: & huiusmodi: Horati
us: Quinte puta aut publii gaudent prænomine molles Auriculæ. Moris enim erat: ut cum aliquis ciuis Ro
manus ostendendus esset: significaretur aut prænomine suo: aut a nomine: aut a cognomine: aut a tribu ĩ qua
censeretur: aut a curia: aut a censura. auctor est Pedianus.

BAR. EON. Fruge cleantea: philosophica disciplina. Cleãtes enim alius philosophus Phanii filius plu
rimos libros in stoica secta composuit. Miserisq; uiatica canis. Senecturi que canicie capillorum significatur
Est uero permolesta miseraq; rudibus & indoctis uiris senectus nisi philosophiæ uiatico: tutissimoque præsi
dio subleuet̃. Cras hoc fiet: ostendit multos mortales diem ex die protrahendo nunquam ob doctrinã uir
tutis alumnam incumbere. Quid quasi magnum nempe diem donas: interrogatiue cum quadam commi
seratione per parenthesim legendum est. dicit enim Cur hunc diem incipiendi certum finem cognoscere qua
si magnum quid sit tantum differs. Nempe uero confirmatiuum aduerbium est: ut nempe hoc assidue. Iam
cras hesternum. Cras respectu diei exacti dicit. est enim ex aduerbio nomen factum. Nam quanuis prope te:
optima similitudo a curru translata. Quanuis enim inquit te cras inchoaturum semper dicas: nunquam tam
inspicies: quemadmodum eucit in quadrigis. in quibus secundi axis rota: licet priori semper instet: eam tamẽ
nunquã consequitur. Vertentem cantum: ferrum quo rotæ extremitates uinciuntur cantus auctore Quin
tiliano in primo dicitur: In axe secundo. Quadrigæ duaꝫ rotarum ordines: cum habeant duplici quoq; axe
uertuntur. Axis uero stipes teres est: circa quem rota uersatur. Libertate opus est ad certum finem animi con
sequendum: recteq; philosophandum libertate animi opus esse demonstrat. Vellina tesserula: an quia ius
suffragiorum in tribus habentes munera: a diuisoribus capiebant: an potius ad cæsarum morem r spexit qui
frumentum quandoq; populo diuidebant. Velia uero regio in urbe est palatino monti coniuncta in qua Va
leriti Publicolæ domus & uictoriæ: deorumq; penatium ædes erat. Dicta ante uelia: quod ibi pastores palati
ni uellere lanam sint soliti. Prisci enim ante tonsuræ usum lanam uellebant: unde & uellaria nominantur.
Publius uero hoc prænomine liberum ac quiritem esse ostendit. Verum non hanc corporis libertatem

ad sapientiū satis esse declarat. Tesserula:a tessera mēsuræ genere diminutiuū tesserula fit:quæ interdū & sim bolū bellicum est:quod in acicum prodeuntibus dabatur:ne qua cōfusio inter milites oriretur. Virgilius septimo:classica iamque sonant:ut bello tessera signum:est præterea quatuor laterum talus:quo aleam ludebant. Martialis tertiodecimo. Non mea magnanimo depugnat tessera talo.

Publius emeruit scabiosum tesserula far
Possidet.heu steriles ueri:quibus nna quiritem
Vertigo facit.hic dama:est nō tressis agaso?
Vappa & lippus & in tenui sarragine mēdax
Verterit hunc dominus momento tpis exit.
Marcus dama? pape marco spondente recusas.
Credere tu nūmos? marco sub iudice palles?
Marcus dixit:ita est assigna marce tabellas.
Hæc mera libertas? hanc nobis pilea donant
An quisquā est alius liber: nisi ducere uitam
Cui licet ut uoluit: licet ut uolo uiuere nō sum.
Liberior bruto? mendose colligis inquit.
Stoicus hic aurem mordaci lotus aceto.
Hæc reliqua accipio licet ut uolo uiuere tolle.

IOAN.BRI. Scabiosum far Ciuibus Romāis frumētū publice p tesseras gratis dabat ī singulos modios. P.Clodii bnficio:cum antea: ut scribit Pedianus senis æris in singulos modios daret. Far: Farris ideo meminit: quia ut scribit Verius: uixerunt Romāi tercētū annis. Scabiosū:aspere:ob glumā eius q̄ granū semp comitat. Tesserula. Signo quo frumentū accipiebāt. Eius tesseræ sæpe cōmeminit Tranqllus:ut ī domitiano. Et qa pars maior regē intra populatia deciderat:quinq̄genas tesseras ī singulos cuneos Equestres ac senatorii ordinis pronūciauit: Heu steriles ueri:ignari ueritatis. Qui putatis statim p manumissionē factos liberos:q̄ si alii dñi non præsint & imperent uobis. Vertigo:a uertendo Seruus enī dū manumittebat a domino:i posita eius capiti manu uertebat. qd significare uidet eum ita liberē esse:ut in quācunq; partem migrare liceat.

Hic dama est nō tressis agaso? Cū interrogatione hoc est putabis ne eū qui manumissus sit statī liberē esse: & nō seruū nequissimū? ut ostēdat mānumissionē eā non esse quæ libertatē donet sed eā animi magnitudine censeri. Per damā:itelligit seruū nequissimū & hominē fœdū alludens ad illū Horatianū Damam: quem abiectissimum ostendit in Satyris suis. Tu cum proiectis insignibus annulo Equestri: Romanoque habitu prodis ex iudice. Dama turpis odoratum caput obscurante lucerna: Non es quod simulas? Est ergo sensus: Hic dama: hic seruus fœdus & turpis qualis fuit dama erit ne statim liber & ciuis romanus quia manumissus sit: & non agaso? quasi dicat erit quidem agaso.i. uilissimus seruus: Neque erit Marcus.i. ciuis romanus qui per prænomē ut diximus ostendebatur. Momento temporis exit Marcus dama? putas tu tam breui remporis articulo damam hoc est seruum factum esse Marcum.i. ciuem romanum qui per prænomen a seruis distinguebatur. Nam seruis prænomine uti non licebat. Tressis: trium assium. Agasio: Ille dicitur: qui nō solū asinorum. sed omnium iumentorum alendorum curam agit. Pli. Et in una tabella qua maxime inclaruit agasonem cum equo pinxit. Seruius quoque ubi illud in.xii. Aeneidos interpretatus: Circunstant properi aurigæ: manibusque lacessunt pectora plausa cauis: declarat aurigas positos esse pro agasonibus. Loquit enī de Equis non de asinis. Acron item Agaso proprie dicitur seruus qui iumenta curat. Mendax: Qui mendaciis utitur sui iuris non est. Tenui farragine: idest minima re ob paruam utilitatem. Farragine: inter pabularia connumerantur farrago: ocymū: uicia. fœnū: farrago ex recrementis farris: ut scribit Pli. prædenda seritur admixta aliquando in africa fit ex ordeo: ea a farre denominata est: ipsum ãt far: ut testat Varro: aut qd ferro sit cæsum: aut qnod in farratia segete seri sit cœptū. Verterit hūc dominus: permissio est: idest Esto ut a domino Dama manumittat: statim ne liber erit: & ciuis romanus. Pape: interiectio est admirantis p Ironiā. Credere: aliis scilicet Hæc mera libertas: hanc inquit censes uerā esse & puram libertatem: quæ p manumissionē parat? qua si dicat eam non esse. Pilea: serui cum manumittebant in templo Feroniæ: quæ libertorum deaphibebat raso capite Pileum accipiebāt cuius rei Plautus ī Amphitrio. mentionē facit. Quod utinam ille faxit Iuppiter ut ego hodie raso capite caluus capiā pileū. Pli. loquēs de Cornelio Cinna ita ait. Vocatisq; ad Pileū seruis: ad uersarios uicit: de hoc & Persius supra memīt: at illum Hesterni capite induto subiere quirites. Legit & in annalibus uetere: Quintū Terentiū culeonem Africani superioris curē triumphantis: qa captus a Carthaginensibus ab eo fuerat recuperatus Pileū capite gerentē secutū esse ut auctori libertatis suæ tanquam patrono accepti beneficii confessionē redderet. An q̄sq̄ alius liber: Omnes syllogismi partes conplexus est q constat ex ppositione Assumptione & conclusione. Hæc ergo est ppositio: quam sequit assumptio cū ait: licet ut uolo uiuere. Hinc apte ostendit homīes etsi sibi liberi eē uidentur: tamen seruos esse cum eorum aīūs prauis cupiditatibus obsideat. Liberior bruto: conclusio est: Nam si licet uiuere ut uult: restat igitur ut liber sit. Brutus adeo libertatis studiosus fuit: ut expulso Tarquinio superbo ppter Lucretiæ stuprū filios suos: qd cū Aquilis & Vitellijs conjurassent de reducēdo rege: uirgis cæsos securi percusserit. Mēdose colligis inqt Stoicus. bene stoicus. is enim est qui dicit neminē præter sapientē liberū esse. Mendose.c. false argumentaris: hic enī falsum pbatur: ubi dicit: licet ut uolo uiuere: neq; illi licet uiuere: ut uult qui uitiis subiectus ē. Aureum mordaci lotus aceto. sinecdoche est: idest aurem habens lotam. Vir. Nodosq; sinus collecta fluentis. Hic.i. hoc argumento. Mordaci aceto.i. acri & urgenti dicto: ut sic intelligas. Stoici aures hoc quidem argumento & dicto offensas esse. Horatius. At græcus postquam est italo perfusus aceto. Licet illud & ut uolo tolle: hic probat cum liberum nō

esse quia ei non liceat facere quæ uult. Ordo est: Tolle illud: licet & ut uolo: idest concedo quidem illum liberum esse cui licet uiuere ut uult. At tibi non licet uiuere ut uis: ergo seruus es.

BAR. FON. Scabiosum far: an ut rem magis iminuat scabiosum: quasi corruptũ frumẽtũ dicit: an uero ad glumã: aristãq; grani respexit: quorum inuolucris tanq̃ corpus scabie granum operitur. Possidet heu steriles ueri: non manu emissos: sed a cupiditatibus solutos libertos esse significat. Ordo autem talis ẽ: Heu steriles ueri: hoc est ignari ueritatis: qb⁹ una uertigo. i. p pretorẽ facta liberatio facit aliquẽ antea seruũ: liberũ: acqetũ uideri possidet: ne uerã libertatẽ: q sic coporis seruitutẽ exuerit. Una uertigo: dominus seruũ liberaturus eum ad prætorẽ ducens dextra apprehendebat atq; ad se conuertebat: aut Appia. quarto de bellis ciuilibus liscribit libertate se eũ donare dicẽs: Tũc prætor uindicta eũ tãgens seruitio liberabat. Ille postea raso capite in tẽplo Feroniæ libertorũ deæ pilleũ assũebat: cuius rei ĩ amphitriõe Plau. memĩt: Quod utinam ille faxit iupiter: ut raso capite portẽ pilleũ. Hic dãma ẽ: hic uilis seruus & neq̃ est: & eũ qa dominus liberarit existĩas liberũfactũ esse. Dama aũt serui nomen e: quo & Hora. utitur: Tu ne syri dame: aut Dionysii filius audes deicere e saxo ciues. Nõ tressis: nõ triũ assiũ preci. Agaso: serui nomẽ hoc loco daruit apud Hora. quoq; ponitur: si patinã pede lapsus frãgat agaso. alibi actorẽ equorũ significat. Pli. qnto & trigesimo de Athimõe pictore pĩxit: & ĩ una tabula quaq; maxĩa inclaruit agasonẽ cũ equo. Vappa: uinũ qd iterũ sponte deferbui: saporẽq; amisit uappæ nomẽ accæpit: quod Pli. teste q̃rtodecio li. Probrosũ quoq; hoĩbus ẽ: cũ eoꝝ aĩus denegauerit: Vappa itaq; pro uili & ignauo & nugatore accipit. Hora. in sermõe. Nõ ego auartũ. Cũ uero te fieri uappã iubeo aut nebulonẽ. Et in tenui farragie mẽdax sub spẽ libertatis p quã tesserulã suã farris obtinuit: mẽdax tamẽ est: qa cum liber appareat: uitiis & turpitudini seruit: Farrago uero idẽ dicit quod far ferro cæsũ: autq; primũ in farracia segete seri cœptũ. Exit marcus dama q paulo antea cũ seruus esset dama uocabat: mox a dño mãumissus momẽto tẽporis marcus dicitur. Quod uiri romani prænomen ẽ: proprio. n. noĩ Prisciano auctore prænomẽ preferebatur: Vel differẽtiæ causa: ut alter ab altero noscerẽt: uel quid cũ sabinos in urbẽ receperũt: ad confirmandã coniunctionem: illorũ nomina suis noĩbus preposuerunt: & inuicẽ sabini Romanorũ: atq; ex eo tẽpore seruatũ ẽ: ut nẽo romanus prenoĩe careret: quo qdẽ a seruis distinguebant: Nã prænoĩa seruis indere nõ licebat. Prænoĩa uero sunt: ut Publius Marcus: Gaius Gneus: eiusmodi cætera. Itaq; Persius Publiũ marcũq; dicẽdo qritẽ factũ eẽ demõstrat. Pape marco spondẽte recusas credere tu nũmos. Respõdẽtis loquitur uerbis libertũ esse: quoniã & pro alio spondere & tabulas subscribere possit quid seruis negatum ẽ. Pape uero admirantis aduerbiũ est; Terẽ. in eunu. Pape supat ipsam Thaidẽ. Hæc mera libertas: respondet poeta in manumissione meram libertatem non consistere: sed decora pronũciatione hic uersus legendus est. Hanc nobis pillea donant: pilleũ capite assumebat: q manu a domino mittebatur. Libertatis enim id signũ erat. Appia. de bellis ciui. Romanorũ lib. ii. Ex his qdam pilleũ in hasta præferebant libertatis signum: uniuersosque ad ciuitatẽ patriã uocabat. An quisq̃ est alius liber. Tripartita ratiocinatiõe se liberũ esse colligit. Primo enĩ ꝓponit libertatẽ esse uiuere: ut uelit. Deĩde assumit licere sibi: ut uelit uiuere. Postremo cõcludit: cũ id sibi licet: liberiorẽ se bruto esse: Aures mordaci lotas aceto: habens aures aceto lotas beneq; purgatas & eruditas: & quæ nullis argumẽtationibus decipiat: nã cum acris & uehemẽs aceti natura sit: eoq; pulsus & naturas: & tẽpora & aures excitent: quod sẽsũ erat ad ĩgenii sciam trãstulit. Licet illud & ut uolo tolle. Assumptionem nõ probat: qua ille asserebat licere sibi ut uellet uiuere: ostẽdit autẽ neminẽ uiuere: ut uult preter eum q tecta sequitur: cui uiuendi uia considerata atq; prouisa sit. Vindicta postq̃ meus a pretore recessi: Postq̃ me liberũ prætor fecit: cur negas nõ licere mihi quodcunq; libuerit facere: his exceptis quæ legibus prohibemur.

IOAN. BRI. Vindicta postq̃ meus a prætore recessi: Laborat rursus ostẽdere se: quãdo quidẽ libertate donatus sit a prætore oĩa libere facere posse q̃ libeat: & ideo se liberꝝ esse. Cur mihi nõ liceat Subaudi facere. Recessi meus. i. mei iuris & liberꝝ aliis ñ seruiã. Vĩdicta: uirga: qua serui in manumissione a pretore tangebant. idq; manauit a uĩdictioq; post detectã coniurationẽ filiorꝝ Bruti de reducẽdo tarqnio Supbo primũ uĩdicta liberatus ẽ: a quo nomẽ uindictæ tractũ Auctore Liuio qdam putãt: nã post illũ obseruatũ ẽ: ut q ita liberati eẽnt: in ciuitatẽ accepti uiderent. Masuri: Masurus Sabinus eques Romanus tẽporibus Tyberii cæsaris iurisco̅sultus fuit: q primus publice scripsit: eius frequẽter meminit Gelius in noctibus atticis. Rubrica: titulus legis: Nam legum capita minio notant. Iuuenalis. Perlege rubras maiorꝝ leges. Ouidius: Nec titulus minio cedro charta notet. De Rubrica dictum est supius in ꝓnet: nedũ id doceat indignet. Ira cadat naso: ironicos: tractũ a canibus: q naribus ĩ rugã cõtractis irã demõstrãt. Sãna: distortio ẽ oris: q̃ fieri solet ĩ derisũ alicui⁹ rei: ut alibi: Posticæ occurrite sãnæ. ide fit subsãnare. i. irridẽ. Vete. auia: hoc ẽ deliramẽta q̃ diu fouisti: dũ credis eũ liberꝝ eẽ q sub impio alicui⁹ ñ sit: Auias: iuco auias: q uetulæ desipe soleãt. Nõ ꝓ. e. ꝓbat liberꝝ ñ eẽ q sit mãumiss⁹ a ꝓtore: ꝓs⁹ ẽ: ꝓto liberꝝ quĕlibet dõare põt: autẽ eidẽ sapĩa q̃ uera ẽ libtas ĩgerere ñ põt. Ex quo appet: & si mãumiss⁹ sit ab uno ĩ ꝓuitutẽ tñ alĕius tra

Vindicta postquam meus a prætore recessi
Cur mihi nõ liceat: iussit quodcũq; uoluntas:
Excepto siquid masuri rubrica uetauit?
Disce; sed ira cadat naso: rugosaque sanna
Dum ueteres auias tibi de pulmone reuello:
Non prætoris erat stultis dare tenuia rerum
Officia: atque usum rapidæ permittere uitæ

hi posse: Tenuia officia.i.rerum subtilium administrationes: Vsum rapidæ permittere uitæ.i.dare ut uita quæ celeris est utantur arbitratu:quia uitiis ita inseruiant:ut liberam uitam agere possint.

BAR.FON. Vindicta uero uirga est:q̃ serui a pretore ĩ libertatẽ asserebant.Dicta aũt a uindicio seruo est:q̃ cõiuratos uolẽtes ĩ urbẽ recipere tarquinos pdidit.Liuius secũdo ab urbe cõdita.Prohœmiũ ĩdici pecũia ex ærario:libertas & ciuitas data.Ille primũ dicit uĩdicta liberatus.Q uidã uĩdicie quoq; nomẽ tractũ ab illo putãt: uĩdicio ipsi nomẽ fuit. A prætoræ.ueteres omnẽ magistratũ cui pareret exercitus:prætorẽ appellarũt unde & prætoriũ tabernaculũ eius dicit:& ĩ castris porta prætoria.& prefectus prætorio nũcupat:sed ptes quo tẽpore.L.Sestius prius ex plebe cõsul creatus ẽ.Fusiũ camillũ Marci filium primũ prætorẽ urbanũ q ĩ urbe ius diceret:creauerũt.Mox unico prætore nõ sufficiente:qd multi pegrini ĩ ciuitatẽ uenirẽt:alius creatus est:pegrinus:qa peregrinis ius diceret appellatus:pcedẽte deĩde tẽpore alii prætores creati sũt q & ĩ puĩcias mittebant dictus uero prætor est:ut Varroni placet q iure periret.Eius magistratus ĩsignia trabea uestis sella curulis:litoresq; sex cũ fascibus extitere.Massuri rubrica:Minimũ & rubrica eiusdẽ ferme coloris fũt:quibus quoniã clarioresq; litteras fecerũt:ĩ scriptura uoluminũ utebant:sed qa capita legũ librorũq; tituli rubrica inscribebãt rubricã pro lege denoĩauit.Massurius ãt Sabinus iure cõsultus clarus est habitus. Sed ira cadat naso:noli irasci. Irati.n.q̃doq; nares cõtrahũt.Rugosaq; sãna. Irrisio q̃ p desanationẽ fit:ut posticæ occurrite sannæ. Veteres aulas ineptas cõfabulatiões:quas puer ex aula didicisti.Tibullus.Hæc tibi febellas referat.Nõ prætoris erat incipit ratione ostendere prætorem non posse inuia & acuta sapientiæ præcepta ignorantibus uiris dare & propterea ne libertatem quidem:quæ non nisi in sapientem cadit:posse concedere.

Sambucam citius caloni aptaueris alto.
Stat contra ratio: & secretam gannit in aurem.
Nec liceat facere id quod quis uitiabit agendo.
Publica lex hominũ:naturaq; continet hoc fas
Vt teneat uetitos inscitia debilis actus.
Diluis heleborum certo compescere puncto.
Nescius examen:uetat hoc natura medendi.
Nauim si poscat sibi pronatus arator.
Luciferi rudis:clamet melicerta perisse.
Frontem de rebus:tibi recto uiuere talo.
Ars dedit:& ueri speciem dignoscere calles.
Nequa subærato mendosum tinniat auro.
Q uæq; sequenda forẽt & quæ uitãda uicissim.
Illa prius creta mox hæc carbone notasti
Es modicus uoti presso lare.dulcis amicis.

IOAN.BRI. Sambucã citius calõi aptaueris alto Citius inqt fieri poterit:ut uir rusticus & rudis ĩstrumẽta musica pulsare discat:quã ut prætor stultũ hominẽ possit ad uirtutes formare:eũq; abstiere quominus uitiis obnoxius sit. Sãbucã:organi genus a quo Sãbucistriæ dicunt.Machina quoq; q̃ urbes expugnãt:similiter uocat.Nã ut ĩ orgão chordæ:sic ĩ machĩa ĩtendũt funes.Hæc festus:Barbarq; ẽ uocabulũ Sãbuca.Nambĩas:barbitosq;:& Megades.Auctor ẽ strabo. Caloni:Calones serui dicebãt:q dominos ĩ pliũ seqntes uallũ ferebãt. Nã auctore Seruio moris fuit:ut Miles arma ipse sibi portaret & seruus uallũ Vallũ enĩ dicebãt calã:Vt Lucilius Scinde calã:ut caleas.i.o puer frãge fustes.& focũ fac.inde aũt calones & classẽ dictã uolunt:uel qa:ut Porphirio.Auctor ẽ: freqnter ad misteriũ aduocat a dño. dĩ calo a calo græce:qd est uoco latĩe:uel ut nõnulli putãt a Calendis:qd ea die cibaria accipiãt.Calonẽ igit posuit p quocũq; rudi:& ĩperito hoĩe. Stat cõtra ratio.i.parata ẽ tibi tanq̃ aduersaria ratio:q̃ tibi clam ostẽdit:tibi nõ licere id facere qd dũ fit uitiat. Vult ostẽdere unũquẽq; q se liberq; dicit tamen se sadile posse cognoscere seruũ:qd dũ puer se aliquid facit:rõnis flagello semp castigat:qa eũ semp cõscietia sollicitat:ut q̃uis ĩ tur pi'ope pseuerer:sciat se errare:& cupiditatib' ĩseruire: Vnde seruus est: ut sit sensus.Ipsa ratio monet te seruũ esse:cũ ait te inuetita haud quãquã facere debere. Gãnit:legit Gãnit & Garrit. Agendo.Dũ agit:actiue.n.est significatiõis.Nã gerũdiis modis ĩ actiua & passiua significatõe licẽter uti possimus:ut Vir. ĩ actiua Cãtando tu illũ? In passiua uero.Frigidus ĩ pratis cãtãdo rũpit anguis. Publica lex hoĩum naturaq; c.h.f.Hoc qdẽ natura dat qd & leges publicæ pmittunt: ut q stultus sit stulte agat. Cõtinet hoc fas.i.hoc licitũ esse patit.Inscitia debilis:Q uæ rõne nõ regit. Actus uetitos.i.phibita. Diluis.h.Probat p exẽpla eũ q stultus sit oĩa stulte agere:nece stulto sapientẽ fieri posse.Pronũciatiue legẽda sunt. Diluis: Distẽperas. Nescius cõpescere.i.coercere:tẽperare ĩ rebus pẽsandis. Pũcto:Vnciarq;.s. Natura medendi.i.ars & ratio medicinæ. Nauĩ si poscat.s.p.a.Aliud exẽplũ pfert quo ostẽdat oportere stultũ oĩa stulte administrare.Si uelit ĩqt uir rusticus nauẽ gubernare:q nec syderq; rationẽ nec maria cognoscit:exclamet.Melicerta nullum esse in rebus humanis pudorẽ.Peronatus Pero genus est calciamẽti ex crudo corio:quo & ĩ bello utebant.Virg.Crudus tegit altera pero:Iuue.Nil uetitũ fecisse uolet quẽ nõ pudet alto p glatiẽ perone regi. Rudis cõiunge cũ arator: nõ cũ Luciferi.Vt sit arator rudis. Melicerta:deus Marinus.Hic filius fuit Athamãtis Inonis qui patris iras fugiens:a quo p insaniã Learcus alter filius occisus fuerat se cũ matre in mare præcipitauit.Q ui neptũni beneficio cõseruati in deos recepti sunt marinos.Ino uero Leucotoe appellata est.Melicertã Palemonẽ Græce Latine portunũ appellauere:a naũtis inuocabat.Vir.Votaq; seruati soluẽt ĩ littore naũtæ Glaucoq; & Panopeæ & Inoo Melicertæ Ino uero matũta appellata est. Frontẽ.i.pudorẽ cuius sedes ẽ ĩ frõte.Vnde illud extat dictũ apũd antiquos.Perfricuit frontẽ.i.deposuit pudorẽ.Q uin.Perfrica frontẽ & dic te dignioręm q prætor sieres Iuuenalis:Electũ semel atrita de frõte ruborẽ. Tibi recto uiuere talo ars dedit.Irrisio est ĩ eũ quem do

cet & sapia & libertate carere. Vnū enī pēdet ex alio. Nā ī quo sapia nō est; is ex stoici snia seruus ē. Sensus ē igit. Cū alii stulte uiuāt: quod oio est serui: ipsa rō tibi recte uiuēdi uiā demōstrauit: sicq; per ironiā pronunciant. Recto talo. i. nō claudo: sed recto itiere & uia: sumptū ab his q obtortis talis pedū nō recte incedunt:

Ars: rō. Calles: Nosti: & tūc duplici scribit. l. Spēm: apparētiā. deriuatū est a specio: quod in simplicitate nō iueit. Ne qua subærato. m. t. a. i. ea es prudētia: ut æs auro cooptū: et sonitu dignoscas: ut solēt mensarii. Alegoricos: hoc dicit eū uitiauelamēto quodā uirtutis obuoluta cognoscere: hocq; sapiētis ē: qui uera libertate fruitur: Nequa: subaudi species. Tinniat. i. tinnitu suo ostendat. Tinitus enī est propriū metallorū Mēdosum: falsum. Auro subæ. i. auro sub se æs hñte. Sequēda: ī passiua significatiōe dixit. Sic Ouidi. Philli sequēdus erā. Illa prius. c. m. h. c. n. Prisci fuit moris q̄ bona & cōmendatiōe digna erant creta alba notare, quæ uero mala signare carbone. nde Hora. ī satyris suis. Sani creta an carbone notandi. Illa. s. quæ sequenda & bona sunt. Mox hæc. s. que uitanda sunt. Es modicus. u. Modici desiderii: quod sapientis & liberi ē hominis. Presso lare: humili domo: & non in luxum magnifice extructa.

BAR. FON. Sambucā citius calōi aptaueris alto. Nō me fugit: cū sambuca musici īstrumēti genus sit: hūc uersum fere ab oibus legi qd citius calōi alto musicæ rōnē tribueris: q̄ pretor uitiosis libertatē cōcesserit. Vergcū calones militū serui sunt. Sābuca quoq; machine bellicæ genus sit: ut cū in similitudine atq; trāslatione uerborū prestet: potior sensus erit: Citius caloni seruo militari alto ac propterea rudi atq; inepto sambucam intēdendā aptaueris: hoc ē rei militaris peritiā dederis: q̄ prætor uitiosos libertate donauerit. Est uero sambuca ut Festus ait machina bellica q̄ in urbīū expugnatiōibus intendebāt: dictaq; uoces in sambuca atq; orgāo sic fines in ea machina intēdunt. Calones aūt militū serui sunt castra sequētes: uel a calis idest a lignis & fustibus: quos gestabā: uel a calādo cognoiati: hoc est qa ad mīsteriū uocarent: apozoi kallamy. calare enim uocare ē unde & calende: a qbus nōnulli dictos quoq; calones putant: q; calendarū die cibaria caperēt. Quod qs uitia uit agēdo. q; si agat uitiosū sit: nihil uero preter rectū fieri licet. Publica lex hoīum: naturaq; cōtinet hoc fas. Leges oēs aut dīnæ aut hūanæ sunt. hūanæ moribus dīna natura cōstāt. Fas lex dīna est hūana. Ait ergo & hūana & dīna lege hoc cōstare: ut uitia fugiamus: neq; per ignorantiā excusemur. Vt teneat uetitos inscitia debilis actus: ut etiā inscii: ac rudes: a qbus debeāt abstinere: cognoscat. Inscitia: debilis. ignorantia. n. mortales imbecilles: ac debiles cōtra cupiditates reddit. Diluis helebor: similitudine probat insipiēti nō licere: ut uelit uiuere: neq; et libertatē cōcedere quenq̄ posse: quēadmodū medicīæ ac nauigatiōis expti: Neq; pharmacorū confectio: neq; nauis gubernatio pmittet. Hellebori aūt duo genera sunt. Nigrū quod purgat pitēriora Cādidū quod uomitiōe causas morborū extrahit. Peronatus arator: perone calciatus ē: n. pero calciamentū rusticū ex corio cōtra ībres: niuesq; ac frigora paratū. Iuue. libro qnto: Quē non pudet alio per glaciē perone tegi. Vergi. libro septīo: Priscos latinos perone imbellis usos oñdit. Vestigia nuda sinistri instituere pedis: crudus tegit altera pero. Luciferi rudis: nauigationis ignarus: quū uel eā stellam: que cūctis innotescat. ignoret. Lucifer sane idē qd hesperus ē: Sed cū plurimū distet a sole: facta uicina occidētalibus plagis exacta propemodū nocte apparens lucifer: qa tunc maxīe luceat appellat. Hesperi uero nomē accæpit quod ī eois uespere post occasū solis appeat. Exclamet melicerta pisse frontē de rebus pudorē oēm & uerecundiā quæ maxīe in fronte dignoscit interiisse: Melicerta nautarū deus clamitās cōquerat. Melicerta uero Inois & atamātis regis Thebar filio patrē: cū matrē fugiens se una precipitauit in pelagus: ābo uero in deos marinos miseratōe deorū cōuersi sunt. Ino in matrē matutā: q̄ & Leucotoe uero melicerta īportunū: que & palemō etiā dicitur. Hic romanis: ut scribit Festus: inter deos colebatur. Nautæ quoq; eū uenerabant. Virg. in geor. Vota que seruati: soluenti in littore nautæ: Glaucoq; & panopeæ: & Inoo melicertæ. Recto talo: recta uia & rōne: quod a talo calcis esse translatum ē. Talis enī & cruribus nō obtortis recte incederēt. Subærato auro: cū aurum extra apparcat æs intus existens. Creta: colore albo & benigno. Carbone: nigro colore: ac subinde noxio: Presso lare: Lar domesticus deus: qui pro ipsa domo interdum ponitur. Horati. Qui patrium mimæ donat: fundumq; laremque: paruam igitur & modestam domum intelligit.

IOAN. BRI. Iam nūc. a. i. n. g. l. idest nosti q̄do p simōia: & qñ munificentia & liberalitate utēdū sit: ironia ē: ut dixīus. Iā nūc. i. modo. Granaria: loca pprie dicūt: ubi frumēta reponunt: ut pomaria: ubi poma: carnaria ubi carnes. Inq; luto fixū. p. t. n. Hīc oñdit aī liberi eē auaritia nō laborare: imitatio ē Horatii. Quo melior seruo: quo liberior sit auarus in triuiis fixū cū se demittit ob assē. Fixū a pueris. s. q trāseūtes risū captādi grā decipiūt ære humi defixo. Nec glu. sor. s. m. tractū ē ab iis qui sis delicatis cibis saliuā glutiūt. Gluto: a glutiēdo Mercurialē: Mer. lucri deū putat: & a mercibus denomīatus: ut alibi rē struere exoptas cælo boue: Mercuriūq; Accersis fibra. Da fortūare penates. Hora. Mercarier unus cū lucro norā: uñ frequētia Mercuriale īposuere mihi cognomē cōpita. Hæc mea sūt. t. c. u. dī. Cū huius moderatiōis & sapiētiæ fueris: q̄lē descripsi tūc te liberū & sapiētē eē dixero. Quæ. n. dicta sunt q̄

Iam nunc astringas: iam nunc granaria laxes:
Inq; luto fixum possis transcendere mummū
Nec gluto sorbere saliuam mercurialem:
Hæc mea sunt teneo: cum uere dixeris: esto
Liberq; ac sapiens prætoribus ac ioue dextro
Sin tu cum fueris nostræ paulo ante farinæ
Pelliculam ueterem retines & fronte politus
Astutam uapido seruas sub pectore uulpem
Quæ dederam supra repeto: finemq; reduco

dam animi ſapientiam & libertatem arguunt. Ordo eſt. Eſto liber & ſapiens cum dixeris hæc mea ſunt: teneo Hæc ſunt mea. Quæ dicta ſunt & quæ ſapiens ſequi debet. Teneo: ſubaudi &: ut ſic ītelligas hæc ſūt mea: & teneo. i. poſſideo. Prætoribus ac. i. d. Tunc inquit & animi & corporis ſeruitute ſolutus eris. Nam cum ait prætoribus: ad eam libertatem reſpicit: quæ ſeruitutis conditione uacat: Ioue uero ad libertatem animi. i. ſapientiam. Sin tu. c. f. Senſus eſt. Si autē uitiis & cupiditatibus ex quibus pendet hominis ſeruitus: detineris de quibus Paulo ante diximus: te nullo modo liberum nec ſapientem dixero. Ordo eſt: repero quæ ſupra dederamq; funemq; reduco ſi retines ueterem pelliculam: & politus frōte ſeruas aſtutam Vulpem ſub uapido pectore cum fueris farinæ Paulo ante noſtræ. Noſtræ farinæ. i. uitæ uitiis inuolutæ. Aptæ farinā uitiis cōparauit: ita enim uitiis hominum uita: ut farina reliqua conſpergi dicuntur. Pelliculam. u. a. f. p. Multi cū intus uitiis laborent ſummam tamen præ ſe ferunt bonitatem: ac ideo liberi putari uolunt & ſapientes: cum omnino uitiorū ſerui ſint & ſtulti. Pelliculam: ueterem. Antiquum uitiū quod exteriore parte occultas. Sumptū ab iis qui corporis uitia ueſtiū pulchro tegunt uelamento. Fronte: per ea quæ extrinſecus cōſpiciuntur. Aſtutam uulpem: Fraudem & fallacias: quales uulpi attribuuntur. Pectore. u. Vapidum appellamus multi uaporis. Vapido igitur pectore. i. ueterum uitiorum pleno: & fraudibus redolente. Quæ dederam. ſ. r. Hoc ad illud refertur: Eſto liberq; ac ſapiens prætoribus ac Ioue dextro. Senſus ergo eſt: cum omnino uitiis labores: repeto a te libertatem quam tibi conceſſeram ac per hoc te ſeruum dico. Funemq; reduco. i. habenis iterum te coerceo: quem antea amiſeram. Sumptum eſt ab equis: qui remiſſis habenis liberius uagantur. Nil tibi. c. r. Hoc illud ſpectat quod dictum eſt ſuperius Stat cōtra ratio. Senſus eſt. n. Homines ita inſanos eſſe: ut ratione nihil omnino faciant ne minimum quidem. Ergo ſerui: qui ſtulti ſunt.

BAR. FON. Iam nunc aſtringas. iam nunc granaria laxes. Quantum debes & potes quibus decet imptire Granaria autem loca in horreis ſunt ſeruādis: ſeminum granis pata. Inque luto fixū poſſis tranſcēdere nummum: uel de puerorū cōſuetudine tractū eſt: qui nūmum filo alligantes. in lutumq; iacentes: ſiquis eum colligere uoluiſſet p filum occultatum ad ſe trahebant: illius auaritiæ illudētes. Vel potius turpe lucrum ex ſordido quæſtu partum intelligit. Nec gluto ſorbere ſaliuā mercurialē: Nec cum magna anxietate lucro inhiare. A guloſis uero tranſlatum eſt: Nam a gula gluto guloſus dicitur: & ſorbere ad nimiam guloſitatem refertur: l ſpa quoque ſaliua in ore eſt: quam pro lucri cupiditate per trāſlationem poſuit. Cui quia mercurius præeſt: mercurialem cognominauit. Prætoribus ac ioue dextro Humano diuinoq; iure concedentibus. Frōte politus: Ferens præ te ſpeciem boni uiri intrinſecus plenus dolorum ſis. Vapido ſub pectore. Aſtuto a uapore. Qui. n. calidiore ſanguine ſunt: ingenio & aſtutia magis ualent. Vulpi uero aſtutia tribuitur. Funemq; reuoluo Iterū te in ſeruitutem redigo: cū paulo antea: ſi careres his uitiis libertatem conceſſerim.

Nil tibi conceſſit ratio: dignum exere: peccas.
Et quid tam paruū eſt? ſed nullo thure litabis.
Hæreat in ſtultis breuis ut ſemuncia recti.
Hæc miſcere nefas: nec cum ſis cætera foſſor
Tris tamē ad numeros ſatyri moueare batylli
Liber ego unde datū hoc ſūis tot ſubdite rebus
An dominū ignoras: niſi quem uindicta relaxat

IOAN. BRI. Nil tibi cōceſſit ratio: i. nihil. ſui tibi ſapiētia permiſit habere. Digitū exere. i. extende: oſtende: q. d. nullam rem tam paruā ab eo fieri poſſe quin peccet: unde ſequit in ſtultis ne ſemunciam quidē rationis habitare cōpoſitū eſt autē exere: ab ex & ſero a quo frequētatiuū exerto. Et quid tam paruū eſt? cū interrogatione pnuncia. i. nō ne parua res eſt etiā digiti exertatione peccare? Sed nullo ture litabis Hæ. ī ſtul. i. nullo unq; ſacrificii genere a diis īpetrari poterit: ut qui ſtultus ſit: aliquid recte & ſapienter gerat. Qui ergo ſapienter & cum ratione res nō gerit ſeruus eſt. Breuis ſe re. hoc ſignificat: ne ſemuutiā quidem rationis apud ſtultos eſſe: ut ſit ſenſus: nihil prorſus eſſe. Breuis: nominatiuus erit ut ſit breuis ſemūcia: dicit qd dimidia pars unciæ ſic ualet dimidiū: ut ī ſe libera & ſemodio. Recti: rōnis ea. n. recte fieri dicunt q cū rōne fiūt. Hæc miſere ne licitū qdē nō eſt hoī ſtulto cū rōne & ſapiētia quicq; gere re. Vt ſit ſēſus fieri nō poſſe quodāmodo fas eſſe: ut ſapientia ſtnltitiæ cōmiſceat: & ſimul habitent: qd ſequnti bus cōfirmat: ſūma īdignatione exēplū afferēs: cū dicit. Nec cū ſis cætera foſſor Tris tamē ad numeros ſatyri moueare batylli: hæc. n. p īdignationē iferunt: & ita cōcitate legēda ſūt ut poeta oīno uideat uelle pbare hominē ſtultū penitus rōne carere: nec quicq; ſapiēter adminiſtrare poſſe: ergo ſeruus eſt q ſapiēs nō eſt. Nec cū ſis cætera foſſor Tris tū ad numeros: cōcludit deniq; ſtulto nō cōcedi: ut ſapientiā ſequat. Sēſus eſt enī. Nūq; cōcedi: ut ſapientiā ſequat. Sēſus eſt enī. Nūq; cōcedi: ut ſapientiā ſequat. Sēſus eſt enī. Nūq; efficies: ut cū ſis rudis & agreſtis diſcas ſaltare ad ſonos & eātus batylli pātomimi. Cætera foſſor: aut cætera uacat aut deeſt p: ut ſit: cū ſis foſſor p cætera. i. p reliquas res rudis & īperitus. Teren. in ecyra. Goniicito cætera. i. p cætera. Foſſor is dicitur: qui agros fodit: hic autem ponitur pro homine rudi imperito: & ſtulto. Ad numeros. t. i. ad rithmos carminum. Satyri batilli: pantomimus & mollis ſaltator fuit. Iuuenalis Chyrono mon ledam molli ſaltante batyllo. batyllus item puer fuit ab Anacreonte poeta dilectus: ut ſcribit Apuleius. Horat. Non aliter ſamio dicunt arſiſſe batillo Anaceronta telum: batylli item populi ſeptentrionales auctore Ptolomæo. Batyllus item inſtrumentū ferreum quo utimur ad uſum ignis. Hora. Prætexta & latum clauum prunæq; batyllum. Satyri: i. ſaltatoris: nam ut diximus in principio operis Satyri dii ſylueſtres laſciui & ſaltatores introducebantur in antiqua comœdia: ad quorum laſciuiæ imitationem mimi appellant ſatyri. Vnde Vergil. Saltantes ſatyros imitabitur alpheſibeus. Liber ego: uerba probantis ſe liberum. Vnde datum ho

ſumis tot ſubdite rebus.uerba Perſii ideſt unde habes:unde colligis te liberũ eſſe.ſumis enĩ uerbum eſt.Tot re bus:tot uitiis & cupiditatibus. An dominũ ignoras:putas ne aliũ dominũ nõ eẽ niſi eum qui ſeruũ mãumit tit.Sicq; docet hoĩem pluribus modis ſeruum eſſe:cũ uitiis ſubiectus ſit. Vindicta relaxat ſegregat a te.

BAR.FON. Nil tibi conceſſerim ratio.Nunq̃ tibi ratio dederit ut tutus ſeruiens liber ſis. Digitũ exere: aperte profiteare:quod a pugnãtibus tractũ eſt pollicis erectione ſe uictos fatẽtibus. Ecquid tã paruũ eſt. Ec quid ſeparatim per interrogationẽ legendũ eſt.Reſpondẽtis enĩ uerba ſunt admirantis ſimul & ſciſcitãtis:cur ob tam parua uitia libertate carere putandus ſit. Sed nullo thure litabis:Nullis donis a ſuperis impetrabis. ut in qbus uitioſitas ẽ uirtutis ps aliqua.ac ppterea ne libertas qdem eẽ poſſit. Semũcia uero media uncia eſt: a ſemis quidẽ quod mediũ ſignificat deriuata. Nec cũ ſis cætera foſſor.Quẽadmodũ foſſores inepti & agre ſtes homines imitari nulla minus in parte ſciunt:ſic uitiis dediti nequeunt exercere uirtutes. Batillus autẽ Ne ronis æuo ioculator ac ſaltator eximius fuit.Iuue. Molli ſaltante batillo tuſcia ueſicæ non imperat. Satyri ue ro dii ſilueſtres petulantes ac ſaltatores in antiqs comœdiis inducuntur:quorũ perſonas in theatro mĩmi ple rũq; aſſumebant.Liber ego:Aſſeueranter aduerſarius liberũ ſe eẽ affirmat. Vnde datũ hoc ſentis: Reſpõdet poeta cũ tot uitiis ſubditus ſis unde tibi libertatẽ audes aſſumere. An dominũ ignoras:niſi quem uindicta re laxet.An nõ credis alium dominum tibi eſſe præter eum a quo te prætor liberauit:quibus uerbis oſtendit nõ eum qui uindicta prætoria liberetur:ſed qui uitiis non ſeruiat liberum eſſe.

IOAN.BRI. I puer & ſtrigiles criſpini ad balnea defer:probaturus homines oioſeruos eſſe:nec ſui iuris:pulcra utitur argumentatione. Senſus eſt enim:Si illud acre ſeruitium eẽ ceſes:cũ a domino acerbe & contumelioſe increparis:ut aliqd facias: quod tantum eſt corporis:quãto grauior illa ſerui tus exiſtimanda eſt qua animus obſidetur.Sicque. oñdit eos magis ſeruos eſſe qui uitiis obnoxii ſunt q̃ qui ſub imperio ſunt hominis.Ordo eſt: ſeruitiũ acre nihil te impellit:ſi increpuit.I puer & defer ſtri giles:ad balnea criſpini ceſſas nugator. Strigiles ſtringere eſt radere:ut ait Marcellus:unde ſtrigi lis inſtrumentum ẽ ferreum:quo ſudantes radeban tur in balneis ad detergendum ſudorem. Plinius iunior in epiſtolis de balneis loquens ſcribit ſic de auũculo.Dum diſtringitur tergiturq;:audiebat aliquid aut dictabat.Tranqllus tradit Auguſtum læſiſſe cutem nimio ſtrigilis uſu.Strigiles græci ſtlẽgites dixere & quæ e corpe radunt ſtrigmenta:pgamus ex aſia haſ miſit Mar.pgamus has curuo diſtringere ferro. Increpuit:ſub audi dominus. Criſpini balnea:tẽporibus neronis duos inuenio fuiſſe criſpinos:quorũ alter eques Roma nus dignitate ſenatoria:& quondam Claudio imperante præfectus pretorii & conſularibus inſignibus dona tus:neroni inuiſus:q; poppeam quondam matrimonio tenuerat:ab eo crimine coniurationis in Sardiniam exactus eſt qui accepto iuſſæ mortis nuncio ſemet interfecit.De hoc poeta intelligere uidetur. Alter uero ne ronis priuignus poppea natus:quem impuberem adhuc:quia ferebatur:ut ſcribit Tranquillus: Ducat⁹ & im peria ludere:mergendum mari:dum piſcaretur ſeruis ipſius demandauit. Ceſſas nugator:ceſſat deſidioſus: requieſcit defeſſus. Seruitium acre te nihil impellit:cum interrogatione legendum:quæ affirmationis uim habet. Impellit:urget:angit. Ne quicquam extrinſecus intrat Quod neruos agitet: ſenſus eſt:imperium domini:quod extrinſecus eſt:etiam animis ſeruorum ſolicitudinem infligere:& interrogatione pronunciat Ne quicquam:aliquando pro non ponitur:ut hoc loco:aliquando pro fruſtra.Vergilius:Arma diu lenior deſueta trementibus æuo Circundat:ne quicquam humeris. Sed ſi intus & in iccore ægro naſcuntur domi ni:qui tu impunitior exis:Concluſio eſt eos non minori ſeruitio urgeri:qui uitiis ſubiecti ſunt q̃ qui imperio domini. Iecore ægro:uitiis corrupto. Naſcuntur domini:dominos intellige animi uitia:ut auaritiam: libi dinem:ambitionem:& huiuſmodi. Qui: pro quomodo.Terentius:Qui ſcis. Impunitior:nõ affectus pari ſeruitio:quaſi dicat etiam maiori. Atq;.pro quam. Scutica:flagellum.ſcytos enim græce:pellis latẽ unde & ſcuta.qa nõ ſine pellib⁹ ſunt. Mãe piger ſter.oñdit & eos q auaritia laborãt ſeruos eẽ. En qd agã.uer ba auari. Rogitas: admirantis non rogantis. Saperdam:genus peſſimi piſcis:ut tradit Feſtus.

BAR.FON. I puer & ſtrigiles.Seruitutem corporis non tam arctam:quam animi eſſe oſtendit.Dicit enĩ Si quid ab Hero facere iuſſus ſis.hæc ſeruitus corporea nihil animum tuum perturbat. At ſi intrinſecus uitiis ſeruis uehementius ageris:quam qui metu uerberum hero paret. Strigiles uero ad fricandum & poliẽdũ cor pus paratæ ſunt:ſtringendo:hoc eſt tergendo & radendo cognoĩatæ. Puer autem pro ſeruo ponitur. Horati us in ſermõe.An hic peccat ſub noctem:qui puer uuam furtiua mutat ſtrigili. Quid tu impunitior exis:at q; hic.Exhortatio ſumpſit:quid tu impunitior:illa quæ paruo ſumi nequeunt obſonio captas.quidam p eur. & quare legunt.ut qui fit mœcenas.atq; uero pro qnam comparantis aduerbio ponitur. Idem primo ſermo num.Non ſe peius cruciauerit atq; hic. Scuticæ:ſcyros græce:pellis latine dicitur.Vnde ſcutica genus uerbe ris eloris facti deducitur. Mane piger ſtertis.Altercationem inter ſe auaritiæ ac luxuriæ ponit.quarum utri us qui obtemperat nullo pacto liber eſſe queat. Eya. Hortantis aduerbium eſt.Horatius primo ſermone.

I puer:& ſtrigiles criſpini ad balnea defer:
Si increpuit ceſſas nugator:ſeruitium acre
Te nihil impellit ne quicq̃ extrinſecus intrat
Quod neruos agitet:ſed ſi intus & in iecore ægro
Naſcunt domini q̃ tu impunitior exis: eriles
Atq; hic quẽ ad ſtrigiles ſcutica & metus ægit
Mane piger ſtertis:ſurge inquit auaritia eya
Surge negas:inſtat:ſurge inquit nõ queo ſurge
En quid agã:rogitas:en ſaperdã:aduehe põto

Eya quid statis? En qd agã: desidis dubitatio quid si surgat agendũ sit. Rogitas auaritiæ uerba cũ quid facere debeat admonentis. En saprædam aduehe: en & ecce ostendentis aduerbia sunt & separati a reliquis hoc in loco: en debet pronuntiari. Sapræda uero ut Festus ait pessimi piscis genus est. IOAN. BRI

Castoreum: stuppas: hebenum: tus lubrica coa
Tolle recens primum pipere sitiente camelo
Verte aliquid: iura sed iupiter audiet: heu heu
Vare regustatum digito cerebrare salinum
Contemptus perages si uiuere cum ioue tendis
Iã pueris pellẽ succincto: & œnophorum aptas
Ocyus ad nauẽ: nihil obstat quin trabe uasta
Aegæum rapias: nisi sollers luxuria ante
Seductum moneat: quo deinde insane ruis quo
Quid tibi uis calido sub pectore mascula bilis.
Intumuit quã nõ extinxerit urna cicutæ.
Tun mare transilias tibi torta canabe fulto
Cœna sit in transtro: ueientanumq; rubellum

Castoreũ: fiber auctore Plinio animal est pontícũ: qui morsu testiculos sibi amputat piculo urgẽte: ob hoc se peti gnarus: unde ẽ illud luue. Imitatus castora: qui se Eunucũ ipse facit: cupiens euadere damno Testiculi. Castoreum id uocãt medici: alias aĩal horrẽdi morsus. Arbores iuxta flumĩa: ut ferro cædit hoĩs parte cõprehensa: nõ anteq̃ fracta cõcrepuerint ossa morsũ resoluit: cauda piscis ei: cætera species lutræ: animal aquaticũ de Castoreo sic Vir. Virosaq; põtus Castorea. Hebenũ: arbor est: q̃ Vir. pecularius celebrans nusquã alibi nasci: q̃ ĩ india p fessus est: ut Diuisæ arboribus patriæ: sola india nigrũ Fert hebenũ. Herodo: eã anthiopiæ intelligere maluit: tributi uice regibus pertidis e materiæ eius centenas phalangas tertio quoque anno pensitasse æthiopas cũ auro & ebore ꝓdendo. romæ auctore Plt. eã magnus Pompeius in triũpho Mitridatico ostendit. Accendi eã Fabianus negat: uritur tamen odore iucundo. Duo genera eius rar̃ id qd̃ melius arboreum trũco enodi: materiæ nigri splẽdoris: ac uel sine arte protinus lucũdi. Alter̃ fruticosũ cytisi modo: & tota ĩdia dispsum est. Lubrica coa cos iusula est in caria denoĩata teste Iginio a Coo filia Meropis cuiusdã quæ ibi regnauit: tota fertilis est: & quẽadmodũ Chius & Lesbus optimo uino abundans auctor est Strabo. Vinum coum Cato apud nos quoq; ex italico faciendi rationem demonstrauit super eætera in sole triduo matur indũ præcipiens Vinum albũ ostendit esse. Horatius. Si durabit̃ aluus: Mitilus & uiles pellent obstantia conchæ: Et lapathi breuis herba: sed albo non sine coo Lubrica: ꝓ ut sen it Horatius: Ventrem molliant. Tolle piper recens: ex india ut diximus mittitur piper. E sitiente camelo: camelos inter armenta pascit oriens: quor̃ duo genera Bactriæ & Arabiæ differũt: quod illi bina habent tubera in dorso: hi singula: & in pectore alterum cui incumbunt. auctor est Plinius. Sitiente: sitim enim quatriduo: eo auctore: tollerant: implentur cum bibendi occasio & in preteritum & in futurum: de turbata conculcatione prius aqua. aliter potu non gaudent. Verte: uolue: negociare. Iura: hinc expressit nimia auaritia hoĩes ad omne scelus induci. Virg. Quid nõ mortalia pectora cogis. Auri sacra fames? Sed iupiter audiet: illud respexit hoĩes metu deorum: non honestatis rõne plærũq; non peccare. Heu heu: risu & capitis concussione legenda sunt: quasi dicat si ex deor̃ præceptis uiuere uolueris inopia: & rerum egestate præmeris. Perages deest uitam. Vare: aliqui uato legunt. i. recuruo: sed uersus non stat: uocatiuus est: ut sit O stulte qui non recte rem percipis: sumptum ab iis qui cruribus uaris obliqũe incedũt. Marti. Vara nec iniecto ceromate brachia tendis. Cum ioue. ex deor̃ præceptis. Iam pueris. p. iam auaritiæ seruus est cũ lucri studio nauigationem paret. Pueris: seruis: sic enĩ serui appellabantur. Teren. Etiam puerum inde abiens cõueni chremis. Succinctus. i. iam expeditus. Oenophor̃: uas uinarium. œnos emim græce: uinũ latine: & phero porto. Iuuenalis. Tandem illa uenit rubicundula: totum Oenophorum sitiens: Nil obstat. i. iam omnia parata sunt ad nauigationem. Trabe uasta. i. naue. Aegeum dictum: ab insulis: ut Varroni placet: quod in eo mari scopuli uocantur a similitudine capraṙ æges: Nisi solers. l. a. hinc ostendit hoĩes uario seruitutis genere teneri: cũ & auaritiæ & luxuriæ seruiãt. Luxuria. luxa mẽbra e suis locis mota & soluta dicũtur: a quo luxuriosus in re familiari solutus auctor est Festus: luxuria igitur est oĩs morũ solutio. Seductũ: leorsum ductũ alias deceptũ: ut alibi. Que nisi seductis nequeas cõmittere diuis. Terẽ. Etiã nũc me seducere his dictis postulas? Quo deinde insane ruis? reprehẽdit eũ luxuria q ob auaritiã nauigaturus sit. Calido sub pe. ma. bi. In nimia auaritiæ & luxuriæ sollicitatione fatigatus & incertus utri pareat: more serui indignat̃ & ĩtumescit: Mascula: magna: & qualis masculo sexui conuenit. Bilis colera: ut dictũ est: q̃ in irato ĩtumescit. Calido: nimia indignatione accenso. Extinxerit urna cicutæ: cicutæ: ut diximus: tanta est uis refrigeratoria: ut pota statim hoĩem extinguat. Tun: pro tu ne. Fulto: ornato: & strato. Torta canabe. i. tela & mantili crassiore. Nam canabis est ferulacei generis: uilissima funibus optima alabandica plagarũ præcipue usibus. Transtro: transtra scãna sunt nautarum remigantiũ. Virg. Cõsedite transtris. Veientanũq; rubellum: dictũ auctore Plinio a genere uitium: quas rubellas rubente materia appellauerũt. Vinum fuisse uilissimũ ostẽdit Horat. scribens in auarũ: Qui ueientanum festis potare diebus Campana solitus trula. Marti. Et ueiẽtani bibit̃ sex crassa rubelli Veiis nascebat̃. oppidũ est latii: nõ longe ab urbe. BAR. FON.

Castoreũ. Castor & fiber ponticũ animal idem est testiculos sibi amputans urgente periculo ob eos se peti gnarus: ĩ usu. n. medicis sunt. Horrẽdi qd̃ animal morsus est: nã si hoĩem cõprehẽderit nõ ãte morsum resoluit: q̃ ossa infracta cõcrepuisse senserit. Gaudã uero pisciũ similẽ cæterã speciẽ lutræ habet. Hebenum hebe

ni arboris īdicæ genera duo sunt:unū fruticosū citisi mō:alterꝫ rarū e nodi trūco:materia eius nigri: ac iucundi splēdoris ē:quā accēdi negāt. Eā Pōpeius magnus mithridatico triūpho primus exhibuit. Lubrica coa:uina coa:uel aluū,soluctia:uel q̄ sine palati aspitate potētur ob eorū senitatē. Tolle primus ait:qa mius lucrātur q̄ī mercib⁹ emēdis postrēi sūt. Sitiēte camelo:præpoperā negociatoris festiationē ostēdit. In q̄triduū.n.sitī hoc aīal tolerat:uerū cū bibēdi facultas dat:tātū īpletur: q̄tū & pteritā sitī expleat.& in futurū diu prosit. Iura:uel quo citius ac melius uēdas:uel,qa ut Hora.inqt:Laudat uēales q uult extrudere merces. Sed iuppiter audiet adolescētis uerba:iouē si ita iurauerit auditurū. Heu heu:auaritia eū admonet:si metu deorū teneatur pauperē semp futurū. Varre:o stulte ac nō recte sentiēs:a uarris trāslatū q intorsū crura intorta gerūt: nā q in exteriorē ptē obtorta habēt uacui appellāt. Var.de re ru.lib.ii.de cāibus scribēs.Cruribus rectis ac poti⁹ uarris q̄uacuis. Iā pueris pellē:hæc ex poetæ persona dñtur ostēdētis illū anaritiæ iāparere uelle. Dicit.n. iā te paras ad nauigādū.Oenophorū:uas ē uinariū.lutē. Totū œnophorꝫ sitiēs:Ocyus:ab oKis græco uerboq cito,significat:ocyus & ocissime aduerbia:& ocior & ocissimus noīa deriuant.Solers luxuria:īgēiosa contra auaritiæ adornatiōes.alias. n.deses & lauta ē:nā luxuria nimia rerꝫ profusio ac supra pudorē ē ūde luxuriosos ī re familiari prodigos & solutos dicius. Quo deīde insane ruis:quo luxuriæ uerba adhortātis ne auaritiæ deditus ppetuis cruciatibus torqueatur:sed domi ociose degēs genio suo īdulgeat. Calido sub pectore mas: bilis ītumuit:quā nō extinxerit urna cicutæ:hoc per parēthesim legitur:& poetæ attribuit.ait.n.pp luxuriæ rephēsionē cōtra auaritiæ tuæ cupiditatē:q̄ iubet ut nauigādi sniam mutes:ita irasceris:ut ñ solum obolo aut dragma cyatho ne aut acetabulo:sed ne'urna qdē cicutæ ab ira eiusmōi purgari possis:cicuta uero licet hoī: ut inqt Lucre.acre uenenū sit:ad multos tñ usus:ac pserti ad refrigerādū stōachū ualet:itaq; cū bilis ardore ītumuisse poeta dixerit:ut medicīæ artis pitus cicutā ī remedio posuit. Veiētanūq; rubellū:ueiētanū uinū pessimi saporis ueiētato æthruriæ agro nascitur.Hora.Qui ueiētanū festis potare diebus Cāpana solitus trulla:Rubellū aūt a rubro colore dimminutiuū est:qm̄ ueiētanū uinū rubeat:nā a rubro rubellum deriuari Pli.xiiii.auctor ē:proxima dignitas nomētanis rubente materia:Quapropter quidā rubellas appellauere uineas.

IOAN.BRI. Exhalet:effundat. Vapida læsum pice musta ī prīo feruore q nouē dieb⁹ cōplurimū peragit aspersu picis cōdiebātur:aut odor uīo cōtī geret:& saporis q̄dā acumina:uehemētius id fieri arbitrabātur crudo flore resinæ:excitariq; lenitatē e diuerso crapulā cōpesci:& feritatē nimiā: frāgiq; uirus:aut ubi pigra lenitas torperet uirus addi. Pice uapida.q̄ odorē & uaporē indat uīo. Obba:genus poculi lignei lati & depssi.auctor ē Nonius. Sessilis:qa latū:oīa enim:q̄ in latitudinē diffundūtur sessilia appellātur:ūde & lactucæ sessiles dñtur q̄ per terrā late diffundūtur. Quid peris ut nummi:uide ut luxuria hoīem in seruitutē suā trahat:sēsus ē.Melius qdē ēt hic securꝫ cū paruo lucro uiuere: q̄ ob magnū questū piculis maris expōi. Vt nūmi peragāt sudare:reddere:sūptū ab iis q nimio æstu sudorē emittūt. Nutrieras:negociādo.s. Quincūnce:as libra erat cuius ptes erāt uncia ab uno:sextās ab eo quod sexta pars assis:sicut q̄drās: quod quarta:& triens tertia pars:Quincunx a numero unciarum:semis quod semis.i.dimidium assis:septunx a septem & uncia conclusum.Reliqua obscuriora sunt:quod a diminutione & ea quæ diminuūtur ita sunt ut extremas syllabas habeāt:ut a decē:una dempta uncia deūnx:Dextrans dempto sextante. Dodrans dempto quadrante. Bes ut olides dempto triente: tum as qui duodecim partes continebat:unde apud Suetonium legitur:ex asse reliquit hæredem:id est ex summa cēsus.& sic ex deunce hæredem relictum dicimus:qui extra unam unciam totam hæreditatem adit. Iuuenalis: Vnciolam proculeus habet:sed gilo deuncem. Quincunce modesto:quincuns enim minor est numerus: nam quintam partem assis significat:cum deunx totum assem:ut dictum est:dempta duntaxat una uncia.

Exhalet uapida læsum pice sessilis obba:
Quid petis ut nūmi quos hic quincūce modesto
Nutrieras:peragrant anidos suadere deunces:
Indulge genio:carpamus dulcia: nostrum est
Quod uiuis:cinis & manes:& fabula fies.
Viue mēor lœti:fugit hora:hoc qd' loquor īd ē
En quid agis:duplici in diuersū scinderis hamo
Hūccine an hunc seqris subeas alē nus oportet
Ancipiti obsequio dominos alternus oberres:
Nec tu cum obstiteris semel instantiq; negaris
Parere imperio:rupi iam uincula dicas
Nam luctata canis nodum arripit:ast tamē illi
Cum fugit;a collo trahitur pars lōga cathenæ

Indulge genio:genialia:ut diximus curare dicitur:qui lautius uiuit. Iuuenalis:Genialis agatur iste dies.unde & genialis lectus dicitur qui nuptiis sternitur in honorem Genii quem deum appellabant:qui uim obtineret:auctore Festo rerum gignendarum. Aufustius inquit:Genius est deorum filius & parens hoīum: ex quo homines gignuntur. Et propterea genius meus nominatur:quia me genuit. Alii genium esse putauerunt uniuscuiusq; loci deū. ergo q̄ idulgēt genio suo:mēores sunt uitā hūanā nō ēē diuturnā:& īō nō defraudandā: unde Terē.Suū defraudās geniū. Nostrū ē qd uiuis:prudēter oñdit auaritiā & sordidā uitā fugiēdā ēē. Qd uiuis:uiuere dñtur q ocio mētis & aī relaxādi operā dāt.Mart. Viue uelut rapto:fugitiuaq; gaudia carpe: Perdiderit nullū uita reuersa diē. Cinis:corpa.n.mortuorꝫ cremabant:& cineres collecti condebātur urnis.Horatius:Ibi tu calētē debita spges lachryma fauillā Vatis aīci. Mānes & fabula fi.Hora.Iā te præmet nox:fabu

lacq:manes. Viue memor lœti:arguta suasio:quis.n.memor mortis nō uacet otio & uoluptati? æmulatio ē Horatii: Quo bene circa Dū licet in rebus iucūdis uiue beatus. Viue memorq; sis æui breuis: Lœti·mortis: ab obliuiōe dictum quā græci lithin uocant Alii uero a leo deductū putāt unde cōpositum est deleo:quod oīa mors deleat. Fugit hora:Columella: Tacito nā tēpora gressu Diffugiunt nulloq; sono cōuertit anuus. Atq; hoc qd.l.ī.e.tā cito quidē tēpora diffugiunt:ut etiā hoc ipsum tempus quo tecum loquor iā fugiat. Hor.dum loquimur fugit īuida ætas: Carpe diem q nimium credula postero. Hoc.s.tēpus inde est.i.ex fnga pendet & celeri lapsu. En qd agis? hac interrogatiōe ostēdit eum & auaritiæ & luxuriæ seruum esse: Duplici hamo: gemina seruitute trāslatio est a piscibus qui hamo capiunt. Huccine? cum interrogatione legēdum est. Subeas alternus oportet:Sēsus est.oportet te alternis uicibus modo auaritiæ:modo luxuriæ seruire.Ancipiti obsequio:ablatiuus ē casus. Ancipiti: dnbio cū dubitet utri magis pareat. Nec tu cum.o.s.sensus ē.Nolito te liberum putare:& te omni seruitutis uinculo exutum :quia aliquando dominatum luxurie & auaritiæ fugieris Rupi:præteritum est actiui.Ordo est.Nec tu dicas lupi iam uīcula. Nā luctata canis :bene hoīem seruū cōparauit cani:quæ licet ruptis uinculis aufugiat:magnā tñ cathenæ partē secū trahit. Trahit pars:prudenter ostendit nō statim penitus sertitutem amitti.

BAR·FON.

Vapida pice:ad uasa uino cōdendo antiqui piccutebant.Sed si ea fumidū uirus:aut adustionē:acorēq; sētire: uina nō pag: lædebāt. Sessilis obba:poculi linei genus:Marcello auctore obba est : q cū fundo latiore fit:sede reuideat. Quicunce modesto modestiore ac tēperatiore lucro.Quīcunx uero qnq; unciæ sunt. Auidos sudore deunces:Qui maiori lucro inhiāt:maiores quoq; labores piculaq; suscipiūt pp qd sudare q̄si cū maiore sudore discrimineq; parare auidos deunces dixit.Atq; auidos dicēdo id nūmis qd auari hoīs erat:Dedit deūx uero undecim uncias continet q̄si una uncia ex asse dēpta Nostrū ē q; uiuis.In uoluptate corpis bonū ponit:cū ex nobis post obitū nihil restet. Hoc qd loquor īde est.Hæc ē.t.q̄ nūc loquor elapsa sūt Nā ut ait Hora.Dum loqmur fugit īuida ætas.En qd agis.Suscitat poeta cū ita ab auaritia :& luxuria pessimis ac diuersis inter se malis abhorret.utrā sequatur:cū alter utrā sectari oporteat.Nā luctata canis nodū arripit. Quēadmodū nec canis si cathenæ nodū suctando abruperit q̄uis fugiat :libera est quia magnā partem cathenæ a collo trahit: quaiterq; post paulo capiat.Sic tu si semel atq; iterq; uitiis obstiteris nō ppterea te ab eis liberq; esse putes cum ab illis non multo postea iterq; illigeris.

IOAN.BRI.

Daue cito hoc credas iubeo finire dolores.
Præteritos:meditor crudū chærestratus unguē
Abrodens ait hæc an siccis dedecus hostem
Cognatis? an rem patriam rumore sinistro
Limen ad obscenū frangā: dum chrisidis udas
Ebrius ante fores extincta cum face canto?
Euge puer sapias diis depellentibus agnam
Percute.sed censen plorauit daue relicta?
Nugaris.solea puer obiurgabere rubra.

Daue cito hoc.c.proponit nunc exēplum:q̄ non suæ potestatis sit q amat:hoc totū cōicū est.Ordo ē Cherestratus abrodēs crudū unguē ait hæc. Daue iubeo cito credas hoc. Iubeo:uolo. Virg. Infandū regīa iuhes renouare dolorē. Finire dolores:emulatio est horatiana.An prius mediter finire dolores Præteritos:quos ante hac perpessus fuerat. Cherestratus:nomē fictū. Siccis cognatis:sobriis.Ho. Forq; putealq; libonis Mādabo siccis. Limē ad obscenū:ī domo meretricia. Ad:ad & apud accusatiuæ sūt præpositiones.Sed apud semp in loco significat ad & in loco:ut sū ad ad ignē & ad locū:ut ad urbem propero.Obscenū:deductū est :ut Varrōi placet a scena:qd ibi omnia turpia fierēt :& dicerēt :ut Pōpeius uero scri.ab oscia qbus freq̄ntissimus fuit usus libidinum spurcar:uñ & uerba impudentia appellant obscena:quæ dictio.b.tñ recepit euphoniæ causa Limē:dī quod ingredientibus & exeuntibus trāsuersum sit nā limis obliquū & trāsuersum significat. Frāgā:absumā.dilapidem. Chrysidis:nomē meretricis. Vdas: meretricis sordibus .s. Extincta cū face:Hor.Ebrius & magnū qd dedecus ambulet añ Noctem cum facibus Extincta face: sine aliquo lumine:ne a transeuntibus cognoscat. Euge:intriectio est oñdentis lætitiā:lætat an.dñm suum cōsilium capere de meretrice relinquēda. Puer obseruādum est seruos ab antiquis pueros esse appellatos.Est igit sensus Lætare puer:i.q modo seruus eras. Sapias:sapiēs qdem eris & ideo liber:nā ut Stoicor est sententia nemo pter sapientiam liber est. Sed censen:more amantium expressit:q qd mō damnarunt: idem rursus laudāt:ex quo īuit amantē seruitute nō carere. Nugaris nūc dño suus est sapictior:qa nō amat. Nugaris ideo dixit:qa cum a ppposito declinare uidet. Solea puer obiurgabere:æmulatio est Terētiana: Eludet ubi te uictum esse senserit:sic luue.Et solea pulsare nates. Obiurgabere: pulsabere. sed proprie obiurgari est post factum turpe castigari:moneri uero est ante cōmissum.auctor est Festus. Solea:hoc loco ea dicit quæ pedibus subiicitur genus est piscis.Item materia robustea :sup quā paries craticius extruitur.

BAR.FON. Daue cito hoc credas iubeo.Exemplo probat non liberos amatores esse Cherestratum autē amicam chrysidem relinquere meditantem orta inter eos dissensione cum dauo seruo loquentem īducit:quod ex menandri poetæ fabula sumptum est. Siccis cognatis:sobrii ipse.n.se mox ebrium appellauit:Cognati uero e matris:Agnati e latere patris sunt.Vdas foras propter unguenta quæ spargebant amicæ postibus amatores.Extincta cum face:Longiorem moram significat:cum tantum ad amica limina pnoctarit : ut ēt fax tota cōsumpta sit. Euge puer:Daui uerba sunt heri cōsiliū approbātis atq; ut diis hūc morbū depellētibus agnā feriat adhortātis. Sed cēsē plorabit daue relicta.Cherestrat⁹ more amātiū:q ab īdignatōe ad cōmiserationē

momẽto tpis iuertũtur:dauũ iterrogat an chrysis a se relicta desertũ amorẽ sit defletura. Nugaris: Daui uel poetæ potius:sub daui persona uerba sunt fore eũ sub impio chrysidis ostẽdẽtis. Solea rubra:hoc ex re ipsa deductũ ẽ.Domiæ enĩ quãdoq; amatores suos pcutiũt:cũ sibi deuictos itelligũt.Iuue.Et solea pulsare nates.

IOAN.BRI. Ne trepidare uelis:irridet seruus eũ q tãta aĩ alacritate pollicetur se relictum meretricẽ cũ ãor res sit:q rõe regi ñ põt. Ne tre.ue.noli tãta aĩ cõcussiõe moueri ĩ aittẽdo scorto. Trepidare festinare.Vir.Dũ trepidant halæ. Arctos cas. satis apte amorẽ retib⁹ compauit:sũptũ ẽ a feris:q irretitæ dẽtib⁹ casses rodũt. Quidnã igit fa. hoc totũ comicũ ẽ:sũptũq; ex eunucho Terẽ.Imitatio ẽ Horatii ĩ saty. Igit:p deide:exp̃ssio.n.ẽ amãtis q secũ multa disputat: Ne nunc cũ accersor:aliqui legũt nũnunc cũ interrogatione:ut uideatur dubitare an redeat. Aliqui uero ne nunc:quod sit ita accipias:

Ne trepidare uelis atq; arctos rodere casses.
Nũc ferus & uiolẽs at si uocet haud mora dicas
Quidnã igit faciã:ne nũc cũ accersor & ultro
Supplicet accedam:si totus & integer illinc
Exieris nunc:nunc:hic hic:quẽ q̃rimus hic est
Non in festuca lictor:quem iactat ineptus.
Ius habet ille sui palpo quem ducit hiantem

sermo erit affirmatiuus:& ne pro nõ intelliges:ut sit imitatio Horatii:Nec nũc cũ me uocet ultra accedã. Si totus & integer illinc Exieris.i.si te ex amore pẽitus subtraxeris:tũc te sapiẽtẽ liberũq; fatebor.non ãt eũ:q manumissione libertatẽ accipit a dño. Quærimus:ideo dixit:qa a stoicis diu q̃situm ẽ: quẽ suæ ptãtis possent dicere. Nõ ĩ festuca.i.hic qdẽ liber ẽ q huiuscemodi cupiditates fugit.Nõ ãt is q festuca.i.uĩdicta liberatura pretore:cũ pretoris nõ sit:ut dcm ẽ aĩ libertatẽ hoib⁹ dare. Lictor ie.epithetõ ẽ lictorũ. Iactat:oñdit populo ĩ mãumissiõe tactu uirgæ:ita iubẽte ptore. Ius hẽt ille sui:eos ẽt q bonorũ cupiditate agũtur:seruos ẽ ostẽdit.Vñ exit illud Hora. Hæc ẽ uita solutorũ misera ãbitiõe:grauiq;:cũ iterrogatiõe legẽdũ ẽ:ut sit:Ille qdẽ potestatẽ sui nõ hẽt.Ecõtrario ab iterrogatiõe q̃dã icipiũt:q nimis irascũtur:ut ẽ illud Terẽtia.Hoccĩe est hũanũ factũ.& itẽ illud.Hoccĩe ẽ credibile aut mẽorabile:nã Persius ĩ uitia mira ferẽt excãdescẽtia & ĩdignatiõe. Ille palpo:emphasim hẽt:cũ cõtẽptu dictũ:nã q dignitates & imperiũ q̃rũt honoris cupiditate populo blãdiũtur: palpones igit dñtur adulatores a palpãdo.i.blãdiẽdo.Lucili. Hic ubi me uidet subblãditur:palpat: caput scabit.Hora:Cui male si palpare:recalcitrat undiq; tutus. Ducit:trahit. Hiãtẽ:honoris cupidũ: anxiũ & sollicitũ facile seruũ dicas: Ambitio i aio ẽ:ãbitus ĩ actu:Nã q ptẽr modũ cupit:aut honores:aut laudẽ: ambitione peccat: Qui uero dilargit pecuniã suã:aut populo mũeribus ludisq; blãditur:aut cæteris artib⁹. q̃ ltimæ nõ sunt ad publicos honores tẽdit ãbitũ cõmittit.Ambitus ab ãbio ũẽit:siue is q nõ suæ uirtuti cõfidit:nõ recte graditur:sed p circuitũ:siue q; Ro.q honores peterẽt:singulos circuibãt:phẽsãtes:rogãtesq; ut se ĩ suffragiis iuuarẽt:siue q; p adipiscẽdis honorib⁹ solliciti sunt:cũ rogãt exordio quodã lõgiore:q uerborũ circuitu utũtur: hæc oĩa quæ ãbitus facit:ãbitio facere cõpellit:a q̃ ãbitiosi dicuntur:nõ ab ãbitu. BAR.FON:

Ne trepi.ue.ne uelis festĩare hũc amorẽ icassum abscindere: cũ seruus illius sis: Trepidare ãt ĩterdũ festĩare significat.Vir.iiii.ænei.Dũ trepidãt:saltusq; ĩdagĩe cingũt. Atq; ar.ro.cas.sũpta trãslatio ẽ a feris:q̃ plagis cõphẽsæ rodere illas festinãt ut effugere inde possint:Casses uero retia sunt:Vnde & cassũ pro ĩani & uão:& in cassum aduerbiũ:idẽ frustra q̃si absq; cassib⁹:sine qbus uẽatio ẽ inanis:deducitur. Haud mora:absq; ulla mora & tarditate. Quidnã i.fa.Phedræ ĩ Eunu.apud Terẽ.uerba sunt cũ Permẽone seruo dicẽte exclusum se a Thaide:ad illã ẽt si se obsecret nõ reuersurũ. Si totus & ĩteger:si te totũ ab huiusmõi seruitute aĩ liberaris:tunc te uere liberũ iudicabo:nõ ãt eũ:q uindicta prætoria:q̃ festucã cognoĩat liberetur:ineptus:non aptus & impotens a seruitute animũ liberare. Ius hẽt ille sui palpo:ãbitiosos quoq; ostẽdit sui potestatẽ nõ habere & bonorum cupiditatibus inseruire:palpari uero blãdiri ẽ:ũde palpo pro adulatore atq; ebląditore deducitur.

IOAN.BRI. Cretata:cãdida.Iuue: Duc ĩ capitolia magnũ cretatũq; bouẽ.i.cãdidũ.Mart.Cretatã ptor cũ uellet mittere mappã. Dignitatũ.n.petitores in cãpũ martiũ comitiis cãdidati descẽdebant. quare ãt cãdidati ĩ ueste hoc facerẽt sic toga:sic tradit rõnẽ Cato An forte ne ciues largiẽdo corrumpãt:argẽtũ sinũ ferẽtes:an illã magis:q; impio dignos ñ gñe:ñ diuitiis:ñ gloria:sed uulnerib⁹:ac cicatricibus iudicabãt:q̃:ut ab iis:quos ãbiẽdo phẽsabat cõspicerẽtur:sic toga ad petẽdũ descẽdebant: an quãdmodũ in accipiẽdo:rogãdo:se oĩbus submittẽdo:sic corpus nudãdo ac seipsos abiiciẽdo:populũ captabãt. Vigila:uerba ãbitiosi rogãtis aĩcos uti p se ĩ adipiscẽda digĩtate uigilẽt:ex quo oñdit q ambitiosus sit:seruum esse. Cicer ingere large: æmulatio est horatiana.In cicere atque faba bona

Cretata ambítio:uígila:& cícer íngere large
Rixanti populo:nostra ut floralía possint
Aprící memínisse senes:quid pulchríus:at cum
Herodís uenere dies:unctaq; fenestra
Díspositæ pínguem nebulam uomuere lucerne
Portantes uíolas:rubrumq; ãplexa catínum
Cauda natat thynní:tumet alba fídelía uíno
Labra moues tacítus:recutítaq; sabata palles
Tunc nígri lemures:ouoque perícula rupto
Tunc grãdes gallí:& cum sistro lusca sacerdos

tu perdas atque Tupinis:Latus ut in circo spacieris:& æneus ut stes: Nudus agris: Nam in ludis floralibus missio quædã fiebat leguminum in ipsum populũ ab his:qui honores peterent: ad plæbis fauorem prome

rendum:hæc ãt fieri uidebantur in memoriam deæ flore:cuius numine legumina & cæteræ fruges floresce-
rent:unde Suetonius Domitiano. Oẽ genus rerꝫ missilia sparsit:& quia pars maior intra popularia deciderat
quinquagenas tesseras in singulos cuneos equestris ac senatorii ordinis pronũciauit. Rixanti:studio colligẽ-
dorꝫ missilium. Nostra ut floralia possint:attẽde q̃ seruus sit:qui gloriæ cupiditate mouetur. Horat. Scilicet
ut plausus quos fert. Agrippa feras tu Eadẽ dicuntur popularia sacra e Martiale. Et populare sacrum bis milia
dena tulisset. Sacrum aũt populare ideo appellatũ esse putatur quod populus p eos dies maiori licentia lasciui
ret. Nam flores cum opes immensas arte meretricia cõparasset:populũ ro. moriens hæredẽ reliquit cũ magna
pecunia ex cuius anno fœnore suus natalis dies celebraret editiõe ludorũ quos appellãt auctore Lactãtio: Flo
ralia:sed cum senatui flagitiosum uideret ab ipso noĩe argumẽtum sumi:placuit ut pudende rei quædã digni
tas adderet. Deãq; finxerunt esse q̃ floribus præsit:eãq; oportere placari ut fruges cũ arboribus aut uitibus be-
ne prosperecq; floresceret. Eum colorẽ secutus in fastis. Oui. nõ ignobilẽ nymphã fuisse narrauit: q̃ sit Coloris
uocitata:eãq; zephiro nuptã q̃si doris loco id accepisse muneris marito:ut haberet oĩum florꝫ potestatem. Ce-
lebrabant ergo illi ludi cum oĩ lasciuia conuenientes memoriæ meretricis:nam præter uerborꝫ licentiam:qui
bus obscenitas oĩs effunditur:exuuntur et uestibus populo flagitante meretricis. Aprici senes. i. locis apricis
gaudentes:sane apricus & locus dicitur sole calens:quod est opaco & obdito contrarium. Virgi. Duceret apri/
cis in collibus una colorem. Et apricos dicimus locis apricis gaudentes apricum ãt a græco. i. phrici sine hor/
rore uidelicet frigoris:unde et putatur aphrica appellari inde est apricor & apricatio. Quid pulchrius! ironia
est:quasi dicat quid turpius quam ita per ambitionem in seruitutem trahi! At cum herodi uenere dies:iudeos
captis hierosolimis profugos assidue romæ tum nltuãtes nouæ religionis cultu iupulsore Chresto urbe expũ
lit Claudius. Nero etiam suppliciis affecit:ab iis et Domitianus tributũ acerbe exegit. Multi tamen erant qui
eorum ritus sequerentur & ut tradit Tranqllus ueluti professi iudaica intra urbem uiuerent uitam: hos ĩsecta
tur poeta docens eorum uitam liberam non esse cum superstitionibus teneantur iudeorum. At cum herodis
uenere dies: idest cum sabbata & alia iudeorum festa celebrãtur. Herodis:eius ideo meminit: quia ut scribit
Strabo:eo Pompeius sacerdotio iudeorum præfecit:qui postea tantum superiores omnes ciuilitate & roma-
norum consuetudine præstitit:ut rex fuerit cõstitutus Antonio primum postea Cæsare augusto potestatẽ ei cõ
cedente. Antipatris ãt Ascalonitæ filius fuit matris ciprides arabicæ:cuius filii post cum regnauerunt: usq; ad
nouissimam hierosolimorꝫ captiuitatem. Is autem:ut Eusebius tradit: Hircanum qui olim iudeorum sacerdos
fuerat:de captiuitate parthica regressum:& filiũ qui sacerdotio patris successerat:interfecit Sororem quoq; eius
uxorem suam cum duobus propriis filiis iã adolescẽtibus:& matrem uxoris occisæ socrum suam crudelissime
necauit. ad quod scelus etiã hoc addidit:uirum sororis suæ Solome interemit. Et cũ eam alii tradidisset uxo/
rem:etiam hunc necat. Scribas quoq; & interpretes diuinæ legis simili scelere:& cum Christi natiuitatẽ mago
rum inditio cognouisset uniuersos Betlehem paruulos iussit interfici:morbo deinde intercutis: & scatentibus
toto corpore uermibus mirabiliter sed digne moritur. Pingues lucernæ: quibus in sacris utunt. Vncta sene
stra:irridet eorũ ritum in sacris. Portantes uiolas:quibus ornabant. Cauda natat thynni:sensus est. ubi sab-
bata uenere:qui dies ieiunio a mose in oẽ æuum ut scribit Trogus li. xxxvii. sancitus est:& appositum est prã
diũ:statim adhuc ieiunus preces ad deos effũdis. Cauda na. thyn. hoc dicit in contẽptũ dapum eorꝫ: nã cauda
thynni ut scribit Pli. Vilissima est qa caret pĩgui. Thynni partus cordilla appellatur. q fœtas redeuntes in ma-
re autumno comitatur: cum e mari uerno tempore pontum intrent. Limosæ uero aut e luto pelamides incipi
unt uocari. Et cũ annuũ excessere tps: thinni. Cybiũ uero cõcisa pelamis uocat. Labra moues: preces emittis.
Recutica: recutiti dicũtur: quibus noua cutis restituta est. Martialis. Nec ruptæ recutita colla mulæ: recutiti ita
q; appellant iudei qui circuncisi sunt. Mar. Nec recutitorꝫ fugis inguina iudeorꝫ: nã ex ueteri sacerdotũ ut Stra.
scribit superstitione circuncisiones institutæ sunt: unde Iuue. Mox & præpucia ponunt Eos Hor. Appellas uo
cauit: quasi sine pelle: ut Credat iudeus appella. Sabbata: lingua iudeorꝫ sabbatũ requiẽ significat: nã Moses
damascena patria antiqua repetita montẽ Sinai occupauit: quo septẽ dierꝫ ieiunio per deserta Arabiæ cũ po/
pulo suo fatigatus cũ tandẽ uenisset: septimum diẽ more gentis sabatũ. i. diẽ qetis appellatũ in oẽ æuum ieiu/
nio seruauit: qm̃ illa dies famẽ eis errorẽq; finierat. De eo ieiunio ita scribit Trãquillus. Et rursus ne iudeus q
dem mi tiberi tã diligenter sabbatis ieiuniũ seruat: & ego hodie seruaui! Tunc nigri lemures: alio superstitio
nis genere quosdam ita uexari ostendit: ut sue potestatis esse nõ possint. Hæc aũt cũ superiobus nõ cõiungit:
est enim sensus. Te tunc demonibus & aliis infestari putabit ex sacerdotũ præcepto te ipsam allio gustato ma
ne nõ lustraueris: sicque docet superstitiosos suæ potestatis non esse cum semper timoris sint serui. Et ordo est.
Tunc nigri lemures: & pericula rupto oũo. Et tunc grandes galli incussere deos inflantes corpora. Tunc:
scilicet ubi præterieris per contumatiam quod a sacerdotibus fuerit prædictum: persuadebant enim alii degu
statione morbos & alia mala inhiberi. Lemures: scribit Apuleius in libro de dæmonio Socratis: manes ani
mas dici melioris meriti: quæ in corpore nostro genii dicuntur. Corpori renuntiantes lemures. Cum domos
incursionibus infestarent laruas appellari: contra si bonæ fuerint lares familiares. Ouoque periculo rupto
credidit stulta antiquitas ouum igni impositum si rupto putamine effluxisse periculum portendere ei pro quo
ea obseruatio facta fuisset a sacerdotibus. Adhibita autem fuisse oua: in expiationibus docet Ouidius in arte.
Et ueniat quæ lustret anus lectumque locumq; Præferat: & tremula sulphur & oua manu. Apuleius item scri
bit in ultimo metamorphoseos sacerdotes Isidis in lustrationibus teda: ouis & sulphure uti solitos. unde Lu/

cianus in dialogo q inscribitur Tytānus oua appellauit lustralia. Iuue. Metuisq; iubet septembris & austri Ad uētū: nisi cētū lustrauerit ouis. Tūc grādes galli: sacerdotes matris deū scri. Pli. & Festꝰ appellatos eē gallos a Gallo fluuio Phrygiæ: quē accolūt: Hi autē molles sunt & castrati: ut diximus superius: nā ut Pli. est auctor famia testa uirilitatē sibi āputant. de hiis ita scri. L. M. Euluius cōsul Sāgariū amnē transgressus ponte pfecto præter ripā euntibus Gallis matri magnæ a Penisunte occurrere cum insignibus suis uaticinātes phanatico carmīe: deā Romanis uiam belli & uictoriam dare. imperiūq; eius regiōis: cosdē scribit Scepsius eē Curetes: Corybātes q in matris deorū sacrificiis armati saltātes: casti & pueri sunt assūpti: iō āt Corybantes appellari: qa intersaltādū capita iactent: qd coryptin dicit: quos Betarmonas uocat Homerus: Euge age pheacū Betar/ mones egregii adsunt. Hinc q capita saltādo iactāt: & numine aspirātur: & furiis agitātur Corybātiare dicīus Sūt q dicāt ideos dactilos eos appellari primos sub idæ radice habitatores. De iis multi multa fabulātur: du bia dubiis accumulantes: uariis ac differētibus noībus utentes. In hoc tamē uniuersi tradūt quosdā spiritibus afflatos & bacchicos: inq; armorū agitatiōe tumultuosa: & cū strepitū ac fragore: cymbalisque ac tympanis: & armis itē: ēt tibiis uociferatiōibus ītersacrificādū stupefacientes: inq; ministrorum habitu publica modo quo dam sacra factitantes. Grandes: primi & cæteris sacerdotibus honoratiores: nam ut auctor est Strabo: cæ teros sacerdotes ob deæ reuerentiam præcedebant. Iuuenalis: Et ingens semiuir obscœno facies reuerēda mi nori: Mollia qui rapta secuit genitalia testa. Et cum sistro lusca sacerdos: sacerdotem isidis intelligit: cuius sa cra ex ægypto trāslata Romæ colebātur. Lusca: solent enim mulieres deformes: & aliqua corporis pte mā cæ: ad deorū ministeria se conferre. Cum sistro: Sistrum isis dicitur manu dextra gestare: cuius motus Nili accessus: recessusq; significat. Situla uero quā sinistra retinet: affluentiam ostēdit lachrymarū oīum: auctor est Seruius: id āt erat neq; tuba: neq; quod spū sonū ederet: sed iactatiōe concussum resonabat multis crepitaculis depēdentibus: unde Oui. Timula sistra appellauit. Papinius in syluis: Ecce multisono puppem mareotida si stro. Et irata dicitur sistro ferire peierātes: & imprimis oculos lædere: unde Iuuē. Decernat quodeunq; uolet de corpore nostro Isis: & irato feriat de lumine sistro: Dūmodo uel teneā cæcus: quos abnego nūmos: Eiꝰ sa cerdotes sistrū gerebant: ueste linea amicti: & raso capite: unde Ouid. Nunc dea linigera colitur celeberria tur ba: linigeri fugiunt calui: sistrataque turba. De sacris āt Isidis & sacerdotibus scribunt Diodorus: Apuleius: Lactantius & Herodotus. BAR. FON.

Cretata ambitio: cādidata: nā summos honores petitur in cāpū martiū cādidati boues deicēdebāt. Et cicer ingere large. Venustiores ediles legumīa populo floralibus ludis dabāt. Hora. in sermo. In cicere atq; faba bo na tu pdasq; lupinis: latus ut ī circos patiere. Floralia: ut Var. de re ru. i. refert. Robigū & Florā deos agricola rū ueteres maxime coluerūt: qbus adiutoribus frumēta atq; arbores rubigine nō cōsumerētur: & tempestiue florerēt. Itaq; robigini feriæ robigalia: & flore floralia ludi maio mēse sunt īstituti. Aprici senes: Aprici dicū tur senes q locis apricis gaudēt: apricatiōeque delectātur. Aprica quoq; dicuntur loca a sole aperta: & frigoris horrore carentia. Virgil. Duceret apricis in collibus uua colorē. Quid pulchrius: uel trōice a poeta prolatū ē: q̄si turpe sit p summā ābitionē honores quærere: uel ābitiosi uerba sunt nihil pulchrius eē: q̄ populo place re dñtis. At cū herodis dies superstitiosi: quū uano semp metu deterreātur: nō liberos esse dicit. Herodis diesꝰ sabbata: q̄ a iudeis celebrātur: quorū rex Herodes fuit. Vnctaq; fenestra: eorū ritū in sacris enūerat. Nā iudei accēso cādelabro utebātur: quod uiolis adornatū: ad fenestrāq; positū dicit: inunctā oleo cādelabri lucernarū

Recutitaq; sabbata: q̄ a iudeis circuncisis celebrātur. Recutiti enī iudei a circūcisa penis cute sunt appellati. Vnde & appellæ: q̄si sine pelle cognoīantur. Hora. ī sermo. Credas iudeus appella. Nigri lemures: umbræ uagātes hoīum lantæ diē mortuorꝫ lemures q̄si remules dictæ sunt a Remo: cuius occisi umbras nō Romu lus frater placare uellet: parētalia quædā instituit remulia appellata: quæ mense maio per triduū celebrabant De lemuribus Hora. in epistolis meminit nocturnos lemures: portentaq; tessala rides: Ouoq; pericula rupto ouiū in superstitiōe haberi. & Iuue. testatur: metuiq; iubet septēbris & austri aductū nisi se cētū lustrauerit ouis Adeo āt supstitiosi erāt: ut ī eiusmōi expiatiōibus ouū ad arā positū frāgereē: putareē nō sine piculo id futurū

Tū grādes galli: matris deū sacerdotes galli uocant a gallo Phrygiæ flūie: cuius aquā potātes ī furorē uersi resta sania sibi uirilitatē āputabat: grandes uero ait: qa ut Stra. memīt præpotētes quōdā erāt: ac pp deæ reue rētiā i cæteros sacerdotes ꝓibāt: ipsa qdē & dīdimēa: & cibele: & pessinūcia dicta ē: Et cū sistro lusca sacerdos. Io Inachi filia: ut Flaccus argonauticon. iiii. refert: quū post lōgos errores in ægyptū tādē uenisset Iouis cōmi seratiōe e uacca in deā cōuersa: atq; in cælū recepta: isis postea dicta ē: hæc maxīo in honore diuersis ī ptibus orbis fuit: romæq; tēplū iuxta ouilia meruit: sistrū uero cornu īcuruū ē: qd ipsa dea gestabat aspide eīcta eōas & oua ī psōa sistro apd eūdē Flac. sacerdotē āt isidis: uel corpis: ud aī uitia lusca duxit. IOAN. BRI.

Incussere de. miro horrore psuasere deos eē.

Inflātes corpora: hydropisim īmittētes hoībus: Gustaueris alli: Diocles alliū hydropicis cū cētau rea: aut in fico duplici ad euacuādā aluum dādum censuit. Dixeris hæc inter uaricosos centuriōes ostensum ē eos qui aliquo uitio laborāt ex stoico/ rum sentētia seruos esse: quod quia imperitis & ru dibus incredibile uidetur: & preter communē uul gi opionē ideo ait: si hæc dixeris iter rudes stultos

Incussere deos inflantes corpora: si non
Prædictum ter mane caput gustaueris alli:
Dixeris hæc inter uaricosos centuriones:
Continuo crassum ridet uulphernius ingens
Et centum græcos curto centusse lictetur.

Satyra sexta.

milites:illico tanquam falsa & ridicula ducentes risu concutientur:cōtēnētq; philosophos stoicos: qui hæcsen tiūt. Varicosos: In homine uene tumescētes in uarices cōuertunt:nec in cruribus solū:ut qdā nostri tēporis pu tauere:sed in toto corpore cōspiciūt. Vnde ita scribit Celsus. Præterea:hoc euenit in quorundā uētribus uari ces:sint:quaq; qa nulla alia curatio est q̄ q̄ in cruribus esse cōsueuit. Et idē alibi. Cū qd inatū est:ut in uesica cal culas:cū qd īcreuit:ut uena q̄ intumescēs in uaricē cōuertit:nimio labore id euenire putat:scribit Pli. nonnun quā in iis q diu steterūt. Vnde illud est uatinii ī Ciceronē uaricosū cū gloriaret humeris Italiæ se reportatū es se ab exilio. Vnde ergo īquit tibi uarices. Quo circa psuasit sibi Pli. auctore Fabio. Ciceronē toga demissa ad calceos usq; solitū tēlādoq; uaricū gra. Quod Fabius nō pbat:cū hoc amictus genus in statuis eorum quoq; q post Ciceronē fuerunt appareat. Cēturiones Milites absolute appellauit. Sic & alibi. Hic aliquis de gente hircosa Centurionū. Cēturiæ:ut dictū est supra dicunt q̄ sub uno Centuriōe sunt:quoq; centenarius iustus est numerus. Crassum:nomē pro aduerbio. i. crasse. stulte ridētis morem expssit. Vulphernius:nomē fictum a poeta. Cētum græcos. i. philosophos stoicos. Curto cētusse. i. uix cētum assib⁹ integris q̄si dicat ne singulis qdē assibus singulos philosophos æstimat. Hunc ego locum animaduerti simpliciter accipiēdum nō esse: Nā hoc significat. Pluris īquit factūt unū bouem q̄ centū Philosophos. Nā:ut scribūt Festus & Gelius Bos æstima bat cētussibus. ouis uero decussibus Sicq; Poeta ostēdit ab imperitis uirtutē flocipēdi. Curto: nō penitus īte gro. Centusse:multa Plini. & Varrōe auctoribus pecuniæ signata sunt uocabula æris & argēti hæc uidelicet As ab ære. Dipōdus a duobus pōderibus. Assipōdius ab uno pōdere dicebat: id ideo qd as erat libra: pōdus deide ab numero reliquū dictū usq; ad cētussis:ut as singulari nūero. Ab tribus assibus Tressis & sic pportio est usq; ad nōussis. In denario nūero hoc mutat qd primū est ab decē assibns decussis. Secūdū a duobus decussibus bicessis qd dr̄ solū a duobus bicessis. reliq̄ cōueniunt qd est ut tricessis pportiōe usq; ad centussis quo maius æ ris uocabulū nō est. Liceť:æstimat: tātifacit. Inueniunt liceor & licitor:quoq; utriusq; uerbi significatio est p̄ciū deferre ī auctiōe faciēda:hoc est ī uēditiōe q̄ publice fit. Vnde est apud Ciceronē ī officiorq; libro. iii. Nō li citatorē uēditor:nec cōtra se q liceat emptor appōet. Hīc unū cōpositū fit polliceor:nō multū a primitiua si gnificatiōe dissidēs. Est. n. polliceri aliqd ultro pmittere. Ita q licent aut lucitant:ultro p re emenda p̄ciū alius alio maius pollicet:ut sibi potius q̄ alteri uēalia addicāt:Nā tali modo uēdere addicere ē. Inde & addicti apud ueteres dicebāt:q ptoris pnū ciatiōe ac iussu cū solucēdo nō esset Creditoribus uēdebant.

BAR. FON. Incussere deos īflātes corpa. Metū deorq; corpa uariis morbis īflantiū īcussere: Dixeris hæc:Si hæc q̄ ad uerā libertatē ptinēt īter militares uiros dixeris:stati ridberis: Varicosos:Laboriosos & duros. Va rices:n. eminētiores uēæ ī crurib⁹ sūt q̄ īterdū stātibus:nimiūq; laborātibus oriūt. Crassū ridet. uehementer ac multū ridet. Nomē. n. p aduerbio posuit. Curto centusse licet:centū philosophos pui æstīat. Cētussis uero a cētū assibus dr̄:quē curtū dicēdo p exiguo precio pōit. Liceri aūt & licitari ē pretium ultro ī auctiōibus deferre cum in rebus emēdis alius alio maius pretiū pollicet. IOAN. BRI.

Satyra sexta.

a Dmouit iam bruma foco te basse sabino?
Iāne lyra & tetrico uiuunt tibi pectīe corde
Mire opifex numeris:ueterum primordia uocū
Atq; marem strepitum fidis intendisse latinæ
Mox iuuenes agitare iocos: & pollice honesto
Egregios lusisse senes? mihi nunc ligus ora
Intepet: hybernatque meū mare: q̄ latus ingēs.
Dant scopuli & multa littus se ualle receptat

Dmouit iam bruma foco te Basse sabino?

a Quattuor bassos eodē fere tpe fuisse com perio: quorq; unus fuit Saleius Bassus qngē tis sextertiis a Vespesiano Donatus. De quo ita me minit tacit⁹. Quis Saleiū nostrū egregiū poetā: ul' si hoc honorificētius ē: Præclarissimū uatē deducit aut salutat: aut pseqtur Et Paulo īferius. Laudamus nup īqt & mirā & eximiā Vespasiani liberalitatem Quod qngēta sextertia Basso donasset. Eiusdē me minit Quin. Vehemēs īqt & poeticū īgeniū & Sa lei basti fuit: nec ipsū senectus maturauit. De hoc in tellexit Iuue. Et Sarrano tenuique Saleio Gloria q̄ta libet. Alter bassus tragœdiarq; scriptor tpibus Domitiāi: quē ut malū poetā irridet Mar. Colchida quid scribis: qd icribis amice thyesten. Quid tibi uel Niobe Basse uel Andromache: Materia: est mihi crede tuis aptissima chartis. Deucalion: uel si nō placet hic phœton: Tertius fuit Iulius bassus: q sub Vespasiāo accusatus: tādē ab solutus uindicatusq; est a Dōitiano deinde relegatus: a Nerna reuocatus est. bithyniāq; sortitus rediit reus: Nā fuerat ī puīcia eadēq̄stor qdā a puincialibus: ut amicus accepat. Hæc accusatores furta & rapinas: ipse mūera uocabat tādem absolutus fuit: Quartus Cæsius bassus poeta lyricus de quo ita scri. fabius. At lyricorq; idē Ho. fere solus legi dignus: nā & īsurgit aliq̄do: & plenus est iucūditatis & gratiæ & uariis uerbis & figuris fœliciss me audas. Siquē adiicere uelis is Cæsius bassus erit: quē nup uidīus. De hoc īelligere poetā illud declarat qd seqt. iā ne lyra & tetrico uiuūt tibi pectīe cord. Hūc igit ut amicū & ī Sabinis hyemātē alloqt poeta: īterrogās nō ī Sabinis hyemet: & aliqd ad lirā modulet & scribat: docetq; se portū lune petiisse: ut p qetē musis operam daret mox ouiū auaritiā notat & eorq; amētiā: q ut multa hæredibus suis reliquāt: parce ac duriter uiuūt inedia ppemodū se cōficiētes. Admouit iā bruma: cū īterrogatiōe legēda sunt: rogat. n. eū num ī Sabino iam uene rit: & iā aliqd scribat. Bruma: mēsis decembris adsignat in quo dies sunt breuiores. enī breuis īterpreta tur: & dies. Foco sabino: Poetæ ut p qetem possint scribere solitudines petebāt: qd Cornelius ostendit. Adiice inqt qd poetis si modo dignum aliqd elaborare & efficere uelint: relinquēda conuersatio amicorum:

& iucũditas urbis deserenda:cætera officia.utq; ipsi dicunt in nemora & lucos.i.in solitudinem recedendũ ẽ. Hora.Scriptorũ chorus oĩs amat nemus & fugit urbẽ. Sabino:Sabini populi sunt ĩter latios & umbros gẽs qdẽ antiquissima.Ager eorũ egregie oliuetis & uinetis præditus est:auctor est Stra. Iamne lyra & tetrico ui uunt tibi pectine chordæ:lyra instrumẽtũ est musicũ:quod Eratosthene poeta græco Mercurius primus ex testudine fecit:quã postea Orpheo fertur tradidisse:de quo apud Higyniũ multa legũtur.A lyra lyrici dicti sunt poetæ:qui uersus ad Lyram decãtandos cõponebant:unde auctore Strabone:poetica ad demonstratiões usa ẽ cantibus:hoc.n.erat oda:sermo scilicet modulatus:Vnde & Rapsodiã & Tragœdiam & Comœdiam uetes dictitarunt.Lyricoꝝ duo tantũ apud latinos:auctore Fabio:ut diximus:claruere:Horatius & Caiius Bassus.Apud græcos uerõ nouẽ:Stersicorus:Bacchilides:Hibicus:Anacreon:Pyndarus:Symonides:Alchman Alceus:Sapho. Addunt quidã decimo loco Corynnã mulierẽ:de qua Papinius in syluis epicedion in patrẽ suũ sicait. Tu pandere doctus carmina Bacchilide:latebrasq ue lycophronis atri:Sophronaq; implicitũ:tenuisque archana Corynnæ.Sensus est igitur.Ad lyrã ne carmina scribis. Tetrico:graui:& seuero:siue potius sabino a mõte tetrico sabinorũ. Mire opifex numeris:ordo est.Mire opifex intendisse numeris. Numeris:rithmis uersibus:ut alibi:Scribimus inclusi nũeros ille hic pede liber.& erit dariuus casus. Intẽdisse: intensione neruorũ inseruisse. Virgi.in nono:Cui carmina semper Et cytharæ cordi:numerosq; intẽdere neruis. Veterum primordia uocũ.i.carmina:quæ ante orationẽ solutã fuisse & latini & græci testantur:Vnde Strabo geographus sic refert.Primũ ante oĩa apparatio ipsa poetica pcessit in mediũ:& approbata complacuit. Dehic illã imitari:cũ metrũ soluissent reliqs poeticæ seruatis ptibus rẽ scriptis cõmẽdarũt Cadmus uidelicet & Pherecides & Hecateus. Nã Cadmus auctore Pli. primus prosaicã orationẽ cõdere instituit. Cornelius quoq; Tacitus de claris Oratoribus hoc ita cõfirmat.Hæc inqt eloquentiæ primordia:hæc penetralia:hæc primũ habitu cultuq; cõmoda mortalibus in illa castra:& nullis contacta uitiis pectora influxit.sic oracula loquebãtur.

Veterũ uocũ:Quibus primũ apud mortales carmina:ut dictum ẽ cantabãtur.Vnde Cornelius Tacitus:cæterũ felix illud:& ut more nostro loquar:aureũ sæculũ & Oratorũ & criminũ impos:poetis & uatibus abundat:q bene facta canerent:nõ qui male admissa defenderent. Atq;:expositiue positum est atque:pro id est. Marẽ strepitũ:expressit materiã lyricoꝝ:a qbus & pugiles & certamina:quorũ cãtari solent. Virg.Cui carmina semper & cytharæ chordi:nũerosque intẽdere neruis.Sẽper equos atq; arma uirũ pugnasque canebat. Horatius Musa dedit fidibus diuos:puerosque deorũ.Et pugilẽ uictorem :& equum certamine primũ: & iuuenũ curas:& libera uina referre. Marem igitur strepitum:idest sonum masculum & non muliebrẽ: quo certamina & pugilum & equorum canis.Maiori enim strepitu hæc a poetis cãtantur. Fidis:eius nominatiuus est fides fides:nõ fidis:ut credit Priscianus:hac re deceptus:quod si fides faceret in nominatiuo fidicula nõ diceretur: sed fidecula:non intelligens rõnẽ analogiæ fidicula dicendum esse a fides:sicut ædicula ab ædes:sedicula a sedes:cædicula a cædes:non cædecula:sedecula ædecula.Ergo fides dicendum est:cuius dimminutiuum ẽ fidicula:uel parua cythara:uel chordula. Nam fides auctore Festo :genus est cytharæ:dictæ quod tãtum inter lecordæ eius:q̃tum inter hoies fides concordet.In plurali uero tortorũ instrumẽtũ ex duobus.ut nõnulli putauere:obliquatis lignis cõpactũ:uel ab extorquẽda fide ac ueritate:uel a neruis funibus:uinculi que:quibus homines torquẽdi alligabãtur. Mox:pro deĩde põitur q̃ mox uero q̃ cito significat. Latinæ.bene latinæ: ne græcus putaretur.Nã a græcis carmẽ lyricũ sumpsit initiũ:& ut dixĩus in eo plures claruere græci. Iuuenes agitare iocos:id est iuuenũ amores scribere:quod propriũ ẽ lyricorũ.ut supra:Et iuuenũ curas: & libera uina referre. Agitare amãtiũ sollicitudinẽ expressit. Egregios lusisse senes: id est facta senũ egregia. Lusisse: scripsisse.Vir.Ludere quæ uellẽ calamo permisit agresti. Mihi nũc ligus ora intepet Locũ describit:quo ut p quietẽ aliqd scriberet:secesserat:eũq; dicit ee portũ lunæ. Ora ligus:ligures populi sunt inter amnes Varum & Macrã: hætruscis inhærentes:ab iis Macra separati. Intepet hibernetque meũ mare:hoc dicit se ab urbe p hyemẽ secessisse inter cõfines liguriæ & hæthruriæ:qua parte ẽ Luna oppidũ hetruriæ. Intepet:idest hyemali tẽpore tẽperatũ aerẽ mihi præbet.Ouidius:Cũ tamen aura tepet medio defendimur histro. Hibernatq; meũ mare:duo significat:tẽpus esse hyemale:& ibi oĩa temperata esse aeris clæmentia. Meum mare:id est hetruscum:Nam in hetruria patriam suam:ut diximus:habuit Volateras. Qua latus ingens dant scopuli. Luna primum est oppidum hetruriæ:uenientis ex Liguria cum portu nobili eiusdem nominis. Græci enĩ & portum & urbem Selenes:idest lunæ appellant.Vrbs quidẽ haud sane magna:maximus uero & pulcherrius portus est:multos intra se portus amplectens magnæ profunditatis uniuersos:usque adeo: ut oĩum :q maris teneant imperium facile fieret receptaculum:Celsis uero montibus portus ipse circuncluditur: qui prospectũ longe pelagi præbeant.Nam & Sardiniæ & magna utriusq; littoris pars cernitur:auctor est Strabo. Latus ingens:quia ut dictum est:multos intra se portus complectitur. Dant scopuli:idest mõtes celsi:quibus portus circũcluditur. Multa ualle:propter portus magnitudinem. Receptat:recuruatur.

BARTOMEVS FONTIVS.

Dmonuit iam brũma foco:Mediocritatem seruaturus in eos inuehitur:qui ut grãde patrimonium hæredibus suis relinquant:auaritiæ intenti sordide uiuunt. Bruma: bruma a breuitate dierum dicta: qnto & uigesimo Decembris die inchoat:quo sit in Capricorno hyemale solstitium :a qua brumales dies:q sunt circa brumã cognoĩantur. Basse:Cesius Bassus poeta lyricus Nerõis tempestate floruit:quẽ se uidisse Quintilia.testatur:eũ inter lyricos nũerãs:horatioq; adiiciẽs. Tetrico pectie:seuero & graui stilo: allusit ãt ad mõtẽ tetricũ:dãs id carmini:qd ẽ mõtis:ẽ.n.tetricus ĩ sabinis asprimus Vñ tetri-

cos hoies:tristes seuerosq; dicius Vir.vii. Qui tetricæ horrēdis ruppes:mōtēq; seuerq:Casperiāq; colunt.Sa
biorq ăt gens antiqssima italiæ habita augustā ad modū regionem īcolit a tiberi nomētum usq; Marē strepitū
Masculum & uirile sonum:fides latiæ.Chorda cithare fides est:dicta qd tantum eius inter se chorde: q̄tū iter
hoies fides concordet.Mox iuuenes agitare iocos Lyrici poetæ & iuuentum curas & libera uina:ut scri.Ho.re
ferūt. Pollice hōesto:decenti & ornato stilo ꝓpter fides:q̄ pollice agitant.Mihi nūc ligus ore īcepet.Ad dex
trā italiæ sub alpibus ad macrā usq; liguria ē. Hibernatq; meū mare.Eusebius tpū li.pīū uolaterranū esse scri
bit.Ipse uerocū se iuuenē ī portu degere:ligusticūq; pelagus suū esse:ut q ide traxerit gēus dicat suā ꝓfecto pa
triā ligurīā esse significat:a uicinitate se appellat ligure dicet qspiāan uero credēdū est cū lūe portus uollaterris
distet stadia circiter septingenta se ligurē pro tusco appellauisse.Mare.n.q uollaterrana abluit:non ligusticum
sed tuscū dr.An igit Eusebiū putas.Nullus tpū scriptor ē:ī tā lōga preserti serie q nō labi q̄doq; possit.Qui ip
se idē Enniū tarentinū appellat.Quē rudiis ortū Sil.italicus li.xii.auctor ē ut Rudiæ gēuere uetustæ: Nunc
rudiæ solo mēorabile nomē alūno.Qd & Pōponius melas scribit. Post bariū & gnatia & ennio ciue nobiels
rudiæ.Hibernat:hibernare dicit pelagus:cum nauigari ꝑ hyemē neqt qm̄ tunc naues ī portus:ut milites in hi
berna seccdūt:Qua latus se īgēs dāt scopuli.Lunæ quōdā:spediæ nūc port⁹ natura loca munitissimus īsulā ul'
scopulū potius e regiōe puo admodū īteruallo distunctū hēt ābitus stadiorq.xxxx.q̄ pte latus īgēs scopulos da
re scribit Nā a ueneris ꝓpīquo oppidulo ꝑ hoc angustū latus ī portū spediæ nauigat.Et littus multa se ualle re
ceptat Lūæ portus ab utroq; latere altis mōtib⁹ cinctis:ī arcusq; intēti formā curuatus multa se ualle insinuat.

Lunai portum est operæ cognoscere ciues:
Cor iubet hoc enni:postquam destertuit esse.
Mœonides quintus pauone ex pythagoreo
Hic ego securus uulgi:& quid præparet auster
Infelix pecori.securus:& angulus ille
Vicini nostro quia pinguior:etsi adeo omnes
Ditescant orti peioribus usque recusem
Curuus ob id minui sēio:aut cœnare sic uncto
Et signum in uapida naso tetigisse lagena

IOAN.BRI. Lunai portū est opæ cognoscere ci-
ues. Hic uersus Ennianus est:ut ille apud Virgiliū
Vnus q nobis cunctādo restituit rē.Sēsus ē.Iucūdū
qdē est o ciues portū lunæ īspicere.Declarauit poe
ta portū lunæ Ennii testīonio pulcberrimū esse.Est
ope: deest preciū:sumptū a mercenariis:qbus post
laborē suauē ē capere mercedē suā. Cor iubet hoc
Enni:illud.n.carmē ī annalibus suis scripsit Enni⁹
de portu Lūæ. Enni:Quītus Ennius poeta natus
est Tarēti:ut tradit Eusebius:ut nero scribit Mella:
Rudiis qd oppidū appuliæ ē.Sic.n.scribit. Ennio
ciue nobiles Rudiæ.qui a Catōe q̄store Romā trā
slatus habitauit ī mōte Auētino:parco admodū sū-
ptu cōtētus:& unius ancillæ ministros. Septuagē
rio maior ut scri.Cice.articulari morbo periit:sepultusq; in scipiōis prioris monimēto uia appia intra primū
ab urbe miliariū:cuius statuam Scipio ut scri.Pli.& Soli.imponi sepulchro suo iussit.Postq̄ destertuit esse Me
onides.Scribit Ennius in principio annaliū suorq:ut auctor est porphirio:sōnio se admonitum qd ꝓm Pytha
goræ dogma aīa Homeri in suum corpus uenisset:ad qd respexit Persius illic.Nec in bicipiti sominasse Par-
naso memini.Quītus pauōe ex pithagoreo:uarias opiniōes sequunt poetæ:Alii.n.scribunt pithagorā se pa
uonē fuisse:deinde ex pauōe aīam suā in Euphorbum trāsiisse.tum in Homerq:eādemq; ab Hōero ferī ī ipm
translatā:tum demum in Ennium puenisse:ut sic accipias Ennium qntum fuisse a pauōe in cuius corpore ha-
bitauit aīa Pytagoræ.Heraclides uero pōticus:auctore Plutarcho: refert hunc de se dicere solitum qd fuisset
aliq̄do Aethalides: Mercuriiq; filius putatus esset:Mercuriūq; monuisse illum:ut peteret ꝓter īmortalitatē qd
uellet.petiisse igit ut uiuens & uita functus oīum q̄ cōtingerent memoriā hēret.Itaq; in uita meminisse oīum
eādemq; memoriam & post mortē reseruasse lōgoq; post tpe in Euphorbum uenisse:atq; a Menalo fuisse uul-
neratum Vnde Oui.Pātholides euphorbus erā:cui pectore quōdam Hæsit in aduerso grauis hasta minoris
atride.euphorbus ăt dixit se ethalidē fuisse:atq; a Mercurio ꝓ munere hoc accepisse:ut aīa illius iugi circuitiōe
uagaret:& in q̄s uellet arbores uel animātes cōmigraret.Postea uero q̄ Euphorbus diē obiit:ingressam in her
motimum ipsius aīam:q & ipse cum fidem uellet facere:brāchidas petiit īgressus appolinis phanum oñdit cli
peum quem illic Menelaus affixerat.Ait.n.illum cum ex troia remeasset Appollini sacrasse: scutum iam putre
factum solamq; ꝑdurare eburneā faciē Vbi ăt & hermotimus uita functus ē rursus ī Pyrr deliū piscatorē mi-
grasse:illumq; oīa memorasse ut scilicet primum Aethalides fuerit postea Euphorbus :deinde hermotimus:
ac postmodum Pyrrus effectus sit ac deinceps post Pyrr factum esse pithagoram:oīumq; meminisse q̄ ꝑdixi
mus. Postq̄ destertit esse Meonides.i.postq̄ excitatus e somno cœpit esse hōerus.hæc.n.pticula de incōposi-
tiōe plerumq; cōtrarium significat:ut dediscо:desuesco:cōtraria.n.sunt is uocibus disco & assuesco.Destertere
igit est cessare a somno. Meonides.i.hōerus Patronimicum est a Meōe patre:nō ăt ut multi putauere a Mœo
nia regiōe.Nā aristoteles in.iii.De poetica libro dicit.Inio insula quo tpe heleus codri filius Coloniam in Io
niā deduxit:Puellam q̄dam indigenē adeo q musarq cōsuetudine utebat:fuisse cōpressam q̄ cū grauida facta es
set:infamiā uerita in locū abiit q̄ Aegina dicebat:ibi a latronibus capta:ac Smyrnā q̄ tunc Lidorq tenebat īpio
abducta mœōi Lydorq regi amicoab eis dono data ē:ille uero puellæ uēustate capt⁹ eā duxit uxorem q̄ cū po-
stea iuxta Meletē forte spaciaret.ptus subitis occupata doloribus hōerq apd flumē enixa est.Quem suscipiens
Mœon ꝓ suo educauit:matre stati post ptū mortua.Vel a Mœ.q au.Euphoro Criteida filiā apellis frīs graui
dā fecit:ex q̄ natus est Hōe.ut latius a nobis dictū est ī cōmētariis Sta.Mœōidē igit ītelliges dictū siue a uitri

to siue a patre. Hic ego securus uulgi satyrico more iã flectitur ad auaritiã suõꝝ tẽporꝝ carpẽdã. Sẽsus est: ego inqt huc cõcedens: & uulgi strepitũ fugi: & austrũ inimicũ pecori non timeo: nec inuida moueor felicitate uicini: ut sic ostẽdat ab oĩ animi affectu se remotũ eẽ. Securus uulgi: subaudi sum. i. a strepitu uulgi remotus. i. ñ anxius: nõ sollicitus de iudicio uulgi. & ideo securus. Et qd præparet. a. Remotũ se esse ostẽdit ab oĩ animi sollicitudine: quæ inimica solet esse scribentibus. Vnde Sapho. Vacuæ carmina mentis opus. Auster: uentus est meridionalis: qui alio noĩe Nothus dicitur: eo flante decidũt imbres pecori maxĩe noxii. Virgi. Arboribus: satisq; nothus: pecoriq; sinister. Hora. Plũbeũ austrũ appellauit. Nec mala me ambitio pdãt: nec plũbeus auster. Infelix inimicus & nõ propicius: unde cõtra felix propiciũ. Virgi. Sis fœlix nostrũq; leues: q̃cunq; laborẽ. Securus & angulus ille uicini nostro qa pinguior. Ordo ẽ: Et sum securus: qa ille angulus uicini sit pĩguior nostro. Inuidia se nõ moueri felicitate aliena ostendit: qd ẽ auari & improbissimi hoĩs. Iuue. Maiorq; uidetur. Et melior uicia seges. Et si adeo oẽs ditescãt orti. p. u. r. c. o. i. m. s. Nunq̃ inqt dolore senescã quod humili loco nati p̃cedãt me opibus. Adeo: ualde. Terẽ. Adolescẽtẽ adeo nobilẽ. Ditescãt: locupletẽtur. Orti p. i. hũilioribus nati. Vsq: pticula hæc absolute posita cõtinuationẽ significat. i. semp. Recusem: recusa uero. Cœnare. s. u. i. sine deliciis: nisi adsint cibaria lauta & opipara. Magnũ enĩ est iuidiæ signũ: ita fœlicitatẽ alienã ægre ferre: ut lautioribus cibis abstĩeas: ut sit sensus: Ego tãto dolore alienæ fœlicitatis nõ consiciar: ut nolim mihi parari lauta obsonia. i. nõ ita rũpar ut geniũ meũ defraudẽ. Et signũ in uapida naso tetigisse lagena. i. recusabo inqt bibere: nisi pocula adsint capacissima: ut nõ facile uno haustu siccetur. nã tetigisse signũ ĩ poculo dũ bibis: signũ ẽ uas puũ esse: ut facile totũ bibas: idq; ẽ auaritiæ ĩdiciũ. Signũ: fundũ poculi designauit: ubi imagĩes sculpi solẽt. Vapida: nimii uaporis: ut alibi: Exhalet uapida læsum pice sesillis obba.

BAR. FON. Lunai portũ ẽ ope cognoscere ciues: opepreciũ est hũc ut portũ q̃stus gratia cognoscatis. Huc enĩ cũ plurimi negociatores lucri cã nauigarẽt: nimiã romanorũ cupiditatẽ reprehẽdẽs: ironice hũc portũ cognoscẽdũ demõstrat. est uero poetæ Ennii uersus quẽ ideo suis ĩseruit ut eius auctoritate atq; antiqtate solũ patrium: Nã a ueneris ppinquo oppidulo: p hoc ãgustũ latus in portũ spediæ nauigatur. Et litus multa se uallẽ receptat. Lunæ portus ab utroq; latere altis mõtibus cĩctus: ĩ arcuq; ĩtẽti formã curuatus multa se uallẽ insinuat. Lunai portũ ẽ opere cognoscere ciues: opepreciũ ẽ hũc ut portũ q̃st? gratia cognoscatis. Huc. n. cũ plurimi negociatores lucri cã nauigarẽt: nimiã romãorũ cupiditatẽ reprehẽdẽs: irõice hũc portũ cognoscẽdum demõstrat. ẽ uero poetæ Ennii uersus: quẽ iõ suis ĩseruit: ut eius auctoritate atq; ãtiqtate solũ patriũ cõmẽdaret. Lunẽsis aũt portus in. v. Stra. his uerbis memĩt: horꝝ lũa qdẽ ciuitas & portus ẽ. Græce ãt & portũ & urbẽ selenes. i. lũæ appellãt. Verũ ne qs ductus similitudĩe noĩum eodẽ ĩ loco portũ & urbẽ eẽ putaret. Lũæ portus ab urbe alto mõte seiũgitur. Vrbs ĩ æthruria ad macre flumĩs hostia sita ẽ. Portus ãt ĩ Liguria positus ab ea distat circiter stadia. lxxx. Cor enni: enniana prudẽtia. Cordati enĩ sapiẽtes dicũtur. Postq̃ destertuit eẽ meõides qntus pauõe ex pythagoreo. Refert Heraclides põticus: ut Laer. scri. Pythagorã dicere solitũ se aliquãdo Aethalidẽ Mercurii filiũ fuisse: q lõgo post tpe ĩ Euphorbũ: deĩde ĩ Hermotimũ: postea in Pyrrhũ: nouissime ĩ Pythagorã cõmigrauit. Ad hũc igitur alludẽs Persius Enniũ. v. ab home. eẽ significat. Meõides. n. Hõerus dicit: uel a Mõe patre q nepte Criteide uitiata Hõerꝝ genuit. ut Ephorũs cuneus ĩ li. de patriis rebus scri. Vel a meõe Lydorꝝ rege q ĩfãtẽ hõerũ suscepit: ac liberaliter educauit: ut Ari. li. de poetica memĩt: Securi uulgi negligẽs & cõtẽptor. Vir. i. æneĩ. Securus ãnorũ germãe. Auster ĩfelix pecori: oñdit se auaritiæ nõ ĩtẽtũ. Auster uero: q & nothus dicit: a meridie autũnali tpe spirãs uarios morbos excitat. Securus & ãgulus ille uicini nostro: qa pinguior: nec ĩuidia laboro: q; uicinus me ditior sit. Angulũ uero uel p prædio: totũ apte põit: uel uicini cãpũ intelligit. Et si adeo oẽs ditescũt orti peioribus: q̃q̃ oẽs peioribus orti parẽtibus: & ipsi quoq; deterrimi ditiores indies fiũt. Adeo ãt multũ & ualde significat. Vsq; recusem: Curuus ob id minui senio ditioribus inuidẽdo nec sibi mortẽ acceleraturũ: nec geniũ suũ defraudaturũ pmittit. Sine uncto: nimis pce ac sordide. Et signũ ĩ uapida naso tetigisse lagena. De sordidorũ atq; auarorũ cõsuetudine tractũ est: q uel usq; ad secẽ uini: ne qd in cado supsit optãt: cuius in fundo signum aliquod sculptum est.

IOAN. BRI. Discrepet his aliud: satis lepide de scẽdit ad reꝓhẽdẽdos auaros. Discrepet: p disce pabit. His deest ab: ut sit ab hiis q̃ dixi. q. di. alius cõtra fælicitate alĩã mirũ i modũ augeẽ. Gẽinos horoscope uaro Producis genio. mirãdũ ostẽdit ñ eẽ si ĩ tãta hoĩum multitudĩe sint diuersæ uoluntates & studia: cũ sæpe gemini dissimillimi studii generentur. Horoscope: astrologiæ dediti: id tpis momẽtũ quo qlq; nascitur: horoscopũ appellauere q̃si horæ notationẽ & ĩspectionẽ: ea. n. hora a mathematicis cõsideraẽ: ab hora & scopos: qd ẽ consideratio: siue notatio & inspectio: hoc ãt Persius dicit cõtra Possidoniũ stoicũ multũ astrologiæ deditũ q putauit eadẽ cõstitutiõe astrorũ natos: eadẽq; cõceptos oĩbus in rebus similes eẽ: quod a diuo Augustino multis rõnibus & facile confutatur. Varo genio: uaria & dissimili natura. Geniũ naturã appellat: qua nobis nascẽtibus putauit antiqtas deũ dari ad nostrã custodiã: q geni? noĩatur. Solis natalibus ẽ qui tingat olus siccũ: Sui tẽporis auaritiam notat. Aemulatio est horatiana

Discrepet his alius geminos horoscope uaro
Producis genio solis natalibus est qui
Tingat olus siccũ muria uafer in calice empta:
Ipse sacrũ irrorans patinæ piper: hic bõa dente
Grãdia magnanimus pagit puer: utar ego utar
Nec rumbos ideo libertis ponere lautus:
Nec tenuem sollers turdorum nosse saliuam

Natales:alios ne deorum Festus & alhatus celebret:cornu ipse bilibri caulibus instillet. Muria:tria erant genera liquaminis:quod ex piscibus fiebat:sed iliud in primis laudatissimũ habebat:qd ex Scõbris fiebat garũque appellabat:eo clazomenæ laudant. Alterũ erat muria:quæ ex thynno cõsiciebat. Tertiũ qd alec dicebat:uitiũ gari habebat:nec aliud quã collata fex. Ait igit Persius auarꝫ nõ garo sed muria cibaria cõdire. Garũ ãt Pretio sius fuisse muria docet martialis. Antipolitani fateor sũ filia Thynni essem si Scõbri non tibi missa forem. Et idẽ alibi. Expirãtis adhuc Scõbri de sãguine primo Accipe fastoꝫ munera cara garũ. Muriã tamẽ Cato docet fieri hoc modo. Amphorã defracto eollo purã ĩpleto aquæ puræ:ĩ sole ponito:ibi fiscellã cũ sale populari suspendito & quassato suppletoque idẽtidẽ. Id aliquotiẽs in die facito usque adeo donec sol desierit tabescere biduũ id signi erit:menã aridã uel ouũ demittito:si natabit ea muries erit:uel carnẽ uel caseos uel salsamẽta quo condas:Porro muriam in labella uel in patina in sole ponito. usque adeo in sole habeto donec cõcreuerit: Inde flos salis fiet. Ipse:emphasim habet.i.nõ alius qsq̃. Irrorans:more roris ĩfundẽs. Sacrũ piper:ironice dictũ q̃si dicat. Tali gestu Piper infundit:ut res sacras pertractare uideatur. Hora. de Auaro ĩquit. Et sacris indormis inhians. tanq̃ rebus parcere sacris Cogeris. Patinæ:uas est mensariũ:a patulo nomẽ accepit: unde & patella p diminutionẽ. Hic bona dente grandia magnanimus.p.p. Hoc ait quosdã cõtra esse: qui p prodigalitatem omnia prĩa iuuentute bona consumãt. Hic.i.alius: Puer.i.prĩa iuuentute:adhuc pueritiam non egressus.

Peragit:absumit:Laute uiuẽdo. Vtar ego.u. Cũ alii ĩquit auare:alii pdige uiuãt:ego uero mediocritatem colã: Vtar ego utar:absolute dictũ.i.nõ abutar:sed moderate uiuã. Nec rũbos:tacitæ obiectioni occurrit: q̃si quis dixerit nũquid rũbos & turdos libertis tuis appones? & ipse neget. Monetque ita uitandã esse Auaritiam: ut in prodigalitatem nõ incurrat: Aemulatio est horatiana. Nec sicut simplex Neuius unctã conuiis prebebit aquã: Vitiũ hoc quoque magnũ. Nec ideo lautus:nec tamen ob eã rem.i.qa Auarus nolĩ esse: ero ita splendidus:ut ponã rũbos libertis: Rũbos:pisces sunt peculiares maris plani:ut Solea & passeres qui a rũbis situ tantũ corpoꝫ differunt. Dexter resupinatus est illis:passeri leuus. Lautæ gulæ ostendit esse Hora. nũ esuriens fastidis omnia præter Pauonẽ & rumbũ. Tenuẽ saliuã:tenuẽ & optimũ saporẽ:q ĩ deglutienda saliua sentit. Nam Luxuriosæ gulæ & artis coqnariæ habet:reꝫ sapores cognoscere. Vnde Ho. ex Catii sentẽtia. Nec cœnaꝫ qs temere arroget artẽ: Ni prius exta tẽni rõne saporꝫ. Turdoꝫ.turdos primi saporis ĩter aues indicauit. Mar. Inter aues turdus siqs me iudice certet: In te quadrupedes gloria prĩa lepus. Ho. cũ sit obeso nil melius turdo.

BAR:FON. Discrepet his alius. Aliũ a suis moribus discrepantẽ sordideq; uiuentẽ demonstrat. Geminos horoscope uaro pducis genio: Diuersa cõtrariaq; natura eadẽ hora ortos producis Horoscopus uero genesis ẽ inspector: Varo gẽio. Genius p natura:cuius est deus accipit. Varꝫ ãt intortũ significat: ut fallit pede regula uaro solis natalibus: Auari sordes ẽt in natalibus eprimit:ĩ qbus largius & abũdãtius uiuit. Muria. Salsugo ex liquore pisciũ facta muria est:ut.i.&.xxx.lib.scri. Q uã cũ in calice paruo admodũ poculo emptã dicat:hoĩs auaritiã declarauit. Irrorans:leuiter tenuiterq; inspgẽs. Hic bona dẽte grãdia magnanimus pagit puer. Cõtrariũ supiori adducit bona sua pdigaliter cõsumentẽ. Vtar ego utar:se modũ seruaturũ pollicet. Nec rõbos: non rõbos libertis apponã:q; prodigalitatis nimiæ nota est. Rõbus.n.apud maiores ĩ precio fuit:prefertim rauẽnæ captus. Nec tenuẽ solers turdoꝫ nosse saliuã:nec se gulosũ futuꝫ dicit:ut tenuem saporẽ turdoꝫ:& q̃ cũq; suauiora palato sũt:discernere calleat. Saliua.n.pp saporẽ ad gulositatẽ transfert: Turdus uero:ut Mar. asseuerat inter aues gloria prima est. Hor. quoq; obeso nil melius turdo ait.

Messe tenus propria uiue; & granaria fas est
E molle:quid metuis:occa:en seges alt'a in her
Ast uocat officiũ trabe rupta brutia saxa(ba ẽ
Prehendit amicus inops:rẽq; oẽm surdaq; uota
Condidit ionio:iacet ipse in littore & una
Ingentes de puppe dei.iamq; obuia mergis
Costa ratis laceræ: nunc & de cespite uiuo.
Frange aliquid:largire inopi:ne pictus oberret

IOAN. BRI. Messe tenus propria uiue satyrica reprehensiõe insurgit in auaꝫ:monẽs ut pro qualitate teꝫ suaꝫ uiuat. Tenus cũ pluratiuo adiũgit numero genitiuũ requirit:ut cruꝫ tenus cũ singulari ablatiuũ:ut Capulo tẽus abdidit ensem. Sẽperq; cõtra naturã præpositionis post ponit:significatio ãt est:usq; ad:ut mento tenus usque ad mentum Nilo tenus usq; ad Nilum. Aliquãdo etiã pro non ultra: ut gessit consulatũ titulo tenus.i. nõ ultra q̃ titulo.

Messe tenus propria uiue.i.pro qualitate & conditione prouentus tui. Fas est. Licitum quidem est quæ terra producit consumere. Occa frange:id est consume & utere. Sumpta metaphora ab agricolis:qui glebas frangunt:& bene ab agricolis: Nam de re agresti loquitur cum ait: Messe tenus propria uiue: Occare & occator ab occidendo:ut tradit Varro:dicitur:quod grandes terræ cædat globos. En seges altera in herba est. Suadet auaro futura metui non debere:cum iam altera frumenta resurgant in agris. Ast uocat officium :non satis erat ostendisse auaritiam fugiendam esse in uictu.nisi & in alios conferendam esse liberalitatem subdidisset. Sensus igitur est. Inopi & egenti:siquem uideris:subuenito: Vocat officium:pietatis:humanitatis:liberalitatis exercendæ. Trabe rupta: idest naui. Iuuenalis. Nocte cadet fractis trabibus. Brutia saxa:idest scopulos. Bruti contermini sunt Lucanorum infero mari appositi. Surdaque uota diis non exaudita. Dicimus enim surdum qui non audit:& qui non auditur. Iuuenalis. Et surdo uerbera cedit:idest quod non auditur. Constat namque in auctoribus multa inuenirí per contrarium significantia. Vnde est illud Virgilii. Memorem Iunonis ob iram:idest non quæ meminit: sed quæ est in memoria. Te

rentius: Exprobratio ē immemoris beneficii. i. cuius nemo meminit. Sic dicimus hoīem cæcū qui nō uidet: & locū cæcū in quo qd occultat. Virgi. Includūt cæco lateri. Ionia: ionia græcorū regio atq; colonia in extremitate asiæ minoris. Media: ut Pli. scribit inter icariā & Lydiā: quā a caria: ut ait Solinus Meander fluuius diuidit. Accepitq; nomen: auctore Vitruuio: a duce Ionio: quē atheniēses: cū ex Apollinis delphici oraculo īasiam tredecim colonias uno tēpore misissent: iis singulos duces constituerūt: quos summā imperii habere iusserunt. Hinc appellati sunt Iones populi: & inde mare ioniū. alii uero ab Ione inachi filia denoīatū uolunt: Aliā ēt ioniā scri. Solinus eē in extrēis italiæ ab ioue Naulochi filia: quā procaciter insidētē uiis Hercules īte remit. Ingētes de puppe dei: simulacra numinū: q̄ ī nauibus gestari solēt a nautis. Virgi. Arma deosq; parāt comites. Mergis: mergus auis ē aquatica: in arboribus nidificat incipiēte uere. Nūc & de cespite uiuo frāge al. Satyrica indignatiōe monet pauperi subueniēdū. Sic Hora. ad diuitē auarū. Cur eget indignus quisq; te diuite. quare Tēpla ruunt antiqua deū: cur īprobe caræ Non aliquid patriæ tanto emitteris aceruo. Cespite cespes proprie ē herba cū terra euulsa: sed hic metaphoricos pro censu domestico posuit. Ne pictus oberret cærulea in tabula. Solebāt naufragi: ut dictū est in tabella pendēte a collo naufragiū pictū ferre mēdicantes. Iuuenalis. Mersa rate naufragus assem: Dum rogat: & picta se tempestate tuetur.

BAR. EON. Messe tenus propria uiue: Vitā ducas iuxta rerū tuarū facultatē & copiā. Tenus enim præpositio ē propinqtatē significās: q̄ interdū actō cōiungitur: Flaccus in argonautice: Et tanī tenus īmēso descēdit ab euro. Nōnunq̄ & gtō. Virg. ī geor. Et crurū tenus a mēto palearia pēdēt. Quid metuis: adhortat ne honeste cōsūere id metuat: qd terra parēs benigne post paulo sibi reddet. Occa: seges altera ī herba ē. Quæ exuperāt tibiipsi cōminuēs paupibus diuidas. Mox. n. eadē repabis: ī trāslatiōe āt uerborū agresti similitudine p māet. Occare. n. glebā occidere & cōminuere ē. Var. de re rusti. li. i. Vineas nouellas fodere: aut arare: & postea occare: & deide cōminuere: ne sit gleba dura: ꝓ ita occidūt. Occare dīt: hīc quoq; occator: q glebas ita occidit: auctore Festo cognoīat. Ast uocat officiū: Nō his mō: q̄ expuctibus supant: sed subsātiis ppriis aīcos subleuādos affirmat. Trabe rupta: naufragiū factū ostēdit. trabē pro naui q̄ ex trabibus nectitur ponēs. Brutia saxa: Brutiū littus italiæ sup lucaniā est: & ad auripū usq; siculū ptinet stadiorū spacio mille trecctorū & qnq̄ ginta. Euere āt Brutii lucanorū pastores: a qbus qm̄ transfugerūt: brutii sunt appellati. Luc. in brutios fugitiuos atq; rebelles uocat. Surdaq; uota: quoniā a diis nō exaudiūtur. Gōdidit ionio: ī ionio mari naufragiū passus rē oēm aīsit. Ioniū āt pelagus duplex ē: alterū a ionia regiōe mīoris asiæ appellatū: q; nūcroso ābitu littorū flexū ab ægeo: ad adriaticū mare ptinet: alterū ī italiæ finibus a ioue Naulochi filia ab hercule interēpta: ut Soli. aūtumat nomē traxit: Ingētes de puppe dei: iocose ī deos maris dictū: quorū simulacra prostrata: eū iaceāt: neq; sibi: neq; īopi illi profuerit. Iāq; obuia mergis costa ratis lacere: iure costā ratis mergis obuiam factam dicit: Clamore. n. suo tēpestatē denūciātes: e medioq; mari ad littus euolātes obuia ratū fragmēta offendunt. Virgi. i. geor. Iā sibi tū cūruis male tpat ūda carīs: Cū medio celeres reuoluāt ex æquore mergi. Clāorē q; ferūt ad littora: Mergus uero q; se ī aquā cibū captās imergat cognoīat. De cespite uiuo frāge aliqd de patrimonio aliqd minuēs aīco inopi largiaris. Ne pectus oberret cærulea in tabula. Naufragi casum suū in tabula pictū circūferebant: quo stipē aliquā corrogarēt. Cæruleā aūt dicēdo ad pelagi colorem respexit.

IOAN. BRI. Cærulea: q; ī ea mare sit pictū: qd coloris ē cerulei: Sed cœnā funeris hæres. irrisio ē poetæ excusantis auarū: quasi dicat ei ignoscēdū eē: qa ab hærede cœna: feralis nō poneret si piis officiis rē īminuisset. Nā ī mortuorū solatiū diis manibus īferē cœna: q̄ silicerniū appellat: q; eā silētes cernāt ūbræ hoc ē possideāt. auctor ē Donatus: Iuuena. Pōitur exigua feralis cœna patella. Eiusdem cœnæ memīt Pli. cū ait de miluis. Notatū in iis rapacissimā & famelicā semp alitē nihil esculēti rapere unq̄ ex funerū ferculis. Festa āt diis māibus sacrata feralia a ferēdis epulis: uel a feriendis pecudibus sunt appellata. Curtaueris: minueris. Ossa inodora dabit: Hoc inuidiose & satyrice. Corpora. n. mortuorū ungebantur. Iuue. Et matutio sudās Crispino amomo: Quātū uix redolēt duo funera. Pli. in huius moris inuidiā de unguētis hæc scribit. Beatū arabia fecit hoīem ēt in morte luxuria: q̄ diis intellexerat genita adhibens uerēdis defunctis. Et paulo īferius hoc adiicit. Aestīentur postea toto orbe singulis ānis tot funera: aceruari: inq; cōgesta honori cadauerū q̄ diis p singulas micas dātur. Spirent: fragrent. Cinama: id est unguēta ex cīnamo facta cīnamū idēq; nascit ī æthiopia troglodytis cōnubio permixta: prodūtur mercatores q illud p maria uasta uehūt: uix qnto āno reuerti: & multos interire: Qua de causa in precio maxīo hētur. Surdū: sensus ē. Hæres offensus īminuta hæreditate: quā expectabat paruifaciet unguenta bōa ne sint an uitiata. Casiæ: casia: ut cīnamomū frutex est iuxta Cinamī cāpos nascēs. Fabulosa tamē antiqtas prīceps ne Herodotus: auctore Pli. narrauit Casia: ut supra diximus circa paludes Arabiæ colligi propugnante unguibus diro uespertilionum genere: aligerisque serpentibus: qbus cōmentis augentur rerum precia. Peccent ceraso: adulteratæ sint. Multis. n. modis: ut scribit Plinius unguēta uitiabantur. Tu ne bona incolumis minuas: Verba Hæredis. Sed bestius urget Doctores graios. Hæ-

Cærulea in tabula: sed cœnam funeris hæres
Negliget iratus: quod rem curtaueris urnæ
Ossa inodora dabit: seu spirēt cinnama surdū:
Seu ceraso peccent casiæ nescire paratus.
Tu ne bōa incolumis minuas: sed bestius urget
Doctores graios: ita fit: postquā sapere urbi
Cū pipe & palmis uenit nostrū hoc maris exps
Fœnisecæ crasso uitiarunt unguine pultes.

res ut bestius: ī philosophos græcos culpā reicit: q̄si improbos q hoīes ad auaritiā fugiēdā & liberalitatē exercēdā instruāt. nā tpibus poetæ diuisi erāt philosophi & ī cōtēptu. expellebantq; sæpe ex urbe. Vnde ita scrit Seneca ad lesbiā matrē. Apicius nra mēoria uixit ea urbe: ex qua Philosophi uelut corruptores iuuentutis abire iussi sunt. Bestius: imitatio ē Horatii: Diceret urēdos correptus bestius idē. Vrget: accusat: dānat. Doctores graios. i. philosophos. Ita fit. ordo ē. Ita fit fœnisecæ uitiarūt pultes crasso unguine. postq̄ hoc nostrū sape exps maris cū pipe & palmis uēit urbi. Ita fit: cū indignatiōe legunt: & in cōtēptū disciplinæ græcorū: q ita liberalitatē hoībus exercēdā psuasere: ut nō tātū diues: sed & uilissimus qsq; laute & luxuriose uiuat. Sicq; poeta luxū epularū sui tpis notat. Sapere: sapia: uerbū pro noīe posuit: Alibi: Nostrum istud uiuere triste.
Hoc nostrū: cū contēptu Philosophiæ dictū: q̄si q̄ male doceat: nouosq; mores in urbē ītroduxerit. Exps maris: Hoc ī inuidiā dicit grecorū phōrū: ostendit enim mores urbis ita deliciis corruptos esse: ut sponte sua Romāi: nō peragrata Græcia: mores tamē Grecorū didicerit. Ergo expers maris. i. q̄uis ī Græciā nō nauigauīs ad capessenda phōrum præcepta: tamen hic ex phōrum sentētia uiuimus: qui nos docent sordidam uitam fugiēdā. Vnde illud. Indulge genio carpamus dulcia: nostrū ē: Quod uiuis: cines & manes & fabula fies. Vēit urbi pro in urbē. Cū pipere & palmis: hic locus nō simpliciter accipiēdus ē. Nā illos auctore Lactātio notat q sapiam a prīcipio fuisse noluerūt: sed nuper a philosophis inuētā: ut Lucretius: Deniq; natura hec rerum: ratioq; repta ē Nuper: & hāc primū cū primis ipse reptus: Nunc ego sū in patrias q possum uertere uoces. Et Seneca: Nōdū sunt inqt mille anni exquo initia sapiæ nata sunt: Quod Persius irridet tanq̄ sapiētiam cū saporis mercibus inuētā. Cū pipere & palmis. Hæc ad luxū epularū ptinēt. Pipere cibaria cōdire Catiū primū inuenisse scribit Hora. Prius & iuētor Piper albū cū sale nigro Incretū puris circūposuisse catillis. Palmis: duplex est palma: ut testat Stra. Cariora & reliqua Thebaica durior: suauior gustu. dicta cariota a cara qd significat caput: nā ex ea fiebāt uina iniq̄ capiti: Ea dono mittebat calēdis ianuarii. Mar. Aurea porrigit Iani cariota calēdis. Ouid. ī fas. Quid uult palma sibi rugosaq; carica dixi. Fœnisecæ: exaggregatio ē satyrica. q. d. Lautioribus epulis: ue paup qdē abstinet: ita Romanorū luxus īcreuit. Vnde Iuue. Ipse foris breuibus pōebat oluscula: quæ nunc Squalidus ī magna fastidīdit compede fossor: Qui meminit calide sapiat qd uulua popinæ. Fœnisecæ: cōpositū a fœno & seco. Vitiarunt: cōdiuerunt. Pultes. i. cibaria. Pultē inconditū panem fuisse scribit Pli. qua romani ante usum panis diu uixerunt. Pultes præterea excogitatæ sunt multis condimentis: Cato punicam pultem cōdiri docet caseo ouo uno. Crasso unguine: hoc est lautis condimentis.
BAR. FON. Sed cœna funeris hæres negliget: sub auari psona poeta loqt: si amicis ppria bōa diuiseris: iratus heres funus & epulū negliget. Seu spiret cinama surdū: surde spirare ac redolere dicit cui ꝰ uix odor sētit. cinamū uero auctore Pli. i æthyopia nascit Eius frutex duorū cubitorū altitudīs: q̄ttuorq; digitorū crassitudis est quoq; magis nigrescat: plus pbat. Seu ceraso peccēt casie. Casia quoq; ī æthiopia nascēs ceraso mixta odoratū unguētū facit: Mortuorū uero cadauera diuersis unguētis cōdiebāt: Ipsa qdē cerasus a. L. Lucullo post victoriā mitridaticā e pōto ī italiā aduecta ē. Et bestius urget doctores gra. Cū poeta q̄ supra posita unt: tanq̄ ab auaro plata dixerit: q̄ seqt ab eodē ī philosophos dicit Bestiꝰ uero a bestia deriuat. Hora. diceret urendos correptus bestius idē. Ita fit: postq̄ sape urbi cū pipe & palmis uēit. rē auarus dicit īminui: postq̄ luxuria: & græcorū philosophica disciplina ad libertatē adhortās ī urbe uēit: q̄ apd maiores parco assuetos: agēdisq; rebꝰ magis q̄ phōrum intētos nō contingebat: quidam hec non ab auaro: sed a Perlio dici uolūt: ut sensus & ordo sit ita fit ut græci philosophi rideant: postq̄ hoc nostrū sape maris expers anteq̄ trāsmarina ī gulæ usū aducherētur ī urbē cū pipe & palmis uēit: hoc ē postq̄ luxuries tāta increuit: q̄ si ita legerīus: sape a sapore dducit cuiusmōi apd Horatiū Fecūdi leporis sapiēs sectabit armos. Fœnisecæ crasso uitiarūt unguine Pultes: postq̄ agrestes hoīes cæperūt unctiꝰ uiuere. Vnguē. n. ab uncto uēit ē uero unctū pīgue ī suis dorso. Puls uero ātiqtus faria aqua īdita tm̄ fiebat: mox ouo caseo melle additis: sine uncto tamē cōfecta ē: pulsq; punica appellata est.

Hæc cinere ulterior metuas: at tu meus hæres
Quisquis eris paulum a turba seductior audi
O bone num ignoras: missa est a cæsare laurus.
Insignem ob cladem germanæ pubis: & aris.

IOAN. BRI. Hæc cinere ulterior metuas: rep hēdit eū q iō iopi largiri nō audet: qa uereť: ne ea si bi post mortē nō fiāt ab hærede q̄ aliis mortuis fieri solēt. Cinere ulterior. i. ultra & post mortē: qd cōtrariū ē circa mortē. i. uiuēs. At tu meus hæres: Mira urbāitate dū ostendit qd ipse sit facturus. aliis uiā & modū præscribitur uiuēdi. Missa ē à cæsare laurus: sēsus ē: O tu q heres meus eris. Nunciatū qdē ē a cæsare supatos eē germāos quamobrem sacrificium paro ducētorū bouum in tantæ uictoriæ gratulationē: nūquid hoc audes uetare! Missa laurus. rōani Imparatores supatis hostibus Romā laurū ut uictoriæ nūciā mittebāt: ī cuius rei fidē ita scri. Pli. Laurus est pacifera: ut q̄ prætēderet iter armatos hostes quietis sit indicum. Romanis ꝓcipue lætitiæ uictoriarū nuncia: additē litteris & militum lāceis ptlisq; fasces imperatorū decorat. A cæsare: dubitari posset de quo cæsare diceret: nisi de Cæsonia mētionē fecisset: a Cæsare igit ītellige Caligula: qui: ut scribit trāquillus expeditiōis germanicæ īpetū cœpit: neq; distulit: sed legiōibus & auxiliis undiq; excitis delectibus ūdiq; acerbissime actis cōfecit tam festinātēr & rapide: ut prætorianæ cohortes cōtra morē signa iumētis imponere: & ita subsequi cogerentur. Quade re scripsit ꝓcuratoribus triumphum apparārent quā minima summa: sed q̄tus nunquā fuisset: q̄do in omnium hominum bona ius haberēt: quo tamē triūpho omisso uel dilato ouans urbem Natali suo īgressus est: de senatu prius conquestus iter cætera fraudatum se dicens iusto triumpho: quum ipse pauloante ne quid de ho

noribus suis ageretur etiam sub mortis pœnà denunciasset. BAR.FON.

Hæccinere ulterior metuas: Ad auari obiecta respondet Persius se parcius nõ uicturũ: quo magnificẽtius posthumetur. Interrogat aũt: nũ timeat q̃ post mortẽ casura sunt. Ac tu meus hæres: canens auarũ de hæredesollicitũ: ad eũ se uertit: q̃ suus q̃nq; heres futurus sit. O bõe: nũ ignoras ob Caligulæ uictoriam de germanis se paria dicit cẽtum mactare uelle: in quo magna impẽsa futura ẽ. Missa ẽ a cæsare laurus. C. cæsar germanici & Agrippinæ filius q & Caligula dictus post Tyberiũ imperauit: unicã oĩo germanicã expeditionẽ suscepit: ĩ qua nihil mẽoria dignũ gessit: Verũtamen magnificas litteras Romã misit: preterq; barbaros transfugas & captiuos galliarũ proceriſſimũ quenq; legit: quos in pompa cathenatos adduceret. Ouans deinde urbẽ natali suo ingressus est. IOANNES BRITANNICVS.

Aris frigidus excutit: rẽouetur inqt cinis ue us: ut sacrificia parentur. Virg. Impoĩtũ cinerẽ & sopitos suscitat ignes. Ac iã po.ar. Iã clamydes regũ: iã lutea gausapa capitis. Hec cũ distictiõe legẽda sũt arma & clamydes regũ postibus adiũgas: gausapa uero capitis. Postibus. s. tẽpli ubi hostiũ spolia suspẽdi solẽt. Vir. Captiui pẽdẽt curr? curuæq; secures. Lutea gausapa: genus stramẽti uillosi dixius eẽ quo ĩ castris uterẽtur: uilẽ aũt fuisse uestẽ oñdit: ẽt Oni. Gausapa si sumpsit: gausapa sumpta pba. Lutea: crocea: sic. n. captiui ĩ põpã triũphi ducebantur. Captis: ĩ bella uidelicet. i. captiuis. Essedaq; uehicula ex hostibus capta: q̃ ĩ triũphi magnificentia uehebatur. ide essedari?. i. auriga: ĩgẽtes rhenos germanos & gallos: quos a rheno flu. denoĩauit. fluuius enĩ ẽ: q ortũ habens ex Lepõtiis alpium ĩcolis: galliã diuidens a germãis in oceanũ britãnicũ defluit. Ingẽtes: ex historia pẽdet: nã Caligula cõuersus ad curã triũphi: præter captiuos ac trãsfugas barbaros. galliarũ quoq; proceriſſimũ quenq; ac nõnullos ex pricipibus legit: ac seposuit ad põpã: coegitq; non tm rutilare & sũmittere comã: sed & sermonẽ germãicũ addiscere: & noĩa barbarica ferre. Cæsonia. satyrice cæsoniã dicit triũphi põpã parare: tanq̃ taliũ rerũ peritã. Nã ut scribit Trãquil. eã: q̃uis luxuriæ & lasciuiæ pditæ ita ardẽter & cõstãter amauit Caligula: ut sæpe clamyde peltaq; & galea ornatã: & iuxta adeqtãtẽ militib? ostẽderit. Cæsonia: cæsones: & cæsaries a cæso corpe matris sũt noĩati. Locat: dispõit & parat. Diis igitur genioq; ducis: sacrificiũ ducentarũ uictimarũ pmittit ĩ honorẽ deorũ: & pricipis adulationẽ ob uictoriam reportatã ex hostibus. sic. n. in pricipũ gratiã multa fiebãt. Genioq; ducis: hoc in iuldiã magis q̃ in pricipis laudẽ dictũẽ. Is. n. ut tradit Trãquil. multos hõesti ordis deformatos prius stigmatũ notis ad metalla: & munitiones uiarũ: aut ad bestias condemnauit: aut bestiarum more quadrupedes canea coercuit: aut medios serra dissecuit. Nec omnes grauibus ex causis. Verum male de munere suo opinatos: uel quod nunq̃ per genium suum peierassent. Persius igitur ueluti principis genium ueneraturus: in eius honorem sacrificium se factu ũ dicit. Centum paria: duplicem hecatombem. Induco ad sacrificandum. s. Quis uetat: minæ Persii ad hæredem: nisi assenserit. Aude: superbe enuncia. i. audeto uetare: ne hæc faciam. Artocreas: genus cibi ex pane & carne: ut compositio docet: ab artos quod est panis: & creos qd ẽ caro. Non audeo inquis: uerba hæredis quem secum inducit Persius loquentem: & hoc dicit: non audet prohibere quo minus ex senteutia tu uiuas. Vt innuat se ægre ferre: Quo dicto Persius indignatus subiicit exossatus ager. quasi dicat: cum iam te uideam nolle me meuiuere meo modo: & iam mihi ager sit optimus & proximus urbi alium mihi heredem inueniam cui ipse ager detur. Exossatũs ager: id ẽ lapidatus: nam lapides ossa terræ dicuntur. Exossare enim est ossa eximere & purgare: unde Terentius de pisce ait. Cum redierõ exossabitur. Iuxta est uicinus urbi: Age si mihi nulla iam reliqua ex amitis: ostendit aũt eos stulte facere: qui hæredum metu timent arbitrio suo uiuere: cum liceat aliunde hæredes inuenire. Sensus est igitur. Si mihi hæres meus obstiterit: quominus mihi liceat ex uoluntate mea uiuere: eo certe spero alium qui nullo generis uineulo: aut longinquo mihi cõiunctus sit: rerũ mearum hæredem relinquam. Ex amitis: amita patris mei soror: quia similiter tertia a me sit: atq; auia uideri potest: dicta ex eo quod ab ãtiquioribus auita sit uocitata: siue amita dicta est: quia a patre amata est: Nam Plus sorores a fratribus q̃ fratres diligi solent: uidelicet propter dissimilitudinem personarum: quæ ideo minus habent dissensionis: quo minus æmulatio. Patruelis nulla: patrueles filii dicunẽ patrui mei Proneptis: filia nepotis. Patrui: genitiu? est casus: ut sit nulla patruelis & nulla proneptis patrui mei: patruus dicitur: quod fratris filiorũ sit tanq̃ pater. Matertera: mater: matura: mãe: matrimonium: materfamiliæ: matertera: matrices: materiæ dictæ uidentur auctore Verrino quia sunt bona: qualia. s. sunt quæ sunt matura uel potius a matre: quæ est originis græcæ. Est igitur matertera soror matris meæ quasi mater altera. Accedo bouillas: bouillæ uicus inter urbem romam: & Ariciam in uia appia: Clodii cæde nobilitatus: Cæci & mutilato corpore illic mendicabant. Martialis: Debet aricino conuiua recumbere cliuo. Iuuenalis: Dignus aricinos qui mendicaret ad axes.

Frígidus excũtitur cínis: ac iã postibus arma
Iam clamydes regũ: iam lutea gausapa captís
Essedaq; ingẽtesq; locat cæsonia rhenos
Díis ígitur genioq; ducís centũ paría ob res
Egregie gestas induco: quís uetat? aude.
Væ nisi conniues. oleum: artocreasq; popello
Largio: an prohibes. díc clare: nõ audeo inquís.
Exossatus ager iuxta est. age: sí mihí nulla
Iã relíqua ex amitís patruellís nulla proneptís
Nulla manet patrui sterilís matertera uixit:
Deq; auía nihilũ superest: accedo bouillas:

 Et aris frigidus excutitur cinis: Cum uictoribus supplicationes decernebantur: ad aras templaq; deum sacrificabant. Q nod nūc fieri ait litteris a Cæsare de germanica clade missis. Iam clamydes regum: Vestis genus clamis est: q̄ aliqui militarem existimant. Lutea gausapa: Gausape militare stramentum est. Luteus uero crocinus color a luteo pratensi flore: ac sine usu cognominatur. Perlimilis autem colore ex floribus genistarum & croco. Vir. Iam croceo mutauit uellera luto. Esseda: Vehicula gallorum britannorumq; sunt. Virgi. in geor. Belgica uel molli melius feret esseda collo. Propertius: Esseda cæla tis sista britanna iugis. Ingentes rhenos. uel quia ut Suetonius ait ad triumphi pompam procerissimum quēq; legit: ingentes accolas rheni dicit: uel quia etiam fluminum simulacra in triumphis præferebātur. Rhenus autem fluuius gallos a germanis disterminat. Cesonia: Cesoniam luxuriæ ac lasciuiæ perditæ Caligula uxorem duxit: ardentissimeq; amauit. Genioq; ducis: natali enim suo urbem ouans intrauit. Ve nisi conniues: Et nisi assenserit minitat. Conniuere. n. est oculos claudere: q; sæpe faciunt annuentes. Cicero in pisonē Ne conniuente quidem te: quod ipsum esset scelus: sed etiam hilarioribus oculis: q̄ solitus eras intuente. Plinius decimo: Halictus tantum implumes etiam num pullos suos percutiens subinde cogit aduersos iuueni solis radios: & si conuenientem flentemque animaduertit: præcipitat e nido uelut adulterinum & degenerem.

Artocreas: ex pane carneq; fiebant artocreæ. Artos enim panem: creos carnem significat. Dic clare: uisus est hæres ægro animo id tulisse: ac propterea frontem aliquantulum contraxisse: ob quod eum clartus atque apertius loqui iubet. Haud audeo inquis exossatus ager iuxta est: Prohibere inquis non audeo: ne saxis cedar: quorum plenus ager propinquus est: Saxa enim terræ ossa existimantur: ut lapides in corpore terræ ossa reor dici apud Ouidium. Age si mihi nulla iam reliqua ex amitis: Tacitæ obiectioni respondet. Nam dicere potuisset. Si patrimonium dissolues: propinquum hæredem non inuenies. Ait ergo qui suam hereditatem adeant non defuturos. Amita autem soror patris est: Patruelis filia patrui. Proneptis filia neptis: Patruus frater patris. Matertera soror matris. Auia mater patris. Accedo bouillas: in appia uia bouillæ sunt: citra Artiam Romam uersus. Alconius pro milone: Postera die occurrit circa horam nonam. Clodius paulo ultra bouillas rediens ab Aritia.

Cliuūq; ad uirbi: præsto est mihi manius hæres
Progenies terræ q̄re ex me quis mihi quartus.
Sit pater haud ꝓmpte dicā. tamen adde ēt unū
Vnum etiam: terræ est iam filius: & mihi ritu.
Māius hic generis prope maior auūculus exit:
Q ui prior es: cur me in decursu lāpada poscis:
Sū tibi mercurius: uenio deus huc ego: ut ille
Pingitur. an renuis: uin tu gaudere relictis.

IOAN. BRI.

Cliuūq; ad uirbi: cliuus uirbius pximus est in urbe ciprio uico ubi dianiū fuit: illic ut Iulius ē auctor cū Tullia interfecto Seruio pr̄e Tarquiniū maritū pr̄ia regē salutasset: domūq; se reciperet: uiso patris corpore multone euitātē sup ipsū corpus carpentū agere præcepit. Illic mēdici sedebāt. Præsto est. m. M. h. sensus est manius q qdē ꝓgenies terre dr̄ a me ut maior auunculus hæres meus scribet. Satis lepide ostēdit poeta iure origīs oēs hoīes cognatos esse. Manius: allusio ē ad illū maniū: quē germani ut scribit Tacitus antiqs carmībus celebrāt: q d unum apud illos memoriæ & annaliū genus ē: filiū fuisse Tuistonis dei terra editi: eūq; originē gētis & cōditorē alterius Manii equitis romani mēinit Varro: quē duorū tātū cubitorū fuisse tradit: Manius āt prænomen dictū est ab eo qd mane qs natū sit: ut Lucius q luce. Præsto est. i. adest. nā præsto sum idest qd adsū: nec alteri fere uerbo coheret: cicero p Murena. Ius ciuile didicit: multū uigilauit laborauit. præsto multis fuit. Q uære ex me qs mihi q̄rtus sit pater: tacitæ obiectioni rndet poeta: posset. n. dicere hæres p legē fieri non posse: autē æquū nō esse ut aliū quā iure cōsanguinitatis cōiunctū hæredē relīquas: ait igit̄ Persius: & Maniū iā iure cōsāguinitatis & originis hæredē suū scribi posse: q̄do & sui maiores originē habeāt a terra quemadmodū & Manius. Q uære ex me quis mihi q̄rtus sit pater haud prompte dicā: ostēdit Persius: mira urbāitate sexto generis gradu se quoque a terra originem ducere: & ideo se Manii iure generis & originis cognatum esse. Est enim sensus. Si uoles inquit quærere ex me quis sit mihi proauus nō facile tibi dicam: neq; enim nomina maiorum meorum possum recordari: illud tamē certo scio: si ad proauum duos ēt addideris eum originem a terra ducere: ut ītelligas Persium sexto gradu genus suum ducere a terra: nā ut uult illos duos priores a terra natos & ab iis quartum patrem genitum. i. proauum suū. Haud prompte dicam: quasi difficile sit longo temporis interuallo genus suum reminisci. Tamen adde etiam unum unū ēt. i. si duos addideris. Ita hæc intulit ut quamuis non teneat noīa maiorū suorū: tamen certo sciat originem suam sexto gradu ducta a terra. Terræ est iam filius subaudi pater quartus. Exit: bene exit quasi ex terra oritur. Et mihi ritu Manius hic generis prope maior auunculus exit. Ordo est. Et hic Manius exit mihi prope maior auunculus ritu greneris. Hic manius quē dixi progeniē terræ. Prope maior auunculus exit: ē mihi habita ratiōe generis ueluti maior auunculus nā auctore Festo maior auunculus dicit̄ aui & auiæ auunculus. Q ui prior es cur me in decursu lāpada poscis? īsultat auaro hæredi: quē cursoribus palestræ cōparat: nā in palestra exhibebaut̄ q ad extremā usq; lassationē currerent cum facibus ardentibus: qui primus fuisset: ut defatigatus cursor integro facem dabat: hoc sic cicero ī rhetoricis nouis scripsit. Nō. n. quēadmodū in palestra q tedas ardētes accipit: celerior est in cursu continuo: q̄ ille q tradit: ita melior īperator nouus q accipit exercitum: q̄ ille q decedit: ppterea qd defatigatus cursor dat īegro facē. Sēsus est igit̄. Cū tu auare & ætate & diuitiis me antecedas cur ē qd a me hereditatē expectes: cum

æquius sit me à te hereditatē accipe: ut minus etate grauatū: quēadmodū cursor integer. i. nō fatigatus in cursu a priore facē accipit: ut lasso. Sū tibi mercurius: satyrice dictū in pfundā hoīum auaritiā: q ad rem adeo anxii sūt ut hereditatis q̄ expectāt nihil minui oīo uelit: cū cōtēti eē deberēt: q̄tacūq; pte relicta. Sū tibi mer. i. oīo moriēs tibi lucrū q̄tacūq; fuerit: nā Mercuriū: ut dixius supra lucri deū fabulata ē antiqtas. Huic idibus maiis sacrificabāt mercatores: ut scribit Macro. nam eo die natus dicitur: Martia. Maiæ mercurium creastis idus. Vt ille pingitur: nam & lucri mercatorum deus pingebatur. De hoc lege Diodo. & Macrobium.

BAR. FON. Cliuūq; ad uirbi: Aritiā Diana. n. reuocatū ab īferis hyppolitū ī aritia nīphæ ægeriæ cōmē dauit: ubi uirbi⁹ uerso noīe q̄si bis uir ē appellatus. Progēies terræ: eius. n. pricipio generis ñ repto e terra or tus appet. Quare ex me: Ex me si q̄ras: qs abauus mihi sit haud tibi facile dixeri. Quod si atauū tritauūque addideris ad unū tādē deuēies: cuius parēs ignoreē: atq; ob id terræ filius iudicē. Maior auūculi⁹: auiæ frater.

Qui priores cur me ī decursu lāpada poscis: cū grādior natus sis cur meā captas hereditatē: cū tuā expectare potius debeā. Hoc āt uel decursoꝝ graiorū cōsuetudīe tractū ē: q ut Herodo. viii. memīt: Vulcāo facē puices ferre cōsueuerūt: uel de te differis cereris: q cū facibus ad extremā lassationē currebāt: uel potius de palestritarū more trāslatūē. Cice. ad Herē. li. iiii. Nō. n. quēadmodū ī palestra: q tedas ardētes arripit: celerior est in cursu cōtinuo: q̄ q tradit: ita melior impator nouus q accipit exercitū q̄ ille q decedit. ppterea q⁹ defatigatus cursu in tegro facē: hic pitus impator impi o exercitū tradit: Vin tu gaudere relictis: Vis ne libenter assumere: quic quid reliquerim: q pro mercurio tibi sum diuitiarum lucriq; deo. IOAN. BRI.

Deest aliqd sūmæ: cōq̄stio ē heredis: q⁹ iminuta sit hereditas. Minui mihi: uerba Persii. Vbi sit fugæ q̄rere qd mihi quōdā Legarat stadius: īmoderatā heredis libidinē hñdi repēdit: q ēt de alienis legatis & hæreditatibus rōnē sibi reddi postulat. Neu dicta repone paterna: Noli inqt more pīno a me rei admīstratæ rōnē poscere: Nā repōere cū in uarias accipiatur significatiōes: hic preparare & ue luti renouare pōt: ut sit: noli i me iisdē uerbis uti q bus solet pater ī filiū: cū admīstratæ pecuniæ rōnē exigit. sic. n. repant uerba paterna: uñ Mart. q amis sum sōnū ī urbe ī prouicia repabat. Ingēti fruor īproboq; sōno Et totū mihi nūc repono: qeqd Terdenos ul gilauerā p ānos. Surgētē focus excepit. Fœnoris accedat merces: uerba heredis: q rōnē sibi postulat reddi fœnoris. Merces fœnoris: fœnus pprie auctore Festo appellat naturalis terræ fœtus: ob q̄ cām & nūmoꝝ fœtⁿ fœnus ē uocatū: & de ea re leges fœneberes. Quid reliquū ē: cū īterrogatiōe legēdū & supbe. Reliquū. nō īterrogātis: sed īdignātis & irascētis. naturale. n. ēut cū irascimur: ultia aduersarii uerba repetāus. Nūc nunc īpēsius ūge: īdignatus & offensus auiditate heredis cōputātis qd reliquū eēt: exclamat minās se lautius & sum pruosius uictuꝝ. p qd mōet poeta neminē: dū studet posteros hereditate iuuare: sordide uiuere debere. Vn ge puer caules: æmulatio ē Horatii. Vngere si caules oleo meliore: capuq; cœpis īpexa fœdū prurigīe. Mi hi festa luce coqtur Vrtica: sēsus ē āt: Ego inqt parce & sordide uiuā: ut multa reliquā filio tuo neqssimo: qa oīa ad oēm libidinē profūdat: cū īdignatiōe legēda sunt. Vrtica: urticā poluit prouilissima quaq; herba. Sinci put: pars ē capitis. Iuue. Cōmedā inqt flebile nati Sicipit elixi. Sicipita aūt uertina lautæ gulæ scribit Pli. fu isse. Fumosum: ad sumū seruatum. Fissa aure: qua suspensum fuit. BAR. FON.

Deest aliqd sūmæ hæredis uerba: uel patrimōiū imi nutū cōqrētis: uel nūqd e sūma desit īterrogātis. Mi nui mihi: rñdet sibi ipsi qdcūq; deest īminuisse. Vegꝝ si ei qd supest relinqt: desistat: q̄rere qd oli sibi a Statio le gatū sit fœnoris. Accedat merces hīc exime sūptus: dcā parētū ad filios: cū admonet ne patrimoniū minuāt sed ītegra sp sorte ex mercede fœnoris sūptus faciāt. Reliquū cū heres īterrogasset qd reliq foret ille īdignans fāulū lautior ē copiosiorēq; uictū parare iubet. Statuit. n. geniū suū ñ defraudare: quo luxuriosius hæres uiuat

Fixa: fumosum sinciput aure ad fumariū appēsum sinciput qd ē āterior ps capitis aures tpaq; cōplectens. Neq; uero ī porco solū: sed in hoīe dicitur. Apollinaris ad Valeriū maioranū partēq; cerebri. Hic galeæ cū parte rapit: fortiq; lacerto Dissicit ancipiti miserabile sinciput ense. IOANNES BRI.

Vt tuus iste nepos. i. filius tuus neqssimus: nam nepotes luxuriosæ homines uitæ appellantur: qd ñ magis is rei sue familiaris cura ē: q̄ iis qbus pater auusq; uiuūt: æmulatio est horatiana. Filius aut ēt hæc libertus: ut ebibat heres Diis inimice senex cu stodis. Anseris extis. i. āserino iecore: qd iter deli catas dapes hēbat: ūde ita scri. Pli. Nostri sapiētio res q āseres iecoris bōitate nouere: fratribus in ma gnam āplitudinē crescit: excēptū quoq; lacte mulso augetur. Nec sine cā in q̄stiōe ē: quis primus tantū donum inuenerit: Scipio an metellus uir consularis: an. M. Seius eadem ætate eques Romanus. Cum mo rosa: cum modo aduerbium est temporis: non autem præpositio. Singlutiet. rem pudendam expressitra

Deest aliquid sumæ minui mihi: sed tibi totū ē
Quicq̄d id ē. ubi sit fugæ q̄rere q⁹ mihi quōdā
Legarat stadius: neu dicta repone paterna
Fœnoris accedat merces: hinc exime sumptus
quid reliquū ē. reliquū: nunc nūc īpēsius unge
Vnge puer caules: mihi festa luce coquatur
Vrtica. & fixa fumosum sinciput aure:

Vt tuus iste nepos olim satur anseris extis
Cum morosa uago singlutiet inguine uena
Patritiæ immeiat uuluæ: mihi trama figuræ
Sit reliqua: ast illi tremat omēto popa uenter.
Vende animā lucro: mercare atq; excute solers
Omne latus mundi ne sit præstantior alter.

ſingultiente ſumptũ eſt q dũ ſingultit toto corpore mouet: Patriciæ imitat uuluæ. Hora. Ne ditior aut formæ melioris meiat codẽ. Mihi trama figuræ Sit reliq: lepida translatio ſũpta a tela: cuius filũ: qd ita ſtamẽ currit trama appellat a tranando. Teren. ſubtegmen dixit. Anus ſubtegmẽ nebat: erit igit ſenſus. Ego eius ma ciliẽtiæ fuero: ut coſtæ & reliqua oſſa q corpis ꝗm texturã præbẽt: mihi relinquant: & is obeſiſſimo ſit uẽtre. Figure: formæ: & ſpeciei corpis. Aſt illi trema omẽto popa uẽter? Popa a Perſio accipit pro pigui: a quo deducti ſũt popinones. i. ii quos nũc dicimus tabernarios uel luxorioſos: q ſe popinis dedũt. Nã popinæ dicunt taberne ubi publica parant obſonia. Trãqllus i Nerõe. Interdictũ ne qd i popinis cocti præter legumia aut olera uẽiret: ãtea nullũ ñ obſonii genus ꝓponeret. Hora. Quin oia malit Quæcunq; i mũdis ſeruent allata popinis. Omẽto: de omẽto dixius ſupius i ſecũda ſatyra. Vẽde animã lucro: nimia & imoderata heredis cõcupiſcẽtia offenſus: ut pote quẽ uideat auaritiæ ſuæ finem nullum facere: exclamat: excandeſcit: iraſcit. Mundi quem coſmon græci nomine ornamẽti appellauere cum & nos a perfecta abſolutaq; elegãtia mundum.

Ne ſit præſtantior alter. Horatius Ne ſit te ditior alter.

BAR. FON. Vt tuus iſte nepos: ad ſe ipſũ i ſecũda ꝑſona: cũ indignatiõe maiore. Nepos aũt ꝓpterea luxurioſus & ꝓdigus dicit: q; ſub auo educati ſolutiorẽ delicatiorẽq; uitã degũt. Hor. Diſcinctus aut ꝓdã nepos. Satur ãſeris extis: ſapiẽtiores: ut Pli. x. li. refert. Iecur anſeris ꝓbauerũt fertilibuſq; in magnã ãplitudinẽ creſcit. Exẽptũ quoq; lacte mulſo augẽt: de eo Hora. Pinguibus & ſiccis paſtũ iecur ãſeris albi. Inguine uago: ab inguinis uicinitate inguẽ ꝑ mẽbro uirili ponit. Vagũ ãt dicẽdo rẽ turpẽ hõeſto uocabulo cõtegẽs maronianũ illud expreſſit. Iã primũ ſatis hic libidinoſus alternis & eũdo & exeũdo porta te faciet patẽtiorẽ. Moroſa uena cũ ꝓprie uena ſit: ꝑ quã ſãguinis riuus meat: qa tamẽ ꝑ penã quoque genitura trãſcurrit: Genitalis ſeminis iter in inguine uenã denoiat: qd plane ꝑ ſingultũ expreſſit. Nã ut ſingultiũt fauces: ita quoq; gẽitura fluente ſingultire uidet penis. Moroſã ãt dicẽs id mutõi: qd eſt hoĩs i amore uetita & negata petẽtis dedit. Patritiæ imitat uuluæ: cũ generoſa & nobili fœmina coeat: Mihi trama figuræ ſit reliq: aſt illi tramat omẽto popa uẽter: ſeſus ẽ ut ego parcius uiuẽs emacreã: eo luxũ pigueſcẽte: ſibi. n. tramam hoc eſt uiliora obſonia reliqua dicit. Trama. n. filũ ẽ qd ita ſtamẽ diſcurrit. Staminis aũt fila precioſiora q̃ trame ſũt. Omẽtũ uero mẽbrana tenuis eſt: q̃ ĩteſtina cõtegit. Popa ãt pigue ſignificat: uñ & popina deducit: Nã qd a quodã ſcribit panẽ eſſe: quo ſacerdotes ul'eorũ miniſtri ueſcebãt: uñ & popeanũ unguẽtũ dicit: fide caret. Põpeanũ. n. a popea Nerõis uxore appellari Pli. teſtiminio: uolũine. xi. planũ ẽ ait. n. Craſſiſſimũ aſinæ lac ut coaguli uice utant. Conferre allqd & candori i mulierũ cute exiſtimat: Popea certe Domitii Nerõis cõiunx qngẽtãs ꝑ oia ſecũ fœtas trahẽs balneaq; ẽt ſolio totũ corpus illo lacte marcerabat: extẽdi quoque cutem credẽs. Itẽ. viii. & uigeſimo: cutem i facie erugari & teneſcere & cãdorẽ cuſtodiri lacte aſinino putãt: notũq; eſt q̃ſdã quotidie ſeptingẽtaq; cuſtodito nũero fouere: Popeaq; hoc uxor Nerõis prĩcipis iſtituit: his quoq; Iuue. accedit: aut pinguia popeana ſpirat: & hinc miſeri uiſcãt labra mariti. Vẽde animã lucro: hæc ab eodẽ non ſine ſtomacho dicunt: q demẽs ut patrimonium grande relinqueret multos labores piculaq; pertulerit. Ne ſit preſtantior alter.

Cappadocas rigida pingues pauiſſe cataſta.
Rem duplica feci: iã duplex: iã mihi quarto:
Iam decies redit in rugas: depinge ubi ſiſtam.
Iuuentus chryſippe tui finitor acerui;

Finis.

IOAN. BRI. Cappadocas rigida pingues pauiſſe cataſta: diuites romãi auctore Plinio tot ſeruos alebãt: ut eorũ iuſtos & ĩtegros ꝓpe exercitus domi haberẽt. Et quo plures alebãt eo potẽtiores habebant unde Iuue. Protinus ad cẽſũ: de moribus ultima fiet Quæſtio: quot paſcit ſeruos? quot poſſidet agri Iugera. Cappadocas: cappadocia finitima ẽ Armeniæ: uñ ſerui mittebant ut e Syria. Mart. Cluis non Cataſta: cataſtæ loca ſũt ubi ſerui uenales exponebant ſyriæue parthiæue: Nec de cappadocis æques cataſtis. a cataſtao qd eſt expono. Mart. Inſpexit molles pueros: oculiſq; comedit. Non hos quos priæ ꝓſtituere cæſæ: Sed quos arcanæ: ſeruãt tabulata cataſtæ. T bullus. Regnũ ipſe tenet quẽ ſæpe coegit Barbara gypſatos ferre cataſta pedes. Illic ſeruorũ garritu ingens erat ſtrepitus. Mar. Heu q̃ ligua ſilet: nõ illã mille cataſtæ Vincebant Pauiſſe: aluiſſe. Rẽ duplica: irriſorie & ſatyrice iterũ exclamat i auarũ. Feci: iã triplex: iã mihi quarto: Iã redit i rugã decies: iprobitas auari oſtẽdit: q coaceruãdæ rei finẽ nõ iuenit: iuxta illud Iuue. Creſcit amor nũmi q̃tũ ipſa pecũia creſcit. Hoc. n. dicit auarus: rẽ decies cõduplicaui: nec tamẽ adhuc cupiditati modũ iueni meæ Iã redit i rugã decies reſpexit ad illud opus Chryſippi qd ſcripſit de cõduplicato: uel cõnexo: nam ſequit. Depinge Chryſippe ubi ſiſtam. ſatis enim lepide ipſum auarum inducit: ut neſcientem auariæ ſuæ terminum imponere: a Chryſippo petere: ut ſibi modum querendæ rei præfiniat. Chryſippe tui finitor acerui: Chryſippus Solenſus: uel ut alii ſcribunt Tarſenſis fuit. Apollonii filius zenonis ſiue Cleantis diſcipulus: ut Valerius uero tradit Cleantis ꝓceptor: uir ingenioſus: & acutiſſimus i omni genere orationis: & ſubtilitate diſputandi adeo acer: ut non illepide quidam dicerent ſi apud deos uſus eſſet dialecticæ: ut non temere aliam futuram q̃ Chriſippeam: hunc ſcribit Valerius octogeſimo anno: uolumen cœptum quadrageſimo: exactiſſimæ ſubtilitatis abſoluiſſe. Conſtat. n. ſeptuaginta & quinq; uolumina ſcripſiſſe: adeo ut Valerius tradat ad ea quæ ſcripſit cognoſcenda: longa uita opus eſſe. Eum tradit Hermippus a diſcipulis ad ſacrificium uocatum dulce merũ hauſiſſe: ex quo quinta die defunctus eſt: cum ſeptuaginta & tres uixiſſet annos. In quo miror ab hoc Valerium Maximũ diſſentire de ætate: cum ſcribat octogeſimo anno uolumen perfeciſſe. Et ille. lxxiii. anno mortem obiiſſe. Sunt qui dicant riſu compræhenſum expiraſſe. nam ut teſtatur Laertius: cũ aſinus manducaret ficum

eus aniculæ dixisse uinum asino sorbendum daret: nimioq; risu detẽtum exhalasse animam: unde auarus ita eum alloquitur: ut dicat: O Chryppe finitor tui acerui: hoc est tui libri in quo tanta cumulasti: depinge ubi sistam. Iuuentus: idest ostende: designa mihi: ubi: idest in quo diuitiarum loco iuuentus sistam: hoc ẽ pedem figam: ac si dicat tantam esse suam cupiditatem: ut nullo pacto ei finem ex se reperire queat. Sicq; poeta cupiditatem auari insatiabilem esse ostendit.

FINIS.

BAR: FON. Cappadocas rigida pingues clausisse catasta: Ne quẽ alium seruorum alter maiorem grege possideat: Catasta autem locus erat ubi serui uenales exponebant: a græco uerbo catistao: quod expono significat: appellata. Papi. in siluis: Non te uersabat barbaricæ turba catastæ. Tibullus: Nota loquor regnũ ipse tenet quem sæpe coegit Barbara gypsatos ferre catasta pedes. Pli. v. & .xxx. Talẽ in catasta uidere chrisogonũ syllæ. Cappadocia uero Solino auctore pontica regio est: quæ læuo latere utrasq; armenias cõmagenemque tangens: dextro multis asiæ populis circunfusa ad tauri iuga & solis ortus attollitur. Appianus uero minoris armeniæ partẽ: ptolemæus ipsam minorẽ armeniam eẽ scribunt. Iam decies redit in rugam: iam rem decies geminaui: neq; tamen cupiditati modum adhibui. Depinge ubi sistam iuuentus Chrysippe tui finitor acerui: nescius suæ auaritiæ finem imponere Chrysippum rogat: quo tandem in numero diuitiarum consistat. Chrysippus uero Apollonii solensis siue tarsensis filius Cleantis: zenonisq; auditor: ut refert Laertius undecim & trecẽta uolumina in logicis scripsit: in quibus oia ad eã artem spectantia & coaceruitatem diligẽter absoluit. Ob quod ait sui acerui: hoc ẽ dialectieorũ librorũ cumuli finitor Chrysippum repertum esse.

BARTolomeus Fontius Francisco Saxeto Salutem.

REcte facis Saxete carissime: qui ita diligenter studiis nostris incumbas: ut ẽt munitiora quæq; perpendas. Quod si reliqui facerent studiosi latinæ lingue nõ in tantis ignorantiæ tenebris uersaremur. Quæsisti ex me sæpius: ut quedam mensurarum uocabula annotarẽ: Quæ sane aliq̃diu ob innumeras occupationes a me dilatas: nunc in unũ collecta plura etiam q̃ petieras ad te mitto: ut tarditas temporis ubertate muneris compensetur. Mẽsura proprie ea ẽ: que a membris hominis sumpta est: sed eius quoq; appellatione continetur quicquid pondere: capacitate: longitudine: latitudine: animoq; fingitur. Verum ea: q̃ ex me quæris: plurium & inter se æqualiũ interuallorũ mensura determinatur: Mensurarũ autẽ appellatione sunt Digitus: Vncia: Palma: Sexta: Pes: Cubitum: Passus: Decempeda: Clima: Actus: Iugerũ: Stadium: Miliare: Centuria. Digitus ẽ minima mensurarũ: infra quẽ siquid dimetiamur: partibus respondemus: ut dimidiã tertiã: quartãue digiti partẽ. Digitorũ porro obseruatio duplex est. Quadratus. n. dicitur & rotũdus: sed cũ simpliciter appellamus rotundũ accipimus: q quidẽ est sextadecima pedis ps: tribus quartisdecimis suis quadrato minor. Vncia uero digitũ unũ & eius tertiã partẽ habet. Nã duodecim unciis pes integer diffinitur. Palam duplicem esse reperio extensam scilicet & compressam. Extensa est q̃tum expansa manus a pollice ad minimum se extendit: quæ qdẽ est duodecim digitorũ. Compressa q̃tum digiti quattuor simul iuncti excepto pollice se expandunt: Verũ palmam simpliciter noiantes de compressa intelligimus. Sexta digitos duodecim continet. eandem enim mensuram: quam extensa palma complectitur. Pes uero est sexdecim digitorum. Ex pede aũt & semis cubitum fit Ex pedibus qnq; passus. q̃q̃ & spatiũ illud quod interambulãdum est inter pedes passus etiam nuncupatur: dictus q̃ gressibus mutuis pedes patescunt. Decẽpeda ex pedibus decem cõstat. Vnde etiã nomẽ sumpsit. Sex uero decẽpedæ clima reddunt: quod quoq; uersus pedũ est sexaginta. Actus dicit quod in eo boues agerentur cũ araretur uno impetu: q erat centũ uiginti pedũ. Tris autem actus esse reperio: Minimũ: quadratũ & duplicatũ. Minimus quattuor pedes patet: quod spaciũ in agris erat inter uicinos. Quadratus undique centum uiginti pedibus prefinit. Quadratus duplicatus iugerũ pstat: dictũ quod ex duobus quadratis ictibus sit iniunctum. Vel ut Varroni & Pli. placet: quod id spatiũ uno iugo bouum in die arari posset. Protenditur itaq; iugerũ in lõgũ pedes ducẽtos & quadraginta: in latũ uero centũ uiginti. Stadiũ passibus centũ uigintiqnque describitur. Miliariũ stadia octo: hoc ẽ passus millẽ complectitur. Centum iugera primo centuriam faciebant. Vnde nomen quoq; sortita est: mox ex ducentis iugeribus seruato noie expleuerũt. Neq; uero me prætertit in re militari centuriam centum numerum militum continere: & centurionem appellari qui illis preest: Subcenturiatosq; dici milites nõ primæ: sed secunde centuriæ: ubi ad insidiandum maxime locabãtur: Ex quo ĩ subcenturiis quasi in insidiis q̃ empiam positum appellamus. Centuriatim quoq; aduerbium: quod abundãtiã copiamq; designat: a centuriis que in comitiis ferebãt suffragia deriuatur. Vnde & centuriata comitia. cæterũ mensuris omnibus q̃to breuius fieri potuit explicatis breui quoq; ponderum uocabula enarrabo: ne quid honesto studio tuo desit. Ponderum omnium minimum siliqua est: quod granum ex ea est siliqua: quam fabã græcam nuncupamus. Sex autem siliqua scrupulum faciunt: qui & obolus nuncupatur: quem nos pensum denarium dicimus. Est uero quarta & uigesima unciæ pars. Supra obolum drachmam ponimus: quæ ex scrupulis tribus constat. Sextula autem ex quattuor: sic dicta: quod sexta sit pars unciæ. Hanc quodam tempore uetustiores denarium appellarunt. Denarius enim tunc argenteus nummus erat ponderis siliquarum quattuor & uiginti: quanquam proprie denarius decem assium pondo constet. Atque hæc erat apud antiquos minima quidem æris signati pars supra sextulam semunciam legimus: dimidium unciæ conti. ẽtem.

Vncia ab uno denominatur:quod ex duodecim ea unica est pars assis:unciæ duæ:sextans:quasi sexta pars assis nuncupatur Quadrans:quarta pas: hoc est tres unciæ qui & triuncium quoque dicitur. Triens tertia pars assis. Quincunx unciæ quinque:semis dimidium assis. Septunx septem unciæ. Bes unciæ octo:quasi des dē pto triente ex asse. Dodrans dempto quadrante nouem unciæ:quem & nonuncium dicimus. Dextās: decem unciæ dictus quia assi deest sextans. Deunx undecim unciæ:quasi una uncia ex asse dempta: Inde as ex duodecim unciis constans:mna a græcis:mina a nostris interpositione littere appellatur. Hunc & libram dicimus: cuius diminutiuum libella:a qua & deliberare:quia quid perpēditur tractum est Libellæ dimidium est sembela:quæ semis assis erat:supra assem erat dupondus:libræ duæ a duobus ponderibus. pondus.n.& pōdo assis pondere dicebatur:unde & unum pondus est assipondium appellatum: Vltra dupondium est sestertius libræ duæ & semis:dictus quasi semis tertius:hoc est post duos sequēs tertio loco semis quia.n.fiebat ex duobus assibus & tertio semisse sestertium ueteres uocauerāt.auctores sunt Varro Festus uictruuius & cæteri doctiores quos ego testes rei tam notæ non adduxissem:nisi apud Lampridium in heliogabalo compissem:sestertia centum libras.xxx.argenti esse:sed parum idoneus auctor est cui credere debeamus: nisi forsan eius æuo erant eiusmodi pondera īmutata:supra sestertium tressis a tribus assibus dicitur ut apud psium tressis agaso. Octussis quoque ac nonussis:decussisque reperitur octo nouem ac decem asses. Decussem uero & denarium a.x.assibus nomīaret. A duobus deinde decussibus bicessis.i.xx:asses. A tribus tricessis triginta asses. Persius & cētusie utitur:ut Et centum græcos curto centusse licetur. Erant autem centusse centūm asses:qui erant breues ex ære nummi:supra centussem maius æris uocabulum non habemus. Nam ducentos:tricentos:quadringentosue cum dicimus:non magis asses qui denarios:aut alios nummos significamus. Infra uero talētum est:cuius uariæ species cum pondere:tum materia extiterat. Nam secundum diuersas gentes:diuersi quoque ponderis inuenitur. Verum quod celebrius est:atticum maius & minus talentum extat. Minus assibus.lx. Maius tribus & octoginta & triente describitur:licet aliqui octoginta tantu assium extitisse contendant. Pli. maior talētum atticum ex Varronis sententia sexdecim sestertiis taxari scribit. Cui si credimus librarum erit quadragīta:sed hæc de pondere. Materiam uariam extitisse grauissimi attestantur auctores:nam non solum aurum:argētum æs hoc pondere æstimari compimus:sed ferrum etiam & alumen Curtius.n.canidi ferri talenta centum:& Herodotus aluminis mille talenta scribit hæc sunt mi Saxete quæ breuiter de mensuris ponderibusque collegi:si qua in re alia tibi usui esse possum: omne meum studium tibi paratissimum semper erit. Vale.

FINIS.

Impressum Venetiis per Bartholomeum Venetum de ragazonibus Regnante inclyto principe domino Augustino barbadico. Anno natiuitatis domini. M.CCCCLXXXXII. die.xvii. Januarii.

Registrum huius operis.

a b c d e f g h a est quaternus. h. duernus. omnes alii sunt terni.

48

4

800
1600

305
1

V-

Un Lucrabul
CĂRȚI ANTICARIAT
Lei 1600
C2262-2154/49

B. C. S.